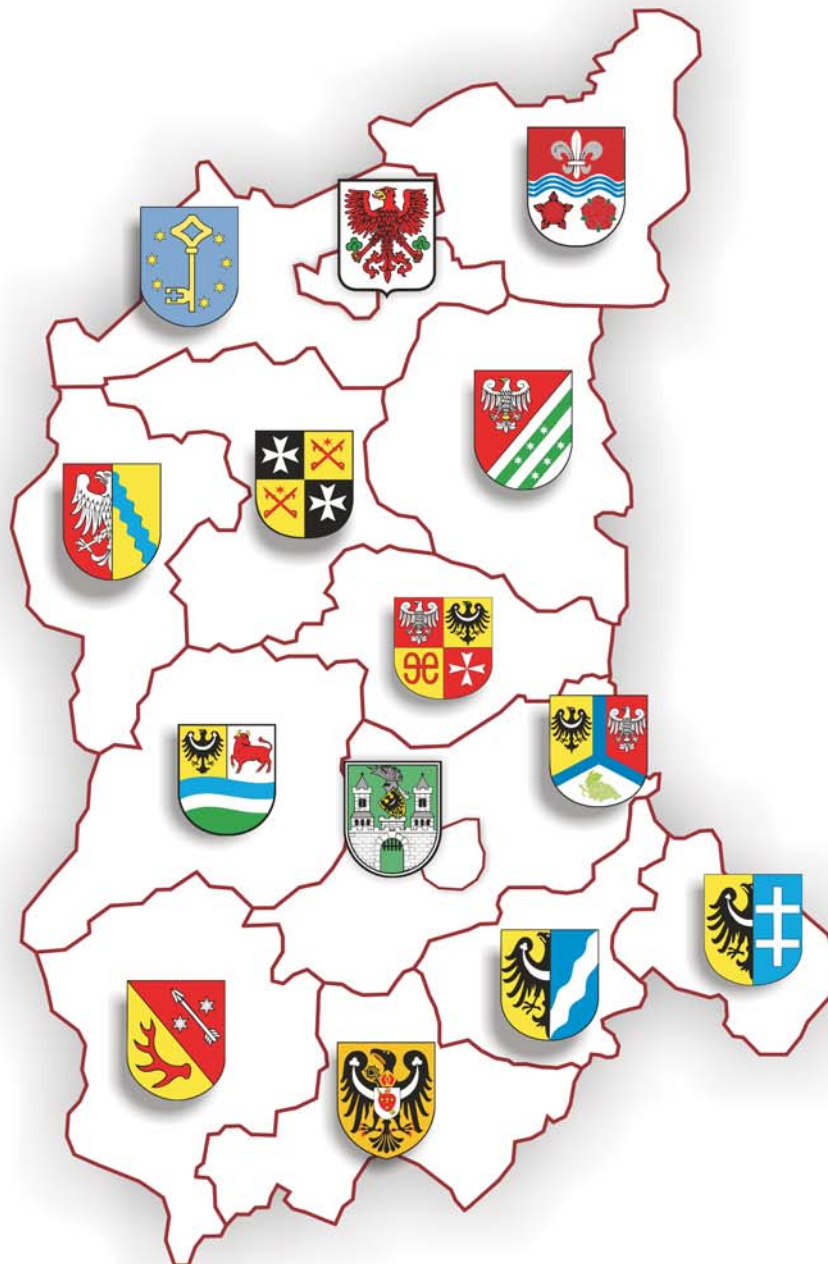

URZĄD STATYSTYCZNY
W ZIELONEJ GÓRZE

PORTRETY POWIATÓW I GMIN WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO W 2012 R.

INFORMACJE I OPRACOWANIA STATYSTYCZNE

ZIELONA GÓRA 2013 R.

ZESPÓŁ REDAKCYJNY URZĘDU STATYSTYCZNEGO

PRZEWODNICZĄCY

Roman Fedak

Z-CA PRZEWODNICZĄCEGO

Krystyna Motyl

CZŁONKOWIE

Wioletta Bielecka, Ola Gucia, Marlena Gajewska, Bogusława Kołeczek,
Anna Miśkiewicz, Teresa Sokołowska, Robert Wróbel

OPRACOWANIE PUBLIKACJI, PRACE ANALITYCZNE, OBLICZENIOWE
I EDYTORSKIE

Pracownicy Lubuskiego Ośrodka Badań Regionalnych w składzie:
Elżbieta Adamska, Marek Bartoszewicz, Iwona Goździcka,
Edyta Leśniarek, Małgorzata Sadowska, Zuzanna Sikora,
pod kierunkiem Roberta Wróbla

GRAFICZNE WYKONANIE WYKRESÓW I MAP

Edyta Leśniarek

DRUK I OPRAWA

Urząd Statystyczny we Wrocławiu Oddział w Legnicy

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła

PRZEDMOWA

Przekazuję Państwu trzecie wydanie publikacji „Portrety powiatów i gmin województwa lubuskiego w 2012 r.”, mając nadzieję, że okaże się ona szczególnie interesująca dla osób oraz instytucji zajmujących się problematyką społeczno-gospodarczą naszego województwa.

Publikacja zawiera analityczne opracowanie zjawisk społeczno-gospodarczych w ujęciu powiatowym i gminnym, stanowiąc cenne źródło informacji dla jednostek samorządowych naszego województwa.

Dla pełniejszego zobrazowania oraz oceny zróżnicowania poszczególnych zjawisk wybrano dane statystyczne z zakresu demografii, ochrony środowiska, rynku pracy, edukacji, kultury i turystyki, infrastruktury komunalnej i mieszkaniowej, finansów publicznych oraz podmiotów gospodarki narodowej z uwzględnieniem skali tych zmian w porównaniu z 2011 r.

Publikacja zawiera uwagi ogólne i metodyczne oraz informacje o poszczególnych powiatach i gminach wzbogacone zestawieniami tabelarycznymi oraz mapami i wykresami poszczególnych zjawisk i procesów.

Analityczny charakter wydawnictwa może stanowić interesujące uzupełnienie publikacji „Podregiony, powiaty, gminy – województwo lubuskie” wydawanej corocznie wraz z „Rocznikiem statystycznym województwa lubuskiego”.

Dyrektor Urzędu Statystycznego
w Zielonej Górze

Roman Fedak

Zielona Góra, grudzień 2013 r.

SPIS TREŚCI

	Str.
PRZEDMOWA	3
UWAGI OGÓLNE	6
UWAGI METODYCZNE	7
POWIAT GORZOWSKI	15
Powierzchnia i ludność	15
Środowisko i ekologia	16
Rynek pracy	18
Kultura i turystyka	20
Edukacja i wychowanie	22
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	24
Finanse publiczne	25
Podmioty gospodarki narodowej	27
POWIAT MIĘDZYRZECKI	29
Powierzchnia i ludność	29
Środowisko i ekologia	30
Rynek pracy	32
Kultura i turystyka	34
Edukacja i wychowanie	36
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	37
Finanse publiczne	39
Podmioty gospodarki narodowej	41
POWIAT SŁUBICKI	43
Powierzchnia i ludność	43
Środowisko i ekologia	44
Rynek pracy	46
Kultura i turystyka	48
Edukacja i wychowanie	50
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	51
Finanse publiczne	53
Podmioty gospodarki narodowej	54
POWIAT STRZELECKO-DREZDENECKI	57
Powierzchnia i ludność	57
Środowisko i ekologia	58
Rynek pracy	60
Kultura i turystyka	62
Edukacja i wychowanie	64
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	65
Finanse publiczne	66
Podmioty gospodarki narodowej	68
POWIAT SULECIŃSKI	71
Powierzchnia i ludność	71
Środowisko i ekologia	72
Rynek pracy	74
Kultura i turystyka	76
Edukacja i wychowanie	78
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	79
Finanse publiczne	81
Podmioty gospodarki narodowej	82
POWIAT KROŚNIEŃSKI	85
Powierzchnia i ludność	85
Środowisko i ekologia	87
Rynek pracy	89
Kultura i turystyka	90
Edukacja i wychowanie	92
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	94
Finanse publiczne	95
Podmioty gospodarki narodowej	97

	Str.
POWIAT NOWOSOLSKI	99
Powierzchnia i ludność	99
Środowisko i ekologia	101
Rynek pracy	103
Kultura i turystyka	104
Edukacja i wychowanie	106
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	108
Finanse publiczne	110
Podmioty gospodarki narodowej	112
POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI	113
Powierzchnia i ludność	113
Środowisko i ekologia	114
Rynek pracy	116
Kultura i turystyka	118
Edukacja i wychowanie	120
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	121
Finanse publiczne	123
Podmioty gospodarki narodowej	125
POWIAT WSCHOWSKI	127
Powierzchnia i ludność	127
Środowisko i ekologia	128
Rynek pracy	130
Kultura i turystyka	131
Edukacja i wychowanie	133
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	134
Finanse publiczne	135
Podmioty gospodarki narodowej	137
POWIAT ZIELONOGÓRSKI	139
Powierzchnia i ludność	139
Środowisko i ekologia	141
Rynek pracy	143
Kultura i turystyka	144
Edukacja i wychowanie	147
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	148
Finanse publiczne	150
Podmioty gospodarki narodowej	152
POWIAT ŻAGAŃSKI	155
Powierzchnia i ludność	155
Środowisko i ekologia	156
Rynek pracy	159
Kultura i turystyka	160
Edukacja i wychowanie	163
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	164
Finanse publiczne	166
Podmioty gospodarki narodowej	168
POWIAT ŻARSKI	169
Powierzchnia i ludność	169
Środowisko i ekologia	171
Rynek pracy	173
Kultura i turystyka	174
Edukacja i wychowanie	177
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	178
Finanse publiczne	180
Podmioty gospodarki narodowej	182
MIASTA NA PRAWACH POWIATU GORZÓW WLKP. I ZIELONA GÓRA	185
Powierzchnia i ludność	185
Środowisko i ekologia	186
Rynek pracy	188
Kultura i turystyka	189
Edukacja i wychowanie	191
Infrastruktura komunalna. Mieszkania	192
Finanse publiczne	193
Podmioty gospodarki narodowej	194

UWAGI OGÓLNE

1. Dane prezentowane dla powiatów odpowiadają poziomowi 4 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych dla Celów Statystycznych (NTS) opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej. NTS obowiązująca od 1 I 2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r. (Dz. U. Nr 214, poz. 1573), w miejsce obowiązującej do 31 XII 2007 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 685 z późn. zm.).

2. Dane prezentuje się:

1) **w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), w miejsce stosowanej dotychczas klasyfikacji PKD 2004.

2) według **sektorów własności**:

- sektor publiczny – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- sektor prywatny – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszana” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Dane opracowano zgodnie z każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej.

4. Przez podmioty gospodarki narodowej rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

5. Pod pojęciem podmiotów gospodarczych rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą, tj. produkcyjną i usługową, na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

6. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

7. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

8. Przy **przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.)** danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku – według stanu w dniu 30 VI.

9. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych, prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

11. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD)

skrót	pełna nazwa
	sekcje
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości

UWAGI METODYCZNE

Powierzchnia i ochrona środowiska

1. Powierzchnia **gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną. Do powierzchni **lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Wskaźnik **lesistości (lesistość)** obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

2. Informacje o **zużyciu wody** dotyczą:

- w pozycji „na cele produkcyjne” – poza rolnictwem (z wyłączeniem ferm przemysłowego chowu zwierząt), leśnictwem, łowiectwem i rybactwem – wszystkich jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itp.).

3. **Ścieki przemysłowe** to ścieki niebędące ściekami bytowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, powstałe w związku z prowadzoną przez zakład działalnością handlową, przemysłową, składową, transportową lub usługową, a także będące ich mieszaniną ze ściekami innego podmiotu odprowadzone urządzeniami kanalizacyjnymi tego zakładu.

Dane o **ściekach przemysłowych** dotyczą ścieków odprowadzonych z jednostek, które według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostały ujęte w „Przemysłe” obejmującym sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”, jak również w pozostałych sekcjach, których udział w ilości odprowadzanych ścieków jest niewielki. Do tych samych jednostek odnoszą się dane o poborze wód.

Jako **ścieki przemysłowe wymagające oczyszczenia** przyjęto ścieki odprowadzone siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód, do ziemi lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i zanieczyszczonymi wodami wykorzystanymi w przemyśle do celów chłodniczych).

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz o podwyższonym usuwaniu biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczów ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizację metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji rzez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. przez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysoko efektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

4. Ścieki komunalne to ścieki bytowe lub mieszanina ścieków bytowych ze ściekami przemysłowymi albo wodami opadowymi lub roztopowymi, odprowadzane urządzeniami służącymi do realizacji zadań własnych gminy w zakresie kanalizacji i oczyszczania ścieków komunalnych.

Dane o **ściekach komunalnych** obejmują ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną przez jednostki będące w gestii przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych, dla których organem założycielskim jest wojewoda (lub będących pod zarządem samorządów terytorialnych) oraz wszystkich jednostek nadzorujących pracę zbiorowego odprowadzania ścieków poprzez sieć kanalizacyjną (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.). Ścieki te przed odprowadzeniem do odbiornika powinny być w całości poddane procesom oczyszczania, stąd w statystyce zostały ujęte jako **ścieki wymagające oczyszczenia**. Dane te nie obejmują wód opadowych i infiltracyjnych odprowadzanych siecią kanalizacyjną.

5. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważeniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów, zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia, siedlisk przyrodniczych); formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody. Podstawą prawną regulującą ustanowienie form ochrony przyrody jest ustawa z dnia 16 IV 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 z późniejszymi zmianami). Formy te tworzone są w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, uchwały sejmiku województwa lub rady gminy.

Rezerваты przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania unikatowych zasobów genowych i typów siedliskowych, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

6. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urządzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

Ludność

1. Dane opracowano na podstawie bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Dane o ludności zbilansowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 przy uwzględnieniu:

- zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych;
- różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych, uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
- rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
- sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;

2. Przez ludność **w wieku produkcyjnym** rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność **w wieku mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni 45–64 lata, kobiety 45–59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

3. Dane o **ruchu naturalnym ludności** w podziale terytorialnym opracowano: małżeństwa – według miejsca zameldowania męża przed ślubem, a jeśli mąż mieszkał na stałe za granicą – według miejsca zameldowania żony w Polsce przed zawarciem związku małżeńskiego; urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka; zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 177, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

4. **Przyrost naturalny ludności** stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

5. Dane o **migracjach ludności** opracowano na podstawie informacji o zameldowaniach na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, **odpływ** – wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

6. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności faktycznie zamieszkałej (według stanu w dniu 30 VI).

Rynek pracy

1. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Do pracujących zalicza się:

- osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,

- inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- osoby wykonujące pracę nakładczą;
- agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

Prezentowane dane dotyczą pracujących w jednostkach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie; bez fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz bez duchownych).

2. Dane dotyczące pracujących podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**, według faktycznego miejsca pracy, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

3. Dane o przeciętnym zatrudnieniu ujmują wyłącznie osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy w pełnym wymiarze czasu pracy (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz w niepełnym, po przeliczeniu na pełnozatrudnionych. Dane o przeciętnym zatrudnieniu podaje się według siedziby zarządu jednostki.

4. Dane o bezrobotnych zarejestrowanych obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonywającą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych (do 2006 r. wieczorowych, zaocznych lub eksternistycznych), zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- ukończyła 18 lat;
- kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna – 65 lat;
- nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej nie pobiera: świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;
- nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych, nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlega – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
- nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności.

Liczba bezrobotnych nie obejmuje osób odbywających m.in. szkolenie, staż, przygotowanie zawodowe dorosłych i pracę społecznie użyteczną.

5. Stopa bezrobocia rejestrowanego obliczona została jako procentowy udział liczby bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w

gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo, wyszacowanych na podstawie wyników spisów.

6. Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy to zgodnie z art. 49 ww. ustawy, osoby spełniające co najmniej jedno z kryteriów, w tym m.in.:

- długotrwale bezrobotni,
- bezrobotni do 25 roku życia,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,

7. Długotrwale bezrobotni to osoby bezrobotne pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich dwóch lat, z wyłączeniem (od listopada 2005 r.) okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

8. Bezrobotni do 25 roku życia to osoby bezrobotne, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy nie ukończyły 25 roku życia. Do października 2005 r. były to osoby, które w roku kalendarzowym ukończyły co najmniej 50 rok życia.

9. Bezrobotni powyżej 50 roku życia to osoby bezrobotne, które do dnia zastosowania wobec nich usług lub instrumentów rynku pracy ukończyły co najmniej 50 lat życia. Do października 2005 r. były to osoby, które w roku kalendarzowym ukończyły co najmniej 50 rok życia.

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Prezentowane dane dotyczą wynagrodzeń pracowników w jednostkach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników: jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych oraz Polskich Kolei Państwowych.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także
- osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

4. Dane o wynagrodzeniach podaje się bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz osób zatrudnionych za granicą, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji.

Infrastruktura komunalna

1. Dane o **urządzeniach komunalnych** dotyczą urządzeń czynnych i prezentowane są według lokalizacji obiektów.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą sieci rozdzielczej (bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów).

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

3. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez zdroje podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji - wpusty kanalizacyjne.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

4. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** dotyczą gospodarstw domowych.

Mieszkania

1. Informacje o **mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieskalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotele pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkałych (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

2. **Mieszkanie** jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z ulicy, podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

3. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieskalnych.

Informacje o efektach **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalności gospodarczej), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

Edukacja i wychowanie

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami.

2. Wśród szkół objętych systemem oświaty funkcjonują:

- od roku szkolnego 1999/2000 6-letnie szkoły podstawowe oraz 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa, powstałe w miejsce 8-letnich szkół podstawowych,
- od roku szkolnego 2002/03 szkoły ponadgimnazjalne, tj. 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące i profilowane, 4-letnie technika oraz od roku szkolnego 2004/05 szkoły uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych (tj. 2-letnie licea ogólnokształcące i 3-letnie technika) i 3-letnie szkoły specjalne przysposabiające do pracy; do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się również szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz policealne.

Ponadto działające do zakończenia cyklu kształcenia szkoły ponadpodstawowe (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej) i ich oddziały będące w strukturze szkół ponadgimnazjalnych, tj. 3-letnie zasadnicze (zawodowe), 4-letnie licea ogólnokształcące i 4–5-letnie średnie zawodowe (obejmujące technika oraz licea zawodowe i techniczne) ujmują się w szkołach ponadgimnazjalnych (odpowiednio: zasadniczych zawodowych, liceach ogólnokształcących i technikach).

3. Szkoły i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych.

4. **Współczynnik skolaryzacji netto** – jest to relacja liczby osób uczących się (stan na początku roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (w danej grupie wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania.

5. **Placówki wychowania przedszkolnego** są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

6. Szkoły policealne w 2005 r. podano łącznie ze szkołami pomaturalnymi.

7. Dane prezentuje się, jeśli nie zaznaczono inaczej łącznie ze szkołami specjalnymi.

8. Dane dotyczące wychowania przedszkolnego oraz szkół podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec poprzedniego roku szkolnego.

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma. Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

Turystyka i sport

1. Termin **turystyka** – zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki – obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. **Baza noclegowa turystyki** od 2010 r. dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego i indywidualnego zakwaterowania.

3. W informacjach o **obiektach i miejscach noclegowych turystyki** nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu, itp.

4. **Turyści zagraniczni** korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

5. **Stopień wykorzystania miejsc noclegowych lub pokoi** jest to stosunek liczby udzielonych noclegów lub pokoi w danym roku do nominalnej liczby miejsc noclegowych lub pokoi w danym roku. Przez nominalną liczbę miejsc noclegowych lub pokoi rozumie się sumę miejsc noclegowych lub pokoi przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu.

Finanse publiczne

1. **Finanse publiczne** obejmują procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: gromadzenie dochodów i przychodów publicznych, wydatkowanie środków publicznych, finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów oraz województw), zaciąganie zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzanie środkami publicznymi, zarządzanie długiem publicznym oraz rozliczenia z budżetem Unii Europejskiej.

Podstawę prawną określającą te procesy stanowią: dla lat 2000–2009 – ustawa z dnia 30 VI 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104), od 2010 r. – ustawa z dnia 27 VIII 2009 r. o finansach publicznych i przepisy wprowadzające ustawę (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 i 1241), z późniejszymi zmianami. W przypadku gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego również: ustawa o samorządzie gminnym, powiatowym, województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590–1592), z późniejszymi zmianami oraz ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526) z późniejszymi zmianami.

2. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych, tj. na działy – określające rodzaj działalności oraz paragrafy – określające rodzaj dochodu lub wydatku; prezentowane dane w podziale na działy i paragrafy opracowano zgodnie ze szczegółową klasyfikacją dochodów i wydatków, ustalaną przez Ministra Finansów na mocy kolejnych rozporządzeń z lat 2000–2011.

3. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

Podmioty Gospodarki Narodowej

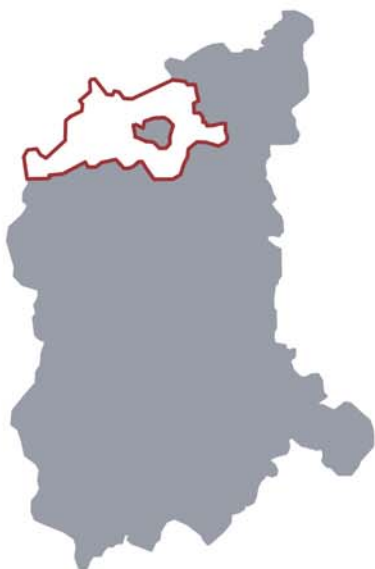
1. Dane dotyczące **podmiotów gospodarki narodowej** obejmują podmioty zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (REGON), tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

2. Informacje zaprezentowane zostały według **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)** i nie obejmują: osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie oraz podmiotów mających w rejestrze REGON status jednostek lokalnych (zakładów, oddziałów, filii).

3. Podstawową funkcją rejestru REGON jest identyfikowanie podmiotów gospodarki narodowej, co jest realizowane poprzez nadawanie im unikatowych numerów identyfikacyjnych.

Wprowadzenie w 2011 r. do aktualizacji rejestru REGON informacji pochodzących z Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) wpłynęło istotnie na zmianę (zmniejszenie) liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w stosunku do 2010 r.

POWIAT GORZOWSKI

Powierzchnia i ludność

- ° Powiat gorzowski położony jest w północno-zachodniej części województwa. W 2012 r. na powierzchni 1214 km² mieszkało 70,0 tys. osób, tj. 6,8% populacji województwa. Liczba ludności powiatu wzrosła w skali roku o 614 osób, tj. o 0,9%. Wskaźnik urbanizacji, określający udział ludności miejskiej w ludności ogółem, wyniósł 35,9% i był najniższy w województwie.

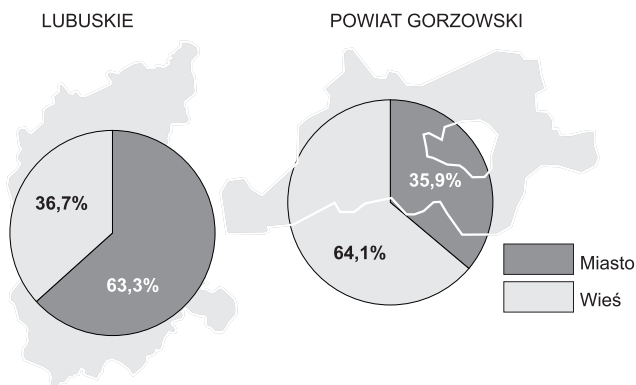
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

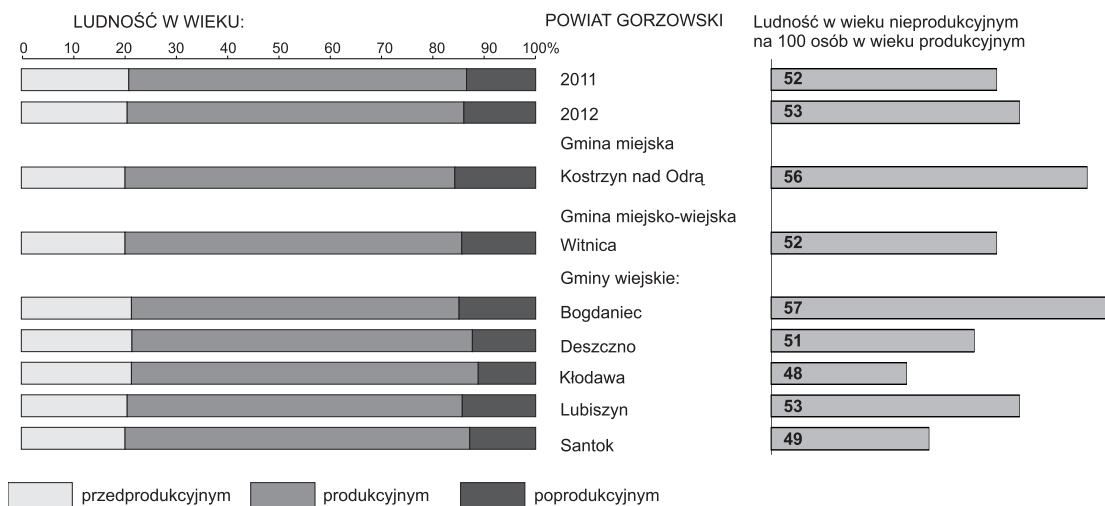
Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Powiat gorzowski 2011	1214	69396	35032	57	102
2012	1214	70010	35321	58	102
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	46	18125	9178	393	103
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	279	13097	6691	47	104
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	112	7121	3622	64	104
Deszczno	168	8867	4432	53	100
Kłodawa	235	7879	3972	34	102
Lubiszyn	205	6902	3414	34	98
Santok	169	8019	4012	47	100

- ° Najwięcej ludności mieszkało w gminie miejskiej Kostrzyn nad Odrą – 18,1 tys. (25,9% ogólnej liczby ludności powiatu) i w gminie miejsko-wiejskiej Witnica – 13,1 tys. (18,7%), natomiast najmniej mieszkańców liczyła gmina wiejska Lubiszyn – 6,9 tys. (9,9%).
- ° Ponad połowę ludności powiatu stanowiły kobiety (50,5%). Współczynnik feminizacji (określający liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtował się na poziomie 102. Najwyższym współczynnikiem feminizacji charakteryzowała się miejska część gminy Witnica (105), podczas gdy w gminie Lubiszyn obserwowano przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami (98 kobiet na 100 mężczyzn).
- ° Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności powiatu wyniósł 20,6%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 65,5%, a w wieku poprodukcyjnym 13,9%. Najwyższym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym charakteryzowała się gmina Deszczno (21,5%), natomiast najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano w gminie Kostrzyn nad Odrą (15,7%).

Struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2012 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

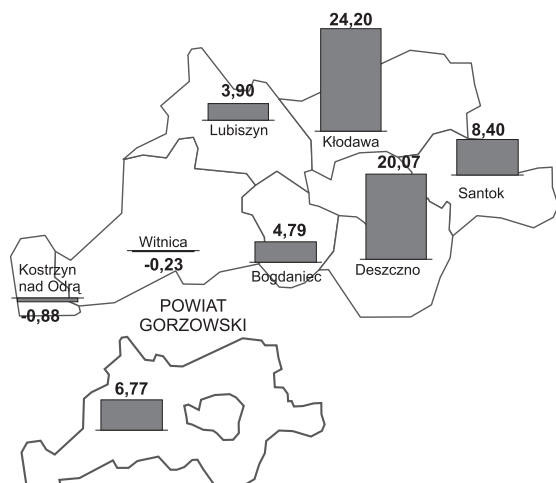

- W gminach Kłodawa oraz Santok liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych (odpowiednio 48 i 49).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat gorzowski	2011	4,85	10,40	8,74	1,67
	2012	5,88	10,87	8,26	2,61
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą		6,17	11,24	8,16	3,09
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica		5,05	12,08	9,02	3,06
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec		5,35	10,28	7,89	2,40
Deszczno		6,42	11,35	6,88	4,47
Kłodawa		6,18	9,27	6,56	2,70
Lubiszyn		6,06	9,81	10,39	-0,58
Santok		6,02	10,53	8,90	1,63

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.

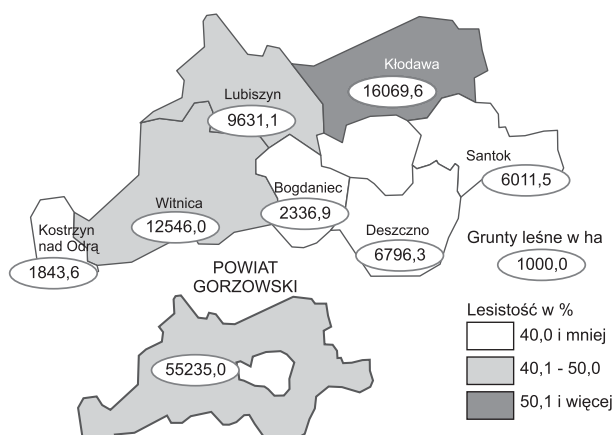
- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2012 r. na poziomie 5,9 (przed rokiem 4,9), plasując powiat gorzowski na 2 miejscu wśród pozostałych powiatów województwa. W 2012 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w gminie Deszczno (6,4), natomiast najmniejsza w gminie Witnica (5,1).
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2012 r. wyniósł 10,9 wobec 10,4 w 2011 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował 2 miejsce wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w gminie Witnica (12,1), a najniższy w gminie Kłodawa (9,3).
- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 8,3 (przed rokiem 8,7) i był jednym z najniższych wśród powiatów województwa. W przekroju miast i gmin, najniższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w gminie Kłodawa (6,6), natomiast najwyższa umieralność wystąpiła w gminie Lubiszyn (10,4).
- W 2012 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł 2,6 (w 2011 r. – 1,7) i był jednym z najwyższych wśród powiatów województwa. W przeliczeniu na 1000 ludności dodatni przyrost naturalny wystąpił niemal we wszystkich gminach powiatu gorzowskiego, w tym najwyższy w gminie Deszczno (4,5).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość 6,8 (w 2011 r. – 7,1). Największy napływ ludności na pobyt stały wystąpił w gminach Kłodawa (24,2 osoby na 1000 ludności) i Deszczno (20,1 osoby na 1000 ludności), natomiast największy odpływ ludności odnotowano w wiejskiej części gminy Witnica (minus 3,3 osoby na 1000 ludności).

Środowisko i ekologia

- W końcu 2012 r. grunty leśne powiatu gorzowskiego zajmowały obszar 55235,0 ha stanowiąc 7,8% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 53642,1ha porastały 44,2 % powierzchni powiatu.
- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Kłodawa (66,8) i Lubiszyn (45,5), a najniższy w mieście Witnica (16,5).

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

- W 2012 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu gorzowskiego wynosiła 67186,9 ha, co stanowiło 4,8% powierzchni geograficznej województwa i 55,3% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody zmniejszyła się o 67,9 ha, tj. 0,1%.
- Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy Kłodawa (15,8%) i Witnica (14,0%), a najmniejszym miasto Kostrzyn nad Odrą (0,8%).

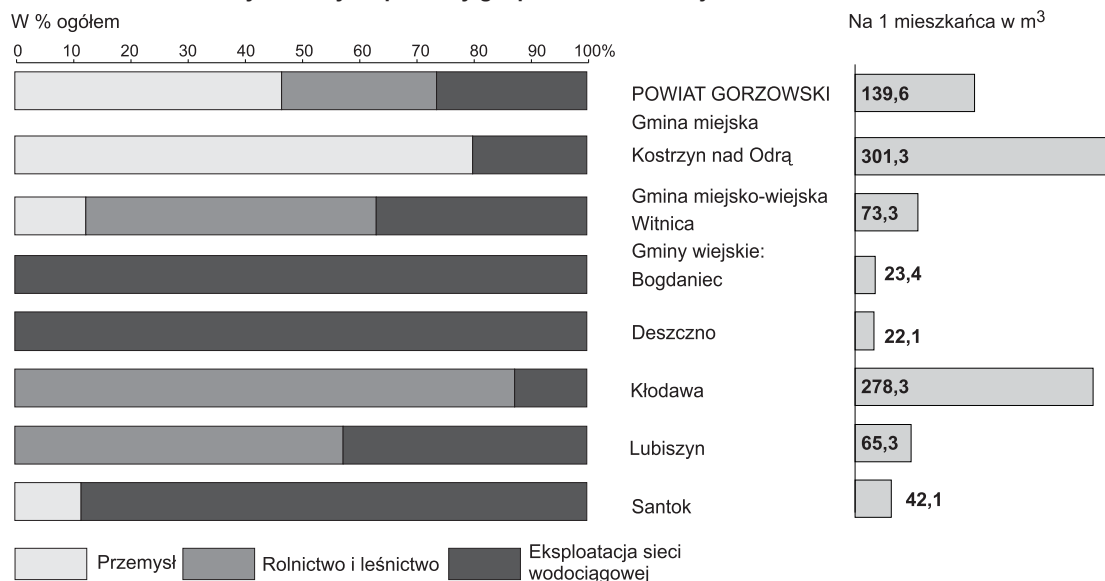
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
w ha					
Powiat gorzowski 2011	67254,8	828,9	44949,5	381,7	73
2012	67186,9	828,9	44948,7	381,7	72
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	929,4	-	-	-	10
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	16964,3	21,0	5349,9	16,1	33
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec.	7909,2	72,4	7836,8	-	6
Deszczno	1641,9	455,8	1166,2	19,9	2
Kłodawa.	19150,9	114,4	10516,0	9,9	8
Lubiszyn	10129,0	119,0	9829,0	181,0	8
Santok	10462,2	46,3	10250,8	154,8	5

- Gorzowski jest trzecim powiatem w województwie (za krośnieńskim i żarskim) pod względem zużycia wody ogółem. W 2012 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 139,6 m³, tj. o 49,4 m³ więcej niż średnio w województwie.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2012 r.

- Najwięcej – 46,6% zużytej wody – wykorzystano w przemyśle, 27,1% w rolnictwie, a 26,3% eksploatując sieć wodociągową. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano na cele produkcyjne (miasto Kostrzyn nad Odrą - 80,1%) i na potrzeby rolnictwa (gmina Kłodawa - 87,4% ogółu zużytej wody). Wielkość zużycia wody w gminach Bogdaniec i Deszczno jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2012 r. eksploatacja sieci wodociągowej stanowiła w tych gminach 100,0% zużytej wody.
- W 2012 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 4915,4 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2011 r. nastąpił spadek o 5,9% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Kostrzyn nad Odrą (83,0% ogółu), natomiast najmniej na terenie wiejskim gminy Witnica (0,3% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 57,5% ścieków.
- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła (podobnie jak w 2011 r.) 50,9% ogółu mieszkańców powiatu. Niski udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat gorzowski na 13 lokacie w województwie.

Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Witnica (95,7%) i Kostrzyn nad Odrą (88,4%), najniższym gmina Deszczno (10,4%).

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dam ³				
Powiat gorzowski 2011	5223,1	5223,1	57,1	0,1	0,1	50,9
2012	4915,4	4915,0	57,5	0,4	0,4	50,9
Gmina miejska						
Kostrzyn nad Odrą	4080,0	4080,0	67,0	-	-	88,4
Gmina miejsko-wiejska						
Witnica	376,0	376,0	1,9	-	-	57,9
Gminy wiejskie:						
Bogdaniec	64,0	64,0	-	-	-	29,8
Deszczno	37,0	37,0	-	-	-	10,4
Kłodawa	147,4	147,0	-	0,4	0,4	52,4
Lubiszyn	77,0	77,0	22,1	-	-	38,8
Santok	134,0	134,0	51,5	-	-	27,5

- W 2012 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 11,4 mln zł, tj. 164 zł w przeliczeniu na mieszkańca (7. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 55,0% poniesionych nakładów przeznaczono na pozostałą działalność związaną z ochroną środowiska (oszczędzanie energii), 42,6% – na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a pozostałe 2,4% na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, gospodarkę odpadami, ochronę gleb, wód podziemnych i powierzchniowych oraz na zmniejszenie hałasu i wibracji. Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w Kostrzynie nad Odrą, w którym wydano 71,0% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 447 zł.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska	Gospodarka wodna
	w tys. zł	
Powiat gorzowski 2011	17863,9	1261,3
2012	11410,5	28865,5
Gmina miejska		
Kostrzyn nad Odrą	8101,5	212,9
Gmina miejsko-wiejska		
Witnica	106,7	14643,2
Gminy wiejskie:		
Bogdaniec	-	9266,3
Deszczno	2805,0	2584,5
Kłodawa	-	50,0
Lubiszyn	397,3	2108,6

- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 28,9 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 414 zł. Najwięcej środków finansowych (80,2%) przeznaczono na obwałowania przeciwpowodziowe, 13,8% poniesionych nakładów wydatkowano na ujęcia i doprowadzenia wody, natomiast 6,0% wydatków pochłonęły inwestycje związane ze stacjami pomp na zawalach i obszarach depresyjnych oraz działania dotyczące regulacji i zabudowy rzek i potoków. Najwięcej – 50,7% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano na obszarze wiejskim Witnicy.
- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki z zagranicy (stanowiące 40,7% ogółu zainwestowanych środków), 26,2% tworzyły środki własne, 25,2% pochodziło z budżetu województwa, a 7,9% stanowiły kredyty i pożyczki krajowe, w tym bankowe oraz fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje).

Rynek pracy

- W 2012 r. liczba pracujących w powiecie gorzowskim wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o 7,6%, a ich udział w ogóle pracujących w województwie zwiększył się o 0,6 p. proc. do 6,0%. Jednocześnie zmniejszyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 2,9%), którzy stanowili 5,0% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,3 p. proc. mniej niż w 2011 r.).
- W 2012 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 12,8 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 279 osób (wobec 324 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Kłodawa (99 osób na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w Kostrzynie nad Odrą (550 osób).

- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 43,6%, tj. o 6,3 p. proc. mniej niż średnio w województwie, jednak ich liczba wzrosła w stosunku do 2011 r. o 7,6%, przy takim samym wzroście liczby pracujących mężczyzn (o 7,6%).
- W powiecie gorzowskim notuje się najwyższy wśród powiatów województwa lubuskiego odsetek pracujących w przemyśle i budownictwie (w 2012 r. było to 55,5% ogółu pracujących w powiecie). Dalsze 41,2% pracowało w przedsiębiorstwach prowadzących działalność usługową, a 3,3% w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie. Sektor prywatny koncentrował 77,4% ogółu pracujących (tj. najczęściej wśród powiatów województwa lubuskiego).

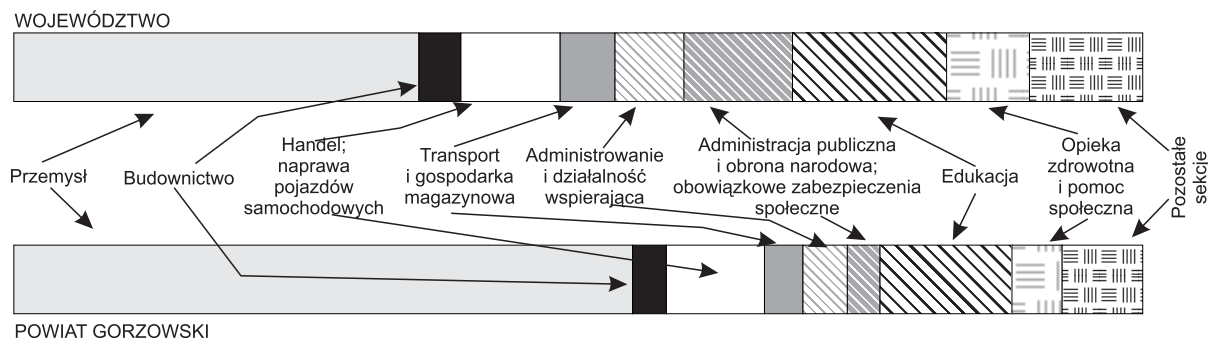
Pracujący w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat gorzowski	12802	107,6	100,0	5579	279
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	6401	102,8	50,0	2703	550
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	2532	127,6	19,8	1102	295
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	665	110,5	5,2	286	146
Deszczno	906	114,7	7,1	338	154
Kłodawa	528	93,5	4,1	240	99
Lubiszyn	655	103,6	5,1	310	145
Santok	1115	101,2	8,7	600	207

- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie gorzowskim wyniosło 10,5 tys. osób i było o 4,6% wyższe niż w 2011 r. Wzrost przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w przedsiębiorstwach prowadzących działalność w zakresie administrowania i działalności wspierającej (o 169,5%), transportu i gospodarki magazynowej (o 45,5%), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (o 6,8%), a także budownictwa o 4,3%) i przemysłu (o 1,7%). Jednocześnie zmniejszyło się przeciętne zatrudnienie m.in. w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 8,3%) oraz w edukacji (o 0,8%).
- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2012 r. wyniosła 3,0 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 66 osób (wobec 91 średnio w województwie), najczęściej w gminie Witnica (93 osoby na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najmniej w Kostrzynie nad Odrą (35 osób).

Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji w 2012 r.

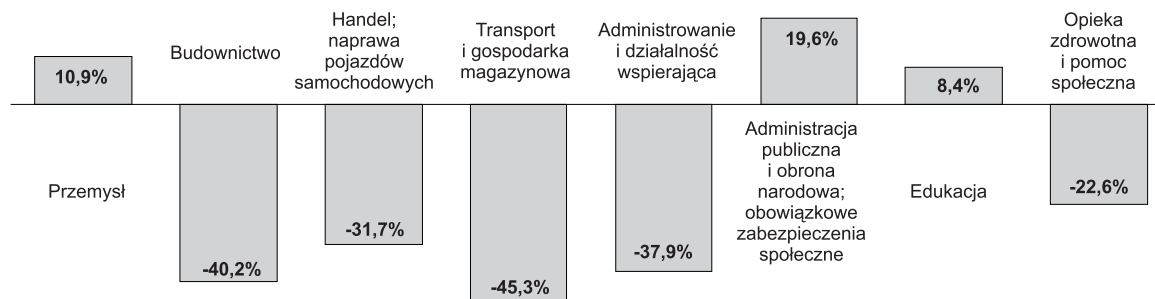
Bezrobotni zarejestrowani w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat gorzowski	3020	97,1	100,0	1619	66
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	403	90,0	13,3	195	35
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	800	90,3	26,5	434	93
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	276	88,7	9,1	142	61
Deszczno	430	108,3	14,2	215	73
Kłodawa	349	109,7	11,6	195	66
Lubiszyn	322	94,4	10,7	187	71
Santok	440	107,3	14,6	251	82

- W populacji bezrobotnych w powiecie gorzowskim 53,6% stanowiły kobiety (wobec 52,3% średnio w województwie). Jest to najwyższy odsetek kobiet w liczbie bezrobotnych wśród powiatów województwa lubuskiego. W porównaniu z 2011 r. jednak liczba bezrobotnych kobiet spadła o 11,5%, przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 9,3%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 19,2% i 26,2% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 41,9% (wobec 47,0% średnio w województwie), przy czym najwyższy był w gminie Witnica (49,9%) i Bogdaniec (47,8%), a najniższy w Kostrzynie nad Odrą (21,6%).
- W końcu 2012 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 12,7%, tj. o 3,1 p. proc. mniej niż średnio w województwie. Niższą stopę bezrobocia zanotowano tylko w powiecie ślubickim (12,2%), świebodzińskim (12,1%) oraz w miastach na prawach powiatu: w Gorzowie Wlkp. – 9,3% i w Zielonej Górze – 8,3%.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie gorzowskim od lat jest jednym z wyższych lub najwyższym wśród powiatów województwa lubuskiego. W 2012 r. wyniosło 3409 zł, tj. było o 6,4% wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w województwie (3203 zł). Notowany w 2012 r. wzrost przeciętnego wynagrodzenia w stosunku do poprzedniego roku (o 4,0%) był jednak nieco mniej dynamiczny niż średnio w województwie (4,2%) oraz niższy niż w ostatnich latach (w 2011 r. wzrost wyniósł 6,8%, w 2010 r. – 5,1%, w 2009 r. – 4,1%).

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2012 r.

Kultura i turystyka

- W końcu grudnia 2012 r. w powiecie gorzowskim funkcjonowało 14 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 5,5% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek nie uległa zmianie, zwiększyła się natomiast liczba woluminów księgozbioru o 2,7% oraz liczba czytelników o 3,1%. W stosunku do 2011 r. wzrosła również liczba wypożyczeń o 5,7%.

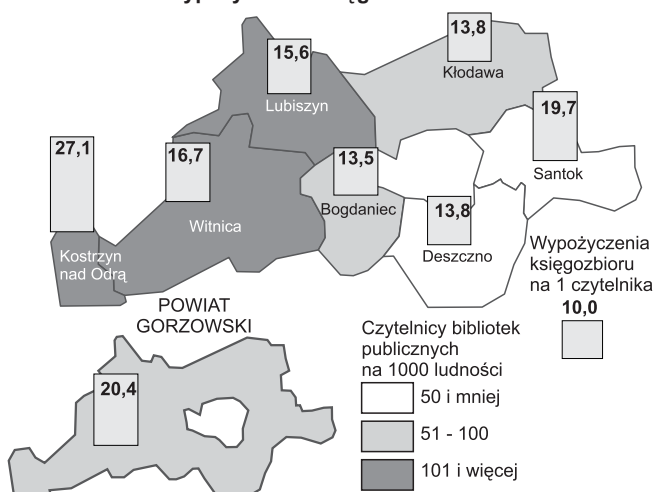
Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat gorzowski 2011	14	17	174,2	6729	134,1
2012	14	17	178,9	6939	141,7
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	1	9	33,1	2883	78,2
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	3	4	35,2	1346	22,5
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec.	1	2	8,0	417	5,6
Deszczno	1	0	11,2	342	4,7
Kłodawa.	2	2	23,5	760	10,5
Lubiszyn	4	0	44,6	814	12,7
Santok	2	0	23,2	377	7,4

- Najwięcej bibliotek prowadziło działalność na terenie gminy wiejskiej Lubiszyn 28,6% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie Kostrzyn nad Odrą – 27 woluminów, najmniej wypożyczył czytelnik w gminie Bogdaniec – 14 woluminów.

Czytelnice bibliotek publicznych oraz wypożyczenia księgozbioru w 2012 r.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat gorzowski 2011	4	377	58389
2012	4	301	41127
Gmina miejska			
Kostrzyn nad Odrą	1	144	24197
Gmina miejsko-wiejska			
Witnica	1	80	8970
Gminy wiejskie:			
Kłodawa	1	42	5330
Santok	1	35	2630

Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2011 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu gorzowskiego instytucje zmalała o 76, tj. o 21,2%.

- o Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Kostrzyn nad Odrą 47,8% ogólnej liczby imprez w powiecie. Również w tej gminie odnotowano najwyższą frekwencję – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 168 osób.
- o Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2012 r. w granicach powiatu gorzowskiego funkcjonowało 15 turystycznych obiektów noclegowych, tj. 4,9% wszystkich obiektów w województwie.

Turystyczne obiekty noclegowe i miejsca noclegowe

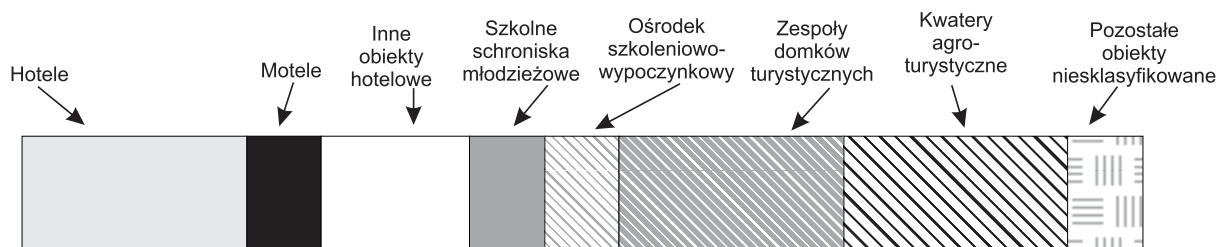
Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat gorzowski 2011	15	12	645	481
2012	15	12	806	628
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą	3	3	320	320
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica	5	4	213	133
Gminy wiejskie:				
Deszczno	2	2	24	24
Kłodawa	3	1	173	75
Lubiszyn	1	1	54	54
Santok	1	1	22	22

- o Bazę noclegową powiatu gorzowskiego tworzyły 6 obiektów hotelowych oraz 9 pozostałych obiektów noclegowych. Najwięcej obiektów znajdowało się w gminach Witnica (33% ogólnej liczby obiektów w powiecie) oraz Kostrzyn nad Odrą i Kłodawa (po 20% ogólnej liczby obiektów w powiecie).

Struktura turystycznych obiektów noclegowych w powiecie gorzowskim w 2012 r.

Stan w dniu 31 VII

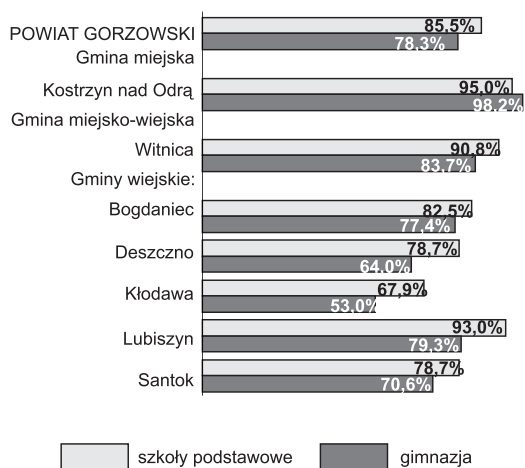

- o W powiecie gorzowskim do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 806 miejsc noclegowych, tj. o 25,0% więcej niż w 2011 r. Miejsca całoroczne stanowiły 77,9% wszystkich miejsc noclegowych.

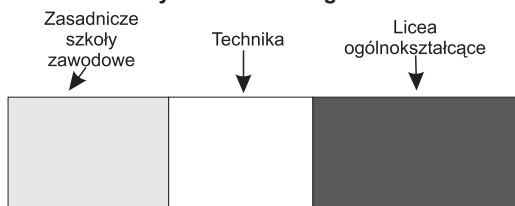
Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym		
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat	
Powiat gorzowski	2011/2012	39	16	1375	2110	1420	568
	2012/2013	41	19	1532	2191	1501	575
Gmina miejska							
Kostrzyn nad Odrą		8	6	574	733	578	190
Gmina miejsko-wiejska							
Witnica		6	2	225	358	230	94
Gminy wiejskie:							
Bogdaniec		6	2	100	200	100	57
Deszczno		8	2	100	246	106	74
Kłodawa		2	1	100	199	100	46
Lubiszyn		6	2	175	192	146	54
Santok		5	4	258	263	241	60

Współczynnik skolaryzacji netto w roku szkolnym 2012/2013

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych^a dla młodzieży z roku szkolnego 2011/2012

^a Łącznie ze specjalnymi.

° W powiecie gorzowskim w roku szkolnym 2012/2013 funkcjonowało 28 szkół podstawowych i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Lubiszyn (21,4% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a	
Powiat gorzowski	2011/2012	28	4154	656
	2012/2013	28	4065	711
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą	2	1092	198	
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica	5	799	138	
Gminy wiejskie:				
Bogdaniec	4	417	72	
Deszczno	4	491	85	
Kłodawa	2	394	61	
Lubiszyn	6	449	80	
Santok	5	423	77	

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

° W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 4,1 tys. dzieci, tj. 7,2% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 2,1%. W skali roku odnotowano natomiast wzrost liczby absolwentów szkół podstawowych (o 8,4%). Średnio na jedną szkołę w powiecie gorzowski przypadało 145 uczniów.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a	
Powiat gorzowski	2011/2012	12	2087	698
	2012/2013	12	2080	601
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą	2	640	188	
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica	1	413	131	
Gminy wiejskie:				
Bogdaniec	1	215	67	
Deszczno	1	213	75	
Kłodawa	2	171	43	
Lubiszyn	2	209	58	
Santok	3	219	39	

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie funkcjonowało 12 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie Santok (25,0% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).
- W gimnazjach kształciło się 2,1 tys. uczniów, tj. 6,7% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 0,3%. Zmniejszyła się również liczba absolwentów z roku szkolnego 2011/2012 (o 13,9%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie gorzowskim przypadało 173 uczniów.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2012 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2012/2013 wyniósł 85,5% i był o 1,5 p. proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie gorzowskim 78,3% i był o 1 p. proc. niższy niż rok wcześniej.
- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2012/2013 w powiecie gorzowskim pozostawało 9 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 1,0 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu gorzowskiego tworzyły 3 zasadnicze szkoły zawodowe, 2 licea ogólnokształcące, 3 technika i 1 szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.
- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie gorzowskim funkcjonowały również 2 szkoły policealne, w których kształciły się 52 osoby.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- W końcu 2012 r. długość sieci wodociągowej rozdzielczej wyniosła blisko 734 km. Powiat wyróżnia jeden z wyższych wskaźników zagęszczenia sieci wodociągowej – na 100 km² powiatu gorzowskiego przypadało 60,4 km wodociągu (wobec 47,6 km średnio w województwie). Nie licząc miast na prawach powiatu, wyższy wskaźnik notuje się tylko w powiecie nowosolskim (66,8 km na 100 km²). W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci wodociągowej występowało w gminach: Bogdaniec i Kostrzyn nad Odrą (po 110,4 km na 100 km²), a najniższe w gminie Witnica (34,1 km na 100 km²).
- W końcu 2012 r. odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej wyniósł 83,5% (wobec 89,7% średnio w województwie). Relatywnie najmniej osób korzystało z wodociągu w gminie Deszczno (62,6% ludności), a najwięcej w gminie miejskiej Kostrzyn nad Odrą (98,3%).
- W 2012 r. przeciętne zużycie wody przez gospodarstwa domowe w powiecie gorzowskim w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 26,4 m³, tj. o 8,0% mniej niż przeciętnie w województwie. Najwyższe zużycie wody notowano w gminie Santok (34,6 m³ na 1 mieszkańca) i Kłodawa (33,2 m³).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2012 r.

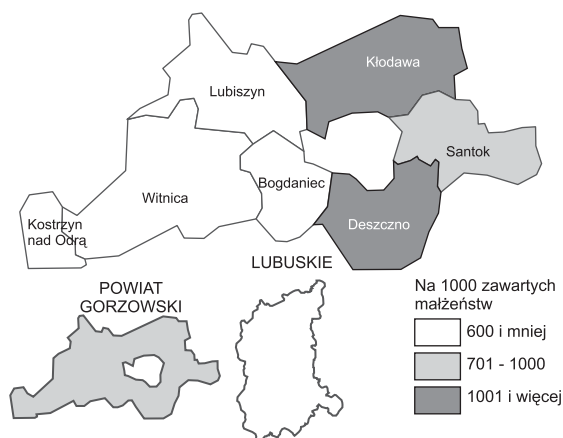
Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat gorzowski	733,8	60,4	83,5	182,6	15,0	46,6
Gmina miejska						
Kostrzyn nad Odrą	50,8	110,4	98,3	30,5	66,3	92,5
Gmina miejsko-wiejska						
Witnica	95,0	34,1	74,6	60,5	21,7	42,1
Gminy wiejskie:						
Bogdaniec	123,7	110,4	74,1	12,2	10,9	13,9
Deszczno	120,5	71,7	62,6	11,6	6,9	8,3
Kłodawa	100,5	42,8	91,2	31,6	13,4	58,6
Lubiszyn	109,1	53,2	81,3	17,4	8,5	22,0
Santok	134,2	79,4	90,4	18,8	11,1	30,7

- Długość sieci kanalizacyjnej w powiecie gorzowskim wyniosła blisko 183 km, a w przeliczeniu na 100 km², podobnie jak przed rokiem, 15,0 km. Było to o 34,2% mniej niż średnio w województwie. W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci kanalizacyjnej występuje w gminie miejskiej Kostrzyn nad Odrą (66,3 km²).
- Z sieci kanalizacyjnej korzystała mniej niż połowa ludności powiatu gorzowskiego (46,6% wobec 64,9% średnio w województwie). Najwięcej korzystających z sieci kanalizacyjnej było w gminie miejskiej Kostrzyn nad Odrą (92,5%) oraz w gminie wiejskiej Kłodawa (58,6%), a najmniej w gminie Deszczno (zaledwie 8,3% ludności gminy).
- W powiecie gorzowskim w końcu 2012 r. było 22,7 tys. gospodarstw domowych, będących odbiorcami energii elektrycznej. Zużyta przez nie energia stanowiła 7,5% ogółu energii zużytej w województwie. Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę (gospodarstwo domowe) wyniosło 2401 kWh, tj. o 18,4% więcej niż przeciętnie w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 785 kWh.

- Powiat gorzowski wyróżnia największe zagęszczenie sieci gazowej wśród powiatów województwa lubuskiego (pomijając miasta na prawach powiatu Gorzów Wlkp. i Zieloną Górę). W końcu 2012 r. długość sieci gazowej wyniosła 530 km (o 5,8% więcej niż w 2011 r.), a w przeliczeniu na 100 km² – 43,6 km (wobec 27,2 km średnio w województwie). Największe zagęszczenie sieci gazowej w powiecie poza gminą miejską Kostrzyn nad Odrą (184,2 km na 100 km²) notowano w gminie Kłodawa (53,1 km), Santok (48,5 km) oraz Bogdaniec (45,0 km).
- W porównaniu do 2011 r. wzrosła liczba gospodarstw domowych, będących odbiorcami gazu (o 3,9%, tj. do 10,7 tys.), najbardziej znacząco w gminie Lubiszyn (o 12,9%) oraz Deszczno (o 11,6%). Przeciętnie zużycie gazu w przeliczeniu na 1 gospodarstwo domowe wyniosło 740,8 m³, tj. o 7,5% więcej niż średnio w województwie.
- W 2012 r. w powiecie gorzowskim oddano do użytkowania 336 mieszkań (tj. o 15,4% mniej niż przed rokiem), w tym 96,7% w budownictwie indywidualnym. Większość mieszkań oddanych do użytkowania była zlokalizowana w obszarze wiejskim (72,9%), m.in. w gminach: Kłodawa (22,0%), Deszczno (20,5%) oraz Santok (14,3%).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

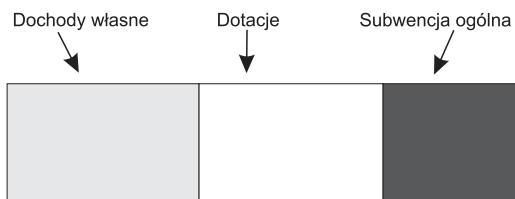
Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat gorzowski . . .	336	1764	38107	113,4
Gmina miejska				
Kostrzyn nad Odrą . . .	65	276	5269	81,1
Gmina miejsko-wiejska				
Witnica	37	169	3403	92,0
Gminy wiejskie:				
Bogdaniec	19	107	1872	98,5
Deszczno	69	374	8143	118,0
Kłodawa	74	430	10452	141,2
Lubiszyn	24	136	3018	125,8
Santok	48	272	5950	124,0

- Wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu w 2012 r. wyniósł 4,8 wobec 3,1 średnio w województwie. W przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw oddano do użytkowania blisko 820 mieszkań, tj. o 40,5% więcej niż średnio w województwie, jednak o 30,8% mniej niż w 2011 r.

Finanse publiczne

- W 2012 r. dochody budżetu powiatu gorzowskiego w wysokości 50,1 mln zł, były o 12,3% niższe od notowanych w 2011 r. Wydatki powiatu spadły w relacji do 2011 r. o 25,1%, tj. do poziomu 46,8 mln zł. W rezultacie w 2012 r. wynik budżetu powiatu gorzowskiego ukształtował się na poziomie 3,2 mln zł (wobec minus 5,5 mln zł w 2011 r.), a relacja wyniku do dochodu uległa poprawie z minus 9,6% w 2011 r do 6,4%.
- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu gorzowskiego wyniosły 718 zł i były o 15,8% niższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki natomiast w wysokości 672 zł na 1 mieszkańca były o 20,0% niższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.

Struktura dochodów powiatu gorzowskiego według rodzajów w 2012 r.

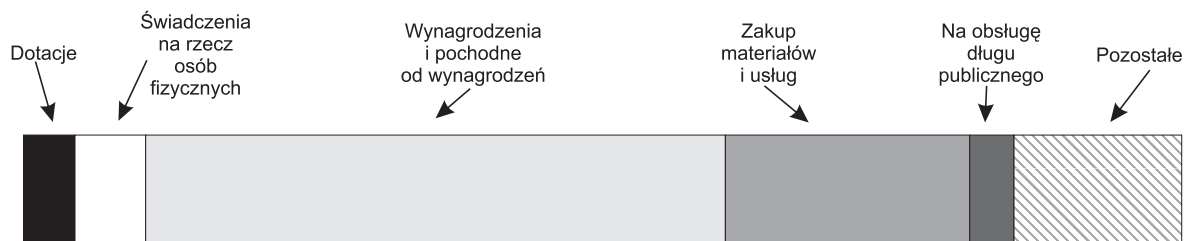
- Powiat wyróżnia relatywnie wysoki udział dochodów własnych w ogóle dochodów budżetu (na poziomie 37,5% wobec 30,5% średnio w powiatach). Wyższy niż w gorzowskim udział dochodów własnych notuje się w powiatach: ślubickim (37,8%) i zielonogórskim (39,8%). Ponadto powiat gorzowski ma najwyższy udział dotacji w ogóle dochodów (36,0% wobec średnio 23,9% w powiatach województwa) i najniższy wśród powiatów województwa udział subwencji ogólnej w dochodach budżetu (26,5%, wobec 45,6% średnio w powiatach lubuskich).

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2012 r.

Wyszczególnienie a - w zł b - 2011=100	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	Z tego wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU					
Powiat gorzowski	a 717,92	268,85	671,65	624,67	46,98
	b 86,8	90,6	74,1	104,7	15,2
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN					
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	a 3489,35	2254,83	3218,51	2745,64	472,88
	b 98,9	101,0	83,8	106,8	37,2
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	a 3256,89	1679,65	2922,74	2582,34	340,40
	b 90,2	79,2	68,4	99,8	20,2
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	a 2713,72	1152,27	2873,48	2339,21	534,27
	b 107,0	108,8	109,4	104,2	140,2
Deszczno	a 2759,52	1276,78	2677,33	2303,77	373,55
	b 103,8	106,9	87,0	105,4	41,9
Kłodawa	a 2934,67	1721,31	2709,71	2275,54	434,17
	b 100,4	105,2	86,7	98,2	53,6
Lubiszyn	a 3018,60	1276,15	2889,23	2688,12	201,12
	b 90,7	92,6	93,1	91,0	136,7
Santok	a 2741,06	1351,75	2501,12	2327,32	173,80
	b 95,7	107,5	85,4	98,1	31,3

- W 2012 r. dochody budżetu powiatu gorzowskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 3,5 mln zł, co stanowiło 6,9% ogółu dochodów powiatu. Było to jednak o 70,0% mniej niż w 2011 r.
- W ogóle wydatków powiatu 7,0% stanowiły wydatki majątkowe (wobec 34,2% przed rokiem i 5,7% średnio w powiatach województwa). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 47 zł, tj. były równe średnim wydatkom inwestycyjnym na mieszkańca w powiatach województwa i o 84,8% niższe niż w 2011 r.

Struktura wydatków bieżących powiatu gorzowskiego w 2012 r.

- Wydatki bieżące stanowiły pozostałe 93,0% wydatków powiatu (tj. o 1,3 p. proc. mniej niż średnio w powiatach województwa lubuskiego). W wartościach bezwzględnych było to o 5,8% więcej niż w 2011 r.

Struktura dochodów i wydatków gmin powiatu gorzowskiego według rodzajów (w % ogółem) w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody własne	Dotacje	Subwencja Ogólna	Wydatki	
				majątkowe	bieżące
Gmina miejska					
Kostrzyn nad Odrą	64,6	18,4	17,0	14,7	85,3
Gmina miejsko-wiejska					
Witnica	51,6	20,5	27,9	11,6	88,4
Gminy wiejskie:					
Bogdaniec	42,5	18,6	38,9	18,6	81,4
Deszczno	46,3	22,0	31,7	14,0	86,0
Kłodawa	58,7	15,2	26,1	16,0	84,0
Lubiszyn	42,3	24,0	33,7	7,0	93,0
Santok	49,3	18,2	32,5	6,9	93,1

- Dochody gmin powiatu gorzowskiego zbiorczo wyniosły 214,8 mln zł i były o 1,9% niższe od notowanych 2011 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 15,4% do poziomu 201,4 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 19,0 mln zł w 2011 r. do 13,4 mln zł w 2012 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła 6,2% (wobec minus 8,7% w 2011 r.). Jedyną gminą powiatu gorzowskiego, która rok 2012 zakończyła deficytem była gmina

Bogdaniec, w której wynik ukształtował się na poziomie minus 1,1 mln zł, a relacja wyniku do dochodów tej gminy wyniosła minus 5,9% wobec minus 3,5% w 2011 r.).

- Dochody gmin powiatu gorzowskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 3081 zł, w tym dochody własne 1652 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie gorzowskim wyniosły 2889 zł, w tym wydatki bieżące 2512 zł, a inwestycyjne – 376 zł.
- Dochody własne stanowiły średnio 53,6% ogółu dochodów budżetów gmin powiatu gorzowskiego, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 64,6% w Kostrzynie nad Odrą i 51,67% w gminie miejsko-wiejskiej Witnica, do 42,5% i 42,3% w gminach wiejskich: Bogdaniec i Lubiszyn. Dalsze 27,0% ogółu dochodów gmin powiatu gorzowskiego zapewniała subwencja ogólna, a 19,4% dotacje.
- W 2012 r. dochody budżetów gmin powiatu gorzowskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 16,8 mln zł, co stanowiło 7,8% ogółu dochodów gmin w powiecie. Wyższy udział środków unijnych w ogóle dochodów notowano jedynie w gminach powiatu nowosolskiego (średnio 11,4%). W wartościach bezwzględnych dochody gmin powiatu gorzowskiego w tej kategorii były jednak o 35,4% niższe niż w 2011 r.
- Wydatki majątkowe stanowiły 13,0% ogółu wydatków gmin powiatu gorzowskiego (wobec 19,1% w 2011 r.). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 376 zł, tj. były nieco wyższe niż średnio w gminach w województwie (o 1,0%), jednak o 61,1% niższe niż w 2011 r. Dalsze 87,0% ogółu wydatków stanowiły wydatki bieżące. Było to o 0,3 p. proc. więcej niż średnio w gminach województwa lubuskiego.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu gorzowskiego w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2011 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gmina miejska			
Kostrzyn nad Odrą	7322,8	93,3	11,6
Gmina miejsko-wiejska			
Witnica	4139,5	38,4	9,7
Gminy wiejskie:			
Bogdaniec.	839,7	117,8	4,4
Deszczno	2043,7	280,4	8,5
Kłodawa.	497,7	36,8	2,2
Lubiszyn	759,9	24,2	3,6
Santok	1196,8	81,0	5,5

Podmioty gospodarki narodowej

- W końcu grudnia 2012 r. w powiecie gorzowskim zarejestrowanych było 7,2 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 6,7% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2011 r. liczba podmiotów wzrosła o 254, tj. o 3,7%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat gorzowski 2011	6920	692	902	2009	574	259	2484
2012	7174	744	960	2029	578	267	2596
Gmina miejska							
Kostrzyn nad Odrą	2230	188	228	765	156	165	728
Gmina miejsko-wiejska							
Witnica	1057	170	164	270	69	49	335
Gminy wiejskie:							
Bogdaniec.	706	65	109	185	76	6	265
Deszczno	883	89	135	232	85	12	330
Kłodawa	1045	100	131	276	81	18	439
Lubiszyn.	504	44	72	117	43	7	221
Santok.	749	88	121	184	68	10	278

- Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejskiej Kostrzyn nad Odrą oraz gminie miejsko-wiejskiej Witnica odpowiednio 31,1% i 14,7% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.
- W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych”(36,2% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (28,3%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym						
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego					
Powiat gorzowski	2011	6920	458	216	327	16	168	5568
	2012	7174	478	214	330	15	188	5751
Gmina miejska								
Kostrzyn nad Odrą	2230	192	109	127	6	38		1673
Gmina miejsko-wiejska								
Witnica	1057	83	47	36	2	30		829
Gminy wiejskie:								
Bogdaniec	706	44	19	38	2	31		569
Deszczno	883	56	10	36	1	18		749
Kłodawa	1045	44	12	52	0	25		897
Lubiszyn	504	25	9	17	1	24		399
Santok	749	34	8	24	3	22		635

- Spółki handlowe stanowiły w powiecie gorzowskim 6,7% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 214 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (7,8% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Kostrzyn nad Odrą (40,2% ogółu spółek handlowych w powiecie gorzowskim).

POWIAT MIĘDZYRZECKI

Powierzchnia i ludność

- ° Powiat międzyrzecki usytuowany jest w środkowo-wschodniej części województwa. W 2012 r. na powierzchni 1388 km² mieszkało 58,8 tys. osób, tj. 5,8% populacji województwa. Liczba ludności powiatu utrzymała się na poziomie zbliżonym do poprzedniego roku. Wskaźnik urbanizacji, określający udział ludności miejskiej w ludności ogółem, wyniósł 52,7%, tj. o 10,6 p. proc. mniej niż średnia dla województwa.

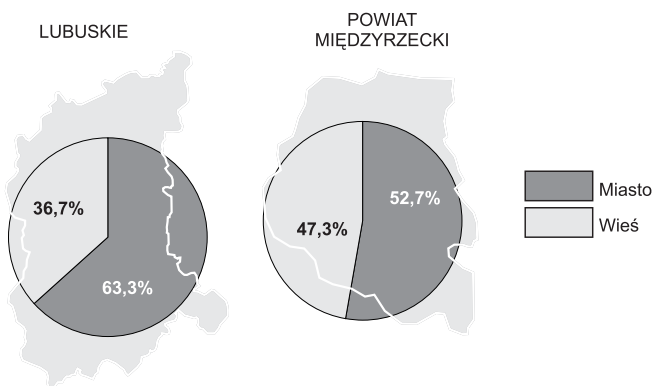
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

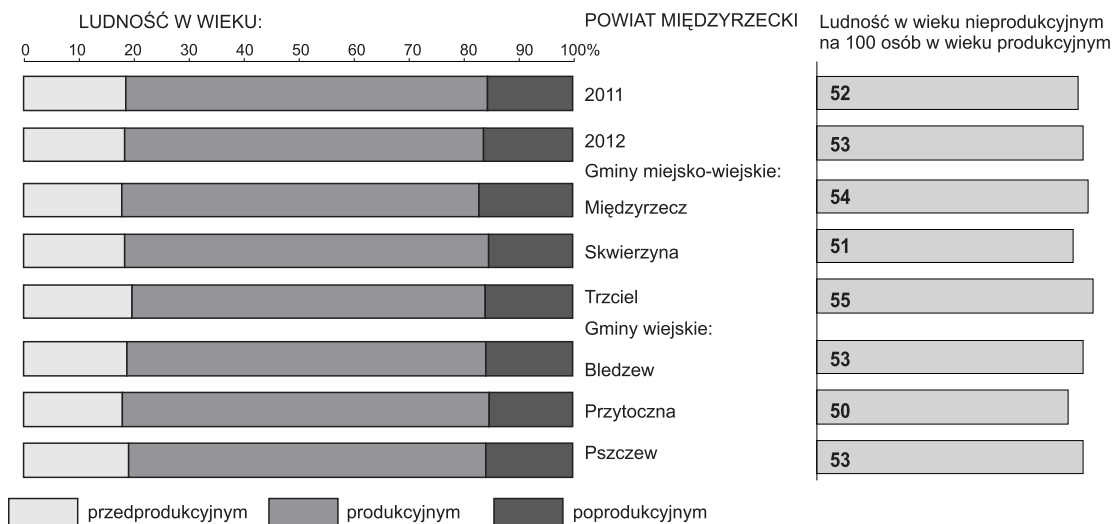
Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Powiat międzyrzecki 2011	1388	58846	29766	42	102
2012	1388	58849	29770	42	102
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	315	25175	12857	80	104
Skwierzyna	285	12601	6480	44	106
Trzciel	178	6558	3250	37	98
Gminy wiejskie:					
Bledzew	247	4573	2272	18	99
Przytoczna	185	5719	2752	31	93
Pszczew	178	4223	2159	24	105

- ° Najwięcej ludności mieszkało w gminie miejsko-wiejskiej Międzyrzecz – 25,2 tys. (42,8% ogólnej liczby ludności powiatu), natomiast najmniej mieszkańców liczyła gmina wiejska Pszczew – 4,2 tys. (7,2%).
- ° Ponad połowę ludności powiatu stanowiły kobiety (50,6%). Współczynnik feminizacji (określający liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtował się na poziomie 102. Najwyższym współczynnikiem feminizacji charakteryzowała się miejska część gminy Skwierzyna (108), podczas gdy w gminie Przytoczna obserwowano największą przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami (93 kobiety na 100 mężczyzn).
- ° Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności powiatu wyniósł 18,4%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 65,4%, a w wieku poprodukcyjnym 16,2%. Najwyższym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym charakteryzowała się wiejska część gminy Trzciel (20,2%), natomiast najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano w miejskiej części gminy Międzyrzecz (17,8%).

Struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2012 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

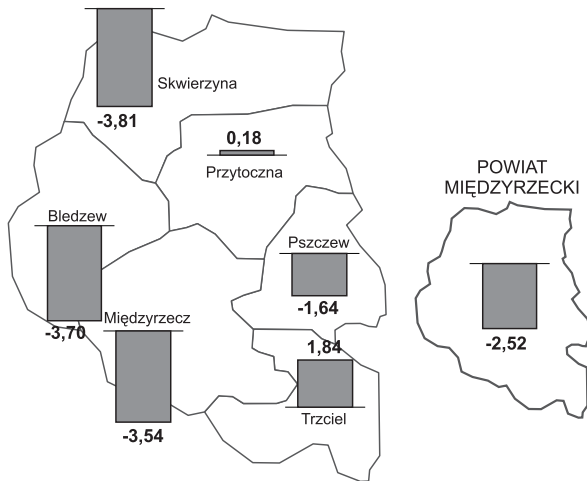

- W gminie Przytoczna oraz miejskiej części gminy Skwierzyna liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych (po 50).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat międzyrzecki	2011	5,16	11,09	9,44	1,65
	2012	5,21	10,18	9,34	0,83
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz		6,16	9,66	9,30	0,36
Skwierzyna		3,81	9,92	7,86	2,06
Trzciel		5,99	9,52	9,06	0,46
Gminy wiejskie:					
Bledzew		3,49	11,11	13,73	-2,61
Przytoczna		5,85	12,59	9,93	2,66
Pszczew		3,52	10,81	8,93	1,88

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, ukształtował się w 2012 r. na poziomie 5,2 (podobnie jak przed rokiem), plasując powiat międzyrzecki na 9 miejscu wśród pozostałych powiatów województwa. W 2012 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w miejskiej części gminy Trzciel (8,5), natomiast najmniejsza w gminach Bledzew i Pszczew (po 3,5).

- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2012 r. wyniósł 10,2 wobec 11,1 w 2011 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował (razem z powiatem sulęcińskim) 7 miejsce wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w gminie Przytoczna (12,6), a najniższy w wiejskiej części gminy Trzciel (8,1).

- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 9,3 (przed rokiem 9,4) i był nieco niższy niż średnia dla województwa. W przekroju miast i gmin, najwyższy

wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w gminie Bledzew (13,7), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w wiejskiej części gminy Międzyrzecz (6,4).

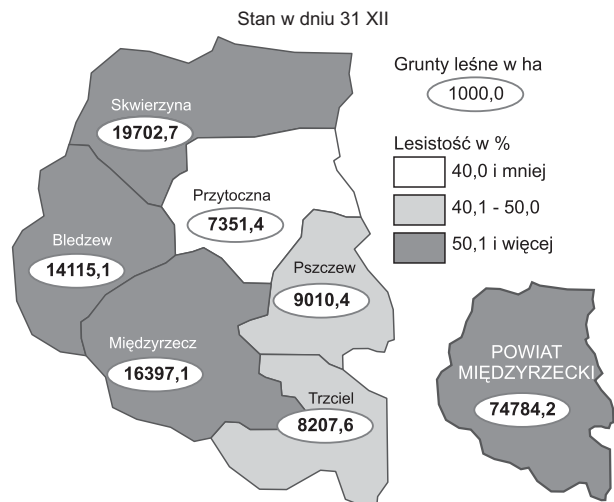
- W 2012 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł 0,8 (w 2011 r. – 1,7) i był nieznacznie wyższy niż średnia dla województwa. W przeliczeniu na 1000 ludności najwyższy przyrost naturalny wystąpił w wiejskiej części gminy Międzyrzecz (3,7), a najniższy w gminie Bledzew (minus 2,6).

- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 2,5 (w 2011 r. minus 3,5). Największy odpływ ludności z pobytu stałego wystąpił w miejskiej części gminy Skwierzyna (minus 8,0 osób na 1000 ludności), największy napływ ludności odnotowano natomiast w wiejskiej części tej gminy (11,6 osoby na 1000 ludności).

Środowisko i ekologia

- W końcu 2012 r. grunty leśne powiatu międzyrzeckiego zajmowały obszar 74784,2 ha stanowiąc 10,6% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 72715,5 ha porastały 52,4% powierzchni powiatu.

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2012 r.

- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano na obszarze wiejskim Skwierzyna (72,2), a najniższy w mieście Międzyrzecz (2,0).
- W 2012 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu międzyrzeckiego wynosiła 43802,1 ha, co stanowiło 3,1% powierzchni geograficznej województwa i 31,6% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody zwiększyła się o 5,6 ha.
- Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy: Pszczew (10,8%) i Międzyrzecz (7,7%), a najmniejszą gmina Trzciel (2,0%).

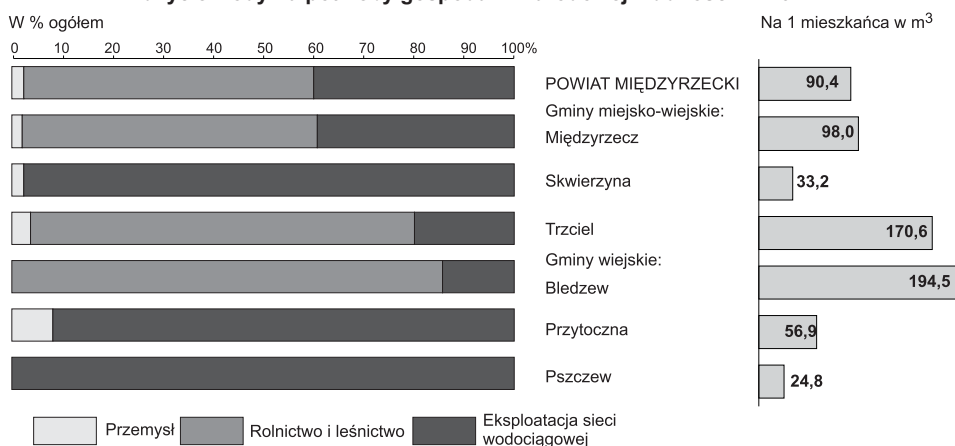
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
		w ha			
Powiat międzyrzecki 2011	43796,5	321,8	34054,0	365,7	136
2012	43802,1	321,8	34054,0	365,7	146
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	10753,2	46,5	10271,0	185,7	36
Skwierzyna	5124,9	4,0	5086,0	34,9	29
Trzciel	2806,8	263,8	1953,0	51,3	10
Gminy wiejskie:					
Bledzew	5729,3	-	5660,0	69,3	25
Przytoczna	4368,4	4,4	3037,0	2,0	24
Pszczew	15019,5	3,1	8047,0	22,5	22

- Międzyrzecki jest ósmym powiatem w województwie (za powiatami: krośnieńskim, żarskim, gorzowskim, miastami: Gorzów Wlkp. i Zielona Góra oraz powiatem żagańskim i słubickim) pod względem zużycia wody ogółem. W 2012 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 90,4 m³, tj. o 0,2 m³ więcej niż średnio w województwie.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2012 r.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dm ³				
Powiat międzyrzecki 2011	1630,8	1604,0	19,4	26,8	22,8	71,5
2012	1588,8	1566,0	17,4	22,8	18,8	71,7
Gminy miejsko-wiejskie:						
Międzyrzecz	873,8	851,0	0,7	22,8	18,8	90,1
Skwierzyna	373,0	373,0	-	-	-	76,5
Trzciel	127,0	127,0	86,6	-	-	34,0
Gminy wiejskie:						
Bledzew	36,0	36,0	100,0	-	-	30,1
Przytoczna	128,0	128,0	93,8	-	-	65,7
Pszczew	51,0	51,0	-	-	-	59,9

- Najwięcej – 57,7% zużytej wody – wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie, 39,9% w gospodarstwach domowych, a 2,4% w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie (gmina Bledzew – 85,8% i obszar wiejski Trzciela – 82,6% ogółu zużytej wody). Wielkość zużycia wody w gminach: Trzciel (miasto), Pszczew i Skwierzyna (obszar wiejski) jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2012 r. eksploatacja sieci wodociągowej stanowiła w tych gminach 100,0% zużytej wody.
- W 2012 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1588,8 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2011 r. nastąpił spadek o 2,6% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Międzyrzecz (48,2% ogółu), natomiast najmniej na terenie wiejskim gminy Trzciel (1,3% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 17,4% ścieków.
- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 71,7% ogółu mieszkańców powiatu, (w 2011 r. 71,5%). Wysoki udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat międzyrzecki na 5. lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Międzyrzecz (99,3%) i Skwierzyna (97,0%), najniższym obszar wiejski Trzciela (0,7%).

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat międzyrzecki 2011		6561,7		2213,1
2012		22181,4		3176,0
Gminy miejsko-wiejskie:				
Międzyrzecz		15103,3		1040,0
Skwierzyna		2148,0		1031,0
Trzciel		47,4		91,0
Gminy wiejskie:				
Bledzew		4702,0		-
Przytoczna		-		953,0
Pszczew		180,7		61,0

- W 2012 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 22,2 mln zł, tj. 378 zł w przeliczeniu na mieszkańca (2. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 97,9% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, 1,1% - na ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu, a pozostałe 1,0% na gospodarkę odpadami, ochronę gleb, wód podziemnych i powierzchniowych. Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano na obszarze wiejskim gminy Międzyrzecz, w którym wydano 66,1% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 2246 zł (najwięcej w województwie).
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 3,2 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 54 zł. Na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody przeznaczono 60,2% ogółu środków, na inwestycje związane z ujęciami i doprowadzeniem wody – 39,2%, a pozostałe 0,6% środków wydatkowano na obwałowania przeciwpowodziowe. Najwięcej – 30,0% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Przytoczna.
- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki pochodzące z zagranicy, które stanowiły 75,9% ogółu zainwestowanych środków, 13,5% środków pochodziło z kredytów i pożyczek krajowych (w tym bankowych), a 10,6% stanowiły środki własne.

Rynek pracy

- W 2012 r. liczba pracujących w powiecie międzyrzeckim była o 6,5% mniejsza niż w roku poprzednim, a jej udział w ogóle pracujących w województwie zmniejszył się o 0,2 p. proc. do 5,0%. Jednocześnie wzrosła liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 6,2%), którzy stanowili 8,0% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,2 p. proc. więcej niż w 2011 r.).

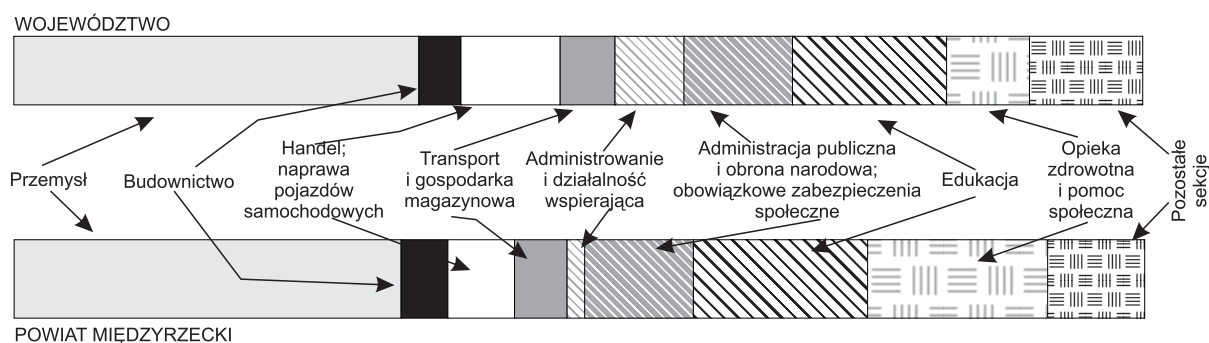
Pracujący w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat międzyrzecki	10735	93,5	100,0	5783	279
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	5740	94,8	53,5	2968	350
Skwierzyna	2265	91,6	21,1	1257	271
Trzciel	1081	90,2	10,1	609	256
Gminy wiejskie:					
Bledzew	186	102,8	1,7	111	62
Przytoczna	770	97,1	7,2	364	201
Pszczew	693	88,7	6,5	474	252

- W 2012 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 10,7 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 279 osób (wobec 324 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Bledzew (62 osoby na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie Międzyrzecz (350 osób).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 53,9%, tj. o 4,0 p. proc. więcej niż średnio w województwie, jednak ich liczba spadła w skali roku o 1,0%, przy spadku liczby pracujących mężczyzn o 12,1%.
- Z ogółu pracujących w powiecie międzyrzeckim 53,6% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych, a 42,6% – w przemyśle i budownictwie. Pozostałe 3,8% pracujących w powiecie związanych było z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem. Sektor prywatny koncentrował 62,3% ogółu pracujących (tj. o 3,0 p. proc. mniej niż średnio w województwie lubuskim).
- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie międzyrzeckim wyniosło 7,8 tys. osób i było o 2,6% niższe niż w 2011 r. Spadek przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 10,6%), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 8,6%), w budownictwie (o 7,9%), w administrowaniu i działalności wspierającej (o 6,8%) oraz w przemyśle (o 2,7%). Przeciętne zatrudnienie wzrosło m.in. w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (o 0,9%) oraz edukacja (o 0,8%).

Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji w 2012 r.

- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2012 r. wyniosła 4,9 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 127 osób (wobec 91 średnio w województwie), najwięcej w gminach Bledzew (155 osób), Pszczew (136 osób) i Przytoczna (132 osoby), a najmniej w gminie Międzyrzecz (119 osób).

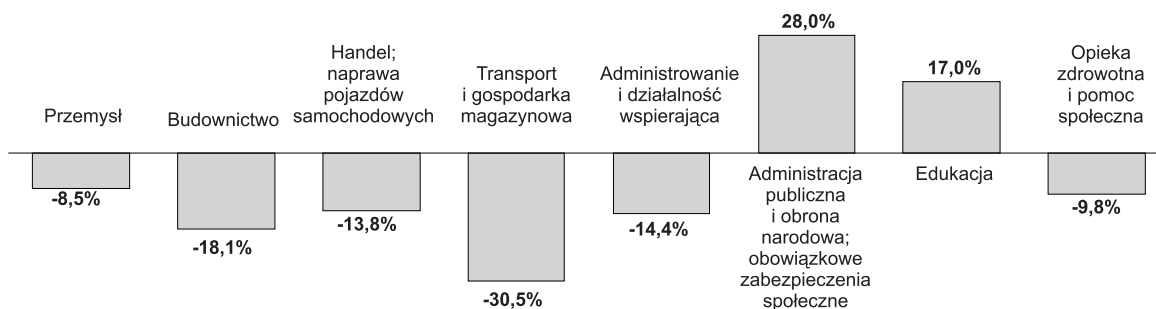
Bezrobotni zarejestrowani w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat międzyrzecki	4873	106,2	100,0	2448	127
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	1948	101,7	40,0	974	119
Skwierzyna	1035	112,1	21,2	516	124
Trzciel	546	105,8	11,2	294	129
Gminy wiejskie:					
Bledzew	464	118,7	9,5	221	155
Przytoczna	506	102,0	10,4	258	132
Pszczew	374	108,4	7,7	185	136

- W populacji bezrobotnych w powiecie międzyrzeckim 50,2% stanowiły kobiety (wobec 52,3% średnio w województwie). Ich liczba zmniejszyła się w relacji do 2011 r. o 0,2%, przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 13,7%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 18,9% i 24,7% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 53,3% (wobec 47,0% średnio w województwie), przy czym we wszystkich gminach powiatu międzyrzeckiego był wyższy niż średnio w województwie, najwyższy był w gminach wiejskich: Pszczew (58,0%), Bledzew i Przytoczna (po 54,3%), a najniższy w gminie Skwierzyna (51,6%).
- W końcu 2012 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 21,9%, co lokuje powiat międzyrzecki w grupie 5 powiatów o wartości wskaźnika przekraczającej 20%. Dla porównania, stopa bezrobocia w województwie lubuskim wyniosła średnio 15,8%.

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2012 r.

- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie międzyrzeckim od lat kształtuje się na poziomie niższym niż średnio w województwie (w 2012 r. wyniosło 3116 zł), przy czym ze względu na bardziej dynamiczny wzrost wynagrodzenia w powiecie niż średnio w województwie, w ostatnich latach odchylenie od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w województwie ulega obniżeniu. W 2007 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie było o 5,9% niższe niż średnio w województwie, w 2009 r. – o 5,6%, w 2011 r. – o 2,8%, a w 2012 r. – o 2,7% niższe.

Kultura i turystyka

- W końcu grudnia 2012 r. w powiecie międzyrzeckim funkcjonowały 22 biblioteki publiczne łącznie z filiami, tj. 8,7% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek nie uległa zmianie, wzrosła natomiast liczba woluminów księgozbioru o 1,0%. W stosunku do 2011 r. odnotowano spadek liczby czytelników o 0,5% oraz liczby wypożyczeń o 12,5%.

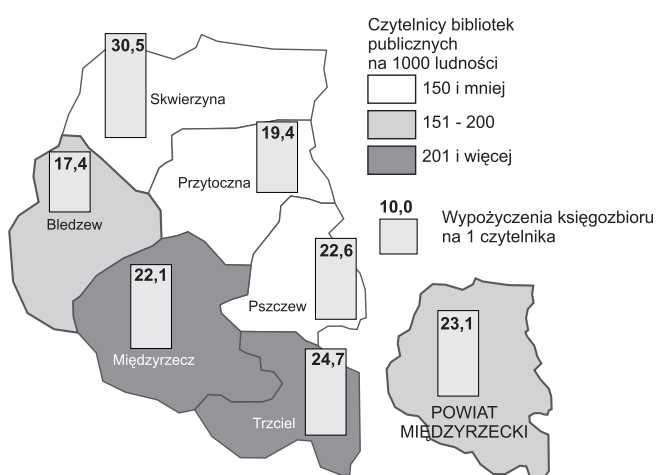
Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat międzyrzecki 2011	22	18	273,1	11070	290,1
2012	22	14	275,8	11020	254,1
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	5	11	115,3	6064	134,3
Skwierzyna	4	-	43,5	1394	42,5
Trzciel	3	1	37,4	1557	38,5
Gminy wiejskie:					
Bledzew	4	-	28,7	853	14,8
Przycoczna	4	-	27,9	651	12,7
Pszczyna	2	2	23,0	501	11,3

- Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie miejsko-wiejskiej Międzyrzecz 22,7% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie Skwierzyna – 31 woluminy, najmniej w gminie Bledzew – 17 woluminów.

Czytelnicy bibliotek publicznych oraz wypożyczenia księgozbioru w 2012 r.

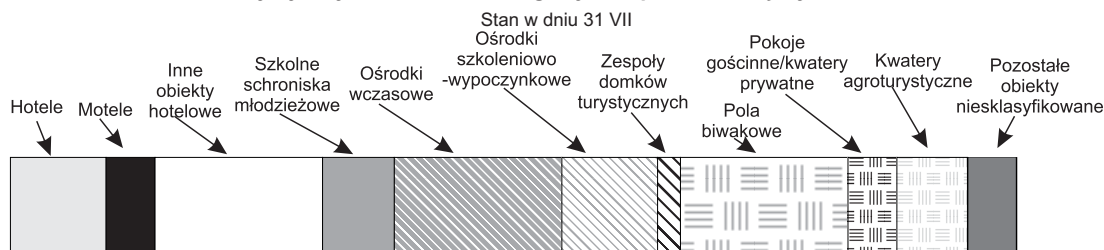
Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat międzyrzecki 2011	4	179	21326
2012	5	256	41873
Gminy miejsko-wiejskie:			
Międzyrzecz	1	100	17553
Skwierzyna	1	25	1920
Trzciel	1	27	380
Gminy wiejskie:			
Przycoczna	1	45	3120
Pszczew	1	59	18900

- Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2011 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu międzyrzeckiego instytucje wzrosła o 77, tj. o 43,0%.

- o Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Międzyrzecz 39,1% ogólnej liczby imprez w powiecie. Natomiast gminą, w której odnotowano najwyższą frekwencję był Pszczew – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyły 320 osób.

Struktura turystycznych obiektów noclegowych w powiecie międzyrzeckim w 2012 r.

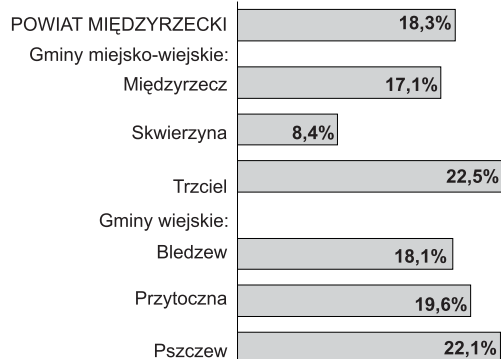

Turystyczne obiekty noclegowe i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat międzyrzecki 2011	40	24	2459	1236
2012	42	22	2582	1192
Gminy miejsko-wiejskie:				
Międzyrzecz	7	4	529	333
Skwierzyna	5	5	245	245
Trzciel	8	5	297	174
Gminy wiejskie:				
Bledzew	3	1	148	64
Przytoczna	3	3	112	112
Pszczyna	16	4	1251	264

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2012 r.

- o Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2012 r. w granicach powiatu międzyrzeckiego funkcjonowały 42 turystyczne obiekty noclegowe, tj. 13,7% wszystkich obiektów w województwie.
- o Bazę noclegową powiatu międzyrzeckiego tworzyło 13 obiektów hotelowych i 29 pozostałych obiektów noclegowych. Najwięcej obiektów znajdowało się w gminach Pszczew, Trzciel i Międzyrzecz (odpowiednio 33,3%, 22,2% i 19,4% ogólnej liczby obiektów w powiecie).
- o W powiecie międzyrzeckim do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 2582 miejsca noclegowe, tj. o 5,0% więcej niż w 2011 r. Miejsca całoroczne stanowiły 46,2% wszystkich miejsc noclegowych.

Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat międzyrzecki 2011	57075	17645	128625	24283
2012	45085	11450	108199	16185
Gminy miejsko-wiejskie:				
Międzyrzecz	12199	1080	26682	2172
Skwierzyna	5607	317	7254	459
Trzciel	12931	9211	1742	9707
Gminy wiejskie:				
Bledzew	2053	16	6828	18
Przytoczna	4256	57	7924	101
Pszczyna	8039	769	41299	3728

- W 2012 r. w powiecie międzyrzeckim obiekty noclegowe przyjęły 45,1 tys. turystów, w tym 25,4% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2011 r. odnotowano spadek liczby osób korzystających z noclegu - o 21,1 %, w tym turystów zagranicznych - o 33,1%.
- Najwięcej osób korzystało z obiektów noclegowych w gminie Trzciel, gdzie z noclegu skorzystało 28,7% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.
- W stosunku do 2011 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie międzyrzeckim zmalała o 20,4 tys., tj. o 15,1%. Zmalała również liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 8,1 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2012 r. wynosił 15,0%, tj. o 3,9 p. proc. mniej niż w 2011 r.
- O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Trzciel (22,5%) i Pszczew (22,1%), a najniższy w gminie Skwierzyna (8,4%).

Edukacja i wychowanie

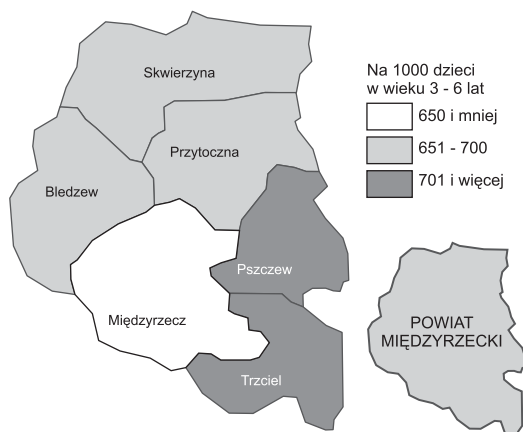
- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie międzyrzeckim funkcjonowało 26 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 5,3% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 liczba placówek wzrosła o 3, tj. o 13,0%. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie Międzyrzecz (34,6% ogólnej liczby placówek w powiecie).

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym		
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat	
Powiat międzyrzecki	2011/2012 2012/2013	23 26	12 14	1327 1365	1697 1763	1332 1349	505 523
Gminy miejsko-wiejskie:							
Międzyrzecz		9	5	481	700	486	227
Skwierzyna		6	2	286	367	286	100
Trzciel		2	2	225	225	225	56
Gminy wiejskie:							
Bledzew		5	3	123	148	101	46
Przytoczna		2	1	125	173	126	56
Pszczew		2	1	125	150	125	38

- Przedszkola stanowiły 53,8% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 ich liczba wzrosła o 16,7%. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie Międzyrzecz (35,7% ogólnej liczby przedszkoli w powiecie), które oferowały 35,2% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu. Średnio na 1 przedszkole w powiecie międzyrzeckim przypadało 98 miejsc.
- W roku szkolnym 2012/2013 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1,8 dzieci, tj. o 3,9% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 76,5% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 2 p. proc. mniej niż w roku szkolnym 2011/2012. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 68 dzieci.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2012/13

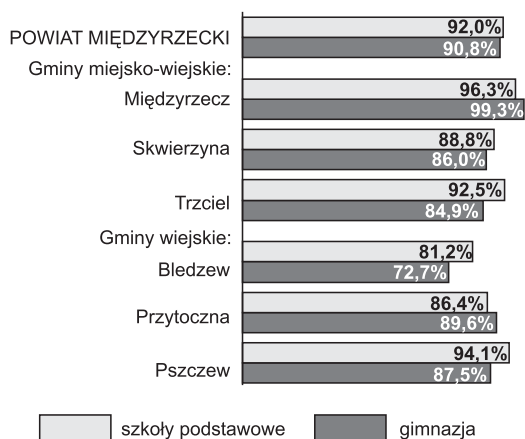
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a	
Powiat międzyrzecki	2011/2012 2012/2013	17 17	3126 3100	545 552
Gminy miejsko-wiejskie:				
Międzyrzecz	6	1392	247	
Skwierzyna	4	621	120	
Trzciel	2	364	64	
Gminy wiejskie:				
Bledzew	2	226	36	
Przytoczna	2	262	44	
Pszczew	1	235	41	

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W powiecie międzyrzeckim w roku szkolnym 2012/2013 działało 17 szkół podstawowych i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół

**Współczynnik skolaryzacji netto
w roku szkolnym 2012/2013**

^a Łącznie ze specjalnymi.

powiecie).

- W gimnazjach kształciło się 1,7 tys. uczniów, tj. 5,5% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 5,1%. Zmniejszyła się również liczba absolwentów z roku szkolnego 2011/2012 (o 7,9%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie międzyrzeckim przypadało 189 uczniów.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2012 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2012/2013 wyniósł 92,0% i był o 1,5 p. proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie międzyrzeckim 90,8% i był o 1,9 p. proc. wyższy niż rok wcześniej.
- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2012/2013 w powiecie międzyrzeckim pozostawało 15 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 1,7 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyły 4 zasadnicze szkoły zawodowe, 2 licea ogólnokształcące, 3 licea profilowane, 5 techników i 1 szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.
- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie międzyrzeckim działało również 5 szkół policealnych, w których kształciło się 148 osób.

podstawowych zlokalizowanych było w gminie Międzyrzecz (35,3% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).

- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 3,1 tys. dzieci, tj. 5,5% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 0,8%. W skali roku odnotowano natomiast wzrost liczby absolwentów szkół podstawowych (o 1,3%). Średnio na jedną szkołę w powiecie międzyrzeckim przypadało 182 uczniów.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat międzyrzecki	2011/2012	9	1791	642
	2012/2013	9	1699	591
Gminy miejsko-wiejskie:				
	Międzyrzecz	3	769	253
	Skwierzyna	1	345	127
	Trzciel	2	196	61
Gminy wiejskie:				
	Bledzew	1	107	53
	Przytoczna	1	163	51
	Pszczew	1	119	46

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie funkcjonowało 9 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie Międzyrzecz (33,3% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

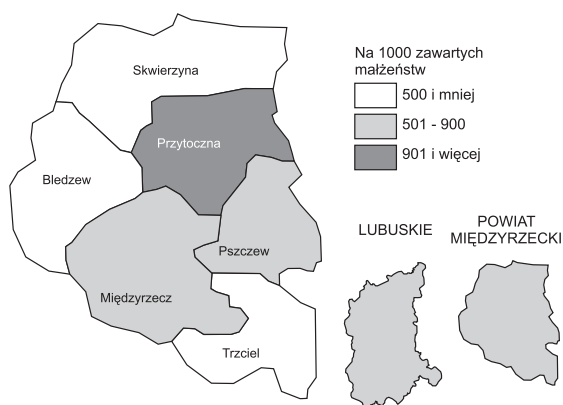
- W końcu 2012 r. długość sieci wodociągowej rozdzielczej wyniosła blisko 349 km. Było to 25,1 km wodociągu w przeliczeniu na 100 km², tj. o 47,3% mniej niż średnio w województwie, jednak o 4,1% więcej niż w poprzednim roku. W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci wodociągowej występowało w gminach: Międzyrzecz i Pszczew (odpowiednio 39,0 i 30,9 km na 100 km²), a najniższe w gminie Przytoczna (13,7 km na 100 km²).
- W końcu 2012 r. z sieci wodociągowej korzystało 85,6% ludności powiatu (wobec 89,7% średnio w województwie). Najwięcej korzystających z wodociągu notowano w gminie wiejskiej Bledzew (92,7%), a najmniej w gminie miejsko-wiejskiej Trzciel (59,0%).
- W 2012 r. przeciętne zużycie wody przez gospodarstwa domowe w powiecie międzyrzeckim w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 29,0 m³, tj. o 1,0% więcej niż przeciętnie w województwie. Najwyższe zużycie wody notowano w gminie Przytoczna (33,9 m³ na 1 mieszkańca), a najniższe w gminie Pszczew (21,6 m³).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2012 r.

Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat międzyrzecki	348,6	25,1	85,6	253,4	18,3	63,2
Gminy miejsko-wiejskie:						
Międzyrzecz	122,9	39,0	92,6	144,0	45,7	84,8
Skwierzyna	63,2	22,2	88,8	35,8	12,6	65,6
Trzciel	38,6	21,7	59,0	18,0	10,1	26,6
Gminy wiejskie:						
Bledzew	43,6	17,7	92,7	9,3	3,8	32,4
Przytoczna	25,3	13,7	88,8	15,7	8,5	38,7
Pszczew	55,0	30,9	64,0	30,6	17,2	51,2

- ° Długość sieci kanalizacyjnej w powiecie międzyrzeckim wyniosła ponad 253 km, a w przeliczeniu na 100 km² – 18,3 km. Było to o 2,8% więcej niż w końcu 2011 r., jednak o 19,7% mniej niż średnio w województwie. W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci kanalizacyjnej występuje w gminie Międzyrzecz (45,7 km² na 100 km²), a najmniejsze w gminie Bledzew (3,8 km) i Przytoczna (8,5 km).
- ° Z sieci kanalizacyjnej w powiecie korzystało 63,2% ludności (wobec 64,9% średnio w województwie). Najwięcej ludności korzysta z sieci kanalizacyjnej w gminie miejsko-wiejskiej Międzyrzecz (84,8%), a najmniej w gminie Trzciel (26,6%).
- ° W powiecie międzyrzeckim w końcu 2012 r. było 21,1 tys. gospodarstw domowych będących odbiorcami energii elektrycznej. Zużyta przez nie energia stanowiła 5,9% ogółu energii zużytej w województwie. Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę (gospodarstwo domowe) wyniosło 2060 kWh, tj. o 1,6% więcej niż przeciętnie w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 741 kWh.
- ° W stosunku do 2011 r. w powiecie międzyrzeckim wzrosła długość sieci gazowej (o 10,6%, tj. do 320 km). W przeliczeniu na 100 km² było to 23,1 km (wobec 27,2 km średnio w województwie). Największe zagęszczenie sieci gazowej w powiecie notowano w gminie Międzyrzecz (38,7 km na 100 km²) oraz w gminach wiejskich: Przytoczna (27,6 km) i Pszczew (27,5 km).
- ° W porównaniu z 2011 r. wzrosła liczba gospodarstw domowych, będących odbiorcami gazu (o 3,7%, tj. do 2,7 tys.), najbardziej w gminie Międzyrzecz (o 5,8%) oraz Skwierzyna (o 3,6%). Przeciętne zużycie gazu w przeliczeniu na 1 gospodarstwo domowe wyniosło 1203,1 m³, tj. o 74,5% więcej niż średnio w województwie i o 12,2% mniej niż w 2011 r.
- ° W 2012 r. w powiecie międzyrzeckim oddano do użytkowania 179 mieszkań, w tym 58,7% w budownictwie indywidualnym. Ponad 53% mieszkań oddanych do użytkowania było zlokalizowanych w obszarze wiejskim, najwięcej w gminie Przytoczna (18,4%) oraz w wiejskiej części gminy Międzyrzecz (21,2%) oraz Santok (14,3%).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania	liczby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat międzyrzecki	179	845	16890	94,4
Gminy miejsko-wiejskie:				
Międzyrzecz	108	516	10089	93,4
Skwierzyna	18	98	2139	118,8
Trzciel	8	39	894	111,8
Gminy wiejskie:				
Bledzew	3	16	336	112,0
Przytoczna	33	123	2329	70,6
Pszczew	9	53	1103	122,6

- ° Wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu w 2012 r. wyniósł 3,0 wobec 3,1 średnio w województwie. W przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw oddano do użytkowania 585 mieszkań, tj. o 0,3% więcej niż średnio w województwie, jednak o 0,6% mniej niż w 2011 r.

Finanse publiczne

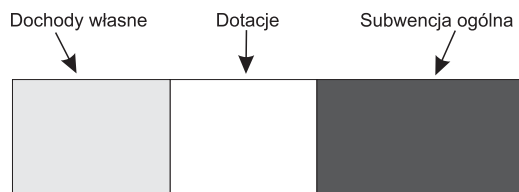
- Dochody powiatu międzyrzeckiego w 2012 r. wyniosły 54,2 mln zł i nie zmieniły się w stosunku do notowanych w 2011 r. Z kolei wydatki powiatu spadły w skali roku o 5,8% tj. do poziomu 53,5 mln zł. W rezultacie w 2012 r. wynik budżetu powiatu międzyrzeckiego uległ poprawie w relacji do notowanego w roku poprzednim i wyniósł 0,7 mln zł (wobec minus 2,6 mln zł w 2011 r.), a relacja wyniku do dochodu wyniosła 1,3% wobec minus 4,8% w 2011 r.
- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu międzyrzeckiego wyniosły 922 zł i były o 8,1% wyższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki w wysokości 910 zł na 1 mieszkańca były o 8,4% wyższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2012 r.

Wyszczególnienie a - w zł b - 2011=100	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	Z tego wydatki		
				bieżące	inwestycyjne	
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU						
Powiat międzyrzecki	a	922,09	284,50	910,30	881,96	28,34
	b	100,3	101,1	94,4	103,3	25,7
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN						
Gminy miejsko-wiejskie:						
Międzyrzecz	a	2729,49	1669,49	2694,63	2354,35	340,28
	b	96,9	100,7	101,9	105,9	80,9
Skiwierzyna	a	3136,00	1355,58	3217,72	2849,92	367,80
	b	104,5	106,3	102,7	101,9	108,6
Trzciel	a	2813,68	1296,99	2620,38	2418,91	189,19
	b	107,3	120,4	90,4	100,2	39,2
Gminy wiejskie:						
Bledzew	a	3082,59	1450,26	2966,16	2707,91	258,25
	b	108,2	118,2	107,5	104,7	149,8
Przytoczna	a	3136,75	1532,75	3027,06	2775,52	251,53
	b	99,0	94,9	104,6	101,8	151,7
Pszczew	a	4133,59	2572,43	3394,55	2821,83	572,71
	b	108,0	121,9	79,6	108,5	34,4

- Największy udział w ogóle dochodów powiatu międzyrzeckiego miała subwencja ogólna (40,3% wobec średnio 45,6% w powiatach województwa lubuskiego). Dalsze 30,9% dochodów powiatu stanowiły dochody własne (tj. o 0,4 p.proc. więcej niż średnio w powiatach lubuskich), a 28,8% - dotacje (tj. o 4,9 p.proc. więcej niż średnio w powiatach województwa).

Struktura dochodów powiatu międzyrzeckiego według rodzajów w 2012 r.

- W 2012 r. budżet powiatu międzyrzeckiego w relatywnie niewielkim stopniu wsparty dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych, które wyniosły o 507,7 tys. zł (tj. o 19,9% mniej niż w 2011 r.), co stanowiło 0,9% ogółu dochodów powiatu.

- Z ogółu wydatków powiatu 96,9% stanowiły wydatki bieżące. Było to o 2,6 p.proc. więcej niż średnio w powiatach województwa lubuskiego, przy czym w stosunku do 2011 r. wydatki bieżące wzrosły o 3,0%. Dalsze 3,1% ogółu wydatków powiatu stanowiły wydatki majątkowe (wobec 5,7% średnio w powiatach w województwie).

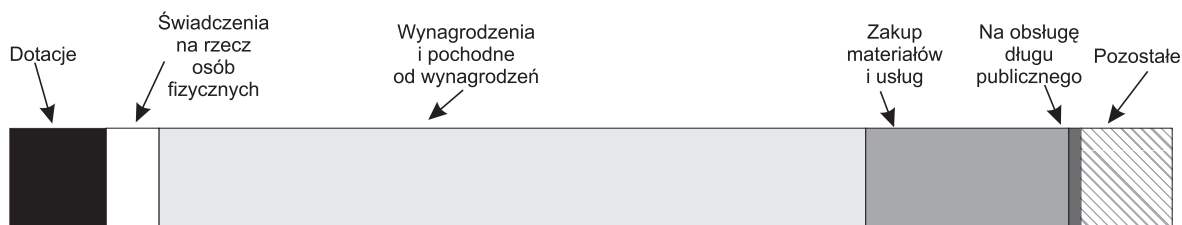
Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 28 zł, tj. spadły w relacji do 2011 r. o 74,3%, a w stosunku do średnich wydatków inwestycyjnych powiatów na mieszkańca były o 40,2% niższe.

- Dochody gmin powiatu międzyrzeckiego zbiorczo wyniosły 175,9 mln zł i były o 1,4% wyższe od notowanych 2011 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 1,1% do poziomu 170,5 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu międzyrzeckiego uległ poprawie z 1,0 mln zł w 2011 r. do 5,4 mln zł w 2012 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła 3,1% (wobec 0,6% w 2011 r.). Najmniej korzystnie relacja wyniku do dochodu kształtowała się w gminie

Skwierzyna (minus 2,6%). W pozostałych gminach powiatu notowano nadwyżkę dochodów nad wydatkami, najwyższą w gminie Pszczew (3,1 mln zł).

- Dochody gmin powiatu międzyrzeckiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2994 zł, w tym dochody własne 1596 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie międzyrzeckim wyniosły 2902 zł, w tym wydatki bieżące 2570 zł, a inwestycyjne – 331 zł. Najwyższe wydatki na 1 mieszkańca notowano w gminie Pszczew (o 16,2% wyższe niż średnio w gminach w województwie) oraz w gminie Skwierzyna (o 10,1% wyższe).

Struktura wydatków bieżących powiatu międzyrzeckiego w 2012 r.

Struktura dochodów i wydatków gmin powiatu międzyrzeckiego według rodzajów (w % ogółem) w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody własne	Dotacje	Subwencja Ogólna	Wydatki	
				majątkowe	bieżące
Gminy miejsko-wiejskie:					
Międzyrzecz	61,2	16,9	21,9	12,6	87,4
Skwierzyna	43,2	19,3	37,5	11,4	88,6
Trzciel	46,1	19,6	34,3	7,7	92,3
Gminy wiejskie:					
Bledzew	47,0	25,5	27,5	8,7	91,3
Przytoczna	48,9	25,5	25,6	8,3	91,7
Pszczew	62,2	15,6	22,2	16,9	83,1

- Dochody własne stanowiły średnio 53,3% ogółu dochodów budżetów gmin powiatu międzyrzeckiego, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 43,2% w gminie Skwierzyna, do 62,2% w gminie Pszczew. Dalsze 27,6% ogółu dochodów gmin powiatu międzyrzeckiego zapewniała subwencja ogólna, a 19,1% dotacje.
- W 2012 r. do budżetów gmin powiatu międzyrzeckiego wpłynęło łącznie 5,9 mln zł w postaci środków na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych. Było to o 17,0% więcej niż w 2011 r. Środki z tej kategorii stanowiły 3,4% ogółu dochodów gmin w powiecie. Najwyższy udział środków unijnych w ogóle dochodów budżetu notowano w gminie Pszczew (7,7%), a najniższy w gminie Przytoczna (2,1%).
- Z ogółu wydatków gmin 88,5% przeznaczono na wydatki bieżące. Było to o 1,2 p. proc. więcej niż średnio w gminach w województwie. Dalsze 11,5% stanowiły wydatki majątkowe (wobec 13,3% średnio w gminach województwie lubuskim), w tym 11,4% – wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 331 zł, tj. o 27,3% mniej niż w 2011 r. i o 11,1% mniej niż średnio w gminach w województwie.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu międzyrzeckiego w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2011 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy miejsko-wiejskie:			
Międzyrzecz	1718,0	74,8	2,5
Skwierzyna	1212,9	118,5	3,1
Trzciel	889,8	173,4	4,9
Gminy wiejskie:			
Bledzew	400,1	54,4	2,8
Przytoczna	367,1	183,0	2,1
Pszczew	1346,4	440,3	7,7

Podmioty gospodarki narodowej

- ° W końcu grudnia 2012 r. w powiecie międzyrzeckim zarejestrowanych było 5,9 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 5,5% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2011 r. liczba podmiotów wzrosła o 131, tj. o 2,3%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat międzyrzecki 2011	5817	557	756	1536	375	556	2037
2012	5948	574	761	1507	362	623	2121
Gminy miejsko-wiejskie:							
Międzyrzecz	2989	266	402	731	169	340	1081
Skwierzyna	1265	124	143	313	83	164	438
Trzciel	649	77	71	179	37	83	202
Gminy wiejskie:							
Bledzew	262	18	29	62	21	14	118
Przytoczna	424	52	61	110	45	15	141
Pszczew	359	37	55	112	7	7	141

- ° Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminach miejsko-wiejskich Międzyrzecz oraz Skwierzyna odpowiednio 50,3% i 21,3% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

- ° W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych”(35,7% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (25,3%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat międzyrzecki 2011	5817	333	130	266	32	206	4258
2012	5948	349	135	269	32	217	4286
Gminy miejsko-wiejskie:							
Międzyrzecz	2989	170	65	144	11	86	2166
Skwierzyna	1265	79	17	57	10	39	881
Trzciel	649	30	14	27	5	28	452
Gminy wiejskie:							
Bledzew	262	15	11	9	2	13	194
Przytoczna	424	39	17	20	2	24	308
Pszczew	359	16	11	12	2	27	285

- Spółki handlowe stanowiły w powiecie międzyrzeckim 5,9% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 135 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (4,9% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Międzyrzecz (48,7% ogółu spółek handlowych w powiecie).

POWIAT SŁUBICKI

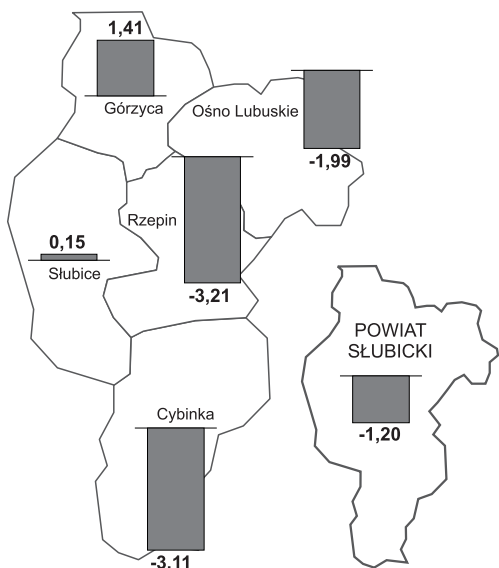
- W gminie Słubice liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych (50).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat słubicki	2011	5,22	10,16	9,17	0,99
	2012	4,84	10,46	9,58	0,88
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka		4,44	8,73	12,72	-3,99
Ośno Lubuskie		5,51	11,49	10,88	0,61
Rzepin		5,62	9,83	9,33	0,50
Słubice		4,35	10,85	8,00	2,85
Gmina wiejska					
Górzycza		4,93	11,26	10,56	0,70

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, ukształtował się w 2012 r. na poziomie 4,8 (przed rokiem 5,2), plasując powiat słubicki na ostatnim miejscu wśród pozostałych powiatów województwa. W 2012 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w miejskiej części gminy Rzepin (5,8), natomiast najmniejsza w wiejskiej części gminy Słubice (4,1).
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2012 r. wyniósł 10,5 wobec 10,2 w 2011 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował (razem z powiatem nowosolskim) 5 miejsce wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w wiejskiej części gminy Słubice (12,9), a najniższy w wiejskiej części gminy Cybinka (8,4).

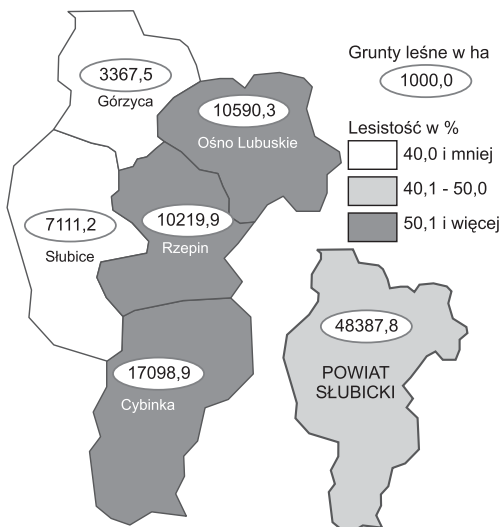
Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.

- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 9,6 (przed rokiem 9,2) i był nieco wyższy niż średnia dla województwa. W przekroju miast i gmin, najwyższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w wiejskiej części gminy Cybinka (13,5), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w miejskiej części gminy Słubice (7,9).
- W 2012 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł 0,9 (w 2011 r. – 1,0), lokując powiat na 5 pozycji wśród powiatów województwa. W przeliczeniu na 1000 ludności najwyższy przyrost naturalny wystąpił w wiejskiej części gminy Słubice (4,1), natomiast najniższy w wiejskiej części gminy Cybinka (minus 5,1)
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 1,2 (w 2011 r. minus 2,3). Największy odpływ ludności z pobytu stałego odnotowano w wiejskiej części gminy Rzepin (minus 9,8 osoby na 1000 ludności), natomiast największy napływ ludności wystąpił w wiejskiej części gminy Słubice (18,6 osoby na 1000 ludności).

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2012 r.

Stan na dniu 31 XII

Środowisko i ekologia

- W końcu 2012 r. grunty leśne powiatu słubickiego zajmowały obszar 48387,8 ha stanowiąc 6,8% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 46852,4 ha porastały 46,9% powierzchni powiatu.
- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Cybinka (obszar wiejski – 60,1) i Ośno Lubuskie (obszar wiejski – 53,9), a najniższy w mieście Słubice (6,3).
- W 2012 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu słubickiego wynosiła 39688,6 ha, co stanowiło 2,8% powierzchni geograficznej województwa i 39,7% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody zmniejszyła się o 30,1 ha, tj. 0,1%.

- ° Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy Cybinka (14,3%) i Słubice (9,6%), a najmniejszą gmina Rzepin (2,8%).

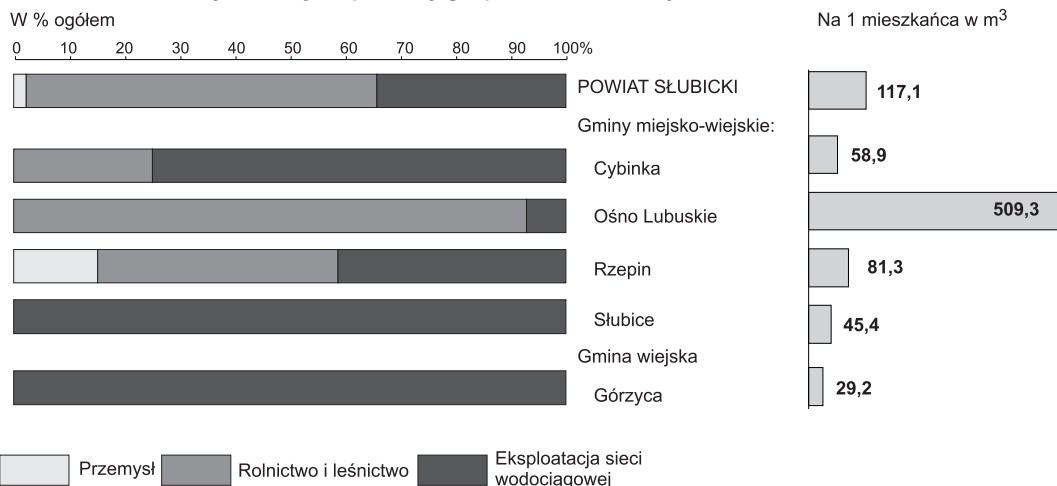
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
		w ha			
Powiat słubicki 2011	39718,7	541,1	26259,0	337,2	28
2012	39688,6	541,1	26228,9	337,2	37
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	14243,5	92,9	12170,0	83,6	21
Ośno Lubuskie	5660,0	-	2122,0	-	2
Rzepin	2767,0	45,3	2594,0	127,7	10
Słubice	9548,3	391,1	9114,9	42,3	4
Gmina wiejska					
Górzycyca	7469,8	11,8	228,0	83,6	-

- ° Słubicki jest siódmym powiatem w województwie (za krośnieńskim, żarskim, gorzowskim, miastami Gorzów Wlkp. i Zielona Góra oraz powiatem żagańskim) pod względem zużycia wody. W 2012 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 117,1 m³, tj. o 26,9 m³ więcej niż średnio w województwie.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2012 r.

- ° Najwięcej – 63,6% zużytej wody – wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie, 34,2% w gospodarstwach domowych, a 2,2% w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano na potrzeby rolnictwa i leśnictwa (na obszarze wiejskim gminy Ośno Lubuskie – 97,5% ogółu zużytej wody). Wielkość zużycia wody w gminach Górzycyca i Słubice jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2012 r. na gospodarstwa domowe w tych gminach zużyły 100,0% wody.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dam ³				
Powiat słubicki 2011	1499	1499	100,0	-	-	67,1
2012	1575	1575	100,0	-	-	74,1
Gminy miejsko-wiejskie:						
Cybinka	106	106	100,0	-	-	50,3
Ośno Lubuskie	130	130	100,0	-	-	58,3
Rzepin	423	423	100,0	-	-	67,7
Słubice	794	794	100,0	-	-	87,3
Gmina wiejska						
Górzycyca	122	122	100,0	-	-	88,8

- W 2012 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1575 dm³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2011 r. nastąpił wzrost o 5,1% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Słubice (47,9% ogółu), natomiast najmniej na terenie wiejskim gminy Rzepin (0,8% wartości ogółem). Całkowitą ilość ścieków odprowadzonych (100,0%) poddano oczyszczaniu biologicznemu.
- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 74,1% ogółu mieszkańców powiatu, (w 2011 r. 67,1%). Stosunkowo wysoki udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat słubicki na 4. lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Cybinka (100,0%), Ośno Lubuskie (97,6%) i Słubice (96,7%), najniższym obszar wiejski Cybinki (14,2%).

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat słubicki 2011		5087,1		2264,7
	2012	4709,4		2737,2
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka		69,0		2383,2
Ośno Lubuskie		326,0		26,0
Rzepin		91,7		16,2
Słubice		4222,7		262,6
Gmina wiejska				
Górzycza		-		49,2

- W 2012 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 4,7 mln zł, tj. 99 zł w przeliczeniu na mieszkańca (10. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 99,5% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a pozostałe 0,5% - na gospodarkę odpadami.
- Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano na obszarze wiejskim Słubic, gdzie wydano 72,5% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 1154 zł.
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 2,7 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 58 zł. Większość środków finansowych (97,4%) przeznaczono na ujęcia i doprowadzenia wody. Najwięcej – 87,1% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Cybinka.
- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki własne (stanowiące 99,1% ogółu zainwestowanych środków), a pozostałe 0,9% stanowiły środki pochodzące z budżetu województwa.

Rynek pracy

- W 2012 r. liczba pracujących w powiecie słubickim była o 13,3% mniejsza niż w roku poprzednim, a ich udział w ogóle pracujących w województwie zmniejszył się o 0,6 p. proc. do 4,3%. Jednocześnie zmniejszyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 8,6%), którzy stanowili 3,6% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,4 p. proc. mniej niż w 2011 r.).

Pracujący w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

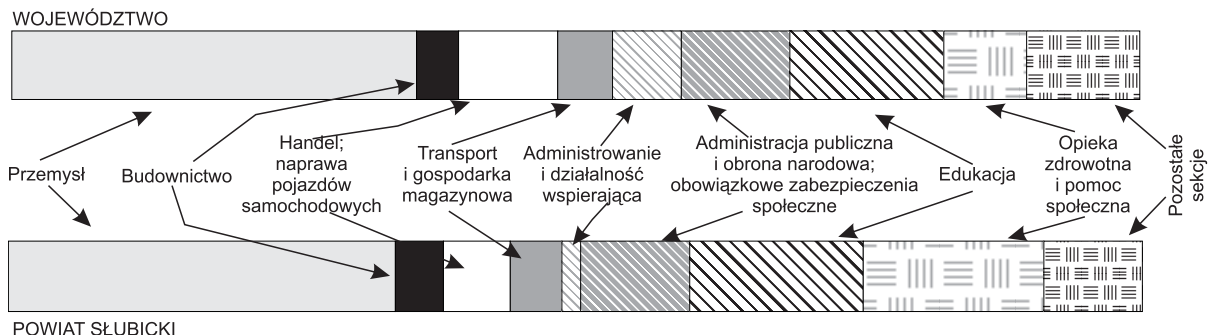
Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat słubicki	9295	86,7	100,0	4579	299
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	896	92,5	9,6	391	208
Ośno Lubuskie	982	103,4	10,6	522	229
Rzepin	2479	63,8	26,7	1130	382
Słubice	4668	101,2	50,2	2400	352
Gmina wiejska					
Górzycza	270	87,9	2,9	136	97

- W 2012 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 9,3 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym były to 299 osoby (wobec 324 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Górzycza (97 osób na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie Rzepin (382 osób) i Słubice (352).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 49,3%, tj. o 0,6 p. proc. mniej niż średnio w województwie, a ich liczba spadła w skali roku o 13,6%, przy spadku liczby pracujących mężczyzn o 13,1%.
- Słubicki jest powiatem o najniższym wśród powiatów województwa lubuskiego udziale pracujących w przemyśle i budownictwie (w 2012 r. było to 21,2% ogółu pracujących w powiecie wobec 38,6% średnio w województwie) i jednym z

powiatów (obok z miasta na prawach powiatu Zielona Góra) o najwyższym udziale pracujących w przedsiębiorstwach prowadzących działalność usługową (73,1%). Relatywnie wysoki jest także odsetek pracujących w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (5,8% wobec 2,2% średnio w województwie). Sektor prywatny koncentrował 62,9% ogółu pracujących (wobec średnio 65,3% w województwie).

- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie słubickim wyniosło 9,4 tys. osób i było o 1,1% niższe niż w 2011 r. Spadek przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w budownictwie (o 10,9%), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 8,3%), w przemyśle (o 5,8%) oraz administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 4,8%). Wzrost zatrudnienia wystąpił m.in. w sekcjach: edukacja (o 4,0%) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 2,7%).

Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji w 2012 r.

- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2012 r. wyniosła 2,2 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 69 osób (wobec 91 średnio w województwie), najwięcej w gminie Cybinka (89 osób na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najmniej w gminie Ośno Lubuskie (52 osoby).

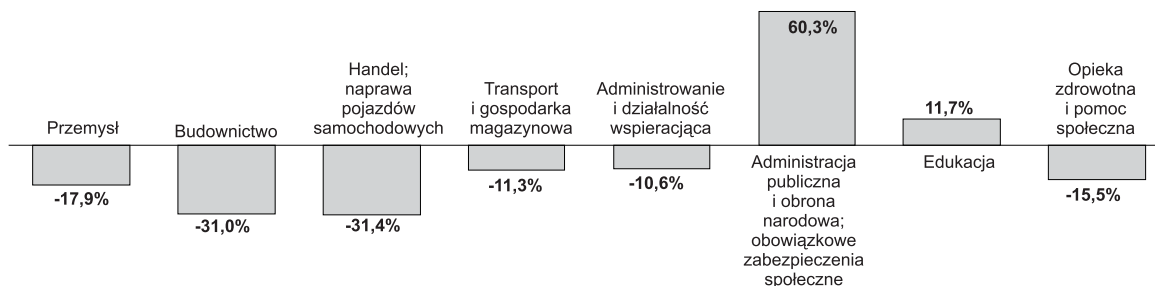
Bezrobotni zarejestrowani w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat słubicki	2154	91,4	100,0	1024	69
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	384	98,0	17,8	221	89
Ośno Lubuskie	222	84,4	10,3	108	52
Rzepin	450	90,4	20,9	212	69
Słubice	914	91,4	42,4	400	69
Gmina wiejska					
Górzycza	184	90,6	8,5	83	66

- W populacji bezrobotnych w powiecie słubickim 47,5% stanowiły kobiety (wobec 52,3% średnio w województwie). Niższy odsetek kobiet w populacji bezrobotnych notuje się tylko w powiecie sulęcińskim (47,3%). Liczba bezrobotnych kobiet zmniejszyła się w skali roku o 15,3%, przy spadku liczby bezrobotnych mężczyzn o 1,5%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 27,6% i 36,3% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 56,3% (wobec 47,0% średnio w województwie), przy czym najwyższy był w gminie Słubice (74,9%), a najniższy w gminach: Rzepin (38,4%) i Ośno Lubuskie (38,7%).
- W końcu 2012 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 12,2%. Nie licząc miast na prawach powiatu, nieco niższą stopę bezrobocia notuje się jedynie w powiecie świebodzińskim (12,1%).
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie słubickim od lat jest nieco niższe od przeciętnego wynagrodzenia w województwie. W 2012 r. wyniosło 3134 zł, tj. 97,8% przeciętnego wynagrodzenia brutto w województwie. Było wyższe niż w 2011 r., jednak notowany wzrost na poziomie 2,1% był mniej dynamiczny niż w poprzednich latach (w 2011 r. wzrost wynagrodzenia wyniósł 6,5%, w 2010 r. – 5,3%, a w 2009 r. – 7,8%) oraz mniej dynamiczny niż średnio w województwie (4,2%).

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2012 r.

Kultura i turystyka

- W końcu grudnia 2012 r. w powiecie słubickim funkcjonowało 12 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 4,7% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek nie uległa zmianie, zmniejszyła się natomiast liczba woluminów księgozbioru o 2,5% oraz liczba czytelników o 1,6%.
W stosunku do 2011 r. zmniejszyła się również liczba wypożyczeń o 12,3%.

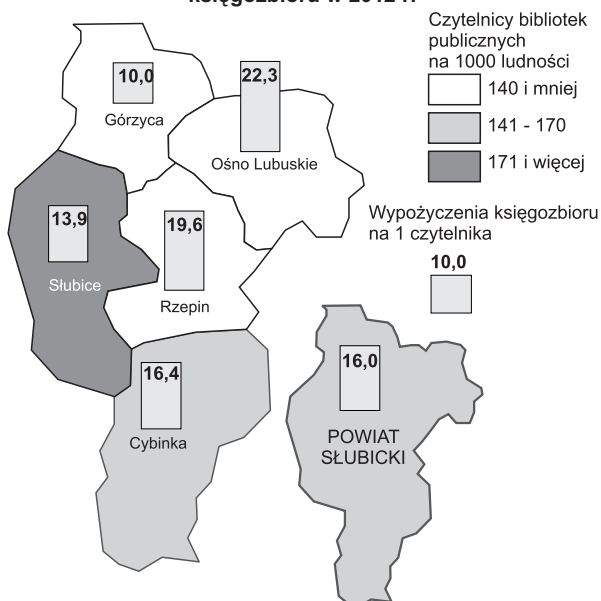
Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat słubicki 2011	12	12	152665	7471	133,7
2012	12	13	148787	7353	117,3
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	4	-	29155	1117	18,4
Ośno Lubuskie	1	-	16609	908	20,3
Rzepin	3	-	30231	1206	23,6
Słubice	2	11	55183	3534	49,2
Gmina wiejska					
Górzycy	2	2	17609	588	5,9

- Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie Cybinka 33,3% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie Ośno Lubuskie – 22 woluminów, najmniej w gminie Górzycy – 10 woluminów.

Czytelnicy bibliotek publicznych oraz wypożyczenia księgozbioru w 2012 r.

- Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2011 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu słubickiego instytucje wzrosła o 261 tj. o 53,5%.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat słubicki 2011	4	488	77945
2012	5	749	94657
Gminy miejsko-wiejskie:			
Cybinka	1	27	2330
Ośno Lubuskie	1	280	58020
Rzepin	1	203	9892
Słubice	1	184	21915
Gmina wiejska			
Górzycy	1	55	2500

- Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Ośno Lubuskie 37,4% ogólnej liczby imprez w powiecie. Również w tej gminie odnotowano najwyższą frekwencję – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 207 osób.

- W 2012 r. w powiecie słubickim obiekty noclegowe przyjęły 100,4 tys. turystów, w tym 37,6% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2011 r. odnotowano wzrost liczby osób korzystających z noclegu - o 0,2 %, w tym turystów zagranicznych - o 10,0%.
- Najwięcej osób korzystało z turystycznych obiektów noclegowych w gminie Słubice, gdzie z noclegu skorzystało 82,1% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.
- W stosunku do 2011 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie słubickim zmalała o 14,6 tys., tj. o 8,5%. Wzrosła natomiast liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 5,1 tys. i ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2012 r. wynosił 34,1%, tj. o 5,9 p. proc. więcej niż w 2011 r.
- O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminach Rzepin i Ośno Lubuskie (po 37,6%), a najniższy w gminie Cybinka (8,8%).

Edukacja i wychowanie

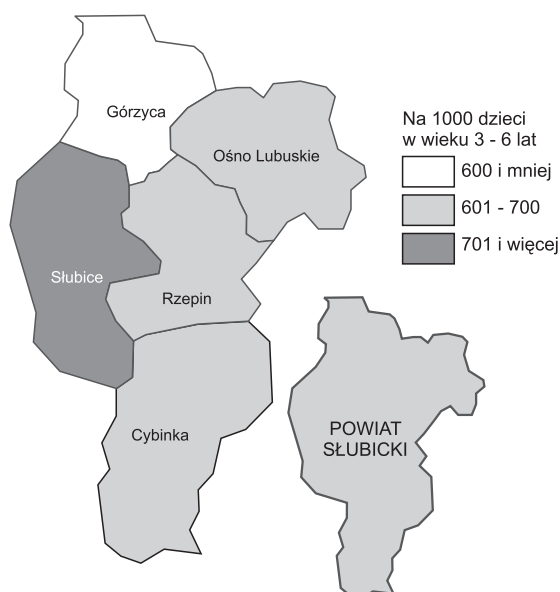
- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie słubickim funkcjonowały 32 placówki wychowania przedszkolnego, tj. 6,5% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 liczba placówek wzrosła o 1, tj. o 3,2%. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego zlokalizowanych było w gminie Słubice (46,9% ogólnej liczby placówek w powiecie).

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym	
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat
Powiat słubicki 2011/2012	31	11	1095	1559	1071	393
2012/2013	32	14	1242	1611	1160	465
Gminy miejsko-wiejskie:						
Cybinka	5	3	200	225	166	69
Ośno Lubuskie	3	1	115	212	102	72
Rzepin.	3	2	250	305	257	110
Słubice	15	7	637	745	606	175
Gmina wiejska						
Górzycy	6	1	40	124	29	39

- Przedszkola stanowiły 43,8% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 ich liczba wzrosła o 27,3%. Połowa przedszkoli zlokalizowana była w gminie Słubice i oferowały one 51,3% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu słubickiego. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadało 89 miejsc.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2012/2013

- W roku szkolnym 2012/2013 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1,6 tys. dzieci, tj. o 3,3% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 72,0% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 3,3 p. proc. więcej niż w roku szkolnym 2011/2012. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 50 dzieci.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat słubicki 2011/2012	17	2780	494
2012/2013	18	2770	441
Gminy miejsko-wiejskie:			
Cybinka	2	434	67
Ośno Lubuskie	2	363	60
Rzepin.	2	630	93
Słubice	8	1067	167
Gmina wiejska			
Górzycy	4	276	54

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

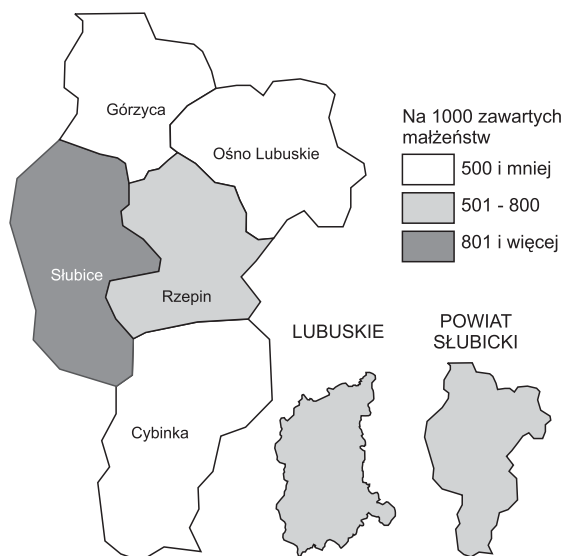
- W powiecie słubickim w roku szkolnym 2012/2013 działało 18 szkół podstawowych i w porównaniu z rokiem szkolnym

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2012 r.

Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat słubicki	301,0	30,1	92,3	179,8	18,0	61,8
Gminy miejsko-wiejskie:						
Cybinka	84,8	30,3	89,2	30,4	10,9	38,6
Ośno Lubuskie	41,5	21,0	97,1	29,6	14,9	40,6
Rzepin	54,7	28,6	85,0	30,5	16,0	55,4
Słubice	78,7	42,3	94,6	57,1	30,7	81,0
Gmina wiejska						
Górzycyca	41,3	28,7	96,1	32,2	22,4	55,8

- o Długość sieci kanalizacyjnej w powiecie słubickim wyniosła blisko 180 km, a w przeliczeniu na 100 km² 18,0 km, tj. o 8,4% więcej niż przed rokiem. Było to jednak o 21,1% mniej niż średnio w województwie. W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci kanalizacyjnej występuje w gminie Słubice 30,7 km na 100 km², a najmniejsze w gminie Cybinka (10,9 km na 100 km²).
- o W końcu 2012 r. z sieci kanalizacyjnej korzystało 61,8% ludności powiatu (wobec 64,9% średnio w województwie). Najlepiej skanalizowana jest gmina Słubice (81,0% ludności gminy korzystało z sieci kanalizacyjnej), a najgorzej gmina Cybinka (odsetek korzystających z sieci wyniósł 38,0%).
- o W powiecie słubickim w końcu 2012 r. w populacji gospodarstw domowych było 16,2 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła 4,5% ogółu energii zużytej w województwie. Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę w gospodarstwach domowych wyniosło 2034 kWh, tj. o 0,3% więcej niż przeciętnie w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 694 kWh.
- o Powiat słubicki wyróżnia relatywnie wysokie zagęszczenie sieci gazowej wśród powiatów województwa lubuskiego (pomijając miasta na prawach powiatu Gorzów Wlkp. i Zieloną Górę). W końcu 2012 r. długość sieci gazowej wyniosła 344 km (o 0,2% więcej niż w 2011 r.), a w przeliczeniu na 100 km² – 34,4 km (wobec 27,2 km średnio w województwie). Największe zagęszczenie sieci gazowej w powiecie notowano w gminie Słubice (73,8 km na 100 km²) oraz Rzepin (34,7 km).
- o W porównaniu do 2011 r. wzrosła liczba gospodarstw domowych, będących odbiorcami gazu (o 3,4%, tj. do 7,1 tys.), najbardziej znacząco w gminie Słubice (o 3,9%). Przeciętne zużycie gazu w przeliczeniu na 1 gospodarstwo domowe wyniosło blisko 825 m³, tj. o 19,6% więcej niż średnio w województwie i o 0,9% więcej niż w 2011 r.
- o W 2012 r. w powiecie słubickim oddano do użytkowania 121 mieszkań (tj. o 19,8% więcej niż przed rokiem), w tym 83,5% w budownictwie indywidualnym. Większość mieszkań oddanych do użytkowania była zlokalizowana w obszarze miejskim (66,1%), m.in. miejskiej części gmin: Słubice (37,2%), Rzepin (19,0%), Ośno Lubuskie (8,3%).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

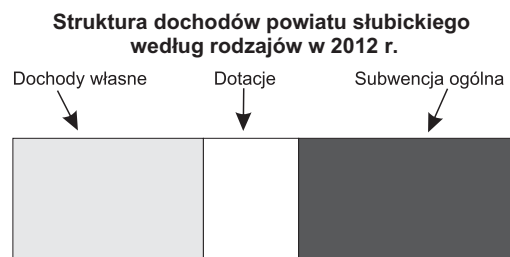
Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat słubicki	121	552	13352	110,3
Gminy miejsko-wiejskie:				
Cybinka	3	17	399	133,0
Ośno Lubuskie	10	53	1415	141,5
Rzepin	31	125	2925	94,4
Słubice	72	330	8043	111,7
Gmina wiejska				
Górzycyca	5	27	570	114,0

- o Wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu w 2012 r. wyniósł

2,5 wobec 3,1 średnio w województwie. W przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw oddano do użytkowania ponad 526 mieszkań, tj. o 9,8% mniej niż średnio w województwie, jednak o 29,2% więcej niż w 2011 r.

Finanse publiczne

- Dochody powiatu słubickiego w 2012 r. wyniosły 40,5 mln zł i były o 25,9% niższe od notowanych w 2011 r. Wydatki powiatu zmniejszyły się w skali roku o 31,2% tj. do poziomu 40,1 mln zł. W rezultacie w 2012 r. wynik budżetu powiatu słubickiego ukształtował się na poziomie 0,4 mln zł (wobec minus 3,7 mln zł w 2011 r.), a relacja wyniku do dochodu wyniosła 1,0% wobec minus 6,7% w 2011 r.

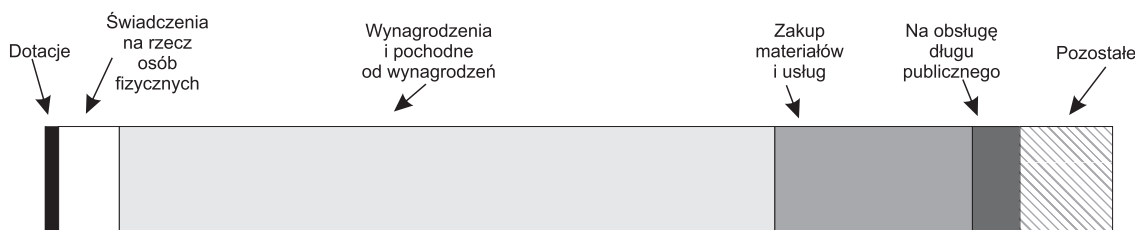
- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu słubickiego wyniosły 852 zł i były o 0,1% niższe od średnich dochodów powiatów w województwie. Wydatki w wysokości 844 zł na 1 mieszkańca były o 0,4% wyższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2012 r.

Wyszczególnienie a - w zł b - 2011=100	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	Z tego wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU					
Powiat międzyrzecki	a 852,11	322,08	843,54	827,44	5,58
	b 74,2	98,9	68,8	75,4	5,8
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN					
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	a 2822,38	1225,42	3036,53	2391,57	644,96
	b 101,5	102,7	102,7	102,4	103,9
Ośno Lubuskie	a 3590,64	1975,54	3374,70	3088,18	286,52
	b 109,2	109,7	100,9	106,9	63,1
Rzepin	a 2924,82	1524,05	2780,86	2662,83	118,03
	b 106,8	106,9	106,4	104,2	203,2
Słubice	a 2903,57	1962,31	2666,84	2495,25	167,34
	b 97,4	94,6	101,1	102,7	80,3
Gminę wiejska					
Górzycza	a 3711,63	1778,02	3491,35	3401,96	89,39
	b 89,0	125,8	80,2	104,0	8,2

- Największy udział w ogóle dochodów powiatu słubickiego miały: subwencja ogólna (43,2% wobec 45,6% średnio w powiatach w województwie lubuskim) oraz dochody własne 37,8% wobec średnio 30,5%). Relatywnie niewielki był natomiast udział dotacji w dochodach powiatu słubickiego, na poziomie 19,0% wobec 23,9% średnio w powiatach województwa lubuskiego).
- W 2012 r. dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 926,4 tys. zł. Było to o 8,9% więcej niż w 2011 r., a ich udział w ogóle dochodów powiatu wyniósł 2,3%.
- Z ogółu wydatków powiatu 98,1% stanowiły wydatki bieżące. Było to o 3,8 p. proc. więcej niż średnio w powiatach w województwie. W wartościach bezwzględnych wydatki z tej kategorii były jednak o 24,6% niższe niż w 2011 r. Pozostałe 1,9% wydatków stanowiły wydatki majątkowe, w tym 0,7% – wydatki inwestycyjne, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 6 zł i były najniższe wśród powiatów województwa (o 88,2% niższe niż średnio w powiatach województwa lubuskiego).

Struktura wydatków bieżących powiatu słubickiego w 2012 r.

- Dochody gmin powiatu słubickiego zbiorczo wyniosły 145,60 mln zł i były o 0,4% wyższe od notowanych 2011 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 0,5% do poziomu 138,5 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu słubickiego uległ poprawie z 5,7 mln zł w 2011 r. do 7,1 mln zł w 2012 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła 4,9% (wobec 4,0% w 2011 r.).
- Dochody gmin powiatu słubickiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 3063 zł, w tym dochody własne 1751 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie słubickim wyniosły 2915 zł, w tym wydatki bieżące 2678 zł. Najwyższe wydatki na 1 mieszkańca notowano w gminie wiejskiej Górzycy (o 19,5% wyższe niż średnio w gminach w województwie lubuskim).

Struktura dochodów i wydatków gmin powiatu słubickiego według rodzajów (w % ogółem) w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody własne	Dotacje	Subwencja Ogólna	Wydatki	
				majątkowe	bieżące
Gminy miejsko-wiejskie:					
Cybinka	43,4	18,4	38,2	21,2	78,8
Ośno Lubuskie	55,0	19,2	25,8	8,5	91,5
Rzepin	52,1	17,4	30,5	4,2	95,8
Słubice	67,6	15,3	17,1	6,4	93,6
Gmina wiejska					
Górzycy	47,9	23,3	28,8	2,6	97,4

- Dochody własne stanowiły średnio 57,2% ogółu dochodów budżetów gmin powiatu słubickiego, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 43,4% w gminie Cybinka do 67,6% w gminie Słubice. Dalsze 25,2% ogółu dochodów gmin powiatu słubickiego zapewniała subwencja ogólna, a 17,6% – dotacje.
- W 2012 r. dochody budżetów gmin powiatu słubickiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 2,8 mln zł, co stanowiło 1,9% ogółu dochodów gmin w powiecie. Najwyższy udział środków unijnych w ogóle dochodów budżetu notowano w gminie Górzycy (4,5%), a najniższy w gminie Rzepin (1,0%).
- Z ogółu poniesionych wydatków 91,9% stanowiły wydatki bieżące. Było to o 5,6 p. proc. więcej niż średnio w gminach w województwie. Dalsze 8,1% stanowiły wydatki majątkowe, w tym 8,0% wydatki inwestycyjne, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 234 zł i były o 37,1% niższe niż średnio w gminach w województwie oraz o 32,7% niższe niż w 2011 r.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu słubickiego w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2011 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy miejsko-wiejskie:			
Cybinka	573,1	122,2	3,0
Ośno Lubuskie	538,8	463,3	2,3
Rzepin	301,4	37,0	1,0
Słubice	706,2	63,8	1,2
Gmina wiejska			
Górzycy	718,5	16,8	4,5

Podmioty gospodarki narodowej

- W końcu grudnia 2012 r. w powiecie słubickim zarejestrowanych było 5,5 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 5,1% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2011 r. liczba podmiotów wzrosła o 62, tj. o 1,1%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat słubicki 2011	5434	332	524	1716	578	571	1713
2012	5496	333	539	1705	570	583	1766
Gminy miejsko-wiejskie:							
Cybinka	484	39	94	128	41	8	174
Ośno Lubuskie	563	60	90	138	47	10	218
Rzepin	1003	59	102	286	111	131	314
Słubice	3175	143	212	1088	344	431	957
Gmina wiejska							
Górzycy	271	32	41	65	27	3	103

- Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminach miejsko-wiejskich Słubice oraz Rzepin odpowiednio 57,8% i 18,2% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

- W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych” (32,1% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (31,0%).

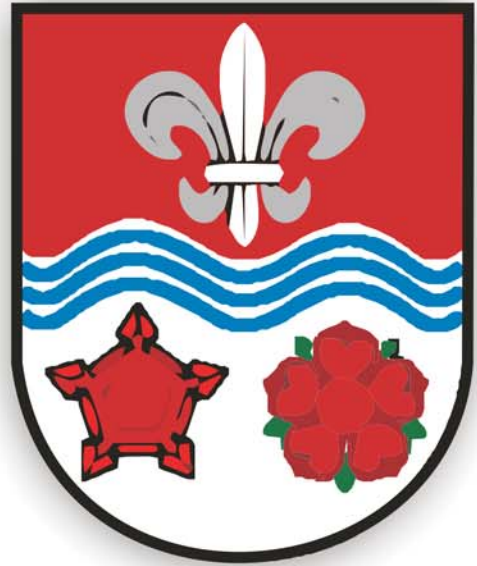
Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat słubicki 2011	5434	510	305	309	29	127	3769
2012	5496	533	315	315	26	133	3781
Gminy miejsko-wiejskie:							
Cybinka	484	36	15	23	4	14	383
Ośno Lubuskie	563	64	39	24	4	17	418
Rzepin	1003	104	60	52	6	20	668
Słubice	3175	308	186	208	10	65	2109
Gmina wiejska							
Górzycza	271	21	15	8	2	17	203

- Spółki handlowe stanowiły w powiecie słubickim 9,7% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 315 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (11,4% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Słubice (57,8% ogółu spółek handlowych w powiecie słubickim).

POWIAT STRZELECKO- -DREZDENECKI

Powierzchnia i ludność

- ° Powiat strzelecko-drezdenecki usytuowany jest w najdalej na północ wysuniętej części województwa. W 2012 r. na powierzchni 1248 km² mieszkało 50,7 tys. osób, tj. 5,0% populacji województwa. Liczba ludności powiatu zmniejszyła się w skali roku o 22 osoby, tj. o 0,04%. Wskaźnik urbanizacji, określający udział ludności miejskiej w ludności ogółem, wyniósł 47,2%, tj. o 16,1 p. proc. mniej niż średnia dla województwa.

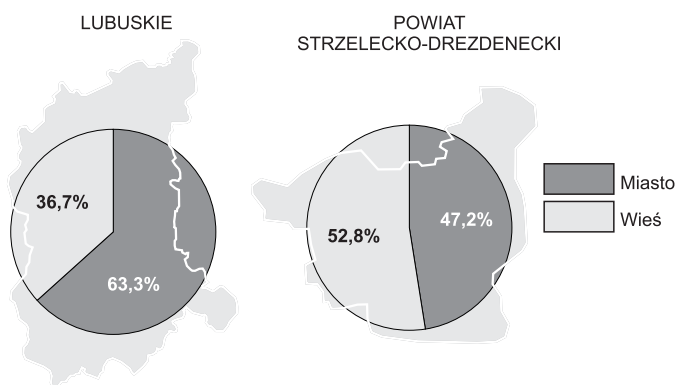
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

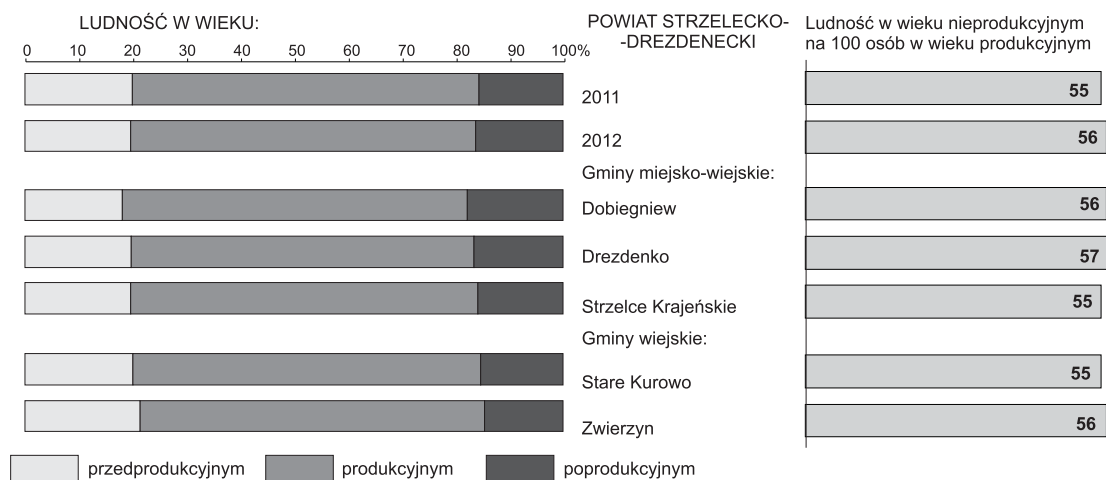
Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Powiat strzelecko-drezdenecki 2011	1248	50686	25679	41	103
2012	1248	50664	25662	41	103
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegniew	351	6857	3447	20	101
Drezdenko	400	17637	8917	44	102
Strzelce Krajeńskie	319	17495	8944	55	105
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	78	4196	2105	54	101
Zwierzyn	100	4479	2249	45	101

- ° Najwięcej ludności mieszkało w gminach miejsko-wiejskich Drezdenko – 17,6 tys. i Strzelce Krajeńskie – 17,5 tys. (po ok. 35,0% ogólnej liczby ludności powiatu), najmniej mieszkańców liczyła gmina wiejska Stare Kurowo – 4,2 tys. (8,3%).
- ° Ponad połowę ludności powiatu stanowiły kobiety (50,7%). Współczynnik feminizacji (określający liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtował się na poziomie 103. Najwyższym współczynnikiem feminizacji charakteryzowała się miejska część gminy Strzelce Krajeńskie (109), podczas gdy na obszarze wiejskim gminy Drezdenko obserwowano największą przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami (97 kobiet na 100 mężczyzn).
- ° Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności powiatu wyniósł 19,6%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 64,2%, a w wieku poprodukcyjnym 16,2%. Najwyższym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym charakteryzowała się wiejska część gminy Drezdenko (22,3%), natomiast najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano w miejskiej części gminy Dobiegniew (18,5%).
- ° W miejskiej części gminy Strzelce Krajeńskie liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych (53).

Struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2012 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

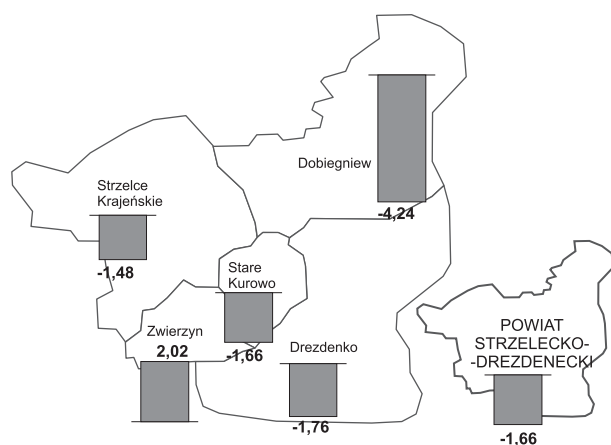

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie	Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
	na 1000 ludności			
Powiat strzelecko-drezdenecki 2011	5,33	10,69	9,01	1,68
2012	5,41	10,60	9,92	0,67
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew	4,68	8,62	12,72	-4,09
Drezdenko	4,36	12,29	9,18	3,12
Strzelce Krajeńskie	6,16	9,93	10,05	-0,11
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	5,92	9,00	10,18	-1,18
Zwierzyn	7,19	11,02	7,87	3,15

◦ Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2012 r. na poziomie 5,4 (przed rokiem 5,3), plasując powiat strzelecko-drezdenecki (razem z powiatem żagańskim, nowosolskim i krośnieńskim) na 5 miejscu w województwie. W 2012 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w gminie Zwierzyn (7,2), natomiast najmniejsza na obszarach miejskich gmin Dobiegniew i Drezdenko (po 4,1).

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.

◦ Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2012 r. wyniósł 10,6 wobec 10,7 w 2011 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował 4 miejsce wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w wiejskiej części gminy Drezdenko (13,0), a najniższy w miejskiej części gminy Dobiegniew (8,5).

◦ Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 9,9 (przed rokiem 9,0) i był jednym z najwyższych wśród powiatów województwa. W przekroju miast i gmin, najwyższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w miejskiej części gminy Dobiegniew (13,8), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w gminie Zwierzyn (7,9).

◦ W 2012 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł 0,7 (w 2011 r. – 1,7) i był na poziomie średniej dla województwa (taki sam odnotowano w mieście na prawach powiatu Gorzowie Wielkopolskim). W przeliczeniu na 1000 ludności najwyższy przyrost naturalny wystąpił w wiejskiej części gminy Drezdenko (4,1), a najniższy w miejskiej części gminy Dobiegniew (minus 5,3).

◦ Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 1,7 (w 2011 r. minus 2,2). Odptyły ludności notowano w większości gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego, największy wystąpił w wiejskiej części gminy Dobiegniew (minus 9,3 osoby na 1000 ludności).

Środowisko i ekologia

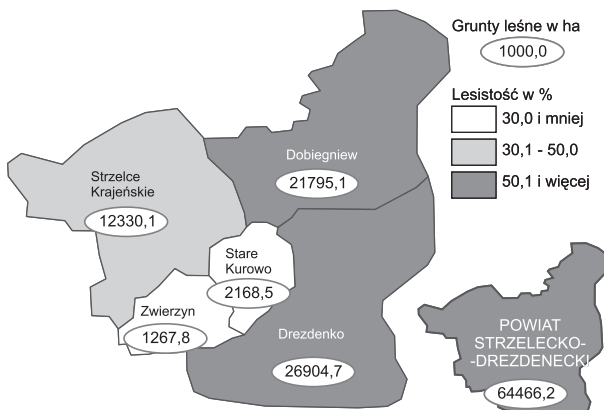
◦ W końcu 2012 r. grunty leśne powiatu strzelecko-drezdeneckiego zajmowały obszar 64466,2ha stanowiąc 9,1% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 62563,9 ha porastały 50,1% powierzchni powiatu.

◦ Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Drezdenko (65,1) i Dobiegniew (60,3), a najniższy w gminie Zwierzyn (12,3).

◦ W 2012 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu strzelecko-drezdeneckiego wynosiła 90861,8 ha, co stanowiło 6,5% powierzchni geograficznej województwa i 72,8% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody zwiększyła się o 11,4 ha, tj. o 0,01%.

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

- ° Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy Dobiegniew (27,8%) i Drezdenko (23,9%), a najmniejszą gmina Stare Kurowo (5,4%).

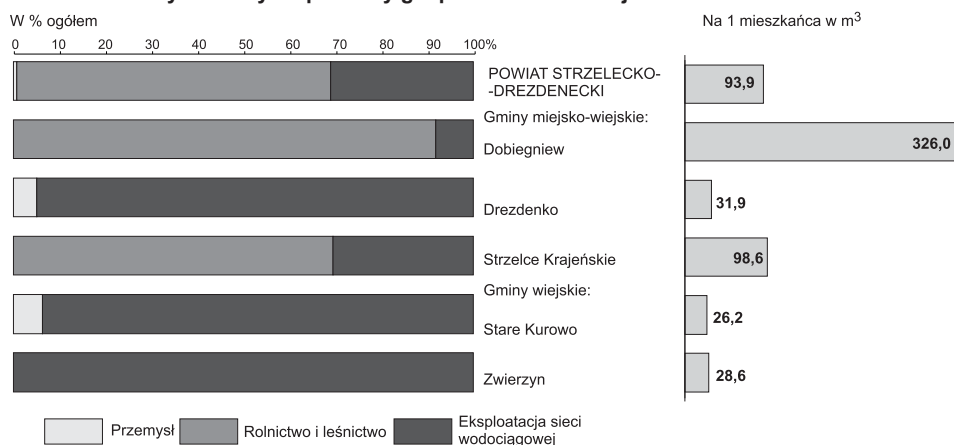
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody	
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne		
		w ha				
Powiat strzelecko-drezdenecki	2011 2012	90850,4 90861,8	370,4 370,4	79957,7 79928,7	292,1 292,1	70 70
Gminy miejsko-wiejskie:						
Dobiegniew		34664,2	28,0	29042,9	24,5	19
Drezdenko		29773,7	302,0	28174,2	113,5	36
Strzelce Krajeńskie		12135,1	40,0	8549,0	28,3	15
Gminy wiejskie:						
Stare Kurowo		6738,0	-	6738,0	-	-
Zwierzyn		7550,8	0,4	7424,6	125,8	-

- ° Strzelecko-drezdenecki jest dziewiątym powiatem w województwie (za powiatami: krośnieńskim, żarskim, gorzowskim, miastami: Gorzów Wlkp. i Zielona Góra oraz powiatem żagańskim i ślubickim i międzyrzeckim) pod względem zużycia wody ogółem. W 2012 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 93,9 m³, tj. o 3,7 m³ więcej niż średnio w województwie.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2012 r.

- ° Najwięcej – 68,3% zużytej wody – wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie, 31,0% w gospodarstwach domowych, a 0,7% w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie (obszar wiejski gminy Dobiegniew – 96,1% i obszar wiejski gminy Strzelce Krajeńskie – 88,4% ogółu zużytej wody). Wielkość zużycia wody w gminie Zwierzyn i mieście Strzelce Krajeńskie jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2012 r. eksploatacja sieci wodociągowej stanowiła w tych gminach po 100,0% zużytej wody.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dm ³				
Powiat strzelecko-drezdenecki	2011 2012	986 946	986 946	61,7 60,3	- -	60,6 60,9
Gminy miejsko-wiejskie:						
Dobiegniew		127	127	100,0	-	70,7
Drezdenko		392	392	100,0	-	60,0
Strzelce Krajeńskie		390	390	4,9	-	74,8
Gminy wiejskie:						
Stare Kurowo		37	37	86,5	-	56,0

- W 2012 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 946 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2011 r. nastąpił spadek o 0,1% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Drezdenko (38,4% ogółu), natomiast najmniej na terenie wiejskim gminy Drezdenko (3,1% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 60,3% ścieków.
- 2012 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 0,5 mln zł, tj. 10 zł w przeliczeniu na mieszkańca (ostatnia lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 96,9% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a pozostałe 3,1% – na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu. Największe inwestycje w ochronie środowiska zrealizowano w mieście Strzelce Krajeńskie, w którym wydano 89,3% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 43 zł.
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 1,1 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 23 zł. Na inwestycje związane z ujęciami i doprowadzeniem wody przeznaczono 50,2% ogółu środków, na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody – 44,0%, a na regulację i zabudowę rzek przeznaczono – 5,8% ogółu środków. Najwięcej – 44,0% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano na obszarze wiejskim gminy Strzelce Krajeńskie.
- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki własne (stanowiące 59,5% ogółu zainwestowanych środków), fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) stanowiły 21,4%, 11,9% środków pochodziło z zagranicy, a 7,2% stanowiły środki z budżetu województwa i budżetu centralnego.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat strzelecko-drezdenecki	2011	6855,6		14584,4
	2012	487,6		1146,9
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew		16,6		-
Drezdenko		35,6		18,2
Strzelce Krajeńskie		435,4		656,7
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo		-		17,0
Zwierzyn		-		455,0

Rynek pracy

- W 2012 r. liczba pracujących w powiecie strzelecko-drezdeneckim była o 2,7% mniejsza niż w roku poprzednim, a jej udział w ogóle pracujących w województwie pozostał na poziomie 3,7%. Jednocześnie wzrosła liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 5,7%), którzy stanowili 8,1% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,3 p. proc. więcej niż w 2011 r.).

Pracujący w 2012 r.

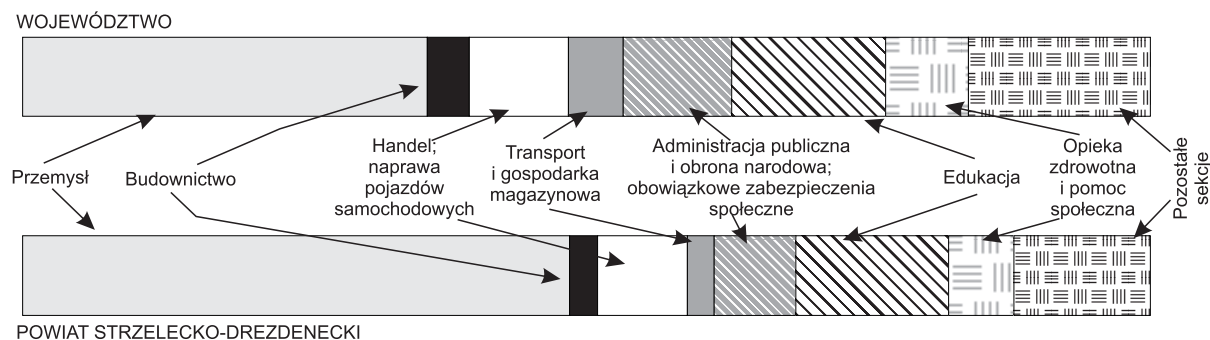
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat strzelecko-drezdenecki . .	7970	97,3	100,0	3559	245
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegniew	941	106,0	11,8	415	214
Drezdenko	3156	98,0	39,6	1457	281
Strzelce Krajeńskie	2906	93,0	36,5	1330	257
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	592	106,5	7,4	213	218
Zwierzyn	375	93,3	4,7	144	131

- W 2012 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 8,0 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 245 osób (wobec 324 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Zwierzyn (131 osób na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie Drezdenko (281 osób).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 44,7%, tj. o 5,2 p. proc. mniej niż średnio w województwie, a ich liczba spadła w skali roku o 1,7%, przy spadku liczby pracujących mężczyzn o 3,6%.
- Z ogółu pracujących w powiecie strzelecko-drezdeneckim 48,2% pracowało w przemyśle i budownictwie, a 4,8% – w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (wobec odpowiednio 38,6% i 2,2% średnio w województwie). Powiat wyróżnia najmniejszy odsetek pracujących w podmiotach gospodarczych prowadzących działalność usługową (47,0% wobec 59,2% średnio w województwie). Sektor prywatny koncentrował 68,0% ogółu pracujących (tj. o 2,7 p. proc. więcej niż średnio w województwie lubuskim).

- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie strzelecko-drezdeneckim wyniosło 6,9 tys. osób i było o 1,2% wyższe niż w 2011 r. Wzrost przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 27,7%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 18,0%). Spadek zatrudnienia wystąpił natomiast m.in. w budownictwie (o 26,2%), oraz w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 3,3%).
- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2012 r. wyniosła 4,9 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 151 osób (wobec 91 średnio w województwie), najmniej w gminie Stare Kurowo (127 osób), a najwięcej w gminie Drezdenko (198 osób).

Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji w 2012 r.

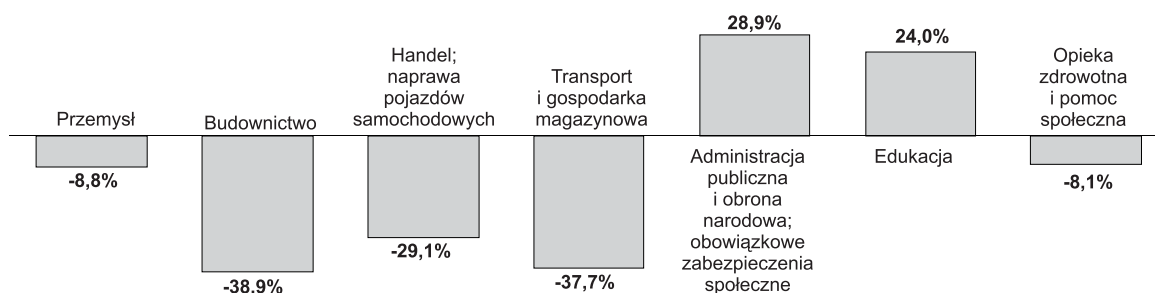
Bezrobotni zarejestrowani w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat strzelecko-drezdenecki . .	4903	105,7	100,0	2588	151
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegiew	872	99,4	17,8	462	198
Drezdenko	1545	106,2	31,5	818	137
Strzelce Krajeńskie	1699	108,6	34,7	896	150
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	344	92,0	7,0	181	127
Zwierzyn	443	120,7	9,0	231	155

- W populacji bezrobotnych w powiecie strzelecko-drezdeneckim 52,8% stanowiły kobiety (wobec 52,3% średnio w województwie). Ich liczba wzrosła w relacji do 2011 r. o 3,7%, przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 8,1%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 19,8% i 22,4% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 51,4% (wobec 47,0% średnio w województwie), przy czym najwyższy był w gminie Dobiegiew (60,3%), a najniższy w gminie Drezdenko (45,4%).
- W końcu 2012 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 25,6%, tj. o 9,8 p. proc. więcej niż średnio w województwie. Była to najwyższa wartość wskaźnika wśród powiatów województwa lubuskiego.
- W 2012 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie strzelecko-drezdeneckim wyniosło 3132 zł, co stanowi 97,8% przeciętnego wynagrodzenia w województwie. W relacji do poprzedniego roku przeciętne wynagrodzenie w powiecie

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2012 r.

wzrosło o 3,4%, tj. w mniejszym stopniu niż w poprzednim roku (wzrost o 4,8%) oraz mniej dynamicznie niż średnio w województwie (wzrost o 4,2%).

Kultura i turystyka

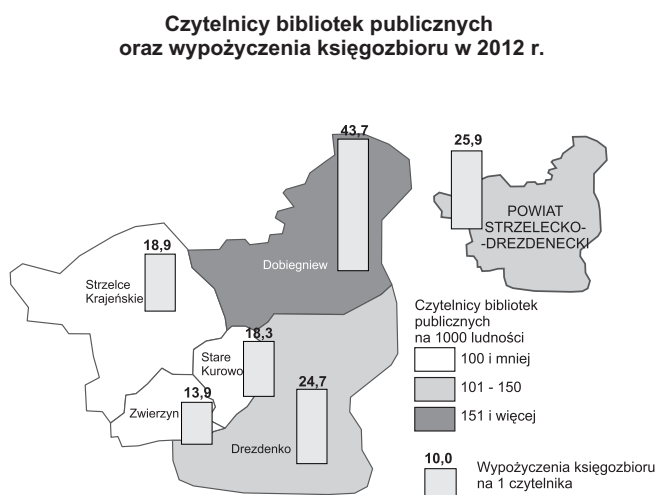
- W końcu grudnia 2012 r. w powiecie strzelecko-dreźnieńskim funkcjonowało 16 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 6,3% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek nie uległa zmianie, wzrosła natomiast liczba czytelników o 1,3% oraz wypożyczeń o 3,0%. W skali roku odnotowano natomiast spadek liczby woluminów księgozbioru o 1,5%.

Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat strzelecko-dreźnieński 2011	16	7	173,0	6133	156,2
2012	16	12	170,5	6215	161,0
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegniew	2	-	31,0	1271	55,5
Drezdenko	6	12	66,2	2475	61,2
Strzelce Krajeńskie	5	-	44,7	1615	30,5
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	1	-	15,6	414	7,6
Zwierzyn	2	-	13,0	440	6,1

- Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie miejsko-wiejskiej Drezdenko 37,5% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie Dobiegniew – 44 woluminy, najmniej w gminie Zwierzyn – 14 woluminów.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat strzelecko-dreźnieński 2011	3	123	21020
2012	4	169	18771
Gminy miejsko-wiejskie:			
Drezdenko.	1	12	2630
Strzelce Krajeńskie	1	86	10840
Gminy wiejskie:			
Stare Kurowo	1	20	2520
Zwierzyn.	1	51	2781

- Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2011 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie

powiatu strzelecko-dreźnieńskiego instytucje wzrosła o 46, tj. o 37,4%.

- Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Strzelce Krajeńskie 50,9% ogólnej liczby imprez w powiecie. Najwyższą frekwencję odnotowano natomiast w gminie Drezdenko gdzie średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 219 osób.
- Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2012 r. w granicach powiatu strzelecko-dreźnieńskiego funkcjonowało 24 turystycznych obiektów noclegowych, tj. 7,8% wszystkich obiektów w województwie.

Turystyczne obiekty noclegowe i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat strzelecko-drezdenecki				
2011	24	12	1796	703
2012	24	11	1634	653
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew	3	2	156	131
Drezdenko	12	4	996	390
Strzelce Krajeńskie	8	4	474	124
Gmina wiejska				
Zwierzyn	1	1	8	8

- o Bazę noclegową powiatu tworzyło 6 obiektów hotelowych i 18 pozostałych obiektów noclegowych. Najwięcej obiektów znajdowało się w gminie Drezdenko 50,0% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

Struktura turystycznych obiektów noclegowych w powiecie strzelecko-drezdeneckim w 2012 r.

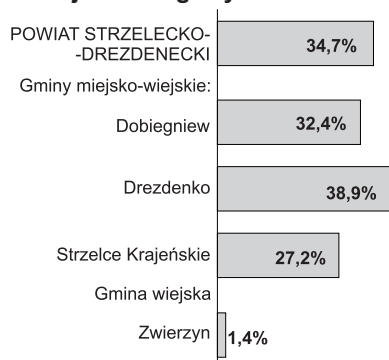
- o W powiecie strzelecko-drezdeneckim do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 1634 miejsca noclegowe, tj. o 9,0% mniej niż w 2011 r. Miejsca całoroczne stanowiły 40,0% wszystkich miejsc noclegowych.

Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat strzelecko-drezdenecki				
2011	31629	2384	119299	5537
2012	29688	2210	120045	5103
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegniew	8854	631	16042	1244
Drezdenko	13307	984	80646	2940
Strzelce Krajeńskie	7509	595	23313	919
Gmina wiejska				
Zwierzyn	18	-	44	-

- o W 2012 r. w powiecie strzelecko-drezdeneckim obiekty noclegowe przyjęły 29,7 tys. turystów, w tym 7,4% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2011 r. odnotowano spadek liczby osób korzystających z noclegu - o 6,1%, zmniejszyła się również liczba turystów zagranicznych - o 3,3%.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2012 r.

- o Najwięcej osób korzystało z turystycznych obiektów noclegowych w gminie Drezdenko, gdzie z noclegu skorzystało 44,8% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.
- o W stosunku do 2011 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie strzelecko-drezdeneckim zwiększyła się o 0,7 tys., tj. o 0,6%. Zmalała natomiast liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 0,4 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2012 r. wynosił 4,3%, tj. o 0,3 p. proc. mniej niż w 2011 r.
- o O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Drezdenko (38,9%).

Edukacja i wychowanie

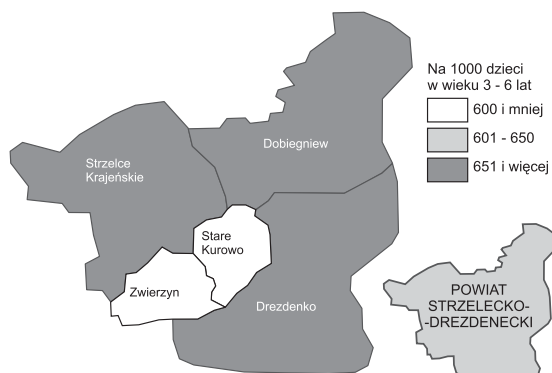
- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie strzelecko-drezdeneckim funkcjonowało 31 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 6,3% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 liczba placówek zmniejszyła się o 6,1%. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego zlokalizowanych było w gminie Drezdenko (48,4% ogólnej liczby placówek w powiecie).

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym		
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat	
Powiat strzelecko-drezdenecki	2011/2012	33	8	836	1542	1027	431
	2012/2013	31	6	929	1555	1059	420
Gminy miejsko-wiejskie:							
Dobiegiew		3	1	125	189	138	49
Drezdenko		15	1	334	573	334	165
Strzelce Krajeńskie		6	2	320	553	443	156
Gminy wiejskie:							
Stare Kurowo		2	1	100	122	103	26
Zwierzyn		5	1	50	118	41	24

- Przedszkola stanowiły 19,4% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 ich liczba zmniejszyła się o 25,0%. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie Strzelce Krajeńskie (33,3% ogólnej liczby przedszkoli w powiecie), natomiast najwięcej miejsc oferowało przedszkole w gminie Drezdenko (36,0% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu). Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadało 155 miejsc.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2012/13

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a	
Powiat strzelecko-drezdenecki	2011/2012	23	2994	497
	2012/2013	23	3003	493
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegiew	2	385	63	
Drezdenko	10	1039	171	
Strzelce Krajeńskie	6	1012	163	
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	2	275	43	
Zwierzyn	3	292	53	

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

2011/2012. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 50 dzieci.

- W powiecie strzelecko-drezdeneckim w roku szkolnym 2012/2013 działały 23 szkoły podstawowe i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Drezdenko (43,5% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).

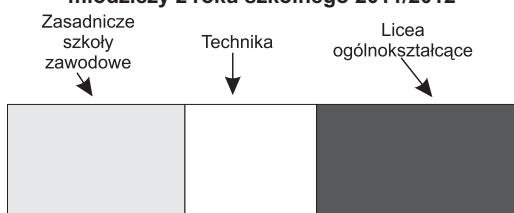
Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a	
Powiat strzelecko-drezdenecki	2011/2012	8	1746	577
	2012/2013	8	1641	559
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegiew	1	197	62	
Drezdenko	2	499	174	
Strzelce Krajeńskie	2	646	228	
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	1	141	46	
Zwierzyn	2	158	49	

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

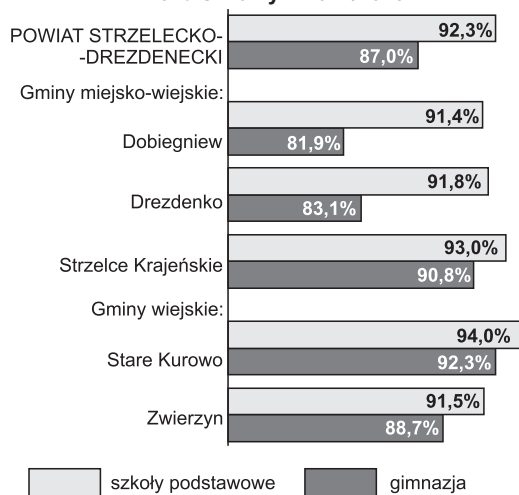
- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 3,0 tys. dzieci, tj. 5,3% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 liczba uczniów wzrosła o 0,3%. W skali roku

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych^a dla młodzieży z roku szkolnego 2011/2012

^a Łącznie ze specjalnymi.

Współczynnik skolaryzacji netto w roku szkolnym 2012/2013

odnotowano również nieznaczny spadek liczby absolwentów szkół podstawowych (o 0,8%). Średnio na jedną szkołę w powiecie przypadało 131 uczniów.

- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie funkcjonowało 8 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminach: Drezdenko, Strzelce Krajeńskie i Zwierzyn (po 25,0% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).
- W gimnazjach kształciło się 1,6 tys. uczniów, tj. 5,3% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 6,0%. Zmniejszyła się również liczba absolwentów z roku szkolnego 2011/2012 (o 3,1%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie strzelecko-drezdeneckim przypadało 205 uczniów.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2012 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2012/2013 wyniósł 92,3% i był o 1,1 p. proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie strzelecko-drezdeneckim 87,0% i był o 1,6 p. proc. niższy niż rok wcześniej.
- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2012/2013 w powiecie strzelecko-drezdeneckim pozostawało 11 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 1,4 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyły 4 zasadnicze szkoły zawodowe, 3 licea ogólnokształcące, 3 technika i 1 szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- W końcu 2012 r. długość sieci wodociągowej rozdzielczej wyniosła ponad 475 km. Na 100 km² powiatu strzelecko-drezdeneckiego było to 38,1 km wodociągu (wobec 47,6 km średnio w województwie). W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci wodociągowej występowało w gminach wiejskich: Stare Kurowo (118,8 km na 100 km²) i Zwierzyn (117,4 km), a najniższe w gminie Dobiegniew (20,5 km na 100 km²).
- W końcu 2012 r. odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej wyniósł 82,2%, tj. najmniej wśród powiatów województwa lubuskiego (wobec 89,7% średnio w województwie). Najwięcej korzystających z sieci wodociągowej notuje się w gminach miejsko-wiejskich powiatu, w tym w gminie Dobiegniew (88,0%), a najmniej w gminie wiejskiej Zwierzyn (67,4%).
- W 2012 r. przeciętne zużycie wody przez gospodarstwa domowe w powiecie strzelecko-drezdeneckim w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 26,3 m³, tj. o 8,4% mniej niż przeciętnie w województwie. Najwyższe zużycie wody notowano w gminie Strzelce Krajeńskie (27,5 m³ na 1 mieszkańca), a najniższe Stare Kurowo (23,7 m³).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2012 r.

Stan 31 XII

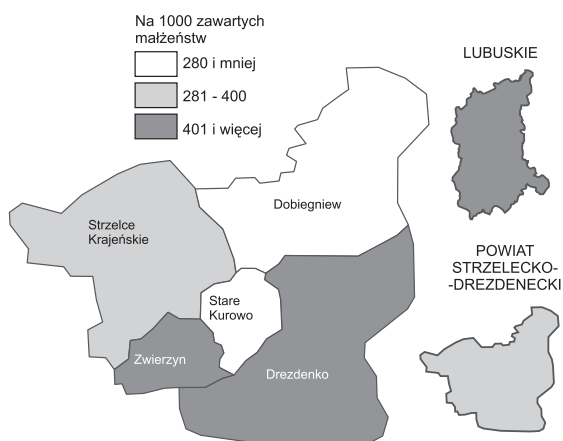
Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat strzelecko-drezdenecki . .	475,1	38,1	82,2	174,9	14,0	52,2
Gminy miejsko-wiejskie:						
Dobiegniew	71,8	20,5	82,6	77,3	22,0	66,8
Drezdenko	90,8	22,7	80,6	48,5	12,1	53,8
Strzelce Krajeńskie	102,4	32,1	88,0	37,7	11,8	64,9
Gminy wiejskie:						
Stare Kurowo	92,7	118,8	79,9	11,4	14,6	24,6
Zwierzyn	117,4	117,4	67,4	-	-	-

- Długość sieci kanalizacyjnej w powiecie strzelecko-drezdeneckim wyniosła blisko 175 km, a w przeliczeniu na 100 km², podobnie jak przed rokiem, 14,0 km. Było to o 38,6% mniej niż średnio w województwie. W układzie przestrzennym największe

zagęszczenie sieci kanalizacyjnej występuje w gminie Dobiegiew (22,0 km na 100 km² powierzchni). Według stanu z końca 2012 r., w jednej z gmin powiatu – w gminie Zwierzyn, nie występuje sieć kanalizacyjna.

- Ponad połowa ludności powiatu korzystała z sieci kanalizacyjnej (52,2% wobec 64,9% średnio w województwie). Spośród gmin powiatu, najlepiej skanalizowana jest gmina Dobiegiew (66,8% ludności korzystało z sieci kanalizacyjnej) oraz Strzelce Krajeńskie (64,9%).
- W powiecie strzelecko-dreźnieckim w końcu 2012 r. było 17,9 tys. gospodarstw domowych będących odbiorcami energii elektrycznej. Zużyta przez nie energia stanowiła 4,9% ogółu energii zużytej w województwie. Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę (gospodarstwo domowe) wyniosło 2000 kWh, tj. o 1,3% mniej niż przeciętnie w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 704 kWh.
- Powiat strzelecko-dreźniecki wyróżnia najmniejsze zagęszczenie sieci gazowej wśród powiatów województwa lubuskiego. W końcu 2012 r. długość sieci gazowej wyniosła blisko 134 km (o 13,2% więcej niż w 2011 r.), a w przeliczeniu na 100 km² – 10,7 km (wobec 27,2 km średnio w województwie). Największe zagęszczenie sieci gazowej w powiecie notowano w gminie Stare Kurowo (23,3 km). W jednej z gmin powiatu – w gminie Dobiegiew, według stanu z końca 2012 r. nie występuje sieć gazowa.
- W porównaniu do 2011 r. wzrosła liczba gospodarstw domowych, będących odbiorcami gazu (o 1,1%, tj. do 4,1 tys.), najbardziej znacząco w gminie Stare Kurowo (o 7,7%) oraz Strzelce Krajeńskie (o 3,2%). Przeciętne zużycie gazu w przeliczeniu na 1 gospodarstwo domowe wyniosło 810,2 m³, tj. o 17,5% więcej niż średnio w województwie.
- W 2012 r. w powiecie strzelecko-dreźnieckim oddano do użytkowania 103 mieszkania (tj. o 14,2% mniej niż przed rokiem), w tym 82,5% w budownictwie indywidualnym. Większość mieszkań oddanych do użytkowania była zlokalizowana w obszarze wiejskim (65,0%), m.in. w części wiejskiej gmin miejsko-wiejskich: Drezdenko (21,4%) i Strzelce Krajeńskie (15,5%) oraz w gminie wiejskiej Zwierzyn (14,6%).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

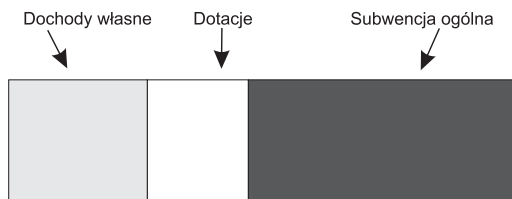
Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat strzelecko-dreźniecki	103	512	12313	119,5
Gminy miejsko-wiejskie:				
Dobiegiew	11	59	1388	126,2
Drezdenko	32	167	4084	127,6
Strzelce Krajeńskie	38	170	3722	97,9
Gminy wiejskie:				
Stare Kurowo	7	39	1137	162,4
Zwierzyn	15	77	1982	132,1

zawartych małżeństw oddano do użytkowania blisko 376 mieszkań, tj. o 35,5% mniej niż średnio w województwie i o 15,4% mniej niż w 2011 r.

- Wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu w 2012 r. wyniósł 2,0 wobec 3,1 średnio w województwie. W przeliczeniu na 1000

Struktura dochodów powiatu strzelecko-dreźnieckiego według rodzajów w 2012 r.

Finanse publiczne

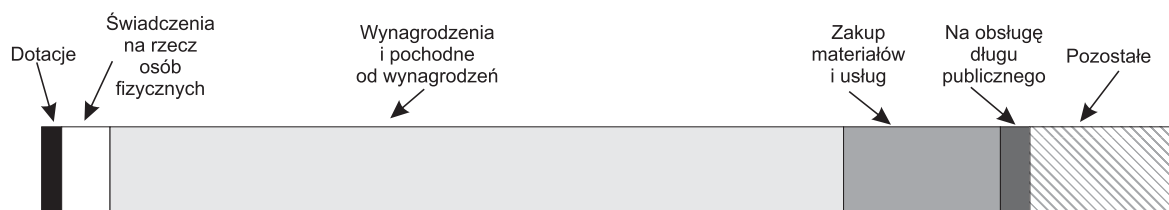
- W 2012 r. w powiecie strzelecko-dreźnieckim notowano spadek dochodów i wydatków budżetu w skali roku. Dochody powiatu wyniosły 40,8 mln zł i były o 32,5% niższe niż w 2011 r., natomiast wydatki spadły o 36,4% do poziomu 39,2 mln zł. W rezultacie w 2012 r. wynik budżetu powiatu strzelecko-dreźnieckiego ukształtował się na poziomie 1,6 mln zł (wobec minus 1,2 mln zł w 2011 r.). Tym samym relacja wyniku do dochodu uległa poprawie z minus 1,9% w 2011 r. do 4,0% w 2012 r.
- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu strzelecko-dreźnieckiego wyniosły 806 zł i były o 5,5% niższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki natomiast w wysokości 774 zł na 1 mieszkańca były o 7,9% niższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2012 r.

Wyszczególnienie a - w zł b - 2011=100	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	Z tego wydatki		
				bieżące	inwestycyjne	
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU						
Powiat strzelecko-drezdenecki	a	805,84	220,45	773,55	753,13	20,42
	b	67,6	107,0	63,6	64,9	37,0
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN						
Gminy miejsko-wiejskie:						
Dobiegniew	a	3300,67	1306,40	3290,58	2964,91	325,67
	b	97,8	90,7	93,5	109,2	40,6
Drezdenko	a	2784,19	1204,85	2767,01	2480,39	286,63
	b	111,5	105,2	95,9	110,5	44,7
Strzelce Krajeńskie	a	2856,87	1292,45	2838,42	2421,05	409,04
	b	113,2	123,1	108,4	106,7	121,1
Gminy wiejskie:						
Stare Kurowo	a	3353,09	1288,88	2892,51	2727,84	164,67
	b	105,3	117,5	78,8	104,1	15,7
Zwierzyn	a	3674,10	1166,44	3845,44	3346,14	499,31
	b	83,9	56,2	116,8	109,7	207,0

- Dochody własne powiatu zapewniają 27,4% ogółu dochodów budżetu (wobec średnio 30,5% w powiatach w województwie). Dalsze 20,0% stanowią dotacje. Jednocześnie w powiecie notowano relatywnie wysoki udział subwencji ogólnej w dochodach budżetu (52,6%, wobec 45,6% średnio w powiatach w województwie).
- W 2012 r. dochody powiatu strzelecko-drezdeneckiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 767,2 tys. zł, co stanowiło 1,9% ogółu dochodów powiatu. W wartościach bezwzględnych było o 81,9% mniej niż w 2011 r.

Struktura wydatków bieżących powiatu strzelecko-drezdeneckiego w 2012 r.

- Z ogółu wydatków budżetu powiatu 97,4% stanowiły wydatki bieżące, które były o 35,1% mniejsze niż w 2011 r. Pozostałe 2,6% stanowiły wydatki majątkowe o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 20 zł, tj. o 56,8% mniej niż średnio w powiatach w województwie oraz o 63,0% mniej niż w 2011 r.
- Dochody gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego zbiorczo wyniosły 152,3 mln zł i były o 5,14 wyższe od notowanych 2011 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 0,5% do poziomu 150,4 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 6,7 mln zł w 2011 r. do 1,9 mln zł w 2012 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła 1,2% (wobec minus 4,7% w 2011 r.). Najmniej korzystnie relacja wyniku do dochodu kształtowała się w gminie Zwierzyn (minus 4,7%). W pozostałych gminach notowano nadwyżkę dochodów nad wydatkami i w rezultacie dodatnie relacje wyników do dochodów budżetów gmin.
- Dochody gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 3005 zł, w tym dochody własne 1252 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie strzelecko-drezdeneckim wyniosły 2967 zł, w tym wydatki bieżące 2622 zł, a wydatki inwestycyjne 343 zł.

Struktura dochodów i wydatków gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego według rodzajów (w % ogółem) w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody własne	Dotacje	Subwencja Ogólna	Wydatki	
				majątkowe	bieżące
Gminy miejsko-wiejskie:					
Dobiegniew	39,6	23,0	37,4	9,9	90,1
Drezdenko	43,3	28,6	28,1	10,4	89,6
Strzelce Krajeński	45,2	24,2	30,6	14,7	85,3
Gminy wiejskie:					
Stare Kurowo	38,4	24,9	36,7	5,7	94,3
Zwierzyn	31,7	32,2	36,1	13,0	87,0

- Dochody własne stanowiły średnio 41,7% ogółu dochodów budżetów gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 31,7% w gminie Zwierzyn do 45,2% w gminie Strzelce Krajeńskie. Dalsze 31,9% ogółu dochodów gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego zapewniała subwencja ogólna, a 26,4% dotacje.
- W 2012 r. dochody budżetów gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 10,3 mln zł (tj. o 3,6% mniej niż w 2011 r.), co stanowiło 6,8% ogółu dochodów gmin w powiecie. Relatywnie największe wsparcie budżetu środkami unijnymi uzyskały gminy wiejskie: Zwierzyn i Stare Kurowo, w wysokości odpowiednio 2,4 mln zł i 1,9 mln zł, tj. odpowiednio 14,5% i 13,2% ogółu dochodów gmin.
- Wydatki bieżące gmin powiatu strzelecko-drezdeneckiego stanowiły 88,4% ogółu wydatków (było to o 1,7 p. proc. więcej niż średnio w gminach województwa lubuskiego). Dalsze 11,6% ogółu wydatków stanowiły wydatki majątkowe (wobec 13,3% średnio w gminach w województwie lubuskim). W większości (11,5%) były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 343 zł, tj. były niższe niż średnio w gminach w województwie (o 8,0%), a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2011 r. – o 38,5% niższe.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu strzelecko-drezdeneckiego w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2010 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy miejsko-wiejskie:			
Dobiegiew	823,6	37,0	3,6
Drezdenko	3807,9	320,9	7,7
Strzelce Krajeńskie	1426,8	142,2	2,9
Gminy wiejskie:			
Stare Kurowo	1871,2	190,0	13,2
Zwierzyn	2373,1	44,9	14,5

Podmioty gospodarki narodowej

- W końcu grudnia 2012 r. w powiecie strzelecko-drezdeneckim zarejestrowanych było 4,5 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 4,2% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2011 r. liczba podmiotów wzrosła o 59, tj. o 1,3%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat strzelecko- drezdenecki 2011	4417	425	526	1236	285	297	1648
2012	4476	417	523	1232	279	302	1721
Gminy miejsko-wiejskie:							
Dobiegiew	668	53	86	173	53	81	222
Drezdenko	1615	136	160	547	91	18	661
Strzelce Krajeńskie	1635	151	207	364	103	198	612
Gminy wiejskie:							
Stare Kurowo	280	37	42	83	11	3	104
Zwierzyn	278	40	28	65	21	2	122

- Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminach miejsko-wiejskich Strzelce Krajeński oraz Drezdenko odpowiednio 36,5% i 36,1% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

- ° W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych”(38,4% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (27,5%).

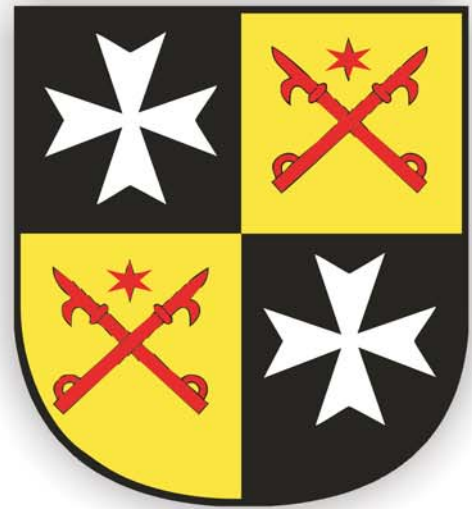
Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat strzelecko- drezdenecki. 2011	4417	226	91	164	22	147	3414
2012	4476	235	91	166	20	164	3425
Gminy miejsko-wiejskie:							
Dobiegnew	668	27	11	17	1	21	501
Drezdenko.	1615	57	17	60	8	44	1372
Strzelce Krajeńskie	1635	124	52	71	9	65	1115
Gminy wiejskie:							
Stare Kurowo	280	15	5	9	2	16	220
Zwierzyn.	278	12	6	9	-	18	217

- ° Spółki handlowe stanowiły w powiecie strzelecko-drezdeneckim 5,3% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 91 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (3,3% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Strzelce Krajeńskie (52,8% ogółu spółek handlowych w powiecie).

POWIAT SULECIŃSKI

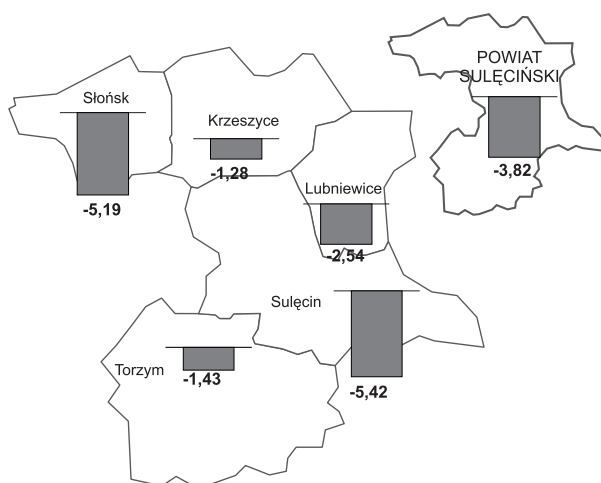

- W wiejskiej części gminy Lubniewice liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych (47).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
Powiat sulęciński	2011	5,17	11,15	10,65	0,50
	2012	5,71	10,17	9,62	0,56
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice		6,67	11,44	7,31	4,13
Sulęcín		5,11	9,24	10,35	-1,11
Torzým		6,17	11,48	8,61	2,87
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce		7,02	9,57	8,93	0,64
Słóńsk		5,19	11,22	10,80	0,42

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.

województwa. W przekroju miast i gmin, najwyższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w wiejskiej części gminy Lubniewice (12,6), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w miejskiej części tej gminy (4,4).

- W 2012 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł 0,6 (w 2011 r. – 0,5) i był nieco niższy niż średnia dla województwa. W przeliczeniu na 1000 ludności najwyższy przyrost naturalny wystąpił w miejskiej części gminy Lubniewice (7,4), a najniższy w wiejskiej części tej gminy (minus 1,8).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 3,8 (w 2011 r. minus 3,9). Odpływ ludności notowano we wszystkich gminach powiatu sulęcińskiego, największy wystąpił w wiejskiej części gminy Sulęcín (minus 19,1 osoby na 1000 ludności).

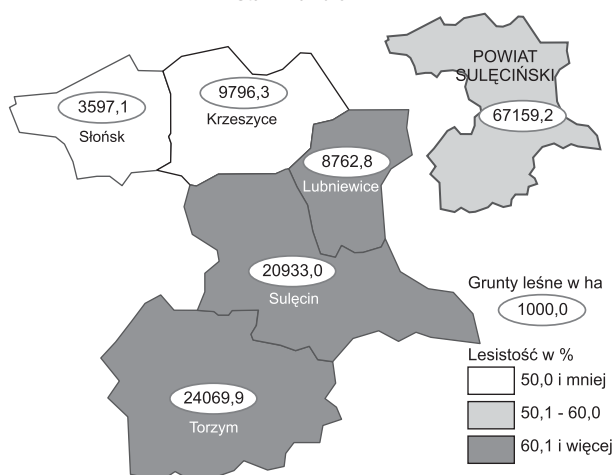
- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2012 r. na poziomie 5,7 (przed rokiem 5,2), plasując powiat sulęciński na 3 miejscu wśród pozostałych powiatów województwa. W 2012 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w wiejskiej części gminy Lubniewice (8,1), natomiast najmniejsza w miejskiej części gminy Sulęcín (5,1).
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2012 r. wyniósł 10,2 wobec 11,2 w 2011 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował (razem z powiatem międzyrzeckim) 7 miejsce wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w wiejskiej części gminy Torzým (12,4), a najniższy w miejskiej części gminy Sulęcín (8,9).
- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 9,6 (przed rokiem 10,7) i był nieco wyższy od średniej dla

Środowisko i ekologia

- W końcu 2012 r. grunty leśne powiatu sulęcińskiego zajmowały obszar 67159,2 ha stanowiąc 9,5% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 65067,2 ha porastały 55,2% powierzchni powiatu.
- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Lubniewice (65,0), Sulęcín (63,4) i Torzým (62,3), a najniższy w gminie Słóńsk (22,0).
- W 2012 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu sulęcińskiego wynosiła 61745,9 ha, co stanowiło 4,4% powierzchni geograficznej województwa i 52,4% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody zmniejszyła się o 68,5 ha, tj. o 0,1%.

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

- Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowały się gminy Torzym (15,3%) i Sulęcín (12,7%), a najmniejszym gmina Lubniewice (6,7%).

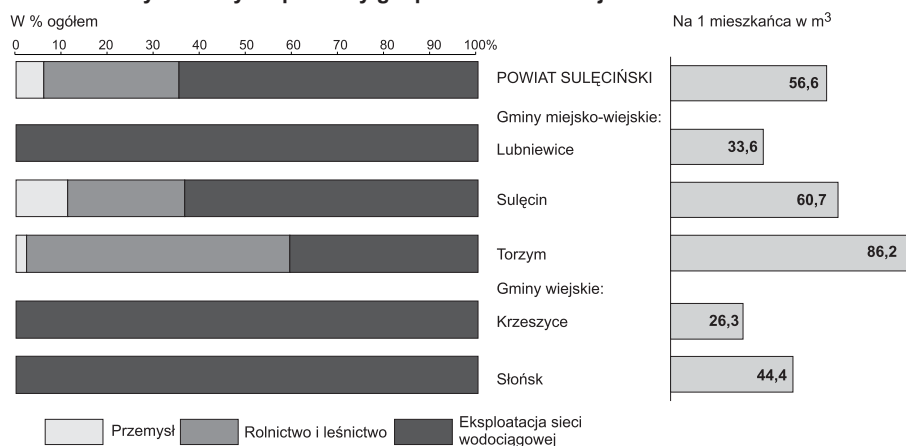
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
		w ha			
Powiat sulęciński 2011	61814,4	477,6	46759,5	267,0	139
2012	61745,9	477,8	46759,4	267,0	136
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	7866,2	50,5	6566,5	9,6	9
Sulęcín	14985,2	115,9	12463,0	54,9	61
Torzym	17981,3	239,5	17539,6	202,2	49
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce	7896,3	-	7896,3	-	13
Słońsk	13016,9	71,9	2294,0	0,3	4

- Sulęciński jest trzynastym powiatem w województwie (przed powiatem wschowskim) pod względem zużycia wody ogółem. W 2012 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 56,6 m³, tj. o 33,6 m³ mniej niż średnio w województwie.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2012 r.

- Najwięcej – 64,8% zużytej wody – wykorzystano eksploatując sieć wodociągową, 29,2% w rolnictwie i leśnictwie, a 6,0% na cele produkcyjne w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie (obszar wiejski gminy Torzym – 71,8% ogółu zużytej wody). Wielkość zużycia wody w gminie Krzeszyce, Słońsk i Lubniewice jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2012 r. eksploatacja sieci wodociągowej stanowiła w tych gminach 100,0% zużytej wody.
- W 2012 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1095 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2011 r. nastąpił wzrost o 0,9% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Sulęcín (40,5% ogółu), natomiast najmniej w gminie Krzeszyce (1,7% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 84,3% ścieków.
- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 68,8% ogółu mieszkańców powiatu (w 2011 r. 67,3%). Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat sulęciński na 6. lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Sulęcín (99,9%), Torzym (97,3%) i Lubniewice (95,0%), najniższym obszar wiejski Torzymia (31,0%).

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
			w dam ³			
Powiat sulęciński 2011	1085	1085	83,9	-	-	67,3
2012	1095	1095	84,3	-	-	68,8
Gminy miejsko-wiejskie:						
Lubniewice	128	128	100,0	-	-	87,2
Sulęcín	635	635	100,0	-	-	81,3
Torzým	175	175	1,7	-	-	55,6
Gminy wiejskie:						
Krzeszyce	19	19	100,0	-	-	33,6
Słońsk	138	138	100,0	-	-	68,2

- W 2012 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 1,6 mln zł, tj. 45 zł w przeliczeniu na mieszkańca (12. lokata w województwie lubuskim). Całość – 100,0% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód. Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w gminie Krzeszyce, w którym wydano 89,2% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 307 zł.
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 2,4 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 66 zł. Na inwestycje związane z budową i modernizacją stacji uzdatniania wody przeznaczono 37,9% ogółu środków, nakłady na środki trwałe służące realizacji inwestycji ujęć i doprowadzenia wody stanowiły 33,9% ogółu, natomiast na regulację i zabudowę rzek wydano 28,2% środków. Najwięcej – 39,8% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano na obszarze wiejskim Torzýmia.
- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki pochodzące z zagranicy (37,7% ogółu zainwestowanych środków), 31,1% środków to kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe), 13,3% wydatkowanych nakładów stanowiły środki własne, fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje) zabezpieczyły 11,0% wydatków, a pozostałe 6,9% stanowiły środki z budżetu województwa oraz inne środki (w tym nakłady niesfinansowane).

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat sulęciński 2011		1744,8		1172,0
2012		1619,2		2350,2
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sulęcín		-		869,4
Torzým		156,6		936,0
Gminy wiejskie:				
Krzeszyce		1444,6		437,8
Słońsk		18,0		107,0

Rynek pracy

- W 2012 r. liczba pracujących w powiecie sulęcińskim była o 1,8% mniejsza niż w roku poprzednim, jednak ich udział w ogóle pracujących w województwie pozostał na poziomie sprzed roku, tj. 2,9%. Jednocześnie wzrosła liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 6,5%), którzy stanowili 3,0% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,1 p. proc. więcej niż w 2011 r.).

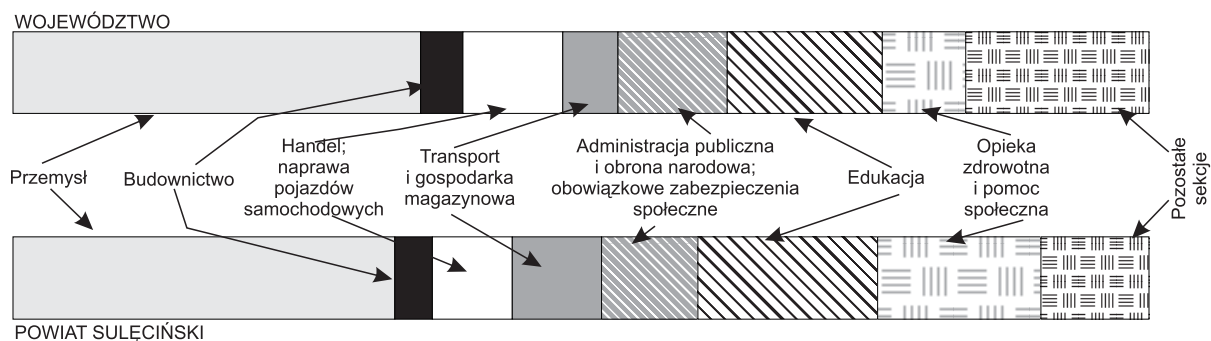
Pracujący w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat sulęciński	6180	98,2	100,0	3350	265
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	215	101,4	3,5	134	101
Sulęcín	3698	100,7	59,8	2101	353
Torzým	1076	90,0	17,4	614	238
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce	537	103,7	8,7	234	176
Słońsk	654	94,0	10,6	267	205

- W 2012 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 6,2 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 265 osób (wobec 324 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Lubniewice (101 osób na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie Sulęcín (353 osoby).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 54,2%, tj. o 4,3 p. proc. więcej niż średnio w województwie, a ich liczba nieco wzrosła w skali roku o 0,5%, przy spadku liczby pracujących mężczyzn o 4,5%.
- Z ogółu pracujących w powiecie sulęcińskim 64,4% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych. Dalsze 31,7% pracowało w przemyśle i budownictwie, a pozostałe 3,9% – w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie. Sektor prywatny koncentrował 56,2% ogółu pracujących (tj. o 9,1 p. proc. mniej niż średnio w województwie lubuskim).
- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie sulęcińskim wyniosło 4,8 tys. osób i było o 3,3% niższe niż w 2011 r. Spadek przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 10,8%), w budownictwie (o 8,1%) oraz w przemyśle (o 5,7%). Wyższe niż w 2011 r. przeciętne zatrudnienie było m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 21,2%).

Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji w 2012 r.

- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2012 r. wyniosła 1,8 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 79 osób (wobec 91 średnio w województwie), najwięcej w gminie Lubniewice (101 osób), a najmniej w gminie Słońsk (60 osób).

Bezrobotni zarejestrowani w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat sulęciński	1848	106,5	100,0	875	79
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	214	113,2	11,6	102	101
Sulęcín	863	98,0	46,7	413	82
Torzym	357	124,4	19,3	155	79
Gminy wiejskie:					
Krzyszczycy	221	97,8	12,0	112	72
Słońsk	193	127,0	10,4	93	60

- W populacji bezrobotnych w powiecie sulęcińskim 47,3% stanowiły kobiety (wobec 52,3% średnio w województwie). Ich liczba zmniejszyła się w relacji do 2011 r. o 4,7%, przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 19,1%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 22,5% i 25,8% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 35,7% i był najniższy wśród powiatów województwa lubuskiego. Udział długotrwale bezrobotnych w ogóle bezrobotnych we wszystkich gminach powiatu był niższy niż średnio w województwie (47,0%).
- W końcu 2012 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 15,6%, co lokuje powiat sulęciński w grupie 4 powiatów (nie licząc miast na prawach powiatu) o najniższej wartości wskaźnika, obok powiatów: świebodzińskiego, słubickiego i gorzowskiego.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie sulęcińskim od lat utrzymuje się na najniższym poziomie wśród powiatów województwa. W 2012 r. wyniosło 2716 zł, tj. 84,8% przeciętnego wynagrodzenia w województwie. W stosunku do

- Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2012 r. w granicach powiatu sulęcińskiego funkcjonowało 25 turystycznych obiektów noclegowych, tj. 8,1% wszystkich obiektów w województwie.

Turystyczne obiekty noclegowe i miejsca noclegowe

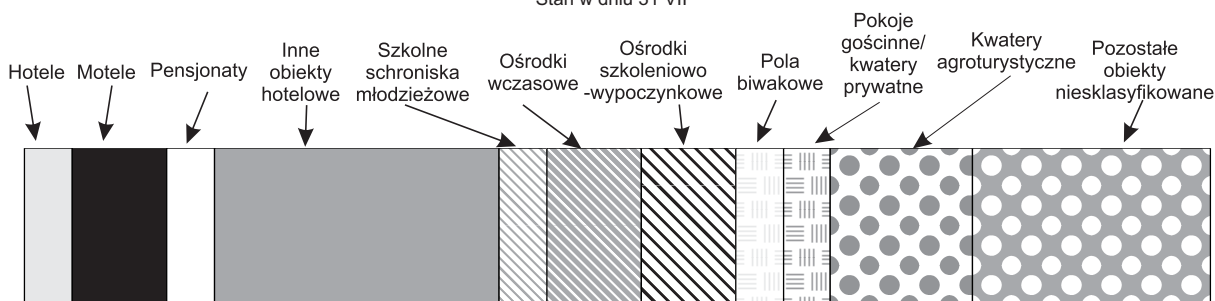
Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat sulęciński	27	23	1758	1174
	2012	20	1394	1109
Gminy miejsko-wiejskie:				
Lubniewice	8	4	453	268
Sulęcín	4	4	122	122
Torzým	9	8	686	586
Gminy wiejskie:				
Słońsk	4	4	133	133

- Bazę noclegową powiatu sulęcińskiego tworzyło 10 obiektów hotelowych oraz 15 pozostałych obiektów noclegowych. Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gminy Torzým 36,0% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

Struktura turystycznych obiektów noclegowych w powiecie sulęcińskim w 2012 r.

Stan w dniu 31 VII

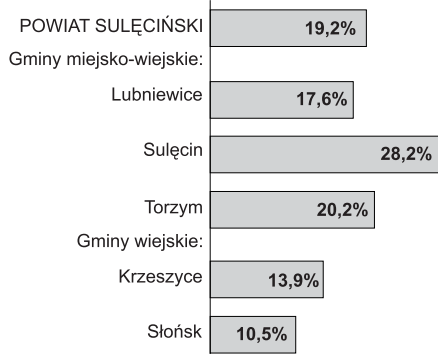

- W powiecie słułbickim do dyspozycji turystów przygotowane były łącznie 1394 miejsca noclegowych, tj. o 20,7% mniej niż w 2011 r. Miejsca całoroczne stanowiły 79,6% wszystkich miejsc noclegowych.

Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat sulęciński	72183	20789	108635	22579
	2012	20908	84664	23222
Gminy miejsko-wiejskie:				
Lubniewice	5325	275	20725	1054
Sulęcín	6103	790	12372	1732
Torzým	38508	19131	45510	19523
Gminy wiejskie:				
Krzeszyce	891	159	932	161
Słońsk	2247	553	5125	752

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2012 r.

- W 2012 r. w powiecie sulęcińskim turystyczne obiekty noclegowe przyjęły 53,1 tys. turystów, w tym 39,4% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2011 r. odnotowano spadek liczby osób korzystających z noclegu - o 26,5%, natomiast liczba turystów zagranicznych wzrosła o 0,6%.
- Najwięcej osób korzystało z turystycznych obiektów noclegowych w gminie Torzým, gdzie z noclegu skorzystało 72,6% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.
- W stosunku do 2011 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie sulęcińskim zmalała o 24,0 tys., tj. o 22,1%. Wzrosła natomiast liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 0,6 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2012 r. wynosił 27,4%, tj. o 6,6 p. proc. więcej niż w 2011 r.
- O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem

liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Sulęcín (28,2%), a najniższy w gminie Słóńsk (10,5%).

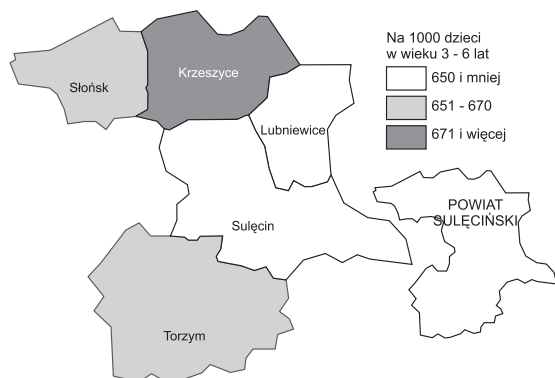
Edukacja i wychowanie

- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie sulęcínskim funkcjonowało 17 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 3,5% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 liczba placówek wzrosła o 1, tj. o 6,3%. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego zlokalizowanych było w gminie Sulęcín (35,3% ogólnej liczby placówek w powiecie).

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym	
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat
Powiat sulęcínski	16	10	990	1059	958	307
2012/2013	17	10	967	1105	955	321
Gminy miejsko-wiejskie:						
Lubniewice	1	1	90	69	69	23
Sulęcín	6	3	405	486	422	141
Torzým	4	3	215	230	207	72
Gminy wiejskie:						
Krzeszyce	3	2	132	157	132	43
Słóńsk	3	1	125	163	125	42

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2012/13

- Przedszkola stanowiły 58,8% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie Sulęcín i gminie Torzým (po 30,0% ogólnej liczby przedszkoli w powiecie) i oferowały one łącznie 64,1% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu sulęcínskiego. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadało 97 miejsc.

- W roku szkolnym 2012/2013 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1,1 tys. dzieci, tj. o 4,3% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 86,4% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 4,1 p. proc. mniej niż w roku szkolnym 2011/2012. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 65 dzieci.

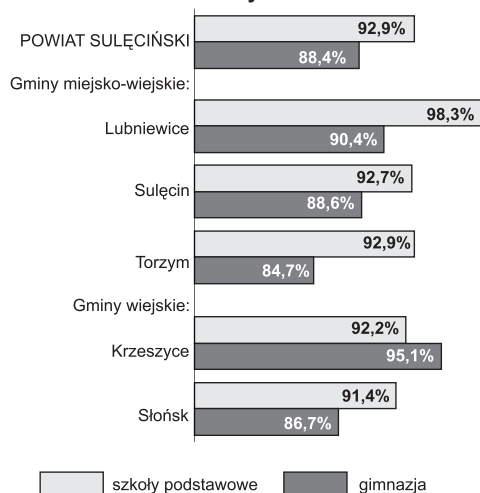
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat sulęcínski	13	2037	347
2012/2013	13	2012	348
Gminy miejsko-wiejskie:			
Lubniewice	1	171	24
Sulęcín	4	900	134
Torzým	4	405	69
Gminy wiejskie:			
Krzeszyce	2	265	62
Słóńsk	2	271	59

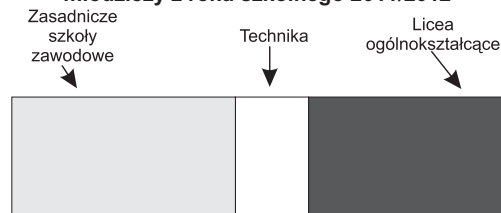
^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W powiecie sulęcínskim w roku szkolnym 2012/2013 działało 13 szkół podstawowych i ich liczba pozostała na tym samym poziomie jak w poprzednim roku szkolnym. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Sulęcín i gminie Torzým (po 30,8% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).
- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 2,0 tys. dzieci, tj. 3,6% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 1,2%. W skali roku liczba absolwentów szkół podstawowych nieznacznie wzrosła (o 0,3%). Średnio na jedną szkołę w powiecie sulęcínskim przypadało 155 uczniów.

Współczynnik skolaryzacji netto w roku szkolnym 2012/2013

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży z roku szkolnego 2011/2012

^a Łącznie ze specjalnymi.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat suleciński				
	2011/2012	6	1202	402
	2012/2013	6	1147	354
Gminy miejsko-wiejskie:				
	Lubniewice	1	93	28
	Sulecin	2	483	159
	Torzym	1	246	64
Gminy wiejskie:				
	Krzyszczycy	1	159	53
	Słońsk	1	166	50

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie funkcjonowało 6 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie Sulecin (33,3% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).
- W gimnazjach kształciło się 1,1 tys. uczniów, tj. 3,7% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 4,6%. Zmniejszyła się również liczba absolwentów z roku szkolnego 2011/2012 (o 11,9%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie sulecińskim przypadają 191 uczniów.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2012 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2012/2013 wyniósł 92,9% i był o 0,5 p. proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie sulecińskim 88,4% i był o 2,4 p. proc. niższy niż rok wcześniej.
- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2012/2013 w powiecie sulecińskim pozostawało 5 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 0,8 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyły 1 zasadniczą szkołę zawodową, 2 licea ogólnokształcące, 1 technikum oraz 1 szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.
- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie sulecińskim działała również 1 szkoła policealna, w której kształciło się 29 osób.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

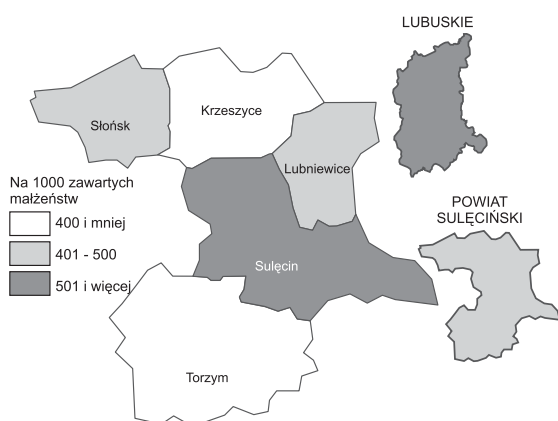
- W końcu 2012 r. długość sieci wodociągowej rozdzielczej wyniosła blisko 339 km. Powiat wyróżnia jeden z niższych wskaźników zagęszczenia sieci wodociągowej – na 100 km² powiatu sulecińskiego przypadają 28,8 km wodociągu (wobec 47,6 km średnio w województwie). W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci wodociągowej występowało w gminie Krzyszczycy (54,8 km na 100 km²), a najniższe w gminie Torzym (14,2 km na 100 km²).
- W końcu 2012 r. 88,3% ogółu ludności powiatu korzystało z sieci wodociągowej (wobec 89,7% średnio w województwie). Najwyższy odsetek korzystających z sieci notowano w gminie wiejskiej Słońsk (97,6%), a najniższy w gminie wiejskiej Krzyszczycy (63,0%).
- W 2012 r. przeciętne zużycie wody przez gospodarstwa domowe w powiecie sulecińskim w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 29,9 m³, tj. o 4,2% więcej niż przeciętnie w województwie. Najwyższe zużycie wody notowano w gminie Sulecin (34,7 m³ na 1 mieszkańca) oraz Słońsk (31,1 m³).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2012 r.

Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat sulęciński	338,7	28,8	88,3	156,6	13,3	59,9
Gminy miejsko-wiejskie:						
Lubniewice	20,0	15,4	89,2	33,2	25,5	77,8
Sulęcín	97,1	30,3	94,8	57,4	17,9	72,0
Torzým	53,3	14,2	83,1	25,3	6,7	39,9
Gminy wiejskie:						
Krzeszyce	106,4	54,8	63,0	12,9	6,6	33,6
Słońsk	61,9	38,9	97,6	27,8	17,5	61,7

- Długość sieci kanalizacyjnej w powiecie sulęcińskim wyniosła blisko 157 km, a w przeliczeniu na 100 km² – 13,3 km (o 0,8% więcej niż przed rokiem, jednak o 41,7% mniej niż średnio w województwie). W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci kanalizacyjnej występuje w gminie Lubniewice (25,5 km na 100 km²), a najniższe w gminach Krzeszyce i Torzym (odpowiednio 6,6 km i 6,7 km na 100 km²).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

- Blisko 60% ludności powiatu korzysta z sieci kanalizacyjnej (w końcu 2012 r. było to 59,9% ludności wobec 64,9% średnio w województwie). Spośród gmin powiatu największy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminie Lubniewice (77,8%), a najniższy w gminie Krzeszyce (33,6%).
- W powiecie sulęcińskim w końcu 2012 r. było 12,7 tys. gospodarstw domowych będących odbiorcami energii elektrycznej. Zużyta przez nie energia stanowiła 3,5% ogółu energii zużytej w województwie. Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę w gospodarstwach domowych wyniosło 2030 kWh, tj. o 0,1% więcej niż przeciętnie w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 716 kWh.
- Sieć gazowa w powiecie sulęcińskim według stanu na koniec 2012 r. ma długość blisko 183 km, a w przeliczeniu na 100 km² – 15,5 km (wobec 27,2 km średnio w województwie). Największe zagęszczenie sieci gazowej w powiecie notowano w gminie Sulęcín (27,7 km na 100 km²), a najmniejsze w gminie Sońsk (9,6 km).
- W porównaniu do 2011 r. wzrosła liczba gospodarstw domowych, będących odbiorcami gazu (o 3,2%, tj. do blisko 1 tys.), najbardziej znacząco w gminie Krzeszyce (o 12,5%) oraz w gminie Torzym (o 11,9%). Przeciętne zużycie gazu w przeliczeniu na 1 gospodarstwo domowe wyniosło 1393,0 m³, tj. o 2,1% więcej niż średnio w województwie, jednak o 13,5% mniej niż w 2011 r.
- W 2012 r. w powiecie sulęcińskim oddano do użytkowania 90 mieszkań (tj. o 3,4% więcej niż przed rokiem), wszystkie w budownictwie indywidualnym. Większość mieszkań oddanych do użytkowania było zlokalizowanych w obszarze wiejskim (55,6%), m.in. w wiejskiej części gmin: Sulęcín (17,8%) i Torzym (8,9%) oraz w gminach wiejskich: Stońsk (13,3%) i Krzeszyce (12,2%).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

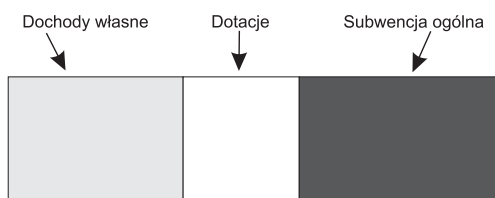
Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat sulęciński . . .	90	472	12509	139,0
Gminy miejsko-wiejskie:				
Lubniewice	10	54	1657	165,7
Sulęcín	46	219	5289	115,0
Torzým	11	64	2113	192,1
Gminy wiejskie:				
Krzeszyce	11	64	1501	136,5
Słońsk	12	71	1949	162,4

- Wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu w 2012 r. wyniósł 2,5 wobec 3,1 średnio w województwie. W przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw oddano do użytkowania 439 mieszkań, tj. o 24,7% mniej niż średnio w województwie i o 6,1% mniej niż w 2011 r.

Finanse publiczne

- W 2012 r. dochody powiatu sulęcińskiego wyniosły 35,4 mln zł i były o 10,2% niższe niż w 2011 r., natomiast wydatki wzrosły o 5,0% do poziomu 36,4 mln zł. W rezultacie w 2012 r. wynik budżetu powiatu sulęcińskiego ukształtował się na poziomie minus 1,0 mln zł (wobec 4,7 mln zł w 2011 r.). Tym samym relacja wyniku do dochodu uległa pogorszeniu z 12,1% w 2011 r. do minus 2,9% w 2012 r.

Struktura dochodów powiatu sulęcińskiego według rodzajów w 2012 r.

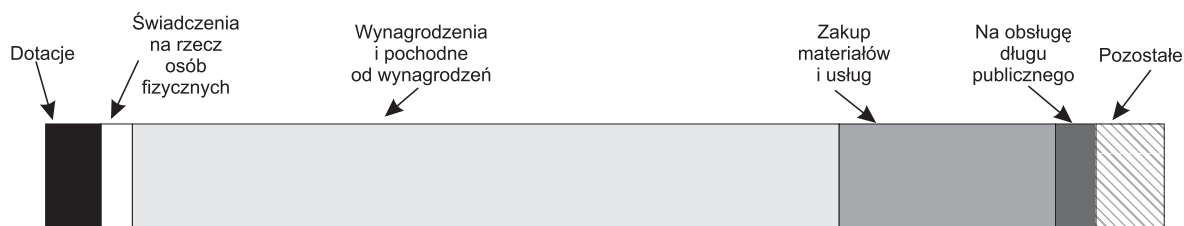
- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu sulęcińskiego wyniosły 986 zł i były o 15,6% wyższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki natomiast w wysokości 1015 zł na 1 mieszkańca były o 20,8% wyższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2012 r.

Wyszczególnienie a - w zł b - 2011=100	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	Z tego wydatki		
				bieżące	inwestycyjne	
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU						
Powiat sulęciński	a	986,07	351,63	1014,56	906,73	107,82
	b	90,0	108,9	105,3	102,4	137,7
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN						
Gminy miejsko-wiejskie:						
Lubniewice	a	3430,28	1938,59	3202,78	3009,70	193,08
	b	113,0	132,7	104,1	107,4	70,1
Sulęcín	a	2906,55	1662,21	2772,11	2556,71	215,40
	b	113,0	119,9	98,7	106,5	52,8
Torzym	a	3027,14	1314,82	3190,08	2647,98	542,10
	b	101,6	117,5	103,3	101,2	115,1
Gminy wiejskie:						
Krzeszyce	a	3443,46	1615,93	3279,90	2779,48	500,42
	b	127,8	179,8	115,8	113,2	132,8
Słońsk	a	3133,57	1195,08	3034,43	2508,98	525,45
	b	93,4	123,6	106,9	105,5	114,3

- W ogóle dochodów powiatu 40,6% stanowiła subwencja ogólna (wobec 45,6% średnio w powiatach w województwie). Dalsze 35,7% środków budżetowych zapewniły dochody własne powiatu (o 5,2 p. proc. więcej niż średnio w powiatach), natomiast pozostałe 23,7% - dotacje.
- Z ogółu wydatków powiatu sulęcińskiego 89,4% stanowiły wydatki bieżące. Dalsze 10,6% (relatywnie najwięcej wśród powiatów województwa lubuskiego) przeznaczono na wydatki majątkowe (wobec 5,7% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 108 zł, tj. były o 128,1% wyższe niż średnio w powiatach, a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2011 r. – o 37,7% wyższe.
- Dochody gmin powiatu sulęcińskiego zbiorczo wyniosły 110,4 mln zł i były o 9,1% wyższe od notowanych 2011 r., natomiast wydatki wzrosły w skali roku o 3,2% do poziomu 107,4 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 2,9 mln zł w 2011 r. do 3,0 mln w 2012 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła 2,7% (wobec minus 2,9% w 2011 r.).

Struktura wydatków bieżących powiatu sulęcińskiego w 2012 r.

Najmniej korzystnie relacja wyniku do dochodu kształtowała się w gminie Torzym (minus 5,4%). W pozostałych gminach powiatu notowano nadwyżkę dochodów nad wydatkami.

- Dochody gmin powiatu sulęcińskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 3077 zł, w tym dochody własne 1550 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie sulęcińskim wyniosły 2993 zł, w tym wydatki bieżące 2637 zł.

Struktura dochodów i wydatków gmin powiatu sulęcińskiego według rodzajów (w % ogółem) w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody własne	Dotacje	Subwencja Ogólna	Wydatki	
				majątkowe	bieżące
Gminy miejsko-wiejskie:					
Lubniewice	56,5	18,6	24,9	6,0	94,0
Sulęcín	57,2	21,7	21,1	7,8	92,2
Torzým	43,4	24,6	32,0	17,0	83,0
Gminy wiejskie:					
Krzeszyce	46,9	17,0	36,1	15,3	84,7
Słońsk	38,1	20,5	41,4	17,3	82,7

- Dochody własne gmin powiatu sulęcińskiego stanowiły średnio 50,4% ogółu dochodów, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 38,1% w gminie Słońsk do 57,2% w gminie Sulęcín. Dalsze 28,5% ogółu dochodów gmin powiatu sulęcińskiego zapewniała subwencja ogólna, a 21,1% dotacje.
- W 2012 r. dochody budżetów gmin powiatu sulęcińskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 8,1 mln zł (tj. o 42,8% więcej niż w 2011 r.), co stanowiło 7,3% ogółu dochodów gmin w powiecie. Największe wsparcie budżetu środkami unijnymi uzyskały gminy wiejskie: Krzeszyce i Słońsk w wysokości odpowiednio 2,4 mln zł i 1,6 mln zł, tj. odpowiednio 14,7% i 10,8% ogółu dochodów gmin.
- Wydatki bieżące gmin powiatu sulęcińskiego stanowiły 88,1% ogółu wydatków (było to o 1,4 p. proc. więcej niż średnio w gminach województwa lubuskiego). Dalsze 11,9% ogółu wydatków stanowiły wydatki majątkowe (wobec 13,3% średnio w gminach w województwie lubuskim). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 356 zł, tj. były niższe niż średnio w gminach w województwie (o 4,5%), a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2011 r. – o 13,5% niższe.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu sulęcińskiego w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2010 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy miejsko-wiejskie:			
Lubniewice	329,5	94,2	3,1
Sulęcín	3033,3	587,7	6,4
Torzým	706,2	49,9	3,3
Gminy wiejskie:			
Krzeszyce	2383,9	22x	14,7
Słońsk	1632,9	49,8	10,8

Podmioty gospodarki narodowej

- W końcu grudnia 2012 r. w powiecie sulęcińskim zarejestrowanych było 2,9 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 2,7% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2011 r. liczba podmiotów wzrosła o 95, tj. o 3,4%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa rynku nieruchomości ^A	Pozostałe sekcje
Powiat sulęciński 2011	2784	239	418	735	170	85	1137
2012	2879	257	425	727	170	83	1216
Gminy miejsko-wiejskie:							
Lubniewice	305	19	63	57	7	22	137
Sulęcín	1264	101	214	322	77	35	514
Torzým	506	45	54	131	29	12	235
Gminy wiejskie:							
Krzeszyce	372	52	45	84	26	5	160
Słońsk	432	40	49	133	31	9	170

- Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminach miejsko-wiejskich Sulęcín oraz Torzým odpowiednio 43,9% i 17,6% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

- W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych” (42,2% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (25,3%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym						
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego					
Powiat sulęciński	2011	2784	179	88	128	20	100	2150
	2012	2879	181	85	127	20	108	2227
Gminy miejsko-wiejskie:								
Lubniewice		305	27	12	11	1	14	215
Sulęcín		1264	70	37	69	9	49	964
Torzým		506	36	19	27	4	23	385
Gminy wiejskie:								
Krzeszyce		372	18	9	9	2	12	306
Słóńsk		432	30	8	11	4	10	357

- Spółki handlowe stanowiły w powiecie sulęcińskim 6,3% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 85 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (3,1% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Sulęcín (38,7% ogółu spółek handlowych w powiecie).

POWIAT KROŚNIEŃSKI

Powierzchnia i ludność

- ° Powiat krośnieński usytuowany jest w środkowo-zachodniej części województwa. W 2012 r. na powierzchni 1391 km² mieszkało 56,8 tys. osób, tj. 5,5% populacji województwa. Liczba ludności powiatu zmniejszyła się w skali roku o 174 osoby, tj. o 0,3%. Wskaźnik urbanizacji, określający udział ludności miejskiej w ludności ogółem, wyniósł 51,2% i był o 12,1 p. proc. niższy niż średnia dla województwa.

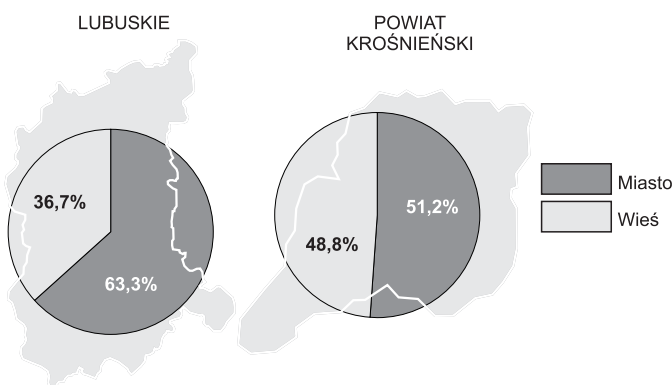
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

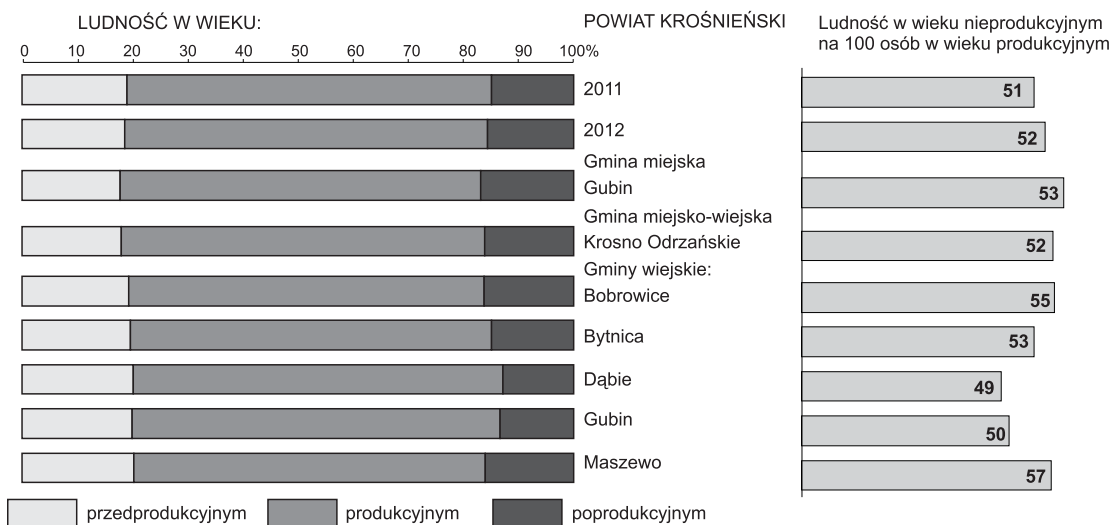
Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Powiat krośnieński 2011	1391	56925	28900	41	103
2012	1391	56751	28833	41	103
Gmina miejska					
Gubin	21	17019	8856	823	108
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	212	18536	9486	87	105
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	185	3215	1631	17	103
Bytnica	209	2618	1318	13	101
Dąbie	171	5067	2471	30	95
Gubin	379	7374	3646	19	98
Maszewo	214	2922	1425	14	95

- ° Najwięcej ludności mieszkało w gminie miejsko-wiejskiej Krosno Odrzańskie – 18,5 tys. (32,7% ogólnej liczby ludności powiatu) oraz w gminie miejskiej Gubin – 17,0 tys. (30,0%), natomiast najmniej mieszkańców liczyła gmina wiejska Bytnica – 2,6 tys. (4,6%).
- ° Ponad połowę ludności powiatu stanowiły kobiety (50,8%). Współczynnik feminizacji (określający liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtował się na poziomie 103. Najwyższym współczynnikiem feminizacji charakteryzowała się gmina miejska Gubin (108), podczas gdy największą przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami obserwowano w gminach Dąbie i Maszewo (po 95 kobiet na 100 mężczyzn).

Struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2012 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

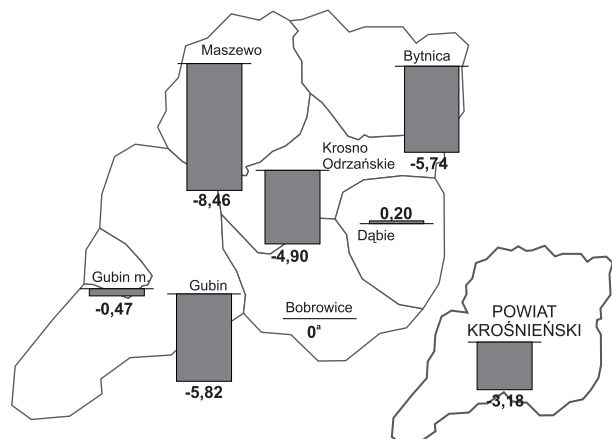
- Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności powiatu wyniósł 18,6%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 65,8%, a w wieku poprodukcyjnym 15,6%. Najwyższym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym charakteryzowała się gmina Maszewo (20,2%), natomiast najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano w miejskiej części gminy Krosno Odrzańskie (17,0%).
- W gminie Dąbie liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych (49).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat krośnieński	2011	5,29	9,75	9,92	-0,18
	2012	5,40	9,43	9,96	-0,53
Gmina miejska					
Gubin		5,11	8,69	10,34	-1,64
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie		5,50	9,16	8,67	0,48
Gminy wiejskie:					
Bobrowice		4,65	8,99	10,85	-1,86
Bytnica		6,88	10,71	12,62	-1,91
Dąbie		5,53	11,86	10,67	1,19
Gubin		5,69	10,43	10,56	-0,14
Maszewo		5,08	8,12	9,82	-1,69

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2012 r. na poziomie 5,4 (przed rokiem 5,3), plasując powiat krośnieński (razem z powiatem żagańskim, strzelecko-drezdeneckim i nowosolskim) na 5 miejscu w województwie. W 2012 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w gminie Bytnica (6,9), natomiast najmniejsza w gminie Bobrowice (4,7).
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2012 r. wyniósł 9,4 wobec 9,8 w 2011 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat krośnieński (razem z miastem na prawach powiatu Zieloną Górą) zajmował najniższe miejsce wśród powiatów województwa. W przekroju miast i gmin, najniższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w gminie Maszewo (8,1), a najwyższy w gminie Dąbie (11,9).

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.

* Oznacza, że liczba zameldowań i wymeldowań równoważy się.

- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 10,0 (przed rokiem 9,9) i był najwyższy wśród powiatów województwa (taki sam odnotowano w powiecie żagańskim). Najwyższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w gminie Bytnica (12,6), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w miejskiej części gminy Krosno Odrzańskie (7,5).
- W 2012 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł minus 0,5 (w 2011 r. – minus 0,2) i był najniższy w województwie. W przeliczeniu na 1000 ludności najniższy przyrost naturalny wystąpił w gminach Bytnica i Bobrowice (po minus 1,9), podczas gdy najwyższy przyrost naturalny odnotowano w miejskiej części gminy Krosno Odrzańskie (1,7).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 3,2 (w 2011 r. minus 3,1). Ujemne saldo migracji na pobyt stały wystąpiło niemal we wszystkich gminach powiatu krośnieńskiego, w tym największy odpływ ludności odnotowano w gminie Maszewo (minus 8,5 osoby na 1000 ludności).

- Najwięcej – 87,1% zużytej wody – wykorzystano do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie, 10,2% w wyniku eksploatacji sieci wodociągowej, a 2,7% na cele produkcyjne w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie (gmina wiejska Krosno Odrzańskie – 98,2% i gmina Maszewo – 97,6% ogółu zużytej wody). Wielkość zużycia wody w mieście Gubin i w gminie Dąbie jest zdeterminowana zużyciem wody w gospodarstwach domowych. W 2012 r. eksploatacja sieci wodociągowej stanowiła w tych gminach 100,0%.
- W 2012 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1383,0 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2011 r. nastąpił wzrost o 12,4% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Gubin (54,2% ogółu), natomiast najmniej w gminie wiejskiej Gubin (0,5% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 10,1% ścieków.
- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 59,1% ogółu mieszkańców powiatu (w 2011 r. 58,6%). Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat krośnieński na 12. lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Gubin (95,4%) i Krosno Odrzańskie (92,3%), najniższym gmina wiejska Gubin (4,1%).

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
Powiat krośnieński 2011	1230	1227	11,3	3	3	58,6
2012	1383	1381	10,1	2	2	59,1
Gmina miejska						
Gubin	750	750	-	-	-	95,4
Gmina miejsko-wiejska						
Krosno Odrzańskie	478	476	2,5	2	2	69,6
Gminy wiejskie:						
Bobrowice	94	94	100,0	-	-	53,3
Bytnica	27	27	-	-	-	54,4
Dąbie	27	27	100,0	-	-	19,3
Gubin	7	7	100,0	-	-	4,1

- W 2012 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 10,7 mln zł, tj. 188 zł w przeliczeniu na mieszkańca (6. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 58,4% poniesionych nakładów przeznaczono na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, a pozostałe 41,6% na gospodarkę ściekową i ochronę wód. Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w gminie Bobrowice, gdzie wydano 50,1% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 1661 zł.
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 12,7 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 224 zł. Na inwestycje związane ze zbiornikami i stopniami wodnymi przeznaczono 81,3% ogółu środków w powiecie. Kolejne 12,3% nakładów poniesiono na inwestycje związane z ujęciami i doprowadzeniem wody. Pozostałe 6,4% środków wydatkowano budując i modernizując stacje uzdatniania wody, regulując i zabudowując rzeki oraz realizując inwestycje związane z obwałowaniami przeciwpowodziowymi. Najwięcej – 48,2% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w mieście Gubin.
- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki własne (stanowiące 81,3% ogółu zainwestowanych środków), 13,4% środków pochodziło z zagranicy, 4,0% pochodziło z budżetów: centralnego, gminy i województwa, a pozostałe 1,3% pochodziło w funduszy ekologicznych.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat krośnieński 2010		11941,3		74118,6
2011		10695,0		12734,7
Gmina miejska				
Gubin		4560,0		6136,0
Gmina miejsko-wiejska				
Krosno Odrzańskie		459,0		65,7
Gminy wiejskie:				
Bobrowice		5357,0		5906,0
Bytnica		199,0		-
Dąbie		-		477,0
Gubin		116,0		34,0
Maszewo		4,0		116,0

Rynek pracy

- W 2012 r. liczba pracujących w powiecie krośnieńskim była o 3,7% mniejsza niż w roku poprzednim, a ich udział w ogóle pracujących w województwie zmniejszył się o 0,1 p. proc. do 3,5%. Jednocześnie wzrosła liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 0,2%), którzy stanowili 7,2% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,2 p. proc. mniej niż w 2011 r.).

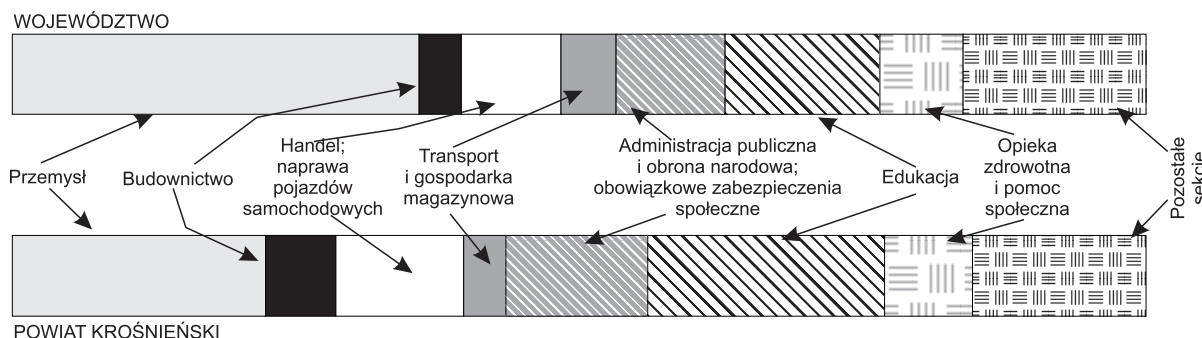
Pracujący w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat krośnieński	7594	96,3	100,0	3908	203
Gmina miejska					
Gubin	2319	95,5	30,5	1319	208
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	3348	97,3	44,1	1660	274
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	420	91,9	5,5	175	203
Bytnica	272	110,1	3,6	116	159
Dąbie	357	88,1	4,7	212	105
Gubin	760	99,0	10,0	355	154
Maszewo	118	86,8	1,6	71	63

- W 2012 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 7,6 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym były to 203 osoby (wobec 324 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Maszewo (63 osoby na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie Krosno Odrzańskie (274 osoby).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 51,5%, tj. o 1,6 p. proc. więcej niż średnio w województwie, jednak ich liczba zmniejszyła się w skali roku o 1,5%, przy spadku liczby pracujących mężczyzn o 5,9%.
- Z ogółu pracujących w powiecie krośnieńskim 63,3% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych. Dalsze 31,5% pracowało w przemyśle i budownictwie, a pozostałe 5,1% – w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie. Sektor prywatny koncentrował 58,1% ogółu pracujących (tj. o 7,2 p. proc. mniej niż średnio w województwie lubuskim).
- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie krośnieńskim wyniosło 5,8 tys. osób i było o 10,7% niższe niż w 2011 r. Spadek przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w przemyśle (o 24,1%), w budownictwie (o 17,0%), w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 4,7%) oraz w edukacji (o 2,5%). Wzrost zatrudnienia zaznaczył się m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 15,1%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 3,8%).

Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji w 2012 r.

- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2012 r. wyniosła 4,4 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 117 osób (wobec 91 średnio w województwie), najwięcej w gminach wiejskiej i miejskiej Gubin (odpowiednio 162 i 149 osób), a najmniej w gminie Krosno Odrzańskie (80 osób).

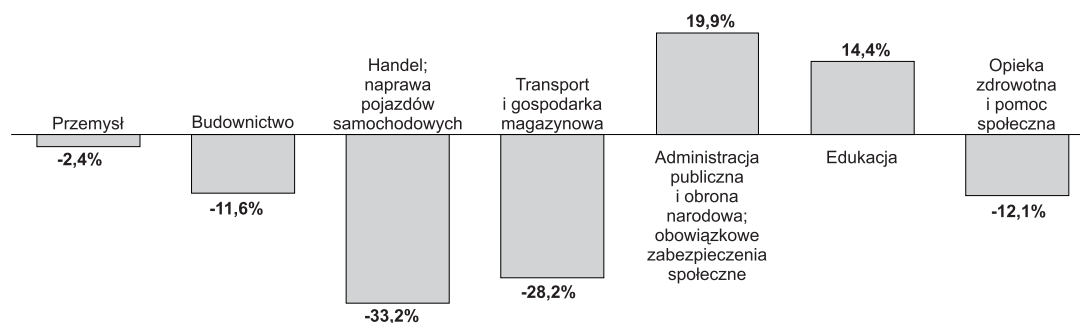
Bezrobotni zarejestrowani w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

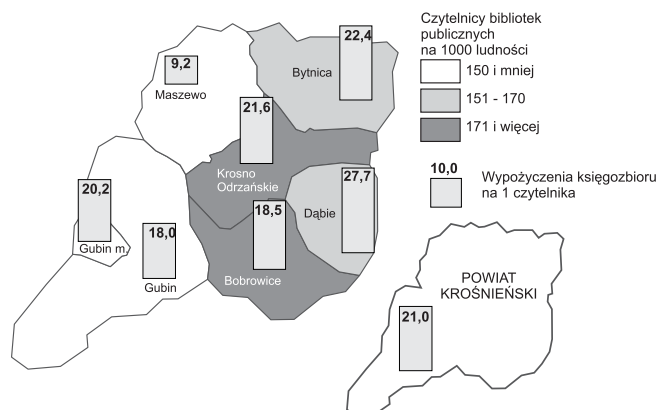
Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat krośnieński	4373	100,2	100,0	2287	117
Gmina miejska					
Gubin	1656	90,8	37,9	852	149
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	978	106,1	22,4	521	80
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	181	105,2	4,1	99	87
Bytnica	155	125,0	3,5	97	90
Dąbie	393	115,6	9,0	191	116
Gubin	798	101,8	18,2	407	162
Maszewo	212	107,1	4,8	120	114

- W populacji bezrobotnych w powiecie krośnieńskim 52,3% stanowiły kobiety, jednak ich liczba zmniejszyła się w relacji do 2011 r. o 6,7%, przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 9,1%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 17,6% i 25,1% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 52,3% (wobec 47,0% średnio w województwie), przy czym najwyższy był w gminie wiejskiej i miejskiej Gubin (odpowiednio 60,2% i 63,9%), a najniższy w gminach Bobrowice (37,0%) i Dąbie (37,2%).
- W końcu 2012 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 24,1% (wobec 15,8% średnio w województwie), co lokuje powiat krośnieński w grupie 5 powiatów, w których wartość wskaźnika przekroczyła 20%.
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie krośnieńskim kształtuje się na poziomie niższym niż średnio w województwie (w 2012 r. o 1,3%, tj. wyniosło 3160 zł). Wzrost przeciętnego wynagrodzenia w stosunku do 2011 r. był bardziej dynamiczny od wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w województwie i wyniósł 4,4% (wobec 4,2% średnio w województwie lubuskim), był jednak niższy niż w poprzednim roku (kiedy wzrost wyniósł 8,1%).

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2012 r.

Czytelnicy bibliotek publicznych oraz wypożyczenia księgozbioru w 2012 r.

Kultura i turystyka

- W końcu grudnia 2012 r. na terenie powiatu krośnieńskiego prowadziło działalność 16 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 5,9% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek zmniejszyła się o 6,2% oraz liczba woluminów księgozbioru o 2,0%. W skali roku zmniejszyła się również liczba czytelników o 5,3% oraz liczba wypożyczeń o 0,5%.
- Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie Krosno Odrzańskie 26,7% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano gminie Bytnica – 28 woluminów, najmniej w gminie wiejskiej Gubin – 9 woluminów.

Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat krośnieński 2011	16	-	212,0	8590	172,0
2012	15	-	207,8	8139	171,1
Gmina miejska					
Gubin	1	-	57,9	2514	50,9
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	4	-	65,1	3371	72,9
Gminy wiejskie:					
Bobrowice	2	-	20,2	575	12,9
Bytnica	2	-	18,1	408	11,3
Dąbie	3	-	25,2	779	14,1
Gubin	1	-	6,4	100	0,9
Maszewo	2	-	14,9	392	8,2

o Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W 2012 r. w powiecie krośnieńskim jedna instytucja tego typu funkcjonowała w gminie miejskiej Gubin.

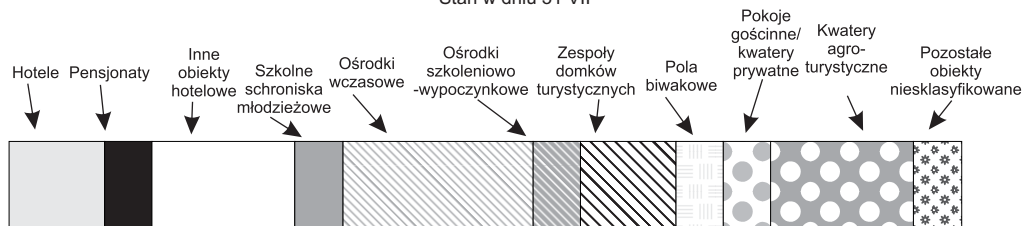
Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat krośnieński 2011	1	105	7600
2012	1	105	7600
Gmina miejska			
Gubin	1	105	7600

o Liczba zorganizowanych imprez przez działającą na terenie gminy miejskiej Gubin instytucji nie zmieniła się w skali roku, średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyły 72 osoby.

Struktura turystycznych obiektów noclegowych w powiecie krośnieńskim w 2012 r.

Stan w dniu 31 VII

o Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2012 r. w granicach powiatu krośnieńskiego funkcjonowało 20 turystycznych obiektów noclegowych, tj. 6,5% wszystkich obiektów w województwie.

Turystyczne obiekty noclegowe i miejsca noclegowe

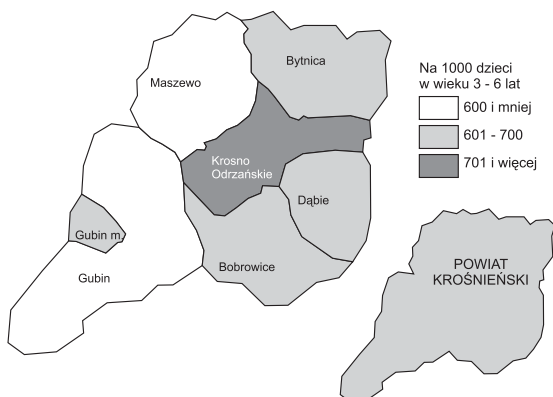
Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat krośnieński 2011	16	7	1030	244
2012	20	10	1149	298
Gmina miejska				
Gubin	5	4	161	106
Gmina miejsko-wiejska				
Krosno Odrzańskie	5	2	326	68
Gminy wiejskie:				
Bobrowice	4	2	302	102
Bytnica	1	-	156	-
Dąbie	3	1	144	12
Gubin	2	1	60	10

o Bazę noclegową powiatu krośnieńskiego tworzyło 6 obiektów hotelowych oraz 14 pozostałych obiektów noclegowych. Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gmin Gubin oraz Krosno Odrzańskie (po 25,0% ogólnej liczby obiektów w powiecie).

o W powiecie do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 1149 miejsc noclegowych, tj. o 11,6% więcej niż w 2011 r. Miejsca całoroczne stanowiły 25,9% wszystkich miejsc noclegowych.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2012/13

o Przedszkola stanowiły 48,3% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 ich liczba zmniejszyła się o 6,7%. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie Krosno Odrzańskie (42,9% ogólnej liczby przedszkoli w powiecie), które oferowały 45,2% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu krośnieńskiego. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadają 85 miejsc.

o W roku szkolnym 2012/2013 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1,7 tys. dzieci, tj. o 1,7% mniej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 74,1% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 4,8 p. proc. więcej niż w roku szkolnym 2011/2012. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadają 59 dzieci.

o W powiecie krośnieńskim w roku szkolnym 2012/2013 działało 26 szkół podstawowych i w porównaniu z rokiem szkolnym

2011/2012 ich liczba zmniejszyła się o 3,7%. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Krosno Odrzańskie (26,9% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).

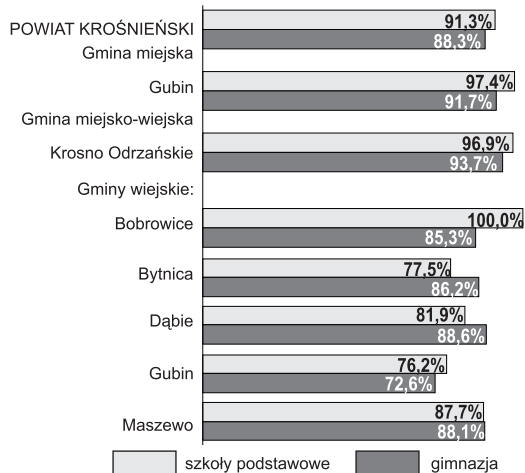
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat krośnieński 2011/2012	27	3073	620
2012/2013	26	2990	561
Gmina miejska			
Gubin	4	921	179
Gmina miejsko-wiejska			
Krosno Odrzańskie	7	958	175
Gminy wiejskie:			
Bobrowice	2	191	27
Bytnica	1	122	16
Dąbie	4	253	65
Gubin	5	377	69
Maszewo	3	168	30

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

o W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 3,0 tys. dzieci, tj. 5,3% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 2,7%. W skali roku odnotowano również spadek liczby absolwentów szkół podstawowych (o 9,5%). Średnio na jedną szkołę w powiecie przypadają 115 uczniów.

Współczynnik skolaryzacji netto w roku szkolnym 2012/2013

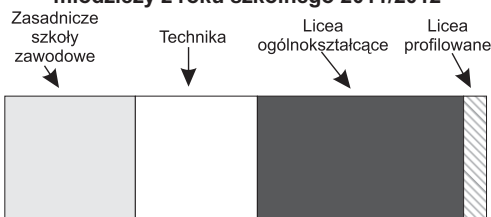
Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat krośnieński 2011/2012	14	1982	632
2012/2013	14	1876	623
Gmina miejska			
Gubin	3	557	179
Gmina miejsko-wiejska			
Krosno Odrzańskie	4	627	225
Gminy wiejskie:			
Bobrowice	1	112	37
Bytnica	1	77	31
Dąbie	1	181	55
Gubin	3	216	70
Maszewo	1	106	26

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

o W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie funkcjonowało 14 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych dla młodzieży z roku szkolnego 2011/2012

^a Łącznie ze specjalnymi.

nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie Krosno Odrzańskie (28,6% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).

- W gimnazjach kształciło się 1,9 tys. uczniów, tj. 6,0% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 5,3%. Zmniejszyła się również liczba absolwentów z roku szkolnego 2011/2012 (o 1,4%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie przypadało 134 uczniów.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2012 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym

2012/2013 wyniósł 91,3% i był o 0,1 p. proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wyniósł w powiecie krośnieńskim 88,3% i był o 1,2 p. proc. niższy niż rok wcześniej.

- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2012/2013 w powiecie krośnieńskim pozostawało 15 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 1,5 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyło 6 zasadniczych szkół zawodowych, 4 licea ogólnokształcące, 3 technika oraz 2 szkoły specjalne przysposabiające do pracy.
- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie krośnieńskim działały również 2 szkoły policealne, w których kształciły się 42 osoby.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- W końcu 2012 r. długość sieci wodociągowej rozdzielczej wyniosła blisko 566 km. Na 100 km² powiatu krośnieńskiego przypadało 40,7 km wodociągu (wobec 47,6 km średnio w województwie). W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci wodociągowej występowało w gminie Krosno Odrzańskie (55,3 km na 100 km²), a najniższe w gminach: Bytnica i Maszewo (odpowiednio 14,8 km i 15,7 km na 100 km²).
- W końcu 2012 r. odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej wyniósł 83,2% (wobec 89,7% średnio w województwie). Był to jeden z niższych wskaźników w województwie (obok powiatu strzelecko-drezdeneckiego – 82,2%). Oprócz gminy miejskiej Gubin, w której z sieci wodociągowej korzystało 98,6% ludności miasta, relatywnie najwięcej osób korzystało z sieci wodociągowej w gminie Krosno Odrzańskie (84,8%), a najmniej w gminie Maszewo (65,4%).
- W 2012 r. przeciętne zużycie wody przez gospodarstwa domowe w powiecie krośnieńskim w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 26,7 m³, tj. o 7,0% mniej niż przeciętnie w województwie. Najwyższe zużycie wody notowano w miejskiej gminie Gubin (30,8 m³ na 1 mieszkańca) i Krosno Odrzańskie (27,8 m³).

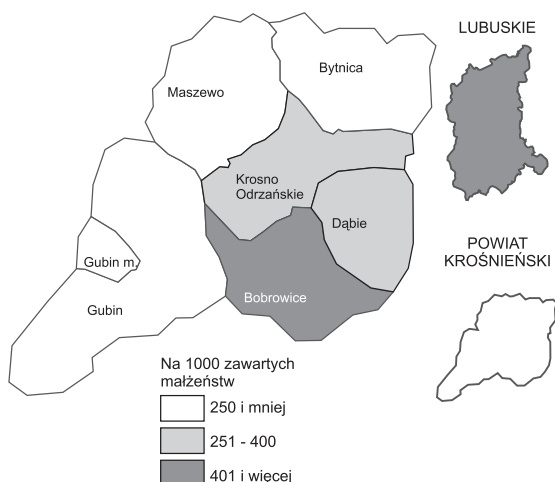
Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2012 r.

Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat krośnieński.	565,5	40,7	83,2	186,8	13,4	53,6
Gmina miejska						
Gubin	82,8	394,3	98,6	68,0	323,8	90,3
Gmina miejsko-wiejska						
Krosno Odrzańskie .	117,2	55,3	84,8	71,8	33,9	60,6
Gminy wiejskie:						
Bobrowice	54,3	29,4	71,0	12,2	6,6	50,0
Bytnica	31,0	14,8	70,7	26,7	12,8	19,2
Dąbie	62,6	36,6	69,6	6,0	3,5	19,3
Gubin	184,1	48,6	69,9	2,1	0,6	9,9
Maszewo.	33,5	15,7	65,4	-	-	0,1

- Długość sieci kanalizacyjnej w powiecie krośnieńskim wyniosła blisko 187 km, a w przeliczeniu na 100 km² 13,4 km. Było to o 41,2% mniej niż średnio w województwie, jednak o 6,3% więcej niż w 2011 r. W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci kanalizacyjnej występuje w gminie miejskiej Gubin (323,8 km na 100 km²).
- Ponad połowa ludności powiatu (53,6%) korzystała z sieci kanalizacyjnej. Było to o 11,3 p. proc. mniej niż średnio w województwie. Spośród gmin powiatu największy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminie miejskiej Gubin (90,3%) oraz Krosno Odrzańskie (60,6%). Najmniej korzystających z sieci kanalizacyjnej notowano w gminach wiejskich: Maszewo (0,1%) oraz Gubin (9,9%).
- W powiecie krośnieńskim w końcu 2012 r. było 19,1 tys. gospodarstw domowych będących odbiorcami energii elektrycznej. Zużyta przez nie energia stanowiła 5,6% ogółu energii zużytej w województwie. Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę (gospodarstwo domowe) wyniosło 2158 kWh, tj. o 6,4% więcej niż przeciętnie w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 726 kWh.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

(59,2%), m.in. w wiejskiej części gminy Krosno Odrzańskie (19,7%) oraz w gminach wiejskich, m.in.: Dąbie (14,1%), Bobrowice (11,3%) oraz Gubin (7,0%).

- W końcu 2012 r. długość sieci gazowej wyniosła blisko 191 km (o 0,2% więcej niż w 2011 r.), a w przeliczeniu na 100 km² – 13,7 km (wobec 27,2 km średnio w województwie). Największe zagęszczenie sieci gazowej w powiecie poza gminą miejską Gubin (250,5 km na 100 km² powierzchni) notowano w gminie Krosno Odrzańskie (28,0 km), Dobiegniew (20,9 km) oraz Maszewo (17,7 km). W gminach Bobrowice i Bytnica nie występuje sieć gazowa.
- W porównaniu do 2012 r. nieznacznie wzrosła liczba gospodarstw domowych, będących odbiorcami gazu (o 0,4%, tj. do 6,3 tys.), najbardziej znacząco w gminie Dobiegniew (o 16,3%) oraz Krosno Odrzańskie (o 5,3%). Przeciętne zużycie gazu w przeliczeniu na 1 gospodarstwo domowe wyniosło 770,1 m³, tj. o 2,4% więcej niż w 2011 r. i o 11,7% więcej niż średnio w województwie.
- W 2012 r. w powiecie krośnieńskim oddano do użytkowania 71 mieszkań (tj. o 12,3% mniej niż przed rokiem), wyłącznie w budownictwie indywidualnym. Większość mieszkań oddanych do użytkowania była zlokalizowana w obszarze wiejskim

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

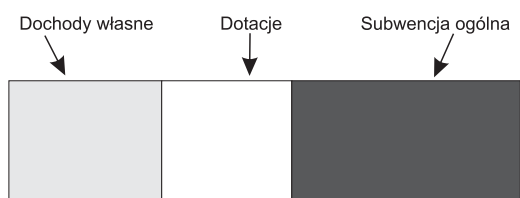
Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat krośnieński	71	384	9583	135,0
Gmina miejska				
Gubin	15	85	2267	151,1
Gmina miejsko-wiejska				
Krosno Odrzańskie	28	147	3923	140,1
Gminy wiejskie:				
Bobrowice	8	40	866	108,3
Bytnica	4	21	373	93,3
Dąbie	10	59	1373	137,3
Gubin	5	27	617	123,4
Maszewo	1	5	164	164,0

- Wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu w 2012 r. wyniósł 1,2 wobec 3,1 średnio w województwie. W przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw oddano do użytkowania blisko 231 mieszkań, tj. o 60,3% mniej niż średnio w województwie, i o 13,8% mniej niż w 2011 r.

Finanse publiczne

- W 2012 r. dochody powiatu krośnieńskiego wyniosły 54,0 mln zł i były o 21,7% niższe niż w 2011 r., natomiast wydatki spadły o 32,3% do poziomu 50,6 mln zł. W rezultacie w 2012 r. wynik budżetu powiatu krośnieńskiego ukształtował się na poziomie 3,5 mln zł (wobec minus 5,7 mln zł w 2011 r.), a relacja wyniku do dochodu uległa poprawie z minus 8,3% w 2011 r. do 6,4% w 2012 r.

Struktura dochodów powiatu krośnieńskiego według rodzajów w 2012 r.

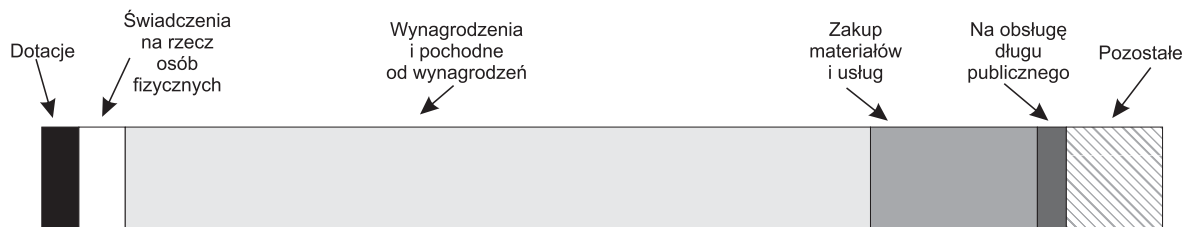

- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu krośnieńskiego wyniosły 951 zł i były o 11,5% wyższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki natomiast w wysokości 890 zł na 1 mieszkańca były o 6,0% wyższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.
- W strukturze dochodów powiatu krośnieńskiego 44,7% stanowiła subwencja ogólna, 29,9% dochody własne, a pozostałe 25,4% - dotacje.

- W 2012 r. powiat krośnieński wyróżniały najwyższe wśród powiatów województwa dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w wysokości 5,9 mln zł (tj. o 60,8% więcej niż w 2011 r.). Ich udział w ogóle dochodów powiatu wyniósł 10,8%.

- Z ogółu wydatków powiatu krośnieńskiego 95,8% stanowiły wydatki bieżące. Dalsze 4,2% przeznaczono na wydatki majątkowe (wobec 5,7% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 37 zł, tj. były o 21,6% niższe niż średnio w powiatach, a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2011 r. – o 87,1% niższe.

Struktura wydatków bieżących powiatu krośnieńskiego w 2012 r.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2012 r.

Wyszczególnienie a - w zł b - 2011=100	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	Z tego wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU					
Powiat krośnieński	a 951,05	284,23	890,00	852,92	37,08
	b 78,6	129,1	67,9	83,4	12,9
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN					
Gmina miejska					
Gubin	a 2936,09	1566,67	2763,82	2513,13	244,27
	b 97,1	115,5	89,5	99,3	48,3
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	a 2797,26	1739,02	2378,08	2274,73	103,36
	b 113,9	125,0	96,1	101,7	43,4
Gminy wiejskie:					
Bobrowice					
	a 5009,96	3718,80	4106,26	3343,56	762,70
	b 147,5	167,7	104,3	108,4	89,4
Bytnica					
	a 3656,08	2086,27	3382,30	2948,32	433,99
	b 136,1	173,2	108,0	113,2	82,2
Dąbie					
	a 2984,46	1299,11	2894,84	2618,68	276,16
	b 90,2	81,6	97,3	100,4	75,2
Gubin					
	a 2756,07	1071,70	2787,79	2519,07	268,72
	b 107,6	128,3	105,4	106,3	97,6
Maszewo					
	a 3095,98	1269,71	3002,43	2548,45	453,98
	b 113,9	116,7	112,3	108,2	142,3

- Dochody gmin powiatu krośnieńskiego zbiorczo wyniosły 172,2 mln zł i były o 8,1% wyższe od notowanych 2011 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 3,2% do poziomu 157,4 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 3,2 mln zł w 2011 r. do 14,8 mln zł w 2012 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła 8,6% (wobec minus 2,0% w 2011 r.).

Najmniej korzystnie relacja wyniku do dochodu kształtowała się w gminie wiejskiej Gubin (minus 1,2%). W pozostałych gminach powiatu notowano nadwyżkę dochodów nad wydatkami.

- Dochody gmin powiatu krośnieńskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 3031 zł, w tym dochody własne 1665 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie krośnieńskim wyniosły 2770 zł, z tego wydatki bieżące 2514 zł, a inwestycyjne 253 zł.

Struktura dochodów i wydatków gmin powiatu krośnieńskiego według rodzajów (w % ogółem) w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody własne	Dotacje	Subwencja Ogólna	Wydatki	
				majątkowe	bieżące
Gmina miejska					
Gubin	53,4	22,8	23,8	9,1	90,9
Gmina miejsko-wiejska					
Krosno Odrzańskie	62,2	16,1	21,7	4,3	95,7
Gminy wiejskie:					
Bobrowice					
	74,2	10,2	15,6	18,6	81,4
Bytnica					
	57,1	16,5	26,4	12,8	87,2
Dąbie					
	43,5	19,3	37,2	9,5	90,5
Gubin					
	38,9	23,1	38,0	9,6	90,4
Maszewo					
	41,0	21,0	38,0	15,1	84,9

- Dochody własne gmin powiatu krośnieńskiego stanowiły średnio 55,0% ogółu dochodów, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 38,9% w gminie wiejskiej Gubin do 74,2% w gminie Bobrowice. Dalsze 26,1% ogółu dochodów gmin powiatu krośnieńskiego zapewniała subwencja ogólna, a 18,9% dotacje.
- W 2012 r. dochody budżetów gmin powiatu krośnieńskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 11,7 mln zł (tj. o 3,4% mniej niż w 2011 r.), co stanowiło 6,8% ogółu dochodów gmin w powiecie. Relatywnie największe wsparcie budżetu środkami unijnymi uzyskała gmina Bytnica – w wysokości 1,6 mln zł, tj. 17,1% ogółu dochodów gminy oraz gmina Bobrowice (1,9 mln zł, tj. 12,1% ogółu dochodów gminy). W wartościach bezwzględnych najwięcej środków w tej kategorii dochodowej notowano w gminie miejsko-wiejskiej Krosno Odrzańskie – 3,7 mln zł (7,0% ogółu dochodów gminy) oraz w gminie miejskiej Gubin – 3,2 mln zł (tj. 6,4% ogółu dochodów miasta).
- Wydatki bieżące gmin powiatu krośnieńskiego stanowiły 90,8% ogółu wydatków (było to o 4,1 p. proc. więcej niż średnio w gminach województwa lubuskiego). Dalsze 9,2% ogółu wydatków stanowiły wydatki majątkowe (wobec 13,3% średnio w gminach w województwie lubuskim), w tym 9,1% stanowiły wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 253 zł, tj. były niższe niż średnio w gminach w województwie (o 32,0%), a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2011 r. – o 34,6% niższe.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu krośnieńskiego w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2011 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gmina miejska			
Gubin	3178,9	40,8	6,4
Gmina miejsko-wiejska			
Krosno Odrzańskie	3657,7	672,6	7,0
Gminy wiejskie:			
Bobrowice	1947,6	374,8	12,1
Bytnica	1636,5	1471,1	17,1
Dąbie	503,5	18,9	3,3
Gubin	328,5	224,1	1,6
Maszewo	493,8	132,1	5,4

Podmioty gospodarki narodowej

- W końcu grudnia 2012 r. w powiecie krośnieńskim zarejestrowanych było 5,5 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 5,1% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2011 r. liczba podmiotów wzrosła o 119, tj. o 1,0%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat krośnieński 2011	5353	355	607	1533	357	674	1827
2012	5472	364	647	1561	361	684	1855
Gmina miejska							
Gubin	2227	143	225	673	126	409	651
Gmina miejsko-wiejska							
Krosno Odrzańskie	1914	117	200	563	123	242	669
Gminy wiejskie:							
Bobrowice	222	19	43	51	9	4	96
Bytnica	164	5	16	38	20	7	78
Dąbie	339	35	73	76	31	14	110
Gubin	427	37	68	120	39	2	161
Maszewo	179	8	22	40	13	6	90

- Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejskiej Gubin oraz gminie miejsko-wiejskiej Krosno Odrzańskie odpowiednio 40,7% i 35,0% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.
- W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych”(33,9% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (28,5%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat krośnieński 2011	5353	242	125	283	29	151	3811
2012	5472	256	128	288	29	158	3875
Gmina miejska							
Gubin	2227	98	56	125	6	38	1506
Gmina miejsko-wiejska							
Krosno Odrzańskie	1914	56	19	96	14	50	1389
Gminy wiejskie:							
Bobrowice	222	31	16	7	1	13	147
Bytnica	164	12	6	5	-	10	116
Dąbie	339	24	17	19	4	13	250
Gubin	427	21	4	27	2	25	334
Maszewo	179	14	10	9	2	9	133

- Spółki handlowe stanowiły w powiecie krośnieńskim 4,7% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 128 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (4,6% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie miejskiej Gubin (38,3% ogółu spółek handlowych w powiecie).

POWIAT NOWOSOLSKI

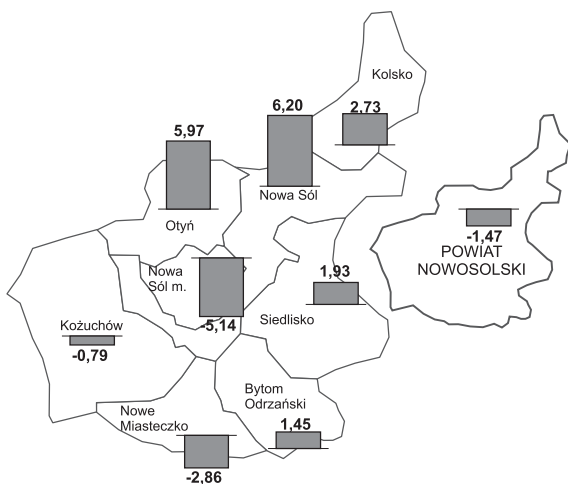

- W gminach wiejskich Otyń i Nowa Sól, a także w gminie miejsko-wiejskiej Bytom Odrzański liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych i kształtowała się na poziomie średniej dla województwa (54).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
Powiat nowosolski	2011	5,13	10,56	9,89	0,67
	2012	5,41	10,52	9,76	0,76
Gmina miejska					
Nowa Sól		5,43	9,80	10,00	-0,20
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański		5,81	10,89	10,16	0,73
Koźuchów		5,01	8,91	11,11	-2,20
Nowe Miasteczko		5,37	10,92	10,20	0,72
Gminy wiejskie:					
Kolsko		6,06	14,25	8,49	5,76
Nowa Sól		6,20	11,81	9,30	2,51
Otyń		4,33	10,90	6,57	4,33
Siedlisko		6,34	18,20	7,72	10,48

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.

zgonów na 1000 ludności odnotowano w wiejskiej części gminy Bytom Odrzański (14,0), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w gminie Otyń (6,6).

- W 2012 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł 0,8 (w 2011 r. – 0,7) i był nieco wyższy niż średnia dla województwa (taki sam notowano w powiecie międzyrzeckim). W przeliczeniu na 1000 ludności najwyższy przyrost naturalny wystąpił w gminie Siedlisko (10,5), a najniższy w wiejskiej części gminy Bytom Odrzański (minus 5,6).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 1,5 (w 2011 r. minus 1,9). Największy odpływ ludności z pobytu stałego odnotowano w gminie miejskiej Nowa Sól (minus 5,1 osoby na 1000 ludności), natomiast największy napływ ludności wystąpił w wiejskiej części gminy Bytom Odrzański (20,5 osoby na 1000 ludności).

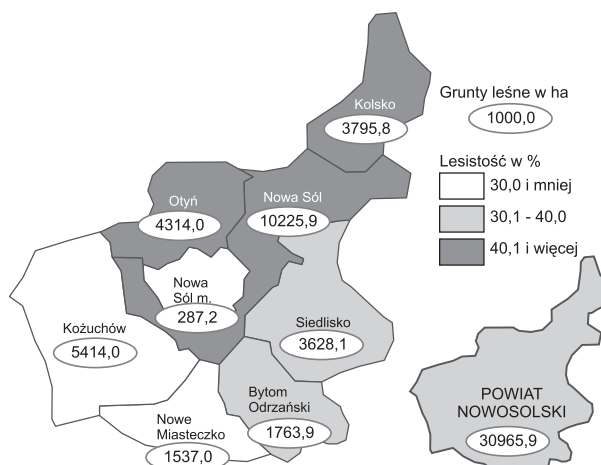
Środowisko i ekologia

- W końcu 2012 r. grunty leśne powiatu nowosolskiego zajmowały obszar 30965,9 ha stanowiąc 4,4% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2012 r. na poziomie 5,4 (przed rokiem 5,1), plasując powiat nowosolski (razem z powiatem żagańskim, strzelecko-drezdeneckim oraz krośnieńskim) na 5 miejscu wśród pozostałych powiatów województwa. W 2012 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w wiejskiej części gminy Bytom Odrzański (9,3), natomiast najmniejsza w miejskiej części gminy Nowe Miasteczko (3,8).
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2012 r. wyniósł 10,5 wobec 10,6 w 2011 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował (razem z powiatem ślubickim) 5 miejsce wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w gminie Siedlisko (18,2), a najniższy w wiejskiej części gminy Bytom Odrzański (8,4).
- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 9,8 (przed rokiem 9,9) i był jednym z wyższych wśród powiatów województwa. W przekroju miast i gmin, najwyższy wskaźnik

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

powierzchnią 30153,1ha porastały 39,1% powierzchni powiatu.

- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach wiejskich Nowa Sól (56,4), Otyń (46,0) i Kolsko (45,5), a najniższy w mieście Bytom Odrzański (2,0).
- W 2012 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu nowosolskiego wynosiła 17195,3 ha, co stanowiło 1,2% powierzchni geograficznej województwa i 22,3% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody nie uległa zmianie.
- Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowała się gmina wiejska Nowa Sól (7,5%), a najmniejszym gmina Siedlisko (0,5%).

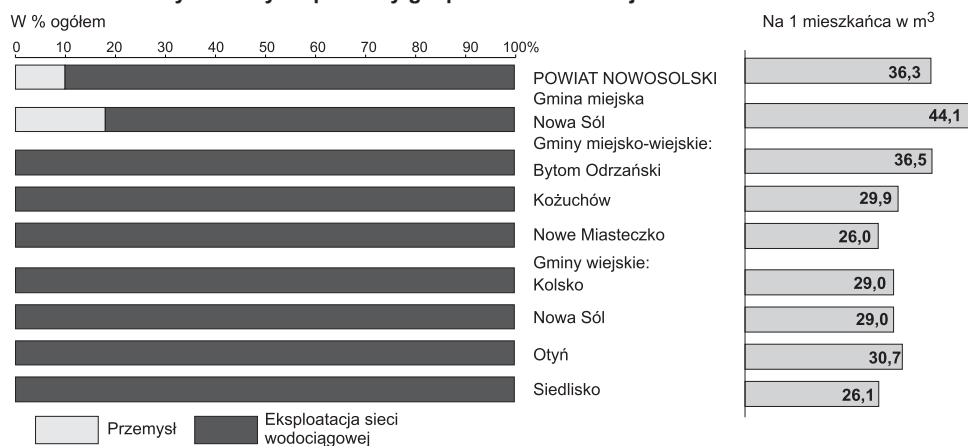
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
w ha					
Powiat nowosolski 2011	17195,3	123,8	17017,7	53,8	102
2012	17195,3	123,8	17017,7	53,8	102
Gmina miejska	-	-	-	-	17
Nowa Sól.	-	-	-	-	17
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański.	2863,0	56,1	2806,9	-	18
Koźuchów	458,3	-	452,0	6,3	25
Nowe Miasteczko	450,0	-	450,0	-	3
Gminy wiejskie:					
Kolsko	4440,8	39,2	4390,8	10,8	6
Nowa Sól.	5817,8	-	5806,0	11,8	16
Otyń	2785,4	28,5	2732,0	24,9	5
Siedlisko	380,0	-	380,0	-	12

- W 2012 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu nowosolskiego wynosiła 17195,3 ha, co stanowiło 1,2% powierzchni geograficznej województwa i 22,3% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody nie uległa zmianie.
- Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowała się gmina wiejska Nowa Sól (7,5%), a najmniejszym gmina Siedlisko (0,5%).
- Nowosolski jest 11. powiatem w województwie pod względem zużycia wody ogółem (przed powiatami: świebodzińskim, sulęcińskim i wschowskim). W 2012 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 36,3 m³, tj. o 53,9 m³ mniej niż średnio w województwie.
- Najwięcej – 90,1% zużytej wody – wykorzystano eksploatując sieć wodociągową, 9,9% zużyto na cele produkcyjne w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano poprzez eksploatację sieci wodociągowej (miasto Nowa Sól – 82,0%, pozostałe 18,0% zużycia pochodziło z działalności produkcyjnej w przemyśle). Wielkość zużycia wody w pozostałych gminach powiatu nowosolskiego w 100% zdeterminowana jest eksploatacją sieci wodociągowej.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2012 r.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną		
			w dam ³				
Powiat nowosolski	2011	2020,5	1891,0	11,6	129,5	129,5	54,9
	2012	1982,0	1976,0	11,0	6,0	6,0	61,3
Gmina miejska							
Nowa Sól		1451,0	1451,0	-	-	-	94,1
Gminy miejsko-wiejskie:							
Bytom Odrzański		119,0	119,0	100,0	-	-	83,3
Kożuchów		293,0	287,0	1,4	6,0	6,0	38,7
Nowe Miasteczko		78,0	78,0	100,0	-	-	59,1
Gminy wiejskie:							
Kolsko		17,0	17,0	100,0	-	-	28,7
Nowa Sól		6,0	6,0	-	-	-	8,8
Siedlisko		18,0	18,0	-	-	-	13,2

- W 2012 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1982,0 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2011 r. nastąpił spadek o 1,9% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Nowa Sól (73,2% ogółu), natomiast najmniej na obszarze wiejskim Bytomia Odrzańskiego (0,2% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 11,0% ścieków.
- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 61,3% ogółu mieszkańców powiatu (w 2011 r. 54,9%). Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat nowosolski na 8. lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Nowe Miasteczko (100,0%), Bytom Odrzański (97,7%), i Nowa Sól (94,1%), najniższym gminy wiejskie: Kożuchów (3,5%) i Nowa Sól (8,8%).

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie		Ochrona środowiska	Gospodarka wodna
		w tys. zł	
Powiat nowosolski	2011	10321,2	9582,8
	2012	22382,9	7144,0
Gmina miejska			
Nowa Sól		5420,2	5244,5
Gminy miejsko-wiejskie:			
Bytom Odrzański		13,0	127,6
Kożuchów		158,0	-
Nowe Miasteczko		10,0	53,0
Gminy wiejskie:			
Kolsko		4000,0	-
Nowa Sól		-	1624,9
Otyń		12781,7	65,0
Siedlisko		-	29,0

- W 2012 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 22,4 mln zł, tj. 254 zł w przeliczeniu na mieszkańca (5. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 99,9% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a 0,1% na pozostałą działalność związaną z ochroną środowiska (oszczędzanie energii).
- Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w gminie Otyń, gdzie wydano 57,1% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 1908 zł (druga lokata w województwie).
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 7,1 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 81 zł. Na ujęcia i doprowadzenia wody przeznaczono 58,4% ogółu środków w powiecie. Na realizację inwestycji związanych z budową i modernizacją stacji uzdatniania wody wydano 33,2% środków ogółem, a kolejne 8,4% wydatków pochłonęły wydatki związane z regulacją i zabudową rzek i potoków oraz obwałowaniami przeciwpowodziowymi. Najwięcej – 73,4% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w mieście Nowa Sól.
- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki pochodzące z zagranicy (43,6% ogółu zainwestowanych środków), 31,9% stanowiły środki własne, 21,0% pochodziło z kredytów i pożyczek krajowych (w tym bankowych), 1,8% stanowiły fundusze ekologiczne (pożyczki, kredyty i dotacje), a pozostałe 1,7% pochodziło z budżetów: województwa, gminy i powiatu.

Rynek pracy

- W 2012 r. liczba pracujących w powiecie nowosolskim była o 4,0% mniejsza niż w roku poprzednim, a ich udział w ogóle pracujących w województwie zmniejszył się o 0,1 p. proc. do 6,5%. Jednocześnie wzrosła liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 4,9%), którzy stanowili 12,0% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,2 p. proc. mniej niż w 2011 r.).

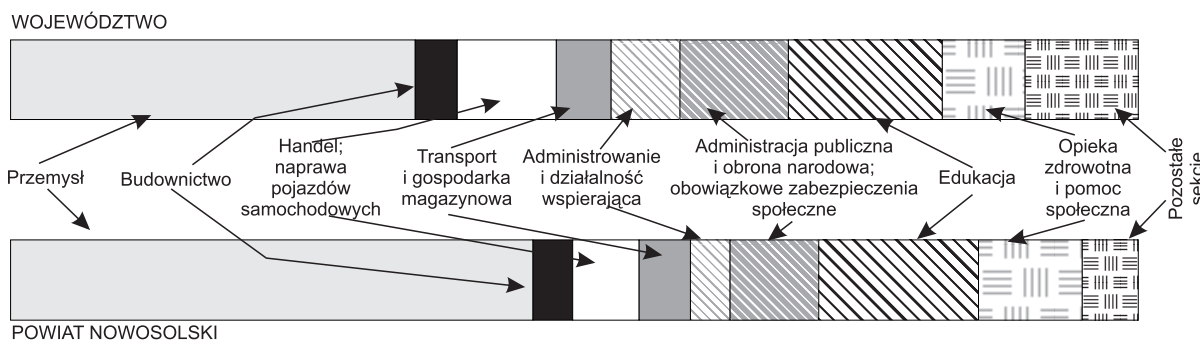
Pracujący w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym kobiety	2011 = 100	Powiat = 100	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat nowosolski	13963	96,0	100,0	6809	249
Gmina miejska					
Nowa Sól	10085	96,6	72,2	4909	398
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	563	90,5	4,0	272	157
Koźuchów	1473	94,1	10,5	741	143
Nowe Miasteczko	419	85,9	3,0	212	118
Gminy wiejskie:					
Kolsko	174	78,7	1,2	114	82
Nowa Sól	612	99,8	4,4	202	139
Otyń	363	104,6	2,6	219	83
Siedlisko	274	108,3	2,0	140	116

- W 2012 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 14,0 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 249 osób (wobec 324 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminach wiejskich: Kolsko i Otyń (odpowiednio 82 i 83 osoby na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie miejskiej Nowa Sól (398 osób).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 48,8%, tj. o 1,1 p.proc. mniej niż średnio w województwie, a ich liczba zmniejszyła się w skali roku o 1,8%, przy spadku liczby pracujących mężczyzn o 6,1%.
- Z ogółu pracujących w powiecie nowosolskim 44,6% pracowało w przemyśle i budownictwie (tj. o 6,0 p. proc. więcej niż średnio w województwie). Niższy niż przeciętnie w województwie był natomiast odsetek pracujących w jednostkach usługowych (53,9% wobec 59,2% średnio w województwie) oraz w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie (1,5% wobec 2,2%). Sektor prywatny koncentrował 65,9% ogółu pracujących (tj. o 0,6 p. proc. więcej niż średnio w województwie lubuskim).
- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie nowosolskim wyniosło 11,8 tys. osób i było o 3,7% niższe niż w 2011 r. Spadek przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w budownictwie (o 17,4%), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 15,9%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,4%), w edukacji (o 2,6%) oraz w sekcji administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (o 0,4%). Jednocześnie wzrosło zatrudnienie w przemyśle (o 3,1%).

Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji w 2012 r.

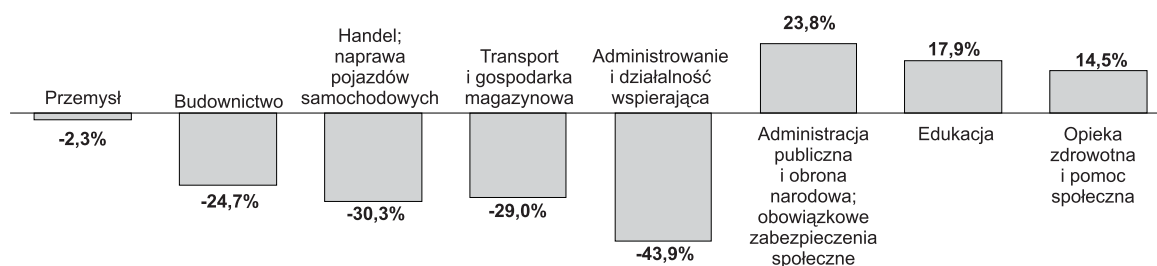
- W końcu 2012 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych wyniosła 7,3 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 130 osób, przy czym we wszystkich gminach powiatu liczba ta była wyższa niż średnio w województwie (91 osób). Najwięcej bezrobotnych na 1000 ludności w wieku produkcyjnym notowano w gminach Koźuchów (175 osób) i Siedlisko (158 osób), a najmniej w gminie Bytom Odrzański (103 osoby) oraz w gminie miejskiej Nowa Sól (108 osób).

Bezrobotni zarejestrowani w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat nowosolski	7301	104,9	100,0	3909	130
Gmina miejska					
Nowa Sól	2743	102,5	37,6	1445	108
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	372	102,8	5,1	220	103
Kożuchów	1806	103,1	24,7	937	175
Nowe Miasteczko	533	109,0	7,3	303	151
Gminy wiejskie:					
Kolsko	288	111,2	3,9	159	135
Nowa Sól	614	112,7	8,4	340	139
Otyń	571	111,5	7,8	305	130
Siedlisko	374	102,5	5,1	200	158

- W populacji bezrobotnych w powiecie nowosolskim 53,5% stanowiły kobiety (wobec 52,3% średnio w województwie). Ich liczba zmniejszyła się w stosunku do 2011 r. o 2,8%, przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 15,6%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 17,9% i 23,2% ogółu bezrobotnych w powiecie. Powiat wyróżnia relatywnie wysoki odsetek długotrwale bezrobotnych, na poziomie 55,3% (wobec 47,0% średnio w województwie), przy czym najwyższy był w gminie Kożuchów (65,1%), a najniższy w gminie miejsko-wiejskiej Nowe Miasteczko (51,0%), oraz w gminie wiejskiej Otyń i w gminie miejskiej Nowa Sól (po 51,1%).
- W końcu 2012 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 24,9%, co lokuje powiat nowosolski w grupie 3 powiatów o najwyższej wartości wskaźnika (obok powiatów: strzelecko-drezdeńskiego i żagańskiego).
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie nowosolskim kształtuje się na poziomie niższym niż średnio w województwie. W 2012 r. wyniosło 3089 zł, tj. 96,4% przeciętnego wynagrodzenia w województwie. W stosunku do poprzedniego roku przeciętne wynagrodzenie brutto wzrosło o 3,8%, tj. mniej dynamicznie niż w latach poprzednich oraz w mniejszym stopniu niż średnio w województwie (o 4,2%).

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2012 r.

Kultura i turystyka

- W końcu grudnia 2012 r. w powiecie nowosolskim funkcjonowało 25 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 9,8% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek zwiększyła się o 4,2% oraz liczba woluminów księgozbioru o 1,9%. W stosunku do 2011 r. odnotowano również wzrost liczby czytelników o 3,7% oraz liczby wypożyczeń o 2,0%.

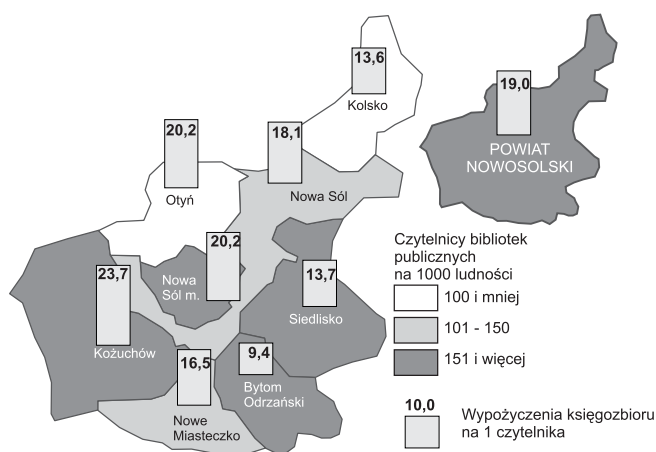
Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat nowosolski 2011	24	2	310,3	13243	255,8
2012	25	2	316,1	13733	260,9
Gmina miejska					
Nowa Sól	2	-	84,1	6751	136,2
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	1	2	18,7	1417	13,3
Koźuchów	9	-	109,9	2515	59,7
Nowe Miasteczko	2	-	20,9	577	9,5
Gminy wiejskie:					
Kolsko	1	-	10,3	272	3,7
Nowa Sól	6	-	31,4	973	17,7
Otyń	2	-	23,4	607	12,3
Siedlisko	2	-	17,3	621	8,5

- o Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie miejsko-wiejskiej Koźuchów 36,0% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie Koźuchów – 24 woluminy, najmniej w gminie Bytom Odrzański – 9 woluminów.
- o Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2011 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu nowosolskiego instytucje wzrosła o 45, tj. o 8,4%.

Czytelnicy bibliotek publicznych oraz wypożyczenia księgozbioru w 2012 r.

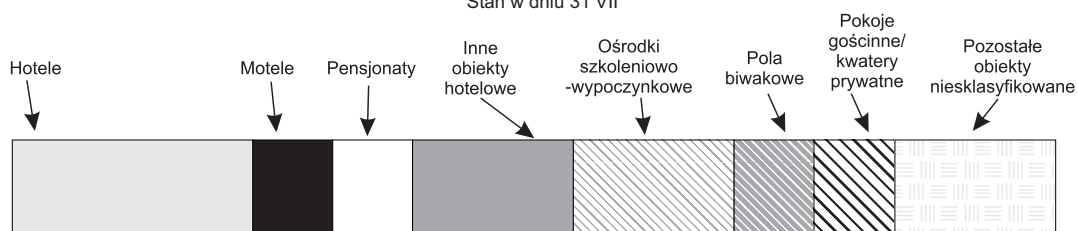
Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat nowosolski 2011	14	538	60752
2012	14	583	58410
Gmina miejska			
Nowa Sól	1	36	6960
Gminy miejsko-wiejskie:			
Bytom Odrzański	1	25	3030
Koźuchów	1	378	32071
Nowe Miasteczko	8	44	2105
Gminy wiejskie:			
Kolsko	1	25	2050
Otyń	1	62	4394
Siedlisko.	1	13	7800

- o Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Koźuchów 64,8% ogólnej liczby imprez w powiecie. Najwyższą frekwencję uczestników imprez odnotowano w gminie Siedlisko – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 600 osób.
- o Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2012 r. w granicach powiatu nowosolskiego funkcjonowało 13 turystycznych obiektów noclegowych, tj. 4,2% wszystkich obiektów w województwie.

Struktura turystycznych obiektów noclegowych w powiecie nowosolskim w 2012 r.

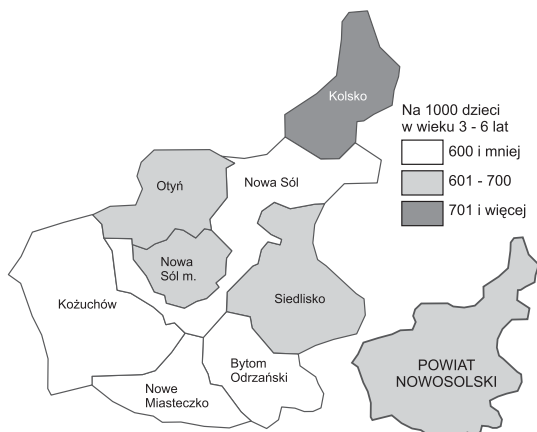
Stan w dniu 31 VII

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym	
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat
Powiat nowosolski 2011/2012	31	19	1981	2455	2069	761
. 2012/2013	34	21	2008	2557	2120	752
Gmina miejska						
Nowa Sól	10	10	1060	1154	1154	348
Gminy miejsko-wiejskie:						
Bytom Odrzański	2	1	145	166	143	63
Koźuchów	6	4	309	441	312	132
Nowe Miasteczko	4	1	99	155	99	25
Gminy wiejskie:						
Kolsko	2	2	117	128	128	40
Nowa Sól	4	1	85	175	81	56
Otyń	4	1	95	204	95	47
Siedlisko	2	1	98	134	108	41

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2012/13

- Przedszkola stanowiły 61,8% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 ich liczba wzrosła o 10,5%. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie miejskiej Nowa Sól (47,6% ogólnej liczby przedszkoli w powiecie), gdzie oferowano 52,8% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu nowosolskiego. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadało 96 miejsc.
- W roku szkolnym 2012/2013 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 2,6 tys. dzieci, tj. o 4,2% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 82,9% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 1,4 p. proc. mniej niż w roku szkolnym 2011/2012. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 75 dzieci.

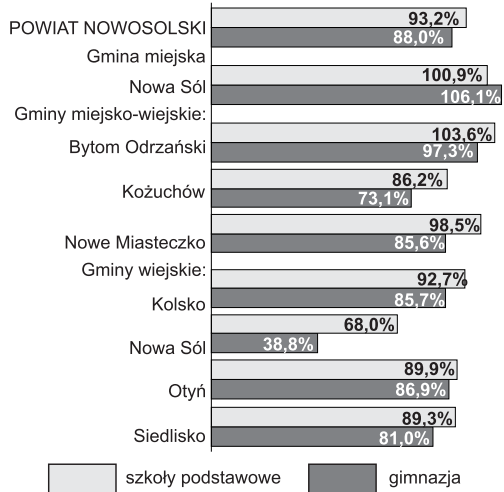
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat nowosolski 2011/2012	26	5066	914
. 2012/2013	25	4951	832
Gmina miejska			
Nowa Sól	8	2174	385
Gminy miejsko-wiejskie:			
Bytom Odrzański	1	361	56
Koźuchów	4	892	151
Nowe Miasteczko	2	353	51
Gminy wiejskie:			
Kolsko	2	198	36
Nowa Sól	3	326	51
Otyń	3	418	66
Siedlisko	2	229	36

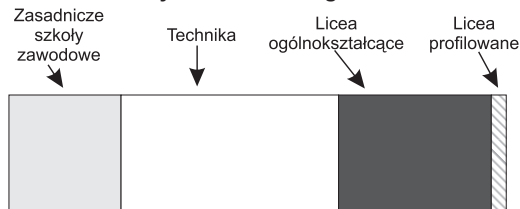
^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W powiecie nowosolskim w roku szkolnym 2012/2013 działało 25 szkół podstawowych i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba zmniejszyła się o 3,8%. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie miejskiej Nowa Sól (32,0% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).
- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 5,0 tys. dzieci, tj. 8,8% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 2,3%. W skali roku odnotowano również spadek liczby absolwentów szkół podstawowych (o 9,0%). Średnio na jedną szkołę w powiecie nowosolskim przypadało 198 uczniów.

**Współczynnik skolaryzacji netto
w roku szkolnym 2012/2013**

**Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych^a dla
młodzieży z roku szkolnego 2011/2012**

^a Łącznie ze specjalnymi.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoly	Ucznio- wie	Absol- wenci ^a
Powiat nowosolski 2011/2012	14	2769	889
2012/2013	14	2615	819
Gmina miejska			
Nowa Sól	5	1236	379
Gminy miejsko-wiejskie:			
Bytom Odrzański	1	185	69
Kożuchów.	1	473	127
Nowe Miasteczko.	1	173	58
Gminy wiejskie:			
Kolsko	2	109	32
Nowa Sól	1	96	38
Otyń.	2	235	82
Siedlisko	1	108	34

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie funkcjonowało 14 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie miejskiej Nowa Sól (35,7% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).
- W gimnazjach kształciło się 2,6 tys. uczniów, tj. 8,4% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 5,6%. Zmniejszyła się również liczba absolwentów z roku szkolnego 2011/2012 (o 7,9%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie nowosolskim przypadało 187 uczniów.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2012 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2012/2013 wyniósł 93,2% i był o 1,2 p. proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie nowosolskim 88,0% i był o 1,1 p. proc. niższy niż rok wcześniej.
- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2012/2013 w powiecie nowosolskim pozostawało 16 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 2,6 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyło 6 zasadniczych szkół zawodowych, 2 licea ogólnokształcące, 1 liceum profilowane, 6 techników oraz 1 szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.
- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie nowosolskim działały również 4 szkoły policealne, w których kształciło się 216 osób.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- W końcu 2012 r. długość sieci wodociągowej rozdzielczej wyniosła ponad 515 km. Powiat wyróżnia najwyższy (nie licząc miast na prawach powiatu) wskaźnik zagęszczenia sieci wodociągowej – na 100 km² powiatu nowosolskiego przypadło 66,8 km wodociągu (wobec 47,6 km średnio w województwie). W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci wodociągowej poza gminą miejską Nowa Sól (380,9 km na 100 km² powierzchni) występowało w gminach: Bytom Odrzański (93,8 km), Otyń (78,7 km) oraz Kożuchów (76,0 km), a najniższe w gminie Kolsko (29,1 km na 100 km²).
- W końcu 2012 r. 89,8% ogółu ludności powiatu korzystało z sieci wodociągowej (wobec 89,7% średnio w województwie). Najwyższy wskaźnik korzystających z wodociągu notowano w gminie miejskiej Nowa Sól (97,3% ludności), a najniższy w gminie wiejskiej Kolsko (68,1%).
- W 2012 r. przeciętne zużycie wody przez gospodarstwa domowe w powiecie nowosolskim w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 27,6 m³, tj. o 3,8% mniej niż przeciętnie w województwie. Najwyższe zużycie wody notowano w gminie Otyń (30,7 m³ na 1 mieszkańca).

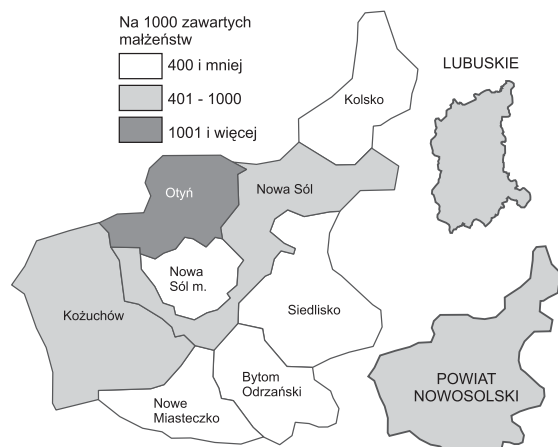
Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2012 r.

Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat nowosolski	515,1	66,8	89,8	196,8	25,5	60,2
Gmina miejska						
Nowa Sól	83,8	380,9	97,3	76,5	347,7	88,6
Gminy miejsko-wiejskie:						
Bytom Odrzański	48,8	93,8	94,7	28,3	54,4	74,0
Kożuchów	136,0	76,0	90,1	26,6	14,9	54,0
Nowe Miasteczko	42,4	55,1	84,7	20,2	26,2	47,3
Gminy wiejskie:						
Kolsko	23,6	29,1	68,1	13,2	16,3	24,7
Nowa Sól	67,5	38,4	76,3	19,1	10,9	8,2
Otyń	72,4	78,7	76,2	7,3	7,9	-
Siedlisko	40,6	44,1	76,6	5,6	6,1	16,5

- Długość sieci kanalizacyjnej w powiecie nowosolskim wyniosła blisko 197 km, a w przeliczeniu na 100 km² – 25,5 km (tj. o 27,5% więcej niż przed rokiem). Było to o 11,8% więcej niż średnio w województwie. W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci kanalizacyjnej występuje w gminie miejskiej Nowa Sól (347,7 km na 100 km²) oraz w gminie miejsko-wiejskiej Bytom Odrzański (54,4 km na 100 km²), a najmniejsze w gminach wiejskich: Siedlisko i Otyń (odpowiednio 6,1 km i 7,9 km na 100 km²).
- Ponad 60% ludności powiatu korzystała z sieci kanalizacyjnej. Spośród gmin powiatu największy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminie miejskiej Nowa Sól (88,6%).
- W powiecie nowosolskim w końcu 2012 r. było 31,9 tys. gospodarstw domowych będących odbiorcami energii elektrycznej. Zużyta przez nie energia stanowiła 8,6% ogółu energii zużytej w województwie. Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę (gospodarstwo domowe) wyniosło 1967 kWh, tj. o 3,0% mniej niż przeciętnie w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 714 kWh.
- Powiat nowosolski wyróżnia relatywnie wysoki wskaźnik zagęszczenia sieci gazowej. W końcu 2012 r. długość sieci gazowej wyniosła blisko 260 km (tj. o 1,1% więcej niż w 2011 r.), a w przeliczeniu na 100 km² – 33,7 km (wobec 27,2 km średnio w województwie). Największe zagęszczenie sieci gazowej w powiecie poza gminą miejską Nowa Sól (320,2 km na 100 km²) notowano w gminie Bytom Odrzański (70,4 km) oraz Otyń (47,4 km).
- W porównaniu do 2012 r. nieznacznie wzrosła liczba gospodarstw domowych, będących odbiorcami gazu (o 0,9%, tj. do 15,4 tys.), najbardziej znacząco w gminie Kożuchów (o 21,7%), Nowe Miasteczko (o 17,5%) oraz w gminie wiejskiej Nowa Sól (o 13,6%). Przeciętne zużycie gazu w przeliczeniu na 1 gospodarstwo domowe wyniosło 773,8 m³, tj. o 12,2% więcej niż średnio w województwie.
- W 2012 r. w powiecie nowosolskim oddano do użytkowania 252 mieszkania (tj. o 32,6% więcej niż przed rokiem), w tym 73,8% w budownictwie indywidualnym. Większość mieszkań oddanych do użytkowania była zlokalizowana w obszarze miejskim (51,6%), w tym 29,4% w gminie miejskiej Nowa Sól, a 18,3% w miejskiej części gminy miejsko-wiejskiej Kożuchów.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat nowosolski	252	1157	26774	106,2
Gmina miejska				
Nowa Sól	74	265	5828	78,8
Gminy miejsko-wiejskie:				
Bytom Odrzański	7	37	847	121,0
Kożuchów	75	331	7792	103,9
Nowe Miasteczko	11	61	1304	118,5
Gminy wiejskie:				
Kolsko	5	26	588	117,6
Nowa Sól	33	179	4478	135,7
Otyń	41	226	5111	124,7
Siedlisko	6	32	826	137,7

- Wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu w 2012 r. wyniósł 2,9 wobec 3,1 średnio w województwie. W przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw oddano do użytkowania blisko 530 mieszkań, tj. o 9,2% mniej niż średnio w województwie, jednak o 25,9% więcej niż w 2011 r.

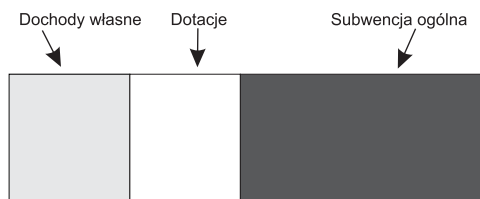
Finanse publiczne

- W 2012 r. dochody powiatu nowosolskiego wyniosły 76,9 mln zł i były o 16,4% niższe niż w 2011 r., natomiast wydatki zmniejszyły się o 23,5% do 74,3 mln zł. W rezultacie w 2012 r. wynik budżetu powiatu nowosolskiego ukształtował się na poziomie 2,6 mln zł (wobec minus 5,2 mln zł w 2011 r.), a relacja wyniku do dochodu uległa poprawie z minus 5,7% w 2011 r. do 3,3% w 2012 r.
- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu nowosolskiego wyniosły 874 zł i były o 2,4% wyższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki natomiast w wysokości 845 zł na 1 mieszkańca były o 0,6% wyższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2012 r.

Wyszczególnienie a - w zł b - 2011=100		Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	Z tego wydatki	
					bieżące	inwestycyjne
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU						
Powiat nowosolski	a	873,59	223,12	844,54	783,00	61,54
	b	83,7	78,9	76,6	99,3	19,5
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN						
Gmina miejska						
Nowa Sól	a	3104,14	1391,67	3104,01	2282,79	766,75
	b	116,8	101,6	97,0	107,5	77,9
Gminy miejsko-wiejskie:						
Bytom Odrzański	a	2991,92	1056,46	3098,75	2407,24	691,32
	b	106,2	101,2	108,0	106,0	116,0
Kożuchów	a	2485,85	1100,38	2404,93	2300,57	98,15
	b	92,3	98,6	87,0	101,4	21,4
Nowe Miasteczko	a	2940,47	1115,98	2968,41	2516,93	451,48
	b	83,6	88,9	74,6	99,8	31,0
Gminy wiejskie:						
Kolsko	a	3783,05	1877,85	3135,76	2854,85	280,90
	b	122,5	160,2	79,5	106,9	22,0
Nowa Sól	a	2653,40	1136,08	2656,86	2290,41	366,45
	b	106,1	114,7	83,8	106,7	38,0
Otyń	a	2720,87	837,78	2929,76	2528,69	401,07
	b	98,9	95,6	96,6	107,5	63,1
Siedlisko	a	3317,16	1068,67	3387,08	2953,59	433,49
	b	98,0	96,7	105,6	98,2	216,9

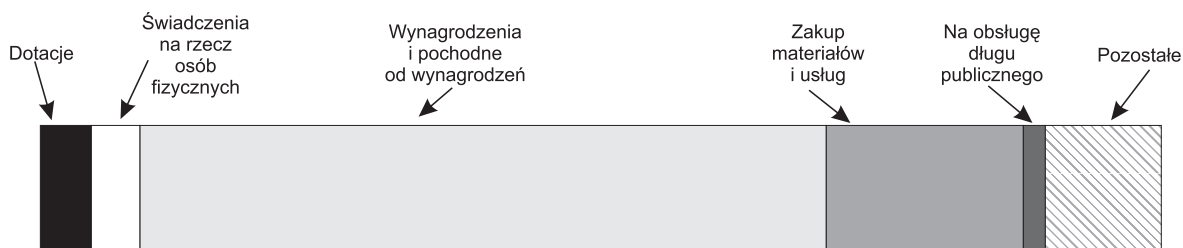
Struktura dochodów powiatu nowosolskiego według rodzajów w 2012 r.

- Udział subwencji ogólnej w ogóle dochodów budżetu powiatu nowosolskiego w 2012 r. wyniósł 51,1% (wobec 45,6% średnio w powiatach województwa). Dalsze 25,5% stanowiły dochody własne, a 23,4% - dotacje (wobec odpowiednio 30,5% i 23,9% średnio w powiatach).

- W 2012 r. dochody budżetu powiatu nowosolskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 1,9 mln zł (tj. o 75,4% mniej niż w 2011 r.), co stanowiło 2,5% ogółu dochodów powiatu.

Struktura wydatków bieżących powiatu nowosolskiego w 2012 r.

- Z ogółu wydatków powiatu nowosolskiego 92,7% stanowiły wydatki bieżące (wobec 94,3% średnio w powiatach w województwie). Dalsze 7,3% środków budżetowych przeznaczono na wydatki majątkowe (wobec 5,7% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 62 zł, tj. były o 30,2% wyższe niż średnio w powiatach, jednak w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2011 r. – o 80,5% niższe.
- Dochody gmin powiatu nowosolskiego zbiorczo wyniosły 258,9 mln zł i były o 6,1% wyższe od notowanych 2011 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 7,4% do poziomu 257,8 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 34,5 mln zł w 2011 r. do 1,0 mln zł w 2012 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła 0,4% (wobec minus 14,1% w 2011 r.).
Najmniej korzystnie relacja wyniku do dochodu kształtowała się w gminach wiejskich Otyń (minus 7,7%), Siedlisko (minus 2,1%) oraz w gminie miejsko-wiejskiej Bytom Odrzański (minus 3,6%).
- Dochody gmin powiatu nowosolskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2942 zł, w tym dochody własne 1242 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie nowosolskim wyniosły 2930 zł, w tym wydatki bieżące 2377 zł, a wydatki inwestycyjne 527 zł.

Struktura dochodów i wydatków gmin powiatu nowosolskiego według rodzajów (w % ogółem) w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody własne	Dotacje	Subwencja Ogólna	Wydatki	
				majątkowe	bieżące
Gmina miejska					
Nowa Sól	44,8	33,4	21,8	26,5	73,5
Gminy miejsko-wiejskie:					
Bytom Odrzański	35,3	20,3	44,4	22,3	77,7
Koźuchów	44,3	27,0	28,7	4,3	95,7
Nowe Miasteczko	38,0	20,8	41,2	15,2	84,8
Gminy wiejskie:					
Kolsko	49,6	16,9	33,5	9,0	91,0
Nowa Sól	42,8	24,6	32,6	13,8	86,2
Otyń	30,8	25,0	44,2	13,7	86,3
Siedlisko	32,2	25,7	42,1	12,8	87,2

- Dochody własne gmin powiatu nowosolskiego stanowiły średnio 42,2% ogółu dochodów, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 30,8% w gminie Otyń do 49,6% w gminie Kolsko. Dalsze 29,4% ogółu dochodów gmin powiatu nowosolskiego zapewniała subwencja ogólna, a 28,4% - dotacje.
- W 2012 r. dochody budżetów gmin powiatu nowosolskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 29,6 mln zł (tj. o 63,8% więcej niż w 2011 r.), co stanowiło 11,4% ogółu dochodów gmin w powiecie. Relatywnie największe wsparcie budżetu środkami unijnymi uzyskała gmina Kolsko (20,5% ogółu dochodów gminy) oraz gmina miejska Nowa Sól (18,1% ogółu dochodów miasta).
- Wydatki bieżące gmin powiatu nowosolskiego stanowiły 81,1% ogółu wydatków (było to o 5,6 p.proc. mniej niż średnio w gminach województwa lubuskiego). Pozostałe 18,9% ogółu wydatków stanowiły wydatki majątkowe (wobec 13,3% średnio w gminach w województwie lubuskim), w tym 18,0% - wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 527 zł, tj. były wyższe niż średnio w gminach w województwie (o 41,4%), jednak w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2011 r. – o 37,4% niższe.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu nowosolskiego w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2010 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gmina miejska			
Nowa Sól	22496,2	328,5	18,1
Gminy miejsko-wiejskie:			
Bytom Odrzański	1121,5	106,3	6,8
Koźuchów	651,3	15,6	1,6
Nowe Miasteczko	785,6	24,6	4,8
Gminy wiejskie:			
Kolsko	2560,9	299,1	20,5
Nowa Sól	900,0	11x	5,0
Otyń	454,7	64,0	2,5
Siedlisko	659,9	56,4	5,5

Podmioty gospodarki narodowej

- W końcu grudnia 2012 r. w powiecie nowosolskim zarejestrowanych było 6,9 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 6,4% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2011 r. liczba podmiotów wzrosła o 182, tj. o 2,7%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat nowosolski 2011	6722	670	891	1800	335	884	2142
2012	6904	681	934	1824	342	890	2232
Gmina miejska							
Nowa Sól	3545	334	364	943	156	586	1161
Gminy miejsko-wiejskie:							
Bytom Odrzański	366	36	71	107	21	19	112
Kożuchów	1223	80	159	320	72	236	356
Nowe Miasteczko	378	46	73	97	10	7	145
Gminy wiejskie:							
Kolsko	210	22	49	44	9	21	65
Nowa Sól	456	76	93	122	30	3	132
Otyń	522	63	80	131	35	10	203
Siedlisko	204	24	45	60	9	8	58

- Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejskiej Nowa Sól oraz gminie miejsko-wiejskiej Kożuchów odpowiednio 51,3% i 17,7% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.
- W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych” (32,3% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (26,4%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat nowosolski 2011	6722	359	92	345	37	195	4688
2012	6904	392	94	343	39	211	4792
Gmina miejska							
Nowa Sól	3545	251	48	218	15	83	2288
Gminy miejsko-wiejskie:							
Bytom Odrzański	366	19	9	14	5	19	279
Kożuchów	1223	41	16	39	7	41	814
Nowe Miasteczko	378	19	8	15	3	23	290
Gminy wiejskie:							
Kolsko	210	8	2	7	1	6	153
Nowa Sól	456	20	6	19	1	15	387
Otyń	522	21	1	22	3	18	430
Siedlisko	204	13	4	9	4	6	151

- Spółki handlowe stanowiły w powiecie nowosolskim 5,7% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 94 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (3,4% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie miejskiej Nowa Sól (64,0% ogółu spółek handlowych w powiecie).

POWIAT ŚWIEBODZIŃSKI

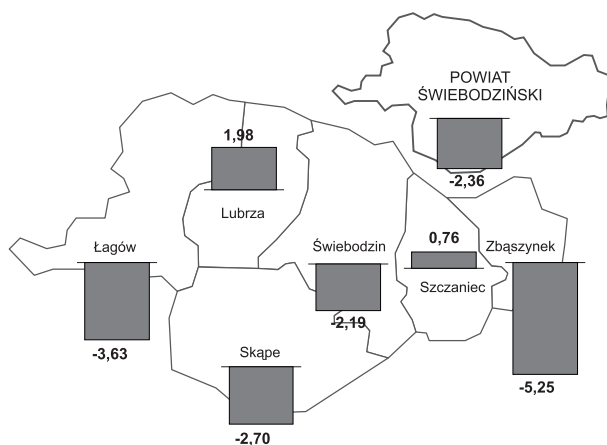

- W gminach Lubrza i Łagów oraz w wiejskiej części gminy Zbąszynek liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych (52).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
Powiat świebodziński	2011	5,25	10,99	9,49	1,50
	2012	4,86	10,73	9,53	1,20
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin		3,86	10,87	9,04	1,83
Zbąszynek		7,52	13,01	8,83	4,18
Gminy wiejskie:					
Lubrza		6,79	11,04	11,04	x
Łagów		4,02	6,89	9,56	-2,68
Skąpe		6,18	10,24	12,17	-1,93
Szczaniec		4,58	10,17	9,92	0,25

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2012 r. na poziomie 4,9 (przed rokiem 5,3), plasując powiat świebodziński na jednym z najniższych miejsc wśród powiatów województwa. W 2012 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w miejskiej części gminy Zbąszynek (8,1), natomiast najmniejsza w wiejskiej części gminy Świebodzin (3,0).

- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2012 r. wyniósł 10,7 wobec 11,0 w 2011 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował 3 miejsce wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w wiejskiej części gminy Zbąszynek (14,9), a najniższy w gminie Łagów (6,9).

- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął (podobnie jak przed rokiem) poziom 9,5 i był nieco wyższy niż średnia dla województwa. W przekroju miast i

gmin, najwyższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w gminie Skąpe (12,2), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w miejskiej części gminy Zbąszynek (7,5).

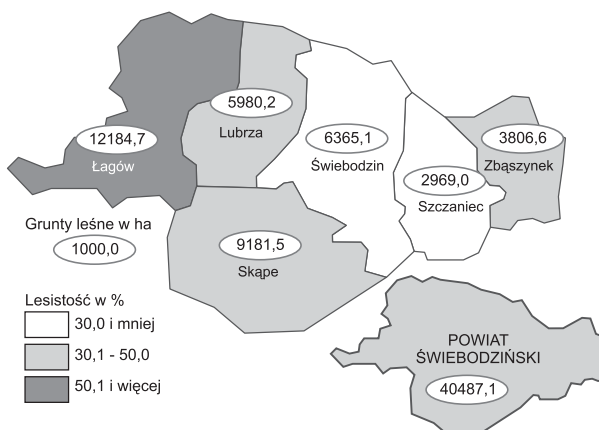
- W 2012 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł 1,2 (w 2011 r. – 1,5) i był jednym z wyższych wśród powiatów województwa. W przeliczeniu na 1000 ludności najwyższy przyrost naturalny wystąpił w miejskiej części gminy Zbąszynek (4,3), a najniższy w gminie Łagów (minus 2,7).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 2,4 (w 2011 r. minus 1,2). Największy odpływ ludności odnotowano w wiejskiej części gminy Zbąszynek (minus 6,4 osoby na 1000 ludności), natomiast największy napływ ludności wystąpił w gminie Lubrza (2,0 osoby na 1000 ludności).

Środowisko i ekologia

- W końcu 2012 r. grunty leśne powiatu świebodzińskiego zajmowały obszar 40487,1 ha stanowiąc 5,7% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 39376,8 ha pozostały 42,0% powierzchni powiatu. Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Łagów (59,4) i Skąpe (49,1), a najniższy w mieście Świebodzin (1,9).
- W 2012 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu świebodzińskiego wynosiła 30808,3 ha, co stanowiło 2,2% powierzchni geograficznej

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

województwa i 32,9% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody wrosła o 46,9 ha, tj. o 0,2%.

- o Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowała się gmina Łagów (12,1%), a najmniejszą gmina Zbąszynek (1,5%).

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

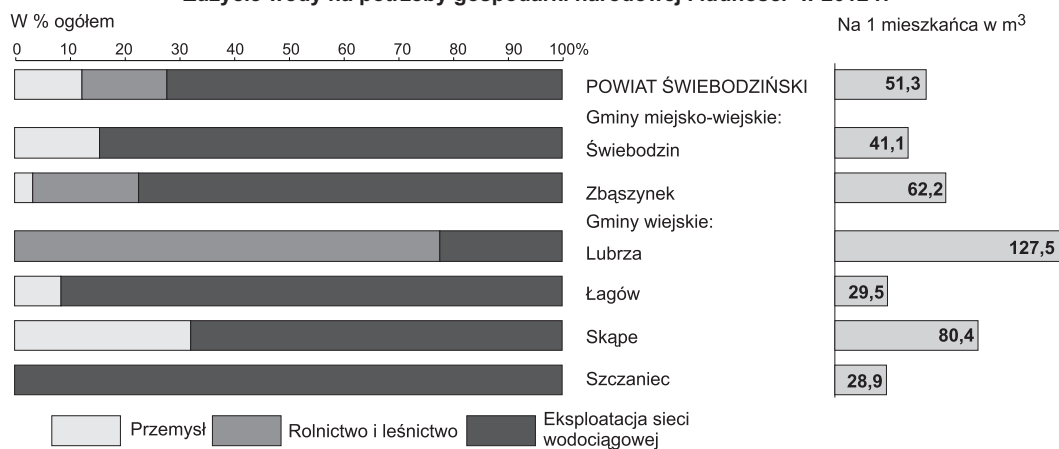
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
		w ha			
Powiat świebodziński 2011	30761,4	176,6	27415,3	53,8	62
2012	30808,3	176,6	27411,2	53,8	62
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	5891,3	1,8	5889,5	-	3
Zbąszynek	1363,6	65,6	1293,5	4,5	9
Gminy wiejskie:					
Lubrza	5528,7	11,1	5508,9	8,7	15
Łagów	11315,9	82,3	8187,0	26,0	24
Skąpe	4353,7	-	4193,0	14,6	8
Szczaniec	2355,1	15,8	2339,3	-	3

- o Świebodziński jest 12. powiatem w województwie pod względem zużycia wody ogółem (przed powiatami: sulęcińskim i wschowskim). W 2012 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 51,3 m³, tj. o 38,9 m³ mniej niż średnio w województwie.

- o Najwięcej – 72,2% zużytej wody – wykorzystano eksploatując sieć wodociagową, 15,5% zużyto do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie, a pozostałe 12,3% na cele produkcyjne w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie (Lubrza – 77,7%) oraz w przemyśle (Skąpe – 32,2%). Wielkość zużycia wody w pozostałych gminach jest zdeterminowana eksploatacją sieci wodociagowej.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2012 r.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dam ³				
Powiat świebodziński 2011	1979,5	1977,0	32,4	2,5	0,5	72,2
2012	1808,0	1806,0	33,1	2,0	1,0	84,1
Gminy miejsko-wiejskie:						
Świebodzin	1120,0	1119,0	1,5	1,0	-	99,6
Zbąszynek	233,0	232,0	100,0	1,0	1,0	75,7
Gminy wiejskie:						
Lubrza	89,0	89,0	-	-	-	97,8
Łagów	158,0	158,0	100,0	-	-	80,2
Skąpe	190,0	190,0	100,0	-	-	48,3
Szczaniec	18,0	18,0	-	-	-	22,5

- W 2012 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1808,0 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2011 r. nastąpił spadek o 8,7% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Świebodzin (50,0 ogółu), natomiast najmniej w gminie Szczaniec (1,0% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 33,1% ścieków.
- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 84,1% ogółu mieszkańców powiatu (w 2011 r. 72,2%). Wysoki udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat świebodziński na 3. lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Zbąszynek (100,0%) i Świebodzin (99,5%), najniższym gmina Szczaniec 22,5%.
- W 2012 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 31,8 mln zł, tj. 560 zł w przeliczeniu na mieszkańca (1. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 93,5% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, 5,3% na zmniejszenie hałasu i wibracji, a pozostałe 1,2% na ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu oraz ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu. Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w mieście Świebodzin, gdzie wydano 54,2% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 778 zł.
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 0,6 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 11 zł. Na inwestycje związane z ujęciem i doprowadzeniem wody przeznaczono 52,2% środków, a 47,8% wydano budując i modernizując stacje uzdatniania wody. Najwięcej – 47,8% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Szczaniec.
- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki pozyskane z zagranicy (66,2%), 20,8% środków pochodziło z kredytów i pożyczek krajowych (w tym bankowych), środki własne stanowiły 12,0% ogółu zainwestowanych środków, a pozostałe 1,0% pochodziło z budżetu gminy.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat świebodziński 2011		49040,9		2258,0
2012		31816,0		642,6
Gminy miejsko-wiejskie:				
Świebodzin		17598,1		-
Zbąszynek		3785,0		87,0
Gminy wiejskie:				
Lubrza		3747,0		195,0
Łagów		5436,0		15,0
Skąpe		1196,9		38,6
Szczaniec		53,0		307,0

Rynek pracy

- W 2012 r. liczba pracujących w powiecie świebodzińskim była o 4,1% mniejsza niż w roku poprzednim, a ich udział w ogóle pracujących w województwie zmniejszył się o 0,2 p. proc. do 7,3%. Jednocześnie znacząco wzrosła liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 25,3%), którzy stanowili 4,9% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,9 p. proc. więcej niż w 2011 r.).

Pracujący w 2012 r.

Sta w dniu 31 XII

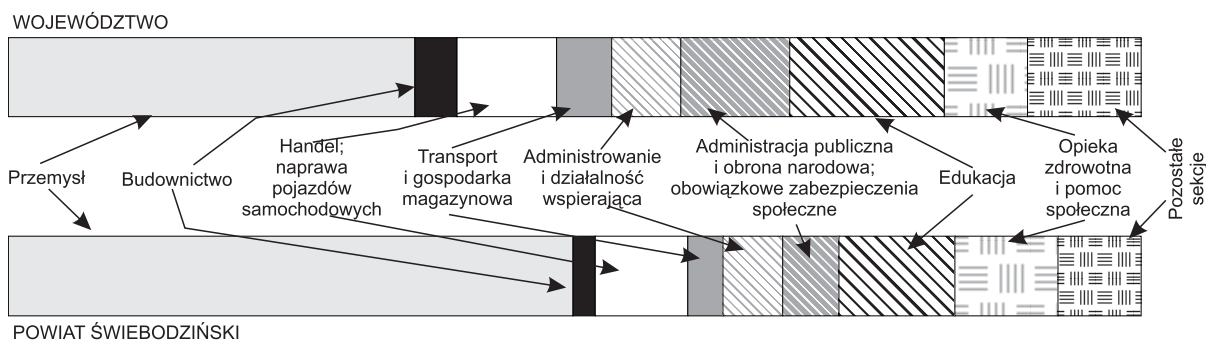
Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat świebodziński	15691	95,9	100,0	7333	428
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	9266	96,2	59,1	4569	473
Zbąszynek	4006	98,1	25,5	1407	742
Gminy wiejskie:					
Lubrza	613	91,8	3,9	382	266
Łagów	691	86,1	4,4	347	202
Skąpe	902	98,7	5,7	527	268
Szczaniec	213	82,9	1,4	101	83

- W 2012 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 15,7 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 428 osób (wobec 324 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku

produkcyjnym odnotowano w gminie Szczaniec (83 osoby na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie Zbąszynek (742 osoby).

- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 46,7%, tj. o 3,2 p. proc. mniej niż średnio w województwie, a ich liczba zmniejszyła się w skali roku o 2,5%, przy spadku liczby pracujących mężczyzn o 5,5%. Powiat świebodziński jest drugim, po gorzowskim, powiatem o najwyższym udziale pracujących w przemyśle i budownictwie (54,1% ogółu pracujących w powiecie wobec 38,6% średnio w województwie). Dalsze 43,9% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych, a pozostałe 1,9% – w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie. Sektor prywatny koncentrował 75,1% ogółu pracujących (tj. o 9,8 p. proc. więcej niż średnio w województwie lubuskim).
- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie świebodzińskim wyniosło 12,1 tys. osób i było o 2,8% niższe niż w 2011 r. Spadek przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 12,6%), w budownictwie (o 10,9%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,9%) oraz w przemyśle (o 1,8%). Liczba zatrudnionych wzrosła m.in. administrowaniu i działalności wspierającej (o 3,5%) oraz w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 0,7%).

Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji w 2012 r.

- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2012 r. wyniosła 3,0 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 81 osób (wobec 91 średnio w województwie), najwięcej w gminie Lubrza (107 osób), a najmniej w gminie Zbąszynek (48 osób).

Bezrobotni zarejestrowani w 2012 r.

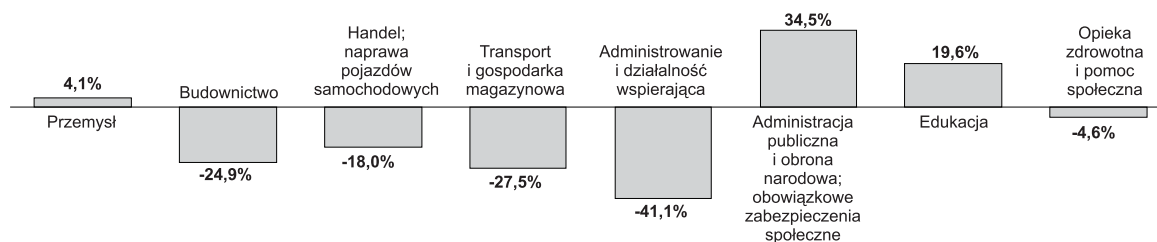
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat świebodziński	2955	125,3	100,0	1518	81
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	1587	127,8	53,7	797	81
Zbąszynek	257	121,8	8,7	132	48
Gminy wiejskie:					
Lubrza.	248	141,7	8,4	139	107
Łagów.	359	116,2	12,1	180	105
Skąpe	268	118,6	9,1	144	80
Szczaniec.	236	120,4	8,0	126	92

- W populacji bezrobotnych w powiecie świebodzińskim 51,4% stanowiły kobiety (wobec 52,3% średnio w województwie). Ich liczba wzrosła w relacji do 2011 r. o 20,4%, przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 30,9%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 21,7% i 23,5% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł 37,0% i w żadnej z gmin powiatu nie przekroczył średniego udziału długotrwale bezrobotnych w województwie (47,0%). Najwyższy odsetek długotrwale bezrobotnych notowano w gminie Łagów (44,0%), Skąpe (40,3%) i Lubrza (39,5%), a najniższy w gminach miejsko-wiejskich: Zbąszynek (33,1%) i Świebodzin (35,2%).
- W końcu 2012 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 12,1% i podobnie jak w poprzednich latach, była najniższa wśród powiatów województwa lubuskiego (z wyjątkiem miast na prawach powiatu).
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie świebodzińskim kształtuje się na poziomie niższym niż średnio w województwie (w 2012 r. wyniosło 2932 zł, tj. 91,5% przeciętnego wynagrodzenia w województwie). W stosunku do 2012 r. wzrost przeciętnego wynagrodzenia w skali roku był mniej dynamiczny zarówno w porównaniu zw wzrostem przeciętnego

wynagrodzenia w województwie (wyniósł 2,6% wobec 4,2% średnio w województwie lubuskim) jak i ze wzrostem w latach 2010 i 2011.

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2012 r.

Kultura i turystyka

- W końcu grudnia 2012 r. na terenie powiatu świebodzińskiego prowadziło działalność 14 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 5,5% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek nie uległa zmianie. Zmniejszyła się natomiast liczba woluminów księgozbioru o 0,8%, liczba czytelników o 3,3% oraz liczba wypożyczeń o 8,7%.

Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat świebodziński 2011	15	5	180,8	6937	152,3
2012	14	3	179,4	6692	139,0
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	4	3	87,4	4628	100,6
Zbąszynek	3	-	27,9	618	13,0
Gminy wiejskie:					
Lubrza	1	-	10,1	285	4,2
Łagów	2	-	20,4	406	6,1
Skape	2	-	17,7	341	6,8
Szczaniec	2	-	15,9	414	8,3

- Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie Świebodzin 28,6% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie Świebodzin – 22 woluminy, najmniej w gminach Lubrza i Łagów – po 15 woluminów.
- Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2011 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu sulęcińskiego instytucje zmniejszyła się 35 tj. o 9,9%.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat świebodziński 2011	4	352	81077
2012	3	317	55800
Gminy miejsko-wiejskie:			
Świebodzin	1	211	42340
Zbąszynek	1	46	5610
Gmina wiejska			
Szczaniec	1	60	7850

- Najwyższą frekwencję uczestników imprez odnotowano w gminie Świebodzin – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 201 osób.
- Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2012 r. w granicach powiatu świebodzińskiego funkcjonowało 39 turystycznych obiektów noclegowych, tj. 13,6% wszystkich obiektów w województwie.

Turystyczne obiekty noclegowe i miejsca noclegowe

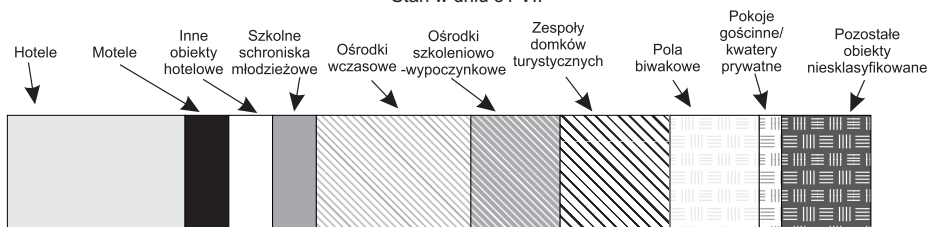
Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat świebodziński 2011	39	20	3460	1404
2012	39	20	3543	1407
Gminy miejsko-wiejskie:				
Świebodzin	6	6	384	384
Zbąszynek	2	2	50	50
Gminy wiejskie:				
Lubrza	6	2	541	67
Łagów	18	9	1377	807
Skąpe	6	-	1092	-
Szczaniec	1	1	99	99

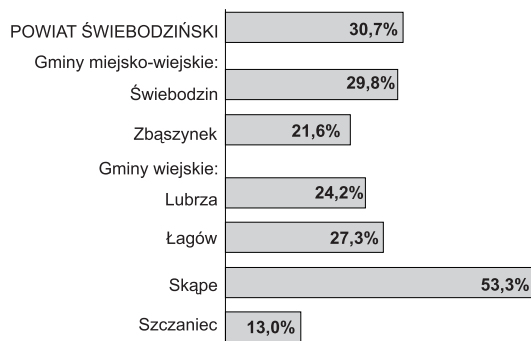
- o Bazę noclegową powiatu świebodzińskiego tworzyło 12 obiektów hotelowych oraz 27 pozostałych obiektów noclegowych. Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gminy Łagów 46,2% ogólnej liczby obiektów w powiecie.
- o W powiecie świebodzińskim do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 3543 miejsca noclegowych, tj. o 2,4% więcej niż w 2011 r. Miejsca całoroczne stanowiły 39,7% wszystkich miejsc noclegowych.

Struktura turystycznych obiektów noclegowych w powiecie świebodzińskim w 2012 r.

Stan w dniu 31 VII

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2012 r.

- o W 2012 r. w powiecie świebodzińskim turystyczne obiekty noclegowe przyjęły 111,0 tys. turystów, w tym 43,8% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2011 r. odnotowano spadek liczby osób korzystających z noclegu - o 4,6%, w tym turystów zagranicznych - o 5,3%.
- o Najwięcej osób korzystało z turystycznych obiektów noclegowych w gminie Łagów, gdzie z noclegu skorzystało 58,0% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.
- o W stosunku do 2011 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie świebodzińskim wzrosła o 13,8 tys., tj. o 6,3%. Zmalała natomiast liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 4,2 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2012 r. wynosił 23,8%, tj. o 3,5 p. proc. mniej niż w 2011 r.

Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat świebodziński 2010	116316	51383	218410	59548
2011	111007	48635	232255	55366
Gminy miejsko-wiejskie:				
Świebodzin	17181	4988	39095	7396
Zbąszynek	1707	214	3858	556
Gminy wiejskie:				
Lubrza	9621	3768	18983	3892
Łagów	64417	38039	101325	41407
Skąpe	14200	103	63902	378
Szczaniec	3881	1523	5092	1737

- O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Skape (53,3%), a najniższy w gminie Szczaniec (13,0%).

Edukacja i wychowanie

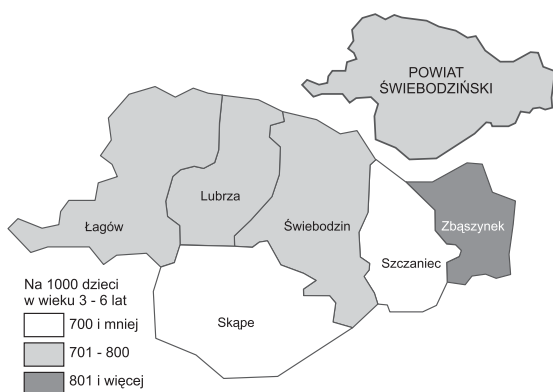
- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie świebodzińskim funkcjonowało 30 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 6,1% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba wzrosła o 1 placówkę. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie Świebodzin (46,7% ogólnej liczby placówek w powiecie).

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym	
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat
Powiat świebodziński. 2011/2012	29	17	1613	1925	1536	490
2012/2013	30	18	1650	1978	1595	514
Gminy miejsko-wiejskie:						
Świebodzin	14	8	880	1139	887	291
Zbąszynek	5	5	325	301	301	84
Gminy wiejskie:						
Lubrza	4	2	100	115	75	31
Łągów	3	1	100	154	93	42
Skape	3	1	125	153	123	37
Szczaniec	1	1	120	116	116	29

- Przedszkola stanowiły 60,0% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 ich liczba zwiększyła się o 5,9%. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie Świebodzin (44,4% ogólnej liczby przedszkoli w powiecie), gdzie oferowano 53,3% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu świebodzińskiego. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadają 92 miejsca.
- W roku szkolnym 2012/2013 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 2,0 tys. dzieci, tj. o 2,8% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 80,6% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 0,8 p. proc. więcej niż w roku szkolnym 2011/2012. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadają 66 dzieci.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2012/13

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat świebodziński. 2011/2012	21	3292	600
2012/2013	20	3263	573
Gminy miejsko-wiejskie:			
Świebodzin	6	1767	316
Zbąszynek	3	488	80
Gminy wiejskie:			
Lubrza	3	209	36
Łągów	3	269	48
Skape	3	308	49
Szczaniec	2	222	44

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

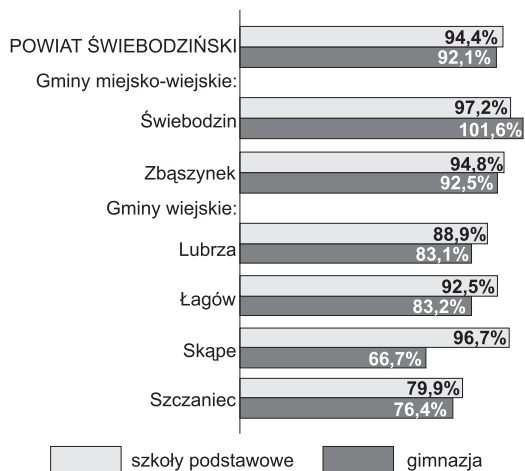
- W powiecie świebodzińskim w roku szkolnym 2012/2013 działało 20 szkół podstawowych i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba zmniejszyła się o 1 szkołę. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Świebodzin (30,0% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).
- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 3,3 tys. dzieci, tj. 5,8% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 0,9%. W skali roku odnotowano również spadek liczby absolwentów szkół podstawowych (o 4,5%). Średnio na jedną szkołę w powiecie przypadają 163 uczniów.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

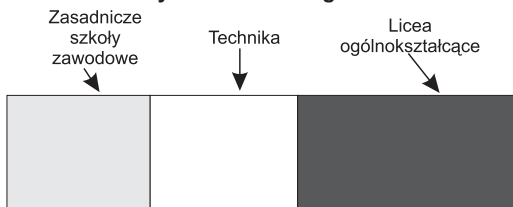
Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat świebodziński 2011/2012	9	1986	686
2012/2013	9	1892	645
Gminy miejsko-wiejskie:			
Świebodzin	4	1108	391
Zbąszynek	1	275	73
Gminy wiejskie:			
Lubrza	1	114	43
Łągów	1	142	56
Skąpe	1	134	46
Szczaniec	1	119	36

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

Współczynnik skolaryzacji netto w roku szkolnym 2012/2013

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych^a dla młodzieży z roku szkolnego 2011/2012

^a Łącznie ze specjalnymi.

- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie funkcjonowało 9 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba nie zmieniła się. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie Świebodzin (44,4% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).
- W gimnazjach kształciło się 1,9 tys. uczniów, tj. 6,1% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 4,7%. Zmniejszyła się również liczba absolwentów z roku szkolnego 2011/2012 (o 6,0%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie świebodzińskim przypadało 210 uczniów.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2012 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2012/2013 wyniósł 94,4% i był o 0,7 p. proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie świebodzińskim 92,1% i był o 0,3 p. proc. niższy niż rok wcześniej.
- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2012/2013 w powiecie świebodzińskim pozostawało 11 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 2,2 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyły 4 zasadnicze szkoły zawodowe, 3 licea ogólnokształcące, 3 technika oraz 1 szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.
- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie świebodzińskim działały również 3 szkoły policealne, w których kształciły się 122 osoby.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

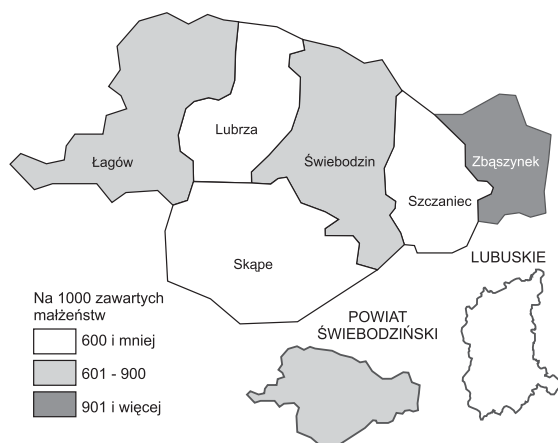
- W końcu 2012 r. długość sieci wodociągowej rozdzielczej wyniosła ponad 288 km. Na 100 km² powiatu świebodzińskiego było to 30,8 km wodociągu (wobec 47,6 km średnio w województwie). W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci wodociągowej występowało w gminach miejsko-wiejskich: Zbąszynek i Świebodzin (odpowiednio 51,5 km i 40,3 km na 100 km² powierzchni).
- W końcu 2012 r. 86,8% ogółu ludności powiatu korzystało z sieci wodociągowej (wobec 89,7% średnio w województwie). Relatywnie najczęściej korzystających z wodociągu notowano w gminie wiejskiej Lubrza (99,9%), a najmniej w gminie wiejskiej Skąpe (68,1% ludności).
- W 2012 r. przeciętne zużycie wody przez gospodarstwa domowe w powiecie świebodzińskim w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 25,6 m³, tj. o 10,8% mniej niż przeciętnie w województwie. Najwyższe zużycie wody notowano w gminie Szczaniec (28,4 m³ na 1 mieszkańca).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2012 r.

Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat świebodziński	288,2	30,8	86,8	377,6	40,3	71,9
Gminy miejsko-wiejskie:						
Świebodzin	91,0	40,3	90,1	132,9	58,8	85,3
Zbąszynek	48,4	51,5	89,8	35,3	37,6	69,5
Gminy wiejskie:						
Lubrza	23,4	19,2	99,9	71,7	58,8	66,9
Łagów	35,8	17,9	69,2	52,9	26,5	51,0
Skąpe	54,2	29,8	68,1	62,8	34,5	44,8
Szczaniec	35,4	31,3	91,1	22,0	19,5	41,1

- o Długość sieci kanalizacyjnej w powiecie świebodzińskim wyniosła blisko 377,6 km. Powiat wyróżnia najwyższy wśród powiatów województwa lubuskiego (nie licząc miast na prawach powiatu) wskaźnik zagęszczenia sieci kanalizacyjnej. W

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

przeliczeniu na 100 km² w powiecie świebodzińskim znajduje się 40,3 km sieci kanalizacyjnej. Było to o 76,8% więcej niż średnio w województwie. W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci kanalizacyjnej występuje w gminie Świebodzin i Lubrza (po 58,8 km na 100 km²).

- o Powiat świebodziński wyróżnia najwyższy wśród powiatów województwa odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej, na poziomie 71,9% (wobec 64,9% średnio w województwie). Spośród gmin powiatu największy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminach miejsko-wiejskich: Świebodzin (85,3%) i Zbąszynek (69,5%).
- o W powiecie świebodzińskim w końcu 2012 r. było 19,0 tys. gospodarstw domowych będących odbiorcami energii elektrycznej. Zużyta przez nie energia stanowiła 5,3% ogółu energii zużytej w województwie. Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę (gospodarstwo domowe) wyniosło 2049 kWh, tj. o 1,1% więcej niż przeciętnie w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 684,7 kWh.
- o Powiat świebodziński wyróżnia największe zagęszczenie sieci gazowej wśród powiatów województwa lubuskiego (pomijając miasta na prawach powiatu Gorzów Wlkp. i Zieloną Górę). W końcu 2012 r. długość sieci gazowej wyniosła ponad 200 km (o 1,3% więcej niż w 2011 r.), a w przeliczeniu na 100 km² – 21,4 km (wobec 27,2 km średnio w województwie). Największe zagęszczenie sieci gazowej w powiecie notowano w gminie Zbąszynek (39,6 km na 100 km²) oraz Skąpe (29,3 km). Sieć gazowa nie występuje natomiast w gminie Szczaniec.
- o W porównaniu do 2011 r. zmniejszyła się liczba gospodarstw domowych, będących odbiorcami gazu (o 1,1%, tj. do 10,5 tys.). Przeciętne zużycie gazu w przeliczeniu na 1 gospodarstwo domowe wyniosło 910,8 m³, tj. o 32,1% więcej niż średnio w województwie.
- o W 2012 r. w powiecie świebodzińskim oddano do użytkowania 197 mieszkań (tj. o 43,8% więcej niż przed rokiem), w tym 62,9% w budownictwie indywidualnym. Większość mieszkań oddanych do użytkowania była zlokalizowana w obszarze miejskim (65,0%), tj. w miejskiej części gmin miejsko-wiejskich: Świebodzin (37,1%) i Zbąszynek (27,9%).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat świebodziński	197	917	20436	103,7
Gminy miejsko-wiejskie:				
Świebodzin	92	451	10336	112,3
Zbąszynek	61	226	4147	68,0
Gminy wiejskie:				
Lubrza	13	66	1571	120,8
Łagów	13	79	2202	169,4
Skąpe	15	80	1873	124,9
Szczaniec	3	15	307	102,3

- Wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu w 2012 r. wyniósł 3,5 wobec 3,1 średnio w województwie. W przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw oddano do użytkowania blisko 714 mieszkań, tj. o 22,4% więcej niż średnio w województwie i o 55,3% więcej niż w 2011 r.

Finanse publiczne

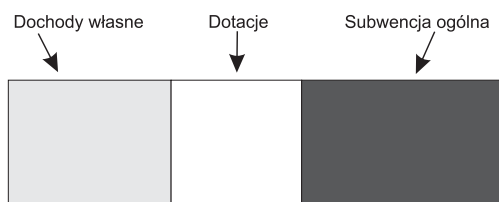
- W 2012 r. dochody powiatu świebodzińskiego wyniosły 57,7 mln zł i były o 17,0% niższe niż w 2011 r., natomiast wydatki zmniejszyły się o 14,3% do 55,4 mln zł. W rezultacie w 2012 r. wynik budżetu powiatu świebodzińskiego ukształtował się na poziomie 2,3 mln zł (wobec 4,9 mln zł w 2011 r.), a relacja wyniku do dochodu wyniosła 4,0% wobec 7,1% w 2011 r.
- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu świebodzińskiego wyniosły 1017 zł i były o 19,2% wyższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki natomiast w wysokości 976 zł na 1 mieszkańca były o 16,3% wyższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2012 r.

Wyszczególnienie a - w zł b - 2011=100	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	Z tego wydatki		
				bieżące	inwestycyjne	
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU						
Powiat świebodziński	a	1016,77	334,93	976,31	904,82	71,50
	b	83,0	64,4	85,8	92,4	45,0
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN						
Gminy miejsko-wiejskie:						
Świebodzin	a	2465,10	1473,93	2455,15	2273,27	181,88
	b	96,4	99,2	95,2	101,6	53,4
Zbąszynek	a	3539,41	1983,65	3984,27	3023,10	961,16
	b	107,2	110,7	113,3	121,5	93,5
Gminy wiejskie:						
Lubrza	a	4527,96	3033,38	3730,75	2500,59	1230,16
	b	69,5	63,1	46,4	98,9	22,3
Łągów	a	2964,50	1333,87	2952,94	2580,66	372,28
	b	76,5	102,2	63,8	102,9	17,5
Skąpe	a	3202,42	1554,67	2884,28	2531,01	353,28
	b	100,4	124,2	93,7	101,7	60,2
Szczaniec	a	3676,52	1127,85	2855,51	2336,46	519,05
	b	133,1	143,3	88,7	107,7	49,5

- W strukturze dochodów powiatu świebodzińskiego najwięcej – 40,7% stanowi subwencja ogólna (wobec 45,6% średnio w powiatach w województwie). Dochody własne zapewniają dalsze 32,9% środków budżetowych (wobec 30,5% średnio w powiatach w województwie). Pozostałe 26,4% ogółu dochodów stanowiły dotacje.

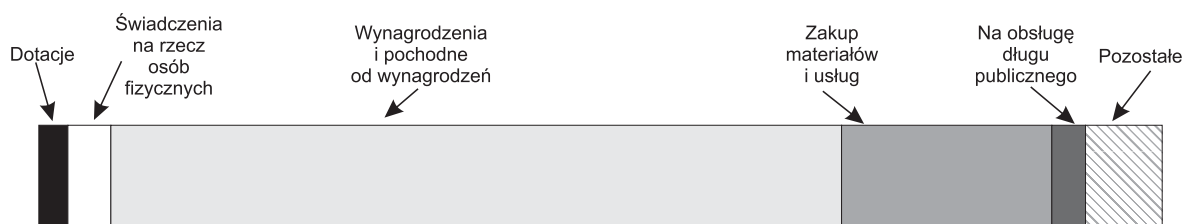
Struktura dochodów powiatu świebodzińskiego według rodzajów w 2012 r.

- W 2012 r. dochody budżetu powiatu świebodzińskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 2,5 mln zł (tj. o 36,4% mniej niż w 2011 r.), co stanowiło 4,3% ogółu dochodów powiatu.

- Z ogółu wydatków powiatu świebodzińskiego 92,7% stanowiły wydatki bieżące. W wartościach bezwzględnych było to o 7,6% mniej niż przed rokiem. Dalsze 7,3% przeznaczono na wydatki majątkowe (wobec 5,7% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 72 zł, tj. były o 51,2% wyższe niż średnio w powiatach, jednak w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2011 r. – o 55,0% niższe.

Struktura wydatków bieżących powiatu świebodzińskiego w 2012 r.

- Dochody gmin powiatu świebodzińskiego zbiorczo wyniosły 167,4 mln zł i były o 5,1% niższe od notowanych 2011 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 13,9% do poziomu 163,1 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 13,0 mln zł w 2011 r. do 4,3 mln zł w 2012 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła 2,6% (wobec minus 7,4% w 2011 r.).
Najmniej korzystnie relacja wyniku do dochodu kształtowała się w gminie Zbąszynek (minus 12,6%). W pozostałych gminach powiatu świebodzińskiego relacja wyniku do dochodów była dodatnia.
- Dochody gmin powiatu świebodzińskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2949 zł, w tym dochody własne 1617 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie świebodzińskim wyniosły 2873 zł, w tym wydatki bieżące 2454 zł.

Struktura dochodów i wydatków gmin powiatu świebodzińskiego według rodzajów (w % ogółem) w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody własne	Dotacje	Subwencja Ogólna	Wydatki	
				majątkowe	bieżące
Gminy miejsko-wiejskie:					
Świebodzin	59,8	17,7	22,5	7,4	92,6
Zbąszynek	56,0	16,8	27,2	24,1	75,9
Gminy wiejskie:					
Lubrza	67,0	11,5	21,5	33,0	67,0
Łagów	45,0	23,5	31,5	12,6	87,4
Skąpe	48,5	16,8	34,7	12,2	87,8
Szczaniec	30,7	36,9	32,4	18,2	81,8

- Dochody własne gmin powiatu świebodzińskiego stanowiły średnio 54,8% ogółu dochodów, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 30,7% w gminie Szczaniec do 67,0% w gminie Lubrza. Dalsze 26,1% ogółu dochodów gmin powiatu świebodzińskiego zapewniła subwencja ogólna, a 19,1% - dotacje.
- W 2012 r. dochody budżetów gmin powiatu świebodzińskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 10,3 mln zł (tj. o 58,8% mniej niż w 2011 r.), co stanowiło 6,2% ogółu dochodów gmin w powiecie. Największe wsparcie budżetu środkami unijnymi uzyskała gmina Lubrza – w wysokości 4,2 mln zł, tj. 26,6% ogółu dochodów gminy oraz gmina Szczaniec (3,0 mln zł, tj. 21,0% ogółu dochodów).
- Wydatki bieżące gmin powiatu świebodzińskiego stanowiły 85,4% ogółu wydatków (było to o 1,3 p. proc. mniej niż średnio w gminach województwa lubuskiego). Pozostałe 14,6% ogółu wydatków stanowiły wydatki majątkowe (wobec 13,3% średnio w gminach w województwie lubuskim). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 419 zł, tj. były wyższe niż średnio w gminach w województwie (o 12,3%), jednak w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2011 r. – o 58,1% niższe.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu świebodzińskiego w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2011 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy miejsko-wiejskie:			
Świebodzin	933,1	55,8	1,2
Zbąszynek	1830,4	56,2	6,2
Gminy wiejskie:			
Lubrza	4261,4	37,9	26,6
Łagów	111,3	1,9	0,7
Skąpe	157,3	8,5	0,9
Szczaniec	3042,8	267,9	21,0

Podmioty gospodarki narodowej

- ° W końcu grudnia 2012 r. w powiecie świebodzińskim zarejestrowanych było 5,5 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 5,1% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2011 r. liczba podmiotów wzrosła o 104, tj. o 1,9%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat świebodziński 2011	5413	657	550	1249	325	600	2032
2012	5517	652	566	1266	327	625	2081
Gminy miejsko-wiejskie:							
Świebodzin	3442	359	338	817	207	488	1233
Zbąszynek	787	161	80	170	48	80	248
Gminy wiejskie:							
Lubrza	255	23	35	63	14	8	112
Łagów	466	39	48	97	25	17	240
Skąpe	348	35	32	66	21	29	165
Szczaniec	219	35	33	53	12	3	83

- ° Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminach miejsko-wiejskich Świebodzin oraz Zbąszynek odpowiednio 62,4% i 14,3% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

- ° W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych”(37,7% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (22,9%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat świebodziński 2011	5413	372	130	371	20	156	3767
2012	5517	383	134	372	20	170	3790
Gminy miejsko-wiejskie:							
Świebodzin	3442	230	76	300	9	87	2255
Zbąszynek	787	38	12	24	3	21	589
Gminy wiejskie:							
Lubrza	255	14	9	9	1	8	202
Łagów	466	67	25	16	2	17	335
Skąpe	348	13	4	18	2	27	243
Szczaniec	219	21	8	5	3	10	166

- Spółki handlowe stanowiły w powiecie świebodzińskim 6,9% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 134 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (4,9% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Świebodzin (60,1% ogółu spółek handlowych w powiecie).

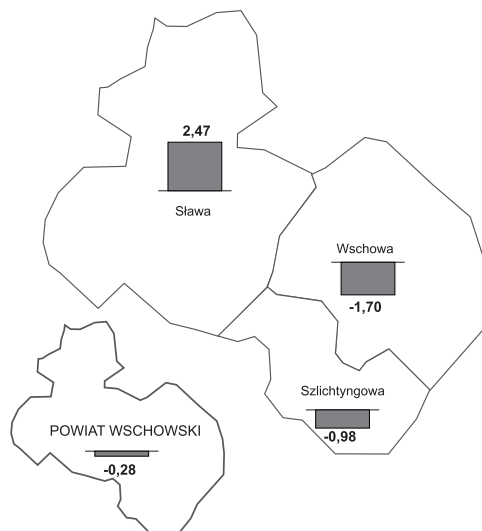
POWIAT WSCHOWSKI

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2012 r. na poziomie 6,4 (przed rokiem 5,7), plasując powiat wschowski na 1 miejscu wśród pozostałych powiatów województwa. W 2012 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w wiejskiej części gminy Wschowa (9,0), natomiast najmniejsza w miejskiej części gminy Szlichtyngowa (4,5).

- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2012 r. wyniósł 11,2 wobec 10,5 w 2011 r.

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.

Pod względem wartości tego wskaźnika powiat wschowski zajął również 1 miejsce w województwie. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w miejskiej części gminy Szlichtyngowa (15,9), a najniższy w miejskiej części gminy Wschowa (9,9).

- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 8,1 (przed rokiem 9,8) i był najniższy w województwie. W przekroju miast i gmin, najniższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w wiejskiej części gminy Szlichtyngowa (6,3), a najwyższa umieralność wystąpiła w miejskiej części tej gminy (12,9).

- W 2012 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł 3,1 (w 2011 r. – 0,7) i był najwyższy wśród powiatów województwa (o 2,4 punktu przewyższał średnią dla województwa). W przeliczeniu na 1000 ludności najwyższy przyrost naturalny wystąpił w wiejskiej części gminy Sława (5,1), a najniższy w miejskiej części gminy Wschowa (0,8).

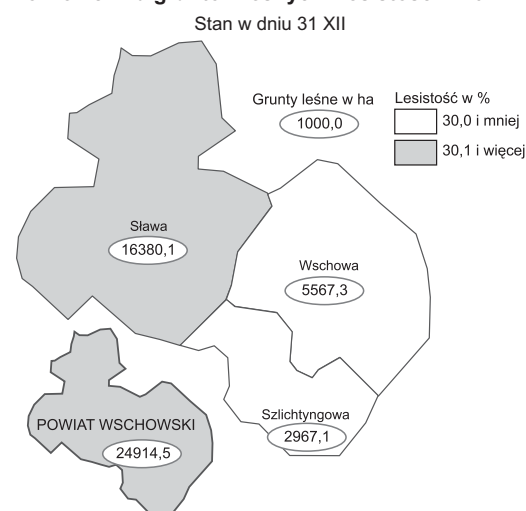
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000

ludności osiągnęło wartość minus 0,3 (w 2011 r. minus 2,0). Największy odpływ ludności odnotowano w wiejskiej części gminy Szlichtyngowa (minus 4,0 osoby na 1000 ludności), natomiast największy napływ ludności obserwowano w miejskiej części tej gminy (7,6 osoby na 1000 ludności).

Środowisko i ekologia

- W końcu 2012 r. grunty leśne powiatu wschowskiego zajmowały obszar 24914,5 ha stanowiąc 3,5% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 24301,3 ha porastały 38,9% powierzchni powiatu.
- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano na obszarze wiejskim gminy Sława (50,8), a najniższy w mieście Wschowa (2,6).
- W 2012 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu wschowskiego wynosiła 15542,9 ha, co stanowiło 1,1% powierzchni geograficznej województwa i 24,9% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody zmniejszyła się o 894,0 ha, tj. o 5,4%.
- Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowała się gmina Sława (15,7%), a mniejszym gmina Wschowa (9,2%).
- Wschowski jest 14. (ostatnim) powiatem w województwie pod względem zużycia wody ogółem. W 2012 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 45,5 m³, tj. o 44,7 m³ mniej niż średnio w województwie.

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2012 r.

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
		w ha			
Powiat wschowski 2011	16436,9	-	13537,0	5,9	53
2012	15542,9	-	13537,0	5,9	52
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	9806,9	-	9801,0	5,9	28
Szlichtyngowa	-	-	-	-	16
Wschowa	5736,0	-	3736,0	-	8

- o Najwięcej – 80,2% zużytej wody – wykorzystano eksploatując sieć wodociagową, a pozostałe 19,8% na cele produkcyjne w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody zużyto w wyniku eksploatacji sieci wodociagowej (miasto Sława – 95,3%, miasto Wschowa – 89,2%), a pozostałą wodę wykorzystano na cele produkcyjne w przemyśle – odpowiednio: 4,7% i 10,8%. Wielkość zużycia wody w gminie Szlichtyngowa jest zdeterminowana eksploatacją sieci wodociagowej.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dam ³				
Powiat wschowski 2011	1101	1101	58,6	-	-	60,6
2012	1122	1122	59,3	-	-	60,4
Gminy miejsko-wiejskie:						
Sława	544	544	100,0	-	-	32,0
Szlichtyngowa	121	121	100,0	-	-	98,5
Wschowa	457	457	-	-	-	67,8

- o W 2012 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1122 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2011 r. nastąpił wzrost o 1,9% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Sława (45,1% ogółu), natomiast najmniej w na obszarze wiejskim gminy Wschowa (1,2% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 59,3% ścieków.
- o Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 60,4% ogółu mieszkańców powiatu (w 2011 r. 60,6%). Udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat wschowski na 10. lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Wschowa (99,0%) i Szlichtyngowa (98,9%), najniższym obszar wiejski gminy Sława - 4,6%.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat wschowski 2011		4470,2		-
2012		393,5		-
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława		155,0		-
Szlichtyngowa		102,2		-
Wschowa		136,3		-

- W 2012 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 0,4 mln zł, tj. 10 zł w przeliczeniu na mieszkańca (13. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 58,5% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a pozostałe 41,5% na gospodarkę odpadami, ochronę i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych.
- Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w mieście Sława, gdzie wydano 39,4% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 39 zł.
- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska były środki własne (stanowiące 80,4% ogółu zainwestowanych środków), a pozostałe 19,6% pochodziło z funduszy ekologicznych.

Rynek pracy

- W 2012 r. liczba pracujących w powiecie wschowskim była o 6,4% mniejsza niż w roku poprzednim, a jej udział w ogóle pracujących w województwie zmniejszył się o 0,2 p. proc. do 3,0%. Jednocześnie wzrosła liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 8,3%), którzy stanowili 4,0% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,2 p. proc. więcej niż w 2011 r.).

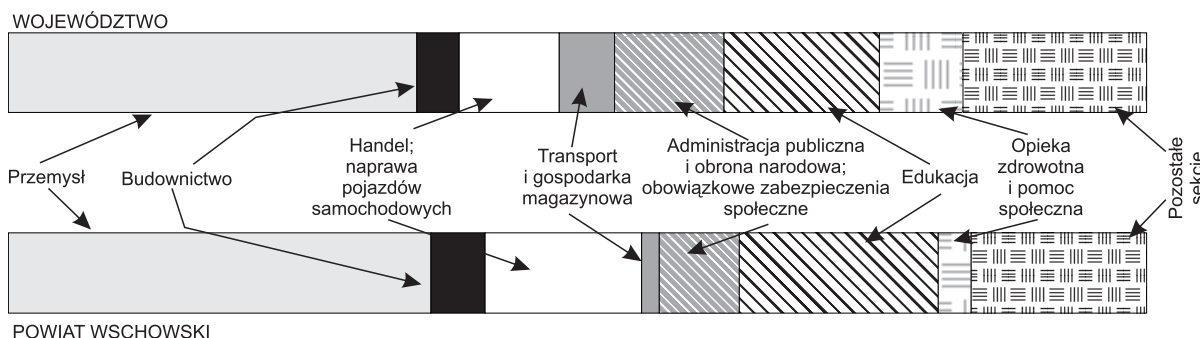
Pracujący w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat wschowski	6548	93,6	100,0	3268	259
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	2389	92,4	36,5	1218	300
Szlichtyngowa.	355	91,7	5,4	172	107
Wschowa	3804	94,5	58,1	1878	273

- W 2012 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 6,5 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 259 osób (wobec 324 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Szlichtyngowa (107 osób na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie Sława (300 osób).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 49,9%, a ich liczba zmniejszyła się w skali roku o 6,4%, przy takim samym spadku liczby pracujących mężczyzn (o 6,4%).
- Z ogółu pracujących w powiecie wschowskim 51,5% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych (tj. o 7,7 p. proc. mniej niż średnio w województwie). Dalsze 41,5% pracowało w przemyśle i budownictwie (wobec 38,6% średnio w województwie), a pozostałe 7,0% (tj. najwięcej wśród powiatów województwa lubuskiego) – w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie. Sektor prywatny koncentrował 69,2% ogółu pracujących (tj. o 3,9 p. proc. więcej niż średnio w województwie lubuskim).
- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie wschowskim wyniosło 5,6 tys. osób i było o 0,5% wyższe niż w 2011 r. Wzrost przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 32,8%), w budownictwie (o 16,4%) oraz w edukacji (o 7,9%), a spadek m.in. w przemyśle (o 3,3%).

Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji w 2012 r.

- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2012 r. wyniosła 2,4 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 97 osób (wobec 91 średnio w województwie), najwięcej w gminach Szlichtyngowa (110 osób) i Wschowa (100 osób).

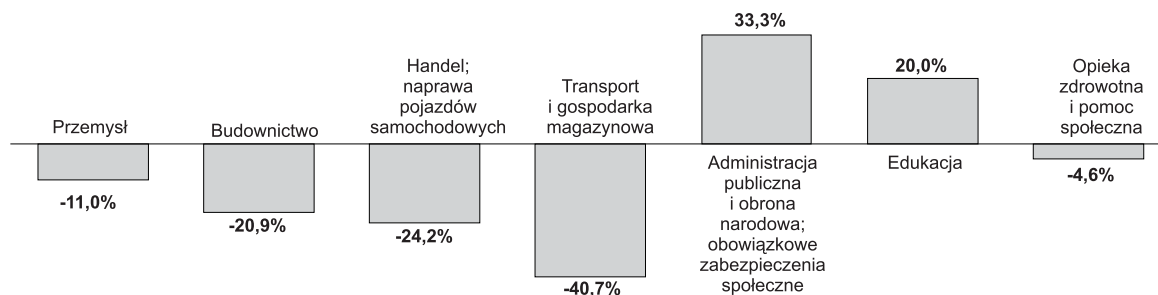
Bezrobotni zarejestrowani w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2012 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat wschowski	2440	108,3	100,0	1274	97
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	674	114,2	27,6	326	85
Szlichtyngowa	366	116,9	15,0	203	110
Wschowa	1400	103,8	57,4	745	100

- W populacji bezrobotnych w powiecie wschowskim 52,2% stanowiły kobiety (wobec 52,3% średnio w województwie). Ich liczba wzrosła w stosunku do 2011 r. o 3,9%, przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 13,6%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 21,8% i 23,5% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 45,6% (wobec 47,0% średnio w województwie), przy czym najwyższy był w gminie Szlichtyngowa (50,8%), a najniższy w gminie Sława (37,4%).
- W końcu 2012 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 17,8% (wobec 15,8% średnio w województwie), co lokuje powiat wschowski w środku stawki w rankingu powiatów.

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2012 r.

- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie wschowskim kształtuje się na poziomie niższym niż średnio w województwie (w 2012 r. o 6,8%, tj. wyniosło 2984 zł). Wzrost przeciętnego wynagrodzenia w stosunku do 2011 r. był jednak bardziej dynamiczny od wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w województwie i wyniósł 5,7% (wobec 4,2% średnio w województwie lubuskim).

Kultura i turystyka

- W końcu grudnia 2012 r. w powiecie wschowskim funkcjonowało 8 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 3,1% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek nie uległa zmianie, zmniejszyła się natomiast liczba woluminów księgozbioru o 1,9% oraz liczba czytelników o 5,2%. W stosunku do 2011 r. zmniejszyła się również liczba wypożyczeń o 6,7%.

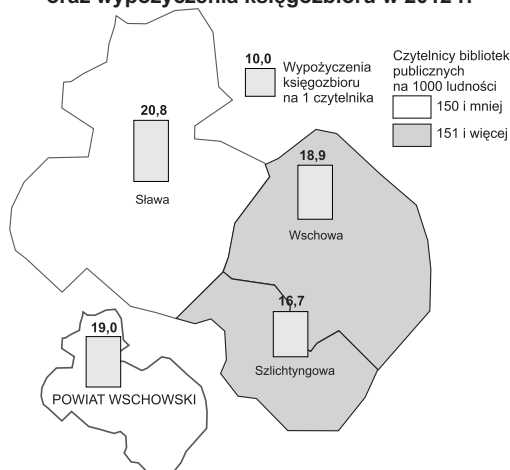
Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat wschowski 2011	8	2	137,0	5837	112,7
2012	8	2	134,4	5531	105,2
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	5	1	51,0	1325	27,5
Szlichtyngowa	2	1	29,3	861	14,3
Wschowa	1	-	54,1	3345	63,3

- Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie Sława 62,5% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie Sława – 21 woluminów, najmniej w gminie Szlichtyngowa - 17 woluminów.
- Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2011 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu wschowskiego instytucje zwiększyła się o 79, tj. o 24,8%.

Czytelnicy bibliotek publicznych oraz wypożyczenia księgozbioru w 2012 r.

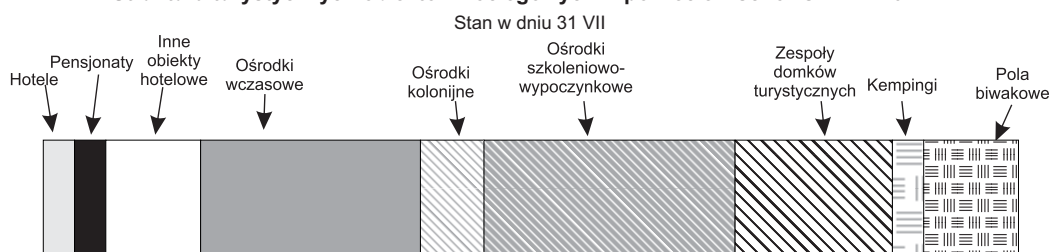

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat wschowski 2011	10	318	39465
2012	10	397	127129
Gminy miejsko-wiejskie:			
Sława	1	104	109734
Szlichtyngowa	8	40	1500
Wschowa	1	253	15895

o Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Wschowa 63,7% ogólnej liczby imprez w powiecie. Najwyższą frekwencję uczestników imprez odnotowano w gminie Sława – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 1055 osób.

Struktura turystycznych obiektów noclegowych w powiecie wschowskim w 2012 r.

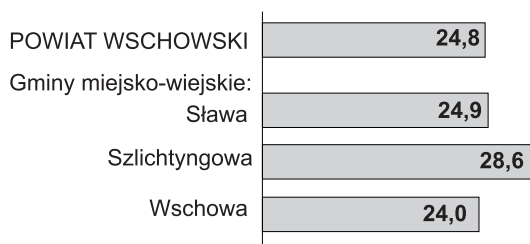
o Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2012 r. w granicach powiatu wschowskiego funkcjonowało 31 turystycznych obiektów noclegowych, tj. 10,1% wszystkich obiektów w województwie.

Turystyczne obiekty noclegowe i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat wschowski 2011	26	10	1928	573
2012	31	8	3501	441
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	23	4	2998	375
Szlichtyngowa	1	1	15	15
Wschowa	7	3	488	51

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2012 r.

o Bazę noclegową powiatu wschowskiego tworzyło 5 obiektów hotelowych i 26 pozostałych obiektów noclegowych. Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gminy Sława 74,2% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

o W powiecie słubickim do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 3501 miejsc noclegowych, tj. o 81,6% więcej niż w 2011 r. Miejsca całoroczne stanowiły 12,6% wszystkich miejsc noclegowych.

o W 2012 r. w powiecie wschowskim turystyczne obiekty noclegowe przyjęły 29,4 tys. turystów, w tym 2,7% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2011 r. odnotowano wzrost liczby osób korzystających z noclegu - o 33,9%, w tym turystów zagranicznych - o 64,4%.

Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat wschowski 2011	21987	481	88355	1161
	2012	791	110337	2976
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	25640	405	96747	1672
Szlichtyngowa	477	55	1570	128
Wschowa	3314	331	12020	1176

- ° Najwięcej osób korzystało z turystycznych obiektów noclegowych w gminie Sława, gdzie z noclegu skorzystało 87,1% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.
- ° W stosunku do 2011 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie wschowskim wzrosła o 22,0 tys., tj. o 24,9%. Wzrosła również liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 1,8 tys. i ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2012 r. wynosił 2,7%, tj. o 1,4 p. proc. więcej niż w 2011 r.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2012/13

- ° O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Szlichtyngowa (28,6%), a najniższy w gminie Wschowa (24,0%).

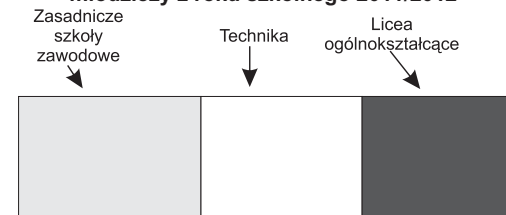
Edukacja i wychowanie

- ° W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie wschowskim funkcjonowało 31 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 6,3% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba zmniejszyła się o 2 placówki. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie Sława (45,5% ogólnej liczby placówek w powiecie) i gminie Wschowa (41,9% ogólnej liczby placówek).

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym	
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat
Powiat wschowski . . 2011/2012	33	12	1046	1394	994	375
	2012/2012	11	1066	1433	1054	378
Gminy miejsko-wiejskie:						
Sława	14	3	255	455	256	129
Szlichtyngowa.	4	2	138	192	138	49
Wschowa	13	6	673	786	660	200

- ° Przedszkola stanowiły 35,5% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 ich liczba zmniejszyła się o 8,3%. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie Wschowa (54,5% ogólnej liczby przedszkoli w powiecie), gdzie oferowano 63,1% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu wschowskiego. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadało 97 miejsc.
- ° W roku szkolnym 2012/2013 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 1,4 tys. dzieci, tj. o 2,8% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 73,6% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 2,3 p. proc. więcej niż w roku szkolnym 2011/2012. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 46 dzieci.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych^a dla młodzieży z roku szkolnego 2011/2012

^a Łącznie ze specjalnymi.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat wschowski . . .	2011/2012	19	2597	452
	2012/2013	19	2543	406
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława		7	869	115
Szlichtyngowa		3	326	56
Wschowa		9	1348	235

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W powiecie wschowskim w roku szkolnym 2012/2013 działało 19 szkół podstawowych i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Wschowa (47,4% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).
- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 2,5 tys. dzieci, tj. 4,5% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 2,1%. Zmniejszyła się również liczba absolwentów (o 10,2%). Średnio na jedną szkołę w powiecie przypadało 134 uczniów.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat wschowski	2011/2012	8	1424	514
	2012/2013	8	1359	451
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława		2	413	131
Szlichtyngowa		1	124	52
Wschowa		5	822	268

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie funkcjonowało 8 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie Wschowa (62,5% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).
- W gimnazjach kształciło się 1,4 tys. uczniów, tj. 4,4% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 4,6%. Zmniejszyła się również liczba absolwentów z roku szkolnego 2011/2012 (o 12,3%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie wschowskim przypadało 170 uczniów.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2012 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2012/2013 wyniósł 94,7% i był o 0,3 p. proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie wschowskim 90,7% i był o 0,9 p. proc. niższy niż rok wcześniej.
- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2012/2013 w powiecie wschowskim pozostawało 11 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 1,1 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyło 5 zasadniczych szkół zawodowych, 3 licea ogólnokształcące, 2 technika oraz 1 szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.
- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie wschowskim działała również 1 szkoła policealna, w której kształciło się 25 osób.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- W końcu 2012 r. długość sieci wodociągowej rozdzielczej wyniosła blisko 296 km. Na 100 km² powiatu wschowskiego przypadało 47,4 km wodociągu (wobec 47,6 km średnio w województwie). W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci wodociągowej występowało w gminie Wschowa (72,5 km na 100 km² powierzchni).
- W końcu 2012 r. 89,2% ogółu ludności powiatu korzystało z sieci wodociągowej (wobec 89,7% średnio w województwie). Biorąc pod uwagę gminy powiatu, najmniej osób korzystających z wodociągu notuje się w gminie Sława (73,9%).
- W 2012 r. przeciętne zużycie wody przez gospodarstwa domowe w powiecie wschowskim w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 27,2 m³, tj. o 5,2% mniej niż przeciętnie w województwie. Najwyższe zużycie wody notowano w gminie Wschowa (29,2 m³ na 1 mieszkańca).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2012 r.

Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat wschowski	295,9	47,4	89,2	137,1	22,0	52,3
Gminy miejsko-wiejskie:						
Sława	112,6	34,4	73,9	42,4	13,0	31,5
Szlichtyngowa	40,5	40,5	95,5	60,9	60,9	50,1
Wschowa	142,8	72,5	96,6	33,8	17,2	64,9

- Długość sieci kanalizacyjnej w powiecie wschowskim wyniosła ponad 137 km, a w przeliczeniu na 100 km² 22,0 km. Było to o 3,5% mniej niż średnio w województwie. W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci kanalizacyjnej występuje w gminie Szlichtyngowa (60,9 km na 100 km²).
- W końcu 2012 r. ponad połowa ludności (52,3%) korzystała z sieci kanalizacyjnej (wobec 64,9% średnio w województwie). Spośród gmin powiatu największy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminie Wschowa (64,9%), a najmniejszy w gminie Sława (31,5%).
- W powiecie wschowskim w końcu 2012 r. w populacji gospodarstw domowych było 13,2 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła 3,9% ogółu energii zużytej w województwie. Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę (gospodarstwo domowe) wyniosło 2153 kWh, tj. o 6,2% więcej niż przeciętnie w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 722 kWh.
- Powiat wschowski wyróżnia jeden z niższych wśród powiatów województwa lubuskiego wskaźników zagęszczenia sieci gazowej. W końcu 2012 r. długość sieci gazowej wyniosła 72 km, a w przeliczeniu na 100 km² – 11,5 km (wobec 27,2 km średnio w województwie). Niższy wskaźnik zagęszczenia notowano w powiecie strzelecko-drezdeneckim (10,4 km). Najmniejsze zagęszczenie sieci gazowej w powiecie notowano w gminie Sława (0,9 km na 100 km²), a najwyższe w gminie Wschowa (29,0 km).
- W 2012 r. w powiecie było 4,7 tys. gospodarstw domowych, będących odbiorcami gazu. Przeciętne zużycie gazu w przeliczeniu na 1 gospodarstwo domowe wyniosło 770,3 m³, tj. o 11,7% więcej niż średnio w województwie.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

- W 2012 r. w powiecie wschowskim oddano do użytkowania 101 mieszkań (tj. o 12,2% więcej niż przed rokiem), przy czym były to mieszkania wyłącznie w budownictwie indywidualnym. Większość mieszkań oddanych do użytkowania była zlokalizowana w obszarze wiejskim (66,3%), w tym największej w wiejskiej części gminy miejsko-wiejskiej Sława (43,6%).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat wschowski . .	101	511	12914	127,9
Gminy miejsko-wiejskie:				
Sława	47	227	5183	110,3
Szlichtyngowa	7	37	871	124,4
Wschowa	47	247	6860	146,0

- Wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu w 2012 r. wyniósł 2,6 wobec 3,1 średnio w województwie. W przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw oddano do użytkowania 404 mieszkania, tj. o 30,7% mniej niż średnio w województwie, jednak o 1,0% więcej niż w 2011 r.

Finanse publiczne

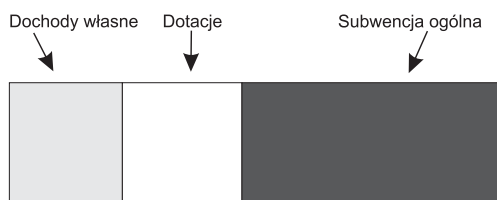
- W 2012 r. dochody powiatu wschowskiego wyniosły 34,0 mln zł i były o 5,5% niższe niż w 2011 r., natomiast wydatki zmniejszono w skali roku o 8,4% do 35,0 mln zł. W rezultacie w 2012 r. wynik budżetu powiatu wschowskiego ukształtował się na poziomie minus 1,0 mln zł (wobec minus 2,2 mln zł w 2011 r.), a relacja wyniku do dochodu uległa poprawie z minus 6,2% w 2011 r. do minus 3,0% w 2012 r.

- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu wschowskiego wyniosły 864 zł i były o 1,3% wyższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki natomiast w wysokości 889 zł na 1 mieszkańca były o 5,9% wyższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2012 r.

Wyszczególnienie a - w zł b - 2011=100		Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	Z tego wydatki	
					bieżące	inwestycyjne
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU						
Powiat wschowski	a	863,62	198,61	889,45	855,48	33,97
	b	94,5	97,6	91,6	106,2	20,5
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN						
Gminy miejsko-wiejskie:						
Sława	a	3175,39	1444,47	3174,57	2939,43	223,98
	b	101,0	109,7	103,7	105,4	81,9
Szlichtyngowa	a	2715,73	931,31	2798,87	2620,22	178,66
	b	88,1	93,4	91,1	102,9	33,9
Wschowa	a	2591,05	1131,83	2775,97	2417,67	358,29
	b	99,6	99,4	92,5	101,4	60,4

Struktura dochodów powiatu wschowskiego według rodzajów w 2012 r.

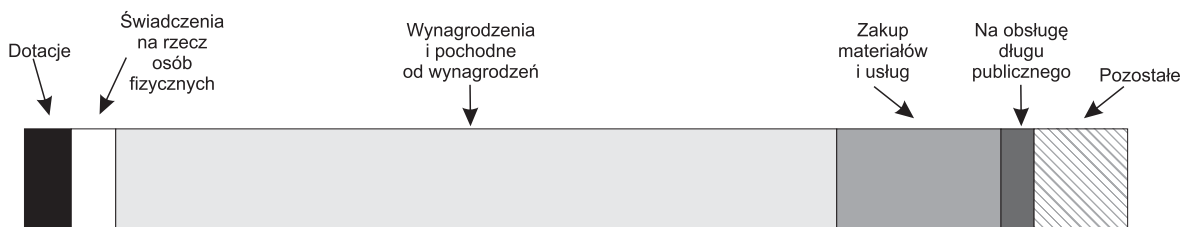

- Udział subwencji ogólnej w ogóle dochodów budżetu powiatu wschowskiego w 2012 r. wyniósł 52,5% (wobec 45,6% średnio w powiatach województwa). Dalsze 24,5% stanowiły dotacje, a 23,0% - dochody własne (wobec odpowiednio 23,9% i 30,5% średnio w powiatach).

- W 2012 r. dochody budżetu powiatu wschowskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 0,5 mln zł (tj. o 7,8% więcej niż w 2011 r.), co stanowiło 1,4% ogółu dochodów powiatu.

- Z ogółu wydatków powiatu wschowskiego 96,2% stanowiły wydatki bieżące. Dalsze 3,8% przeznaczono na wydatki majątkowe (wobec 5,7% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 34 zł, tj. były o 28,1% niższe niż średnio w powiatach, a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2011 r. – o 79,5% niższe.

Struktura wydatków bieżących powiatu wschowskiego w 2012 r.

- Dochody gmin powiatu wschowskiego zbiorczo wyniosły 110,0 mln zł i były o 1,5% niższe od notowanych 2011 r., natomiast wydatki zmniejszyły się w skali roku o 4,1% do 114,5 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 7,6 mln zł w 2011 r. do minus 4,4 mln zł w 2012 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła minus 4,0% (wobec minus 6,8% w 2011 r.).

Ujemną relację wyniku do dochodu notowano w gminie Wschowa (minus 7,1%) oraz w gminie Szlichtyngowa (minus 3,1%).

- Dochody gmin powiatu wschowskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2794 zł, w tym dochody własne 1205 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie wschowskim wyniosły 2906 zł, w tym wydatki bieżące 2610 zł.

Struktura dochodów i wydatków gmin powiatu wschowskiego według rodzajów (w % ogółem) w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody własne	Dotacje	Subwencja Ogólna	Wydatki	
				majątkowe	bieżące
Gminy miejsko-wiejskie:					
Sława	45,5	18,1	36,4	7,4	92,6
Szlichtyngowa	34,3	25,3	40,4	6,4	93,6
Wschowa	43,7	24,0	32,3	12,9	87,1

- Dochody własne gmin powiatu wschowskiego stanowiły średnio 43,2% ogółu dochodów, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 34,3% w gminie Szlichtyngowa do 45,5% w gminie Sława.
Dalsze 34,8% ogółu dochodów gmin powiatu wschowskiego zapewniała subwencja ogólna, a 22,0% - dotacje.
- W 2012 r. dochody budżetów gmin powiatu wschowskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 4,1 mln zł (tj. o 33,8% mniej niż w 2011 r.), co stanowiło 3,7% ogółu dochodów gmin w powiecie. Relatywnie największe wsparcie budżetu środkami unijnymi uzyskała gmina Wschowa – w wysokości 3,7 mln zł, tj. 6,5% ogółu dochodów gminy.
- Wydatki bieżące gmin powiatu wschowskiego stanowiły 89,8% ogółu wydatków (było to o 3,1 p.proc. więcej niż średnio w gminach województwa lubuskiego). Pozostałe 10,2% ogółu wydatków stanowiły wydatki majątkowe (wobec 13,3% średnio w gminach w województwie lubuskim), w tym 10,1% - wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 292 zł, tj. były niższe niż średnio w gminach w województwie (o 21,6%), a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2011 r. – o 39,5% niższe.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu wschowskiego w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2011 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy miejsko-wiejskie:			
Sława	317,7	20,1	0,8
Szlichtyngowa	98,1	5,4	0,7
Wschowa	3680,3	131,9	6,5

Podmioty gospodarki narodowej

- W końcu grudnia 2012 r. w powiecie wschowskim zarejestrowanych było 3,3 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 3,1% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2011 r. liczba podmiotów wzrosła o 64, tj. o 2,0%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat wschowski 2011	3281	291	438	876	188	323	1165
2012	3345	299	447	866	193	339	1201
Gminy miejsko-wiejskie:							
Sława	1041	89	139	277	91	33	412
Szlichtyngowa	224	13	48	54	15	12	82
Wschowa	2080	197	260	535	87	294	707

- Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejsko-wiejskiej Wschowa (62,2% ogólnej liczby podmiotów w powiecie).
- W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych”(35,9% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (25,9%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat wschowski							
2011	3281	154	24	150	19	121	2411
2012	3345	172	26	151	21	121	2423
Gminy miejsko-wiejskie:							
Sława	1041	66	12	51	5	46	807
Szlichtyngowa	224	6	1	12	3	18	157
Wschowa	2080	100	13	88	13	57	1459

- ° Spółki handlowe stanowiły w powiecie wschowskim 5,1% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 26 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (0,9% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Wschowa (58,1% ogółu spółek handlowych w powiecie).

POWIAT ZIELONOGÓRSKI

Powierzchnia i ludność

- ° Powiat zielonogórski położony jest w środkowo-wschodniej części województwa. W 2012 r. na powierzchni 1569 km² mieszkało 94,6 tys. osób, tj. 9,2% populacji województwa. Liczba ludności powiatu zwiększyła się w skali roku o 812 osób, tj. o 0,9%. Wskaźnik urbanizacji, określający udział ludności miejskiej w ludności ogółem, wyniósł 36,8% i należał do najniższych w województwie.

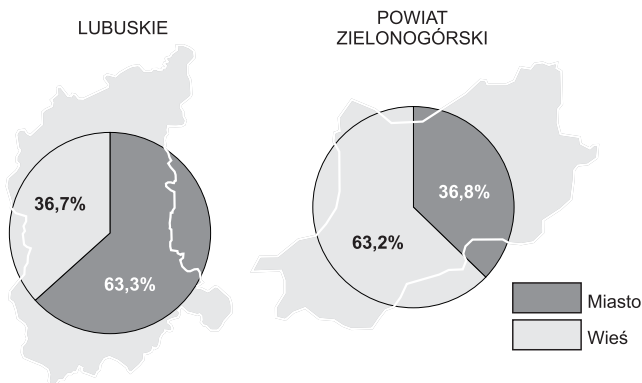
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Powiat zielonogórski 2011	1569	93749	47423	60	102
2012	1569	94561	47836	60	102
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	93	6326	3203	68	103
Czerwieńsk	195	9977	5034	51	102
Kargowa	129	5833	2994	45	105
Nowogród Bobrzański	260	9465	4772	36	102
Sulechów	237	26755	13648	113	104
Gminy wiejskie:					
Bojadła	102	3382	1669	33	97
Świdnica	160	6307	3176	39	101
Trzebiechów	81	3369	1647	42	96
Zabór	93	3947	2000	42	103
Zielona Góra	219	19200	9693	87	102

- ° Najwięcej ludności mieszkało w gminie miejsko-wiejskiej Sulechów – 26,8 tys. (28,3% ogólnej liczby ludności powiatu) i gminie wiejskiej Zielona Góra – 19,2 tys. (20,3%), natomiast najmniej mieszkańców liczyły gminy Trzebiechów i Bojadła – po 3,4 tys. osób (tj. po 3,6%).
- ° Ponad połowę ludności powiatu stanowiły kobiety (50,6%). Współczynnik feminizacji (określający liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtował się na poziomie 102. Najwyższym współczynnikiem feminizacji charakteryzowały się obszary miejskie gmin Kargowa i Sulechów (po 107), podczas gdy w gminie Trzebiechów obserwowano największą przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami (96 kobiet na 100 mężczyzn).

Struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2012 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

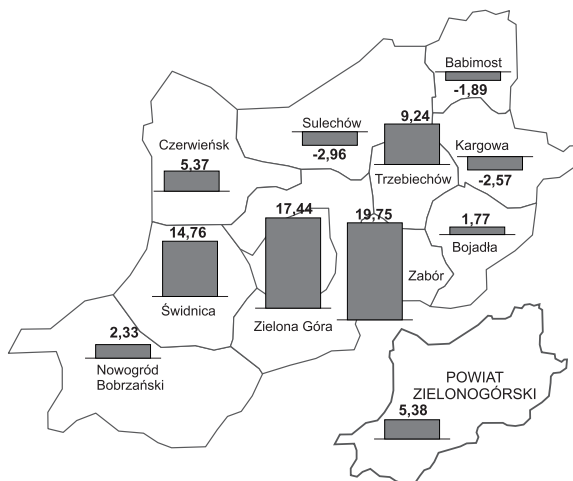
- Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności powiatu wyniósł 19,4%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 66,1%, a w wieku poprodukcyjnym 14,5%. Najwyższym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym charakteryzowała się wiejska część gminy Czerwieńsk (21,3%), natomiast najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano w gminie Bojadła (16,8%).
- W miejskiej części gminy Czerwieńsk liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych (47).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat zielonogórski	2011	4,77	10,09	8,63	1,45
	2012	5,03	9,97	8,51	1,46
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost		3,94	9,15	10,10	-0,95
Czerwieńsk		5,67	9,02	9,32	-0,30
Kargowa		4,79	9,41	10,95	-1,54
Nowogród Bobrzański		6,77	8,89	8,15	0,74
Sulechów		4,95	10,47	8,40	2,06
Gminy wiejskie:					
Bojadła		5,32	11,52	7,68	3,84
Świdnica		5,77	10,10	6,58	3,53
Trzebiechów		5,37	10,44	11,63	-1,19
Zabór		2,56	8,46	11,54	-3,08
Zielona Góra		4,53	10,64	6,75	3,90

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2012 r. na poziomie 5,0 (przed rokiem 4,8), plasując powiat zielonogórski (razem z miastem na prawach powiatu Zieloną Górą) na 11 miejscu wśród pozostałych powiatów województwa. W 2012 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w wiejskiej części gminy Nowogród Bobrzański (8,2), natomiast najmniejsza w gminie Zabór (2,6).
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2012 r. wyniósł 10,0 wobec 10,1 w 2011 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował (razem z powiatem żagańskim oraz miastem na prawach powiatu Gorzowem Wielkopolskim) 9 miejsce wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w wiejskiej części gminy Babimost (12,7), a najniższy w miejskiej części tej gminy (7,2).

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.

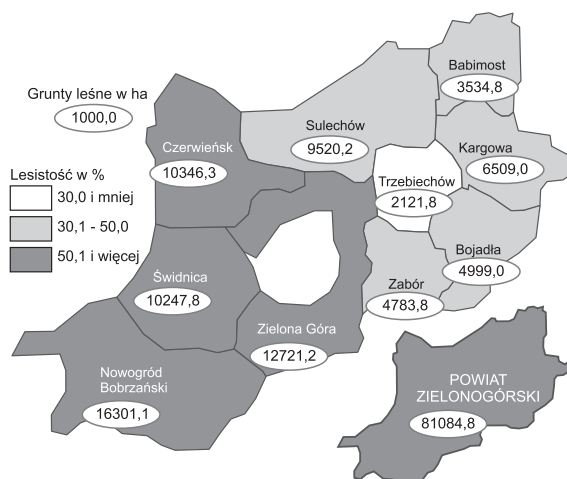
(minus 12,7 osoby na 1000 ludności).

- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 8,5 (przed rokiem 8,6) i był jednym z niższych wśród powiatów województwa. W przekroju miast i gmin, najniższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w gminie Świdnica (6,6), natomiast najwyższa umieralność wystąpiła w gminie Trzebiechów (11,6).
- W 2012 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł 1,5 (podobnie jak w poprzednim roku) i plasował powiat zielonogórski na 3 miejscu wśród powiatów województwa. W przeliczeniu na 1000 ludności najwyższy przyrost naturalny wystąpił w gminie Zielona Góra (3,9), a najniższy w gminie Zabór (minus 3,1).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość 5,4 (w 2011 r. – 3,1). Największy napływ ludności na pobyt stały odnotowano w gminie Zabór (19,8), natomiast największy odpływ ludności wystąpił w wiejskiej części gminy Kargowa

Środowisko i ekologia

- W końcu 2012 r. grunty leśne powiatu zielonogórskiego zajmowały obszar 81084,8 ha stanowiąc 11,4% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 78740,4 ha porastały 50,2% powierzchni powiatu.
- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminach Świdnica (61,4) i Nowogród Bobrzański (61,0), a najniższy w mieście Babimost (1,3).
- W 2012 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu zielonogórskiego wynosiła 46366,7 ha, co stanowiło 3,3% powierzchni geograficznej województwa i 29,5% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody zwiększyła się o 131,6 ha, tj. o 0,3%.
- Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowała się gmina Zielona Góra (4,2%), a najmniejszą gmina Babimost (1,4%).

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2012 r.
Stan w dniu 31 XII

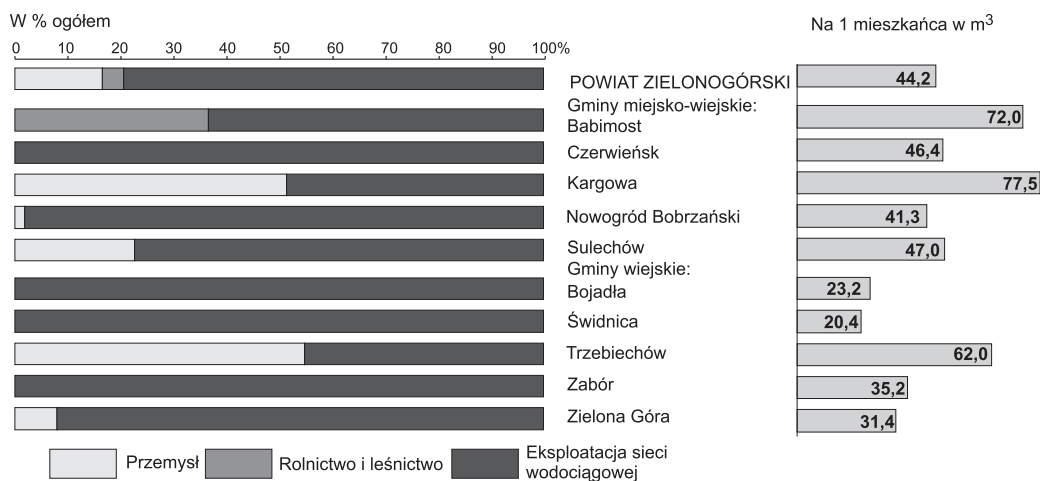

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
w ha					
Powiat zielonogórski 2011	46235,1	187,2	45351,4	426,5	220
2012	46366,7	187,2	45262,7	426,5	221
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	2219,9	42,9	2169,0	8,0	8
Czerwieńsk	5856,3	-	5219,0	147,0	18
Kargowa	4274,6	-	4242,0	32,6	12
Nowogród Bobrzański	4621,5	-	4602,0	19,5	23
Sulechów	4499,5	38,4	4359,6	101,5	68
Gminy wiejskie:					
Bojadła	6440,2	-	6422,0	18,2	6
Świdnica	6570,6	-	6569,0	1,6	46
Trzebiechów	2583,2	17,2	2518,8	47,2	13
Zabór	2785,3	-	2771,0	14,3	6
Zielona Góra	6515,6	88,7	6390,3	36,6	21

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2012 r.

- Zielonogórski jest 10. powiatem w województwie pod względem zużycia wody ogółem (przed powiatami: nowosolskim, świebodzińskim, sulęcińskim i wschowskim). W 2012 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 44,2 m³, tj. o 46,0 m³ mniej niż średnio w województwie.
- Najwięcej – 79,5% zużytej wody – wykorzystano eksploatując sieć wodociagową, 16,5% na cele produkcyjne w przemyśle, a pozostałe 4,0% zużyto do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano w przemyśle (obszar wiejski gminy Kargowa – 55,8%), gmina Trzebiechów (54,8%) oraz w rolnictwie i leśnictwie (obszar wiejski Babimostu – 66,0%. Wielkość zużycia wody w pozostałych gminach jest zdeterminowana eksploatacją sieci wodociagowej.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
Powiat zielonogórski 2011	2676	2675	64,6	1	-	61,1
2012	3062	3061	61,0	1	-	62,9
Gminy miejsko-wiejskie:						
Babimost	263	263	100,0	-	-	92,3
Czerwieńsk	250	250	-	-	-	70,3
Kargowa	229	229	-	-	-	57,6
Nowogród Bobrzański	218	218	100,0	-	-	54,6
Sulechów	910	909	90,4	1	-	83,5
Gminy wiejskie:						
Świdnica	385	385	85,2	-	-	85,7
Trzebiechów	119	119	100,0	-	-	13,7
Zabór	30	30	100,0	-	-	25,3
Zielona Góra	658	658	13,4	-	-	46,2

- W 2012 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 3062 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2011 r. nastąpił wzrost o 14,4% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Sulechów (21,6% ogółu), natomiast najmniej na obszarze wiejskim gminy Kargowa (0,1% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 61,0% ścieków.
- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 62,9% ogółu mieszkańców powiatu (w 2011 r. 61,1%). Relatywnie wysoki udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat zielonogórski na 7. lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Babimost (100,0%), Sulechów (95,8%) i Czerwieńsk (94,7%), najniższym gmina Trzebiechów (13,7%).

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat zielonogórski 2011		23413,7		22115,9
2012		34248,5		18440,3
Gminy miejsko-wiejskie:				
Babimost		172,2		147,0
Czerwieńsk		485,3		821,6
Kargowa		57,0		-
Nowogród Bobrzański		36,0		4459,9
Sulechów		15337,8		331,9
Gminy wiejskie:				
Bojadła		5596,0		4141,5
Świdnica		7377,2		1067,5
Trzebiechów		12,6		3363,5
Zabór		-		31,0
Zielona Góra		5174,4		4076,4

- W 2012 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 34,2 mln zł, tj. 364 zł w przeliczeniu na mieszkańca (3. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 85,6% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, 7,3% na ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu, 6,4% na zmniejszenie hałasu i wibracji, a pozostałe 0,7% na gospodarkę odpadami, ochronę i przewrócenie wartości użytkowej gleb, ochronę wód podziemnych i powierzchniowych.
- Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w mieście Sulechów, gdzie wydano 43,5% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 846 zł.
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 18,4 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 196 zł. Większość środków – 38,4% przeznaczono na obwałowania przeciwpowodziowe, 29,8% na ujęcia i doprowadzenia

wody, 24,3% na zbiorniki i stopnie wodne, a pozostałe 7,5% przeznaczono na inwestycje związane z budową i modernizacją stacji uzdatniania wody oraz z regulacją i zabudową rzek. Najwięcej – 24,2% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano na obszarze wiejskim gminy Nowogród Bobrzański.

- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki pochodzące z zagranicy (stanowiące 42,2% ogółu zainwestowanych środków), środki własne stanowiły 33,1%, kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe) oraz środki z budżetu województwa zawierały się odpowiednio w 13,8% i 9,7% udziale w ogóle wydatkowanych kwot, natomiast fundusze ekologiczne wyniosły 1,2%.

Rynek pracy

- W 2012 r. liczba pracujących w powiecie zielonogórskim była o 2,5% mniejsza niż w roku poprzednim, a ich udział w ogóle pracujących w województwie wyniósł 7,5% (wobec 7,6% w 2011 r.). Jednocześnie wzrosła liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 7,9%), którzy stanowili 8,2% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,4 p. proc. więcej niż w 2011 r.).

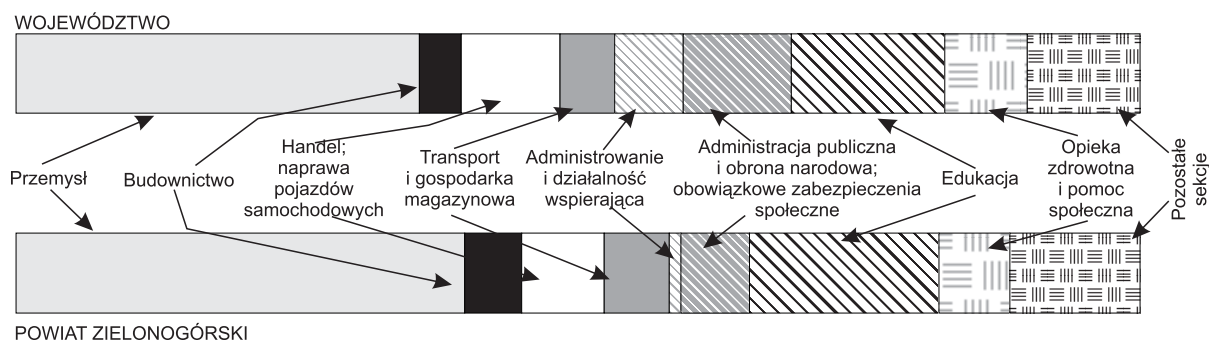
Pracujący w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat zielonogórski	16211	97,5	100,0	6958	259
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	1757	99,3	10,8	675	436
Czerwieńsk	1587	108,3	9,8	623	240
Kargowa	1305	106,0	8,1	666	346
Nowogród Bobrzański	1110	96,0	6,8	602	176
Sulechów	4977	93,6	30,7	2331	279
Gminy wiejskie:					
Bojadła	339	87,8	2,1	167	157
Świdnica	623	79,6	3,8	245	149
Trzebiechów	598	117,7	3,7	352	274
Zabór	417	108,6	2,6	242	159
Zielona Góra	3498	96,4	21,6	1055	272

- W 2012 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 16,2 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 259 osób (wobec 324 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Świdnica (149 osób na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie Babimost (436 osób).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 42,9% i był najniższy wśród powiatów województwa lubuskiego (o 7,0 p. proc. mniej niż średnio w województwie), przy czym ich liczba wzrosła skali roku o 0,3%, przy spadku liczby pracujących mężczyzn o 4,5%.
- Z ogółu pracujących w powiecie zielonogórskim 51,8% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych, 44,7% – w przemyśle i budownictwie, a pozostałe 3,5% – w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie. Sektor prywatny koncentrował 64,8% ogółu pracujących (tj. o 0,5 p. proc. mniej niż średnio w województwie lubuskim).
- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie zielonogórskim wyniosło 11,7 tys. osób i było o 3,7% niższe niż w 2011 r. Spadek przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w budownictwie (o 9,9%), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 7,0%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 3,6%) oraz w przemyśle (o 2,3%).

Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji w 2012 r.

- ° Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2012 r. wyniosła 4,9 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 79 osób (wobec 91 średnio w województwie), najwięcej w gminie Bojadła (103 osoby), a najmniej w gminie Babimost (50 osób).

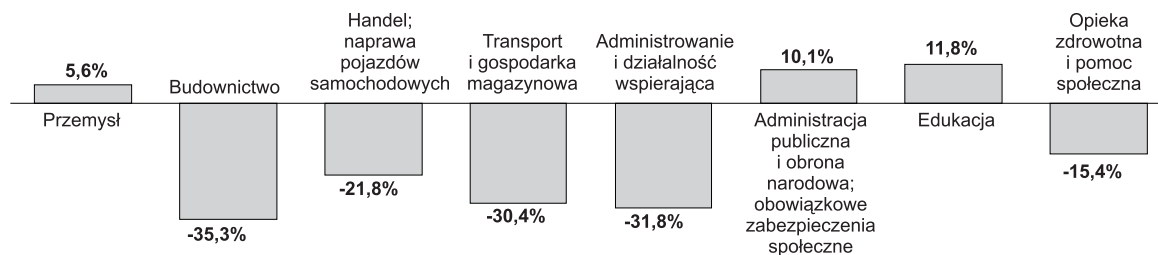
Bezrobotni zarejestrowani w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat zielonogórski	4945	107,9	100,0	2635	79
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	200	125,0	4,0	122	50
Czerwieńsk	582	96,7	11,8	306	88
Kargowa	279	112,0	5,6	153	74
Nowogród Bobrzański	617	114,0	12,5	320	98
Sulechów	1462	107,5	29,6	796	82
Gminy wiejskie:					
Bojadła	223	102,8	4,5	115	103
Świdnica	300	127,1	6,1	161	72
Trzebiechów	181	111,0	3,7	100	83
Zabór	225	112,5	4,6	111	86
Zielona Góra	876	102,5	17,7	451	68

- ° W populacji bezrobotnych w powiecie zielonogórskim 53,3% stanowiły kobiety (wobec 52,3% średnio w województwie). Ich liczba wzrosła w stosunku do 2011 r. o 1,5%, przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 16,3%.
- ° Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 19,0% i 22,7% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 40,0% (wobec 47,0% średnio w województwie), przy czym najwyższy był w gminie Bojadła (46,6%), a najniższy w gminie Babimost (35,5%).
- ° W końcu 2012 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 15,8% (wobec 14,8% w 2011 r.)
- ° Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie zielonogórskim w 2012 r. wyniosło 3373 zł i było o 5,3% wyższe od przeciętnego wynagrodzenia brutto w województwie. Podobnie jak w roku poprzednim, w 2012 r. wzrost wynagrodzenia w powiecie był bardziej dynamiczny niż średnio w województwie (wyniósł 9,8% wobec 4,2% średnio w województwie). Ponadto był to najwyższy wzrost wśród powiatów województwa lubuskiego.

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2012 r.

Kultura i turystyka

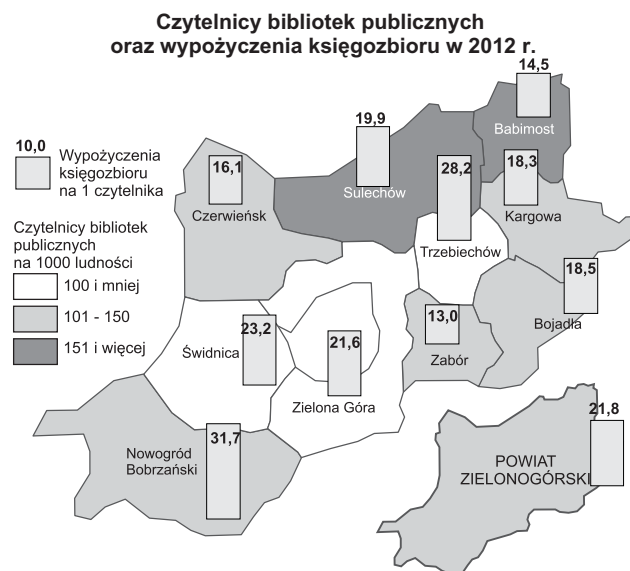
- ° W końcu grudnia 2012 r. w powiecie zielonogórskim funkcjonowało 30 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 11,8% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek nie uległa zmianie, wzrosła natomiast liczba wypożyczeń o 1,1%. W skali roku odnotowano spadek liczby woluminów księgozbioru o 0,2% oraz czytelników o 2,5%.

Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat zielonogórski. 2011	30	10	362,3	13904	292,2
2012	30	10	361,6	13559	271,3
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	2	1	28,9	1812	26,3
Czerwieńsk	5	1	49,1	1416	22,8
Kargowa	2	-	24,3	750	13,7
Nowogród Bobrzański	3	-	41,2	1188	37,6
Sulechów	6	2	91,5	5146	102,5
Gminy wiejskie:					
Bojadła	2	-	23,0	399	7,4
Świdnica	2	-	16,6	396	9,2
Trzebiechów	1	-	13,5	325	9,2
Zabór	1	3	18,8	410	5,3
Zielona Góra	6	3	54,5	1717	37,2

- o Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie miejsko-wiejskiej Sulechów oraz gminie wiejskiej Zielona Góra – po 20,0% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie miejsko-wiejskiej Nowogród Bobrzański - 32 woluminy, najmniej w gminie Zabór – 13 woluminów.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat zielonogórski. 2011	7	659	74715
2012	8	595	69385
Gminy miejsko-wiejskie:			
Babimost	1	39	6410
Czerwieńsk	1	34	4360
Kargowa	1	39	9800
Nowogród Bobrzański	1	16	1160
Sulechów	1	375	34500
Gminy wiejskie:			
Bojadła	1	14	2045
Świdnica	1	20	3730
Trzebiechów	1	58	7380

- o Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2011 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu zielonogórskiego instytucje zmalała o 64, tj. o 9,7%.
- o Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Sulechów 63,0% ogólnej liczby imprez w powiecie. Najwyższą frekwencję odnotowano natomiast w gminie Kargowa gdzie średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 251 osób.
- o Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2012 r. w granicach powiatu zielonogórskiego funkcjonowało 18 turystycznych obiektów noclegowych, tj. 5,9% wszystkich obiektów w województwie.

Struktura turystycznych obiektów noclegowych w powiecie zielonogórskim w 2012 r.

Stan w dniu 31 VII

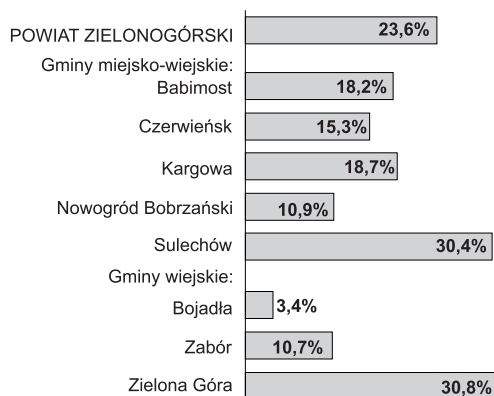

Turystyczne obiekty noclegowe i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat zielonogórski 2011	18	14	761	581
2012	18	14	807	603
Gminy miejsko-wiejskie:				
Babimost	1	1	50	50
Czerwieńsk	1	1	23	23
Kargowa	4	1	191	29
Nowogród Bobrzański	2	2	49	37
Sulechów	3	3	215	215
Gminy wiejskie:				
Bojadła	1	1	10	10
Zabór	2	2	91	91
Zielona Góra	4	3	178	148

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2012 r.

- o Bazę noclegową powiatu tworzyło 8 obiektów hotelowych i 10 pozostałych obiektów noclegowych. Najwięcej obiektów znajdowało się w gminie Kargowa oraz Zielona Góra - po 22,2% ogólnej liczby obiektów w powiecie.
- o W powiecie zielonogórskim do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 807 miejsc noclegowych, tj. o 6,0% więcej niż w 2011 r. Miejsca całoroczne stanowiły 74,7% wszystkich miejsc noclegowych.
- o W 2012 r. w powiecie zielonogórskim turystyczne obiekty noclegowe przyjęły 29,5 tys. turystów, w tym 31,5% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2011 r. odnotowano spadek liczby osób korzystających z noclegu - o 0,4%, przy czym zwiększyła się liczba turystów zagranicznych - o 33,0%.

Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat zielonogórski 2011	29599	6972	62383	10200
2012	29467	9275	55674	11711
Gminy miejsko-wiejskie:				
Babimost	2289	1749	3042	1950
Czerwieńsk	328	-	1291	-
Kargowa	1428	-	5850	-
Nowogród Bobrzański	426	-	1248	-
Sulechów	16855	6835	23904	6835
Gminy wiejskie:				
Bojadła	20	-	124	-
Zabór	1934	92	3274	194
Zielona Góra	6187	599	16941	2732

- o Najwięcej osób korzystało z obiektów zbiorowego zakwaterowania w gminie Sulechów, gdzie z noclegu skorzystało 57,2% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.
- o W stosunku do 2011 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie zielonogórskim zmniejszyła się o 6,7 tys., tj. o 10,8%. Wzrosła natomiast liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 1,5 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2012r. wynosił 21,0%, tj. o 4,6 p. proc. więcej niż w 2011 r.
- o O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminach Zielona Góra (30,8%) i Sulechów (30,4%).

Edukacja i wychowanie

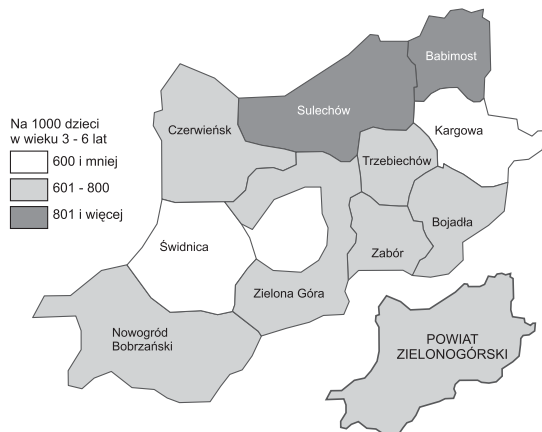
- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie zielonogórskim funkcjonowały 53 placówki wychowania przedszkolnego, tj. 10,8% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba wzrosła o 5 placówek. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie Sulechów (24,5% ogólnej liczby placówek w powiecie).

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym		
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat	
Powiat zielonogórski	2011/2012	48	21	2001	2791	1851	638
	2012/2013	53	23	2150	3070	2049	705
Gminy miejsko-wiejskie:							
Babimost		3	3	227	210	210	51
Czerwieńsk		8	5	362	367	316	75
Kargowa		2	1	126	197	126	32
Nowogród Bobrzański		5	1	200	268	198	69
Sulechów		13	5	495	979	527	212
Gminy wiejskie:							
Bojadła		3	2	115	110	101	27
Świdnica		3	-	-	119	-	29
Trzebiechów		3	2	95	118	93	22
Zabór		3	2	105	124	89	26
Zielona Góra		10	2	425	578	389	162

- Przedszkola stanowiły 43,4% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 ich liczba zwiększyła się o 2 przedszkola. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie Czerwieńsk i gminie Sulechów (po 21,7% ogólnej liczby przedszkoli w powiecie), gdzie oferowano łącznie 40,0% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu zielonogórskiego. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadały 93 miejsca.
- W roku szkolnym 2012/2013 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 3,1 tys. dzieci, tj. o 10,0% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 66,7% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 0,4 p. proc. więcej niż w roku szkolnym 2011/2012. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 58 dzieci.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2012/2013

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

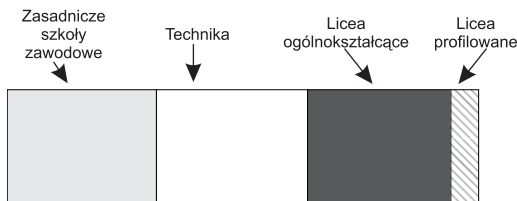
Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a	
Powiat zielonogórski	2011/2012	38	5224	1011
	2012/2013	38	5168	889
Gminy miejsko-wiejskie:				
Babimost	4	403	80	
Czerwieńsk	5	550	80	
Kargowa	2	367	68	
Nowogród Bobrzański	4	529	92	
Sulechów	8	1376	247	
Gminy wiejskie:				
Bojadła	2	207	35	
Świdnica	3	283	42	
Trzebiechów	1	184	38	
Zabór	4	228	52	
Zielona Góra	5	1041	155	

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

szkolnym 2011/2012 ich liczba nie zmieniła się. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie Sulechów (21,1% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).

- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 5,2 tys. dzieci, tj. 9,1% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 1,1%. W skali roku odnotowano również spadek liczby absolwentów (o 12,1%). Średnio na jedną szkołę w powiecie przypadało 136 uczniów.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych^a dla młodzieży z roku szkolnego 2011/2012

^a Łącznie ze specjalnymi.

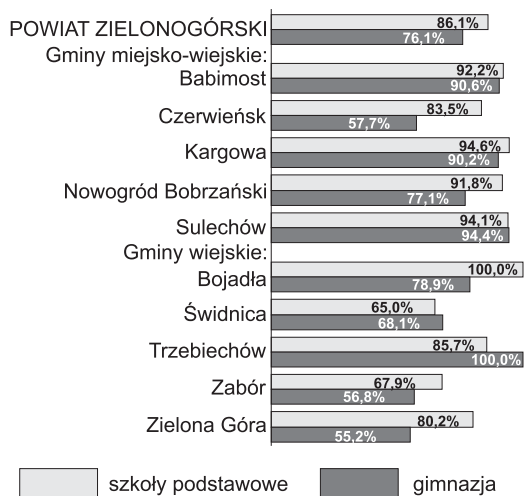
Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat zielonogórski 2011/2012	18	2782	889
2012/2013	18	2639	844
Gminy miejsko-wiejskie:			
Babimost	2	280	95
Czerwieńsk	1	207	62
Kargowa	2	190	55
Nowogród Bobrzański	1	261	76
Sulechów	4	841	273
Gminy wiejskie:			
Bojadła	1	100	29
Świdnica	1	150	54
Trzebiechów	1	117	33
Zabór	3	107	32
Zielona Góra	2	386	135

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

◦ W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie funkcjonowało 18 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie Sulechów (22,2% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).

Współczynnik skolaryzacji netto w roku szkolnym 2012/2013

◦ W gimnazjach kształciło się 2,6 tys. uczniów, tj. 8,5% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W skali roku, zarówno liczba uczniów, jak i liczba absolwentów zmniejszyła się o 5,1%. Średnio na 1 gimnazjum w powiecie zielonogórskim przypadło 147 uczniów.

◦ Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2012 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2012/2013 wyniósł 86,1% i był o 1,1 p. proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie zielonogórskim 76,1% i był, podobnie jak w szkołach podstawowych, o 1,1 p. proc. niższy niż rok wcześniej.

◦ Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2012/2013 w powiecie zielonogórskim pozostawało 7 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 1,3 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyły 2 zasadnicze szkoły zawodowe, 2 licea ogólnokształcące, 1 liceum profilowane, 1 technikum oraz 1 szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

◦ W końcu 2012 r. długość sieci wodociągowej rozdzielczej wyniosła ponad 801 km. Na 100 km² powiatu zielonogórskiego przypadało 51,1 km wodociągu (wobec 47,6 km średnio w województwie). W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci wodociągowej występowało w gminach wiejskich: Zielona Góra (84,4 km na 100 km²) i Trzebiechów (64,1 km), a najniższe w gminie Kargowa (24,2 km na 100 km²) i Bojadła (26,2 km).

◦ W końcu 2012 r. z sieci wodociągowej korzystało 86,6% ogółu ludności powiatu (wobec 89,7% średnio w województwie). Najwyższy wskaźnik korzystających z wodociągu notowano w gminach: Sulechów (97,3%) i Trzebiechów (96,9%), a najniższy w gminie Zielona Góra (73,4%).

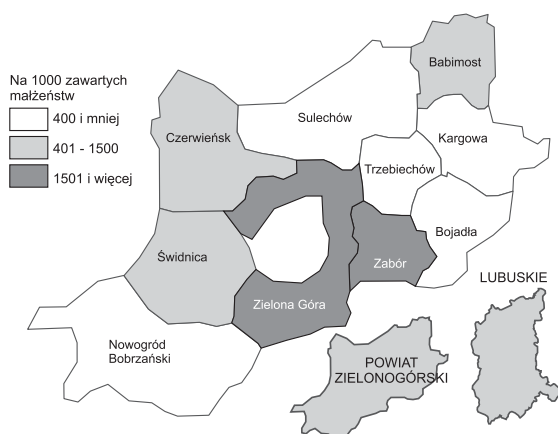
◦ W 2012 r. przeciętne zużycie wody przez gospodarstwa domowe w powiecie zielonogórskim w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 27,6 m³, tj. o 3,8% mniej niż przeciętnie w województwie. Najwyższe zużycie wody notowano w gminie Babimost (34,4 m³ na 1 mieszkańca) i Czerwieńsk (31,6 m³).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2012 r.

Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat zielonogórski	801,3	51,1	86,6	426,2	27,2	51,6
Gmy miejsko-wiejskie:						
Babimost	42,3	45,5	82,2	44,4	47,7	76,1
Czerwieńsk	89,8	46,1	90,9	78,7	40,4	58,7
Kargowa	31,2	24,2	77,5	17,9	13,9	45,4
Nowogród Bobrzański	131,3	50,5	85,5	31,4	12,1	51,7
Sulechów	135,1	57,0	97,3	79,0	33,3	75,6
Gminy wiejskie:						
Bojadła	26,7	26,2	87,7	13,6	13,3	-
Świdnica	61,9	38,7	78,9	80,4	50,3	54,2
Trzebiechów	51,9	64,1	96,9	2,0	2,5	8,3
Zabór	46,3	49,8	93,4	4,9	5,3	23,3
Zielona Góra	184,8	84,4	73,4	73,9	33,7	29,8

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

o Długość sieci kanalizacyjnej w powiecie zielonogórskim wyniosła ponad 426 km, a w przeliczeniu na 100 km² 27,2 km. Było to o 19,3% więcej niż średnio w województwie. W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci kanalizacyjnej występuje w gminie Świdnica (50,3 km na 100 km²) oraz Babimost (47,7 km).

o Ponad połowa ludności powiatu (51,6%) korzystała z sieci kanalizacyjnej. Jest to o 13,3 p. proc. mniej niż średnio w województwie. Spośród gmin powiatu największy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminach miejsko-wiejskich: Babimost (76,1%) i Sulechów (75,6%).

o W powiecie zielonogórskim w końcu 2012 r. w populacji gospodarstw domowych było 29,9 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła 10,0% ogółu energii zużytej w województwie. Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę w gospodarstwach domowych wyniosło 2447 kWh, tj. o 20,7% więcej niż przeciętnie w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 778 kWh.

o Powiat zielonogórski wyróżnia jeden z wyższych wskaźników zagęszczenia sieci gazowej wśród powiatów województwa lubuskiego. W końcu 2012 r. długość sieci gazowej wyniosła blisko 614 km (o 2,2% więcej niż w 2011 r.), a w przeliczeniu na 100 km² – 39,1 km (wobec 27,2 km średnio w województwie). Nie licząc miast na prawach powiatu, wyższy wskaźnik notowano w powiecie gorzowskim (43,6 km). Największe zagęszczenie sieci gazowej w powiecie poza notowano w gminie wiejskiej Zielona Góra (84,8 km na 100 km²), Babimost (57,2 km), Sulechów (47,2 km), Czerwieńsk (40,5 km), a najmniejsze w gminie Nowogród Bobrzański (14,9 km) i Trzebiechów (15,6 km).

o W porównaniu z 2011 r. wzrosła liczba gospodarstw domowych, będących odbiorcami gazu (o 1,5%, tj. do 14,5 tys.), najbardziej znacząco w gminie Nowogród Bobrzański (o 17,4%) oraz Czerwieńsk (o 12,6%). Przeciętne zużycie gazu w przeliczeniu na 1 gospodarstwo domowe wyniosło 1092,6 m³, tj. o 58,5% więcej niż średnio w województwie.

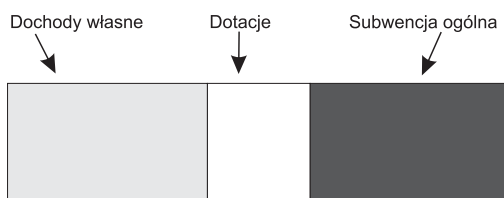
o W 2012 r. w powiecie zielonogórskim oddano do użytkowania 436 mieszkań (tj. o 4,0% mniej niż przed rokiem), w tym 90,1% w budownictwie indywidualnym. Większość mieszkań oddanych do użytkowania była zlokalizowana w obszarze wiejskim (80,0%), m.in. w gminach wiejskich: Zielona Góra (39,7%), Świdnica (10,6%) i Zabór (8,3%) oraz w wiejskiej części gminy miejsko-wiejskiej Sulechów (8,3%).

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat zielonogórski . . .	436	2360	59684	136,9
Gminy miejsko-wiejskie:				
Babimost	19	98	2755	145,0
Czerwieńsk	76	345	7409	97,5
Kargowa	11	66	1456	132,4
Nowogród Bobrzański . . .	20	98	2766	138,3
Sulechów	46	252	6215	135,1
Gminy wiejskie:				
Bojadła	3	16	369	123,0
Świdnica	46	254	6815	148,2
Trzebiechów	6	39	1013	168,8
Zabór	36	205	5031	139,8
Zielona Góra	173	987	25855	149,5

◦ Wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu w 2012 r. wyniósł 4,6 wobec 3,1 średnio w województwie. W przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw oddano do użytkowania blisko 922 mieszkania, tj. o 58,1% więcej niż średnio w województwie, jednak o 9,4% mniej niż w 2011 r.

Struktura dochodów powiatu zielonogórskiego według rodzajów w 2012 r.

Finanse publiczne

◦ W 2012 r. dochody powiatu zielonogórskiego wyniosły 66,3 mln zł i były o 2,9% niższe niż w 2011 r., natomiast wydatki zmniejszyły się o 4,3% do 66,9 mln zł. W rezultacie w 2012 r. wynik budżetu powiatu zielonogórskiego ukształtował się na poziomie minus 0,6 mln zł (wobec minus 1,6 mln zł w 2011 r.). Tym samym relacja wyniku do dochodu uległa poprawie z minus 2,4% w 2011 r. do minus 1,0% w 2012 r.

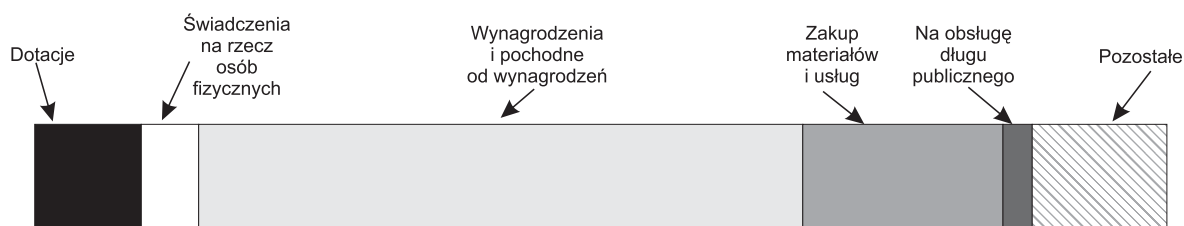
◦ W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu zielonogórskiego wyniosły 705 zł i były o 17,4% niższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki natomiast w wysokości 712 zł na 1 mieszkańca były o 15,3% niższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2012 r.

Wyszczególnienie a - w zł b - 2011=100	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	Z tego wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU					
Powiat zielonogórski	a 704,74	280,77	711,57	676,43	35,14
	b 96,5	104,6	95,2	101,2	44,4
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN					
Gminy miejsko-wiejskie:					
Babimost	a 3437,36	2071,09	3611,00	3025,09	585,91
	b 86,7	78,0	111,1	104,7	162,9
Czerwieńsk	a 3014,82	1455,73	3118,81	2779,24	339,57
	b 92,6	93,2	91,5	103,4	48,2
Kargowa	a 3013,80	1419,39	2970,01	2474,79	495,22
	b 106,1	99,3	102,4	108,3	80,5
Nowogród Bobrzański	a 2552,26	1362,86	2439,12	2251,92	187,20
	b 102,7	108,3	103,4	102,3	118,7
Sulechów	a 2484,56	1516,07	2494,14	2364,31	129,83
	b 103,1	105,7	100,0	103,3	63,6
Gminy wiejskie:					
Bojadła	a 3135,94	1355,90	3458,34	2609,37	848,97
	b 121,2	146,3	118,4	108,7	162,8
Świdnica	a 3287,06	1690,59	3532,65	2606,48	926,17
	b 104,0	83,8	106,5	101,8	122,4
Trzebiechów	a 3203,78	1486,49	2903,83	2433,08	470,75
	b 112,1	119,2	111,0	102,0	203,5
Zabór	a 2987,20	1506,06	3242,47	2501,29	741,18
	b 105,1	106,4	117,9	105,2	198,4
Zielona Góra	a 3137,55	1847,86	2983,29	2502,53	480,76
	b 112,4	108,7	99,2	104,7	78,4

- W strukturze dochodów powiatu dochody własne stanowiły 39,8%, a subwencja ogólna – 39,7% (wobec odpowiednio 30,5% i 45,6% średnio w powiatach województwa). Dalsze 20,4% stanowiły dotacje (wobec 23,9% średnio w powiatach).
- W 2012 r. dochody budżetu powiatu zielonogórskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 1,2 mln zł (tj. o 29,3% mniej niż w 2011 r.), co stanowiło 1,9% ogółu dochodów powiatu.
- Z ogółu wydatków powiatu zielonogórskiego 95,1% stanowiły wydatki bieżące. Dalsze 4,9% przeznaczono na wydatki majątkowe (wobec 5,7% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 35 zł, tj. były o 25,7% niższe niż średnio w powiatach, a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2011 r. – o 55,6% niższe.

Struktura wydatków bieżących powiatu zielonogórskiego w 2012 r.

- Dochody gmin powiatu zielonogórskiego zbiorczo wyniosły 272,5 mln zł i były o 4,0% wyższe od notowanych 2011 r., natomiast wydatki wzrosły w skali roku o 2,9% do poziomu 273,3 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 3,3 mln zł w 2011 r. do minus 0,7 mln zł w 2012 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła minus 0,3% (wobec minus 1,3% w 2011 r.). Podobnie jak przed rokiem, najmniej korzystnie relacja wyniku do dochodu kształtowała się w gminie Bojadła (minus 10,3%), a także w gminach: Zabór (minus 8,5%), Świdnica (minus 7,5%) oraz Babimost (minus 5,1%).
- Dochody gmin powiatu zielonogórskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2899 zł, w tym dochody własne 1597 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie zielonogórskim wyniosły 2907 zł, w tym wydatki bieżące 2509 zł.

Struktura dochodów i wydatków gmin powiatu zielonogórskiego według rodzajów (w % ogółem) w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody własne	Dotacje	Subwencja Ogólna	Wydatki	
				majątkowe	bieżące
Gminy miejsko-wiejskie					
Babimost	60,3	13,2	26,5	16,2	83,8
Czerwieńsk	48,3	24,1	27,6	10,9	89,1
Kargowa	47,1	21,1	31,8	16,7	83,3
Nowogród Bobrzański	53,4	18,2	28,4	7,7	92,3
Sulechów	61,0	16,3	22,7	5,2	94,8
Gminy wiejskie:					
Bojadła	43,2	16,9	39,9	24,5	75,5
Świdnica	51,4	26,5	22,1	26,2	73,8
Trzebiechów	46,4	19,2	34,4	16,2	83,8
Zabór	50,4	21,8	27,8	22,9	77,1
Zielona Góra	58,9	18,0	23,1	16,1	83,9

- Dochody własne gmin powiatu zielonogórskiego stanowiły średnio 55,1% ogółu dochodów, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 43,2% w gminie Bojadła, do 61,0% w gminie Sulechów. Dalsze 26,0% ogółu dochodów gmin powiatu zielonogórskiego zapewniała subwencja ogólna, a 18,9% - dotacje.
- W 2012 r. dochody budżetów gmin powiatu zielonogórskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 13,4 mln zł (tj. o 10,4% mniej niż w 2011 r.), co stanowiło 4,9% ogółu dochodów gmin w powiecie. W ujęciu wartościowym największe środki unijne zasiliły budżet gmin wiejskich: Świdnica (2,7 mln zł, tj. 13,2% ogółu dochodów budżetu), Zielona Góra (2,6 mln zł, tj. 4,4%) oraz gminy miejsko-wiejskiej Czerwieńsk (2,3 mln zł, tj. 7,9%).
- Wydatki bieżące gmin powiatu zielonogórskiego stanowiły 86,3% ogółu wydatków (było to o 0,4 p.proc. mniej niż średnio w gminach województwa lubuskiego). Pozostałe 13,7% ogółu wydatków stanowiły wydatki majątkowe (wobec 13,3% średnio w gminach w województwie lubuskim). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 398 zł, tj. były wyższe niż średnio w gminach w województwie (o 6,9%), a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2011 r. – o 6,4% niższe.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu zielonogórskiego w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2011 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy miejsko-wiejskie:			
Babimost	238,1	7,9	1,1
Czerwieńsk	2342,3	61,6	7,9
Kargowa	1013,8	87,8	5,8
Nowogród Bobrzański	199,1	26,3	0,8
Sulechów	622,9	149,4	0,9
Gminy wiejskie:			
Bojadła	1106,2	321,8	10,4
Świdnica	2707,6	123,0	13,2
Trzebiechów	1329,5	169,3	12,4
Zabór	1226,4	113,5	10,5
Zielona Góra	2620,3	183,5	4,4

Podmioty gospodarki narodowej

- ° W końcu grudnia 2012 r. w powiecie zielonogórskim zarejestrowanych było 8,7 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 8,1 wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2011 r. liczba podmiotów wzrosła o 405, tj. o 4,9%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat zielonogórski 2011	8271	817	1144	2163	607	547	2993
2012	8676	847	1240	2227	637	554	3171
Gminy miejsko-wiejskie:							
Babimost	489	58	59	112	24	49	187
Czerwieńsk	707	62	103	174	74	58	236
Kargowa	537	68	97	165	24	17	166
Nowogród Bobrzański	646	57	149	141	43	51	205
Sulechów	2587	236	325	699	170	272	885
Gminy wiejskie:							
Bojadła	173	15	30	45	13	2	68
Świdnica	645	66	81	153	57	25	263
Trzebiechów	200	19	23	48	14	4	92
Zabór	355	38	60	76	25	8	148
Zielona Góra	2337	228	313	614	193	68	921

- ° Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejsko-wiejskiej Sulechów oraz gminie wiejskiej Zielona Góra odpowiednio 29,8% i 26,9% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.
- ° W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych” (36,5% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (25,7%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat zielonogórski 2011	8271	516	168	454	42	266	6271
2012	8676	540	161	459	42	282	6617
Gminy miejsko-wiejskie:							
Babimost	489	18	7	20	3	24	353
Czerwieńsk	707	45	13	40	2	28	505
Kargowa	537	33	7	37	3	17	412
Nowogród Bobrzański	646	32	14	29	4	31	482
Sulechów	2587	171	47	169	15	61	1856
Gminy wiejskie:							
Bojadła	173	8	5	6	1	7	136
Świdnica	645	46	8	28	4	30	514
Trzebiechów	200	16	6	5	2	5	154
Zabór	355	13	4	12	2	17	279
Zielona Góra	2337	158	50	113	6	62	1926

° Spółki handlowe stanowiły w powiecie zielonogórskim 6,2% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 161 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (5,8% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie Sulechów (31,7% ogółu spółek handlowych w powiecie).

POWIAT ŻAGAŃSKI

Powierzchnia i ludność

- ° Powiat żagański położony jest w południowej części województwa. W 2012 r. na powierzchni 1132 km² mieszkało 82,2 tys. osób, tj. 8,0% populacji województwa. Liczba ludności powiatu zmniejszyła się w skali roku o 246 osób, tj. o 0,3%. Wskaźnik urbanizacji, określający udział ludności miejskiej w ludności ogółem, wyniósł 60,9% i był o 2,4 p. proc. niższy niż średnia dla województwa.

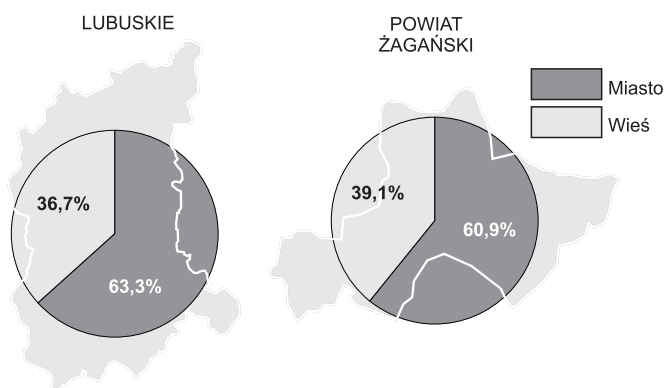
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

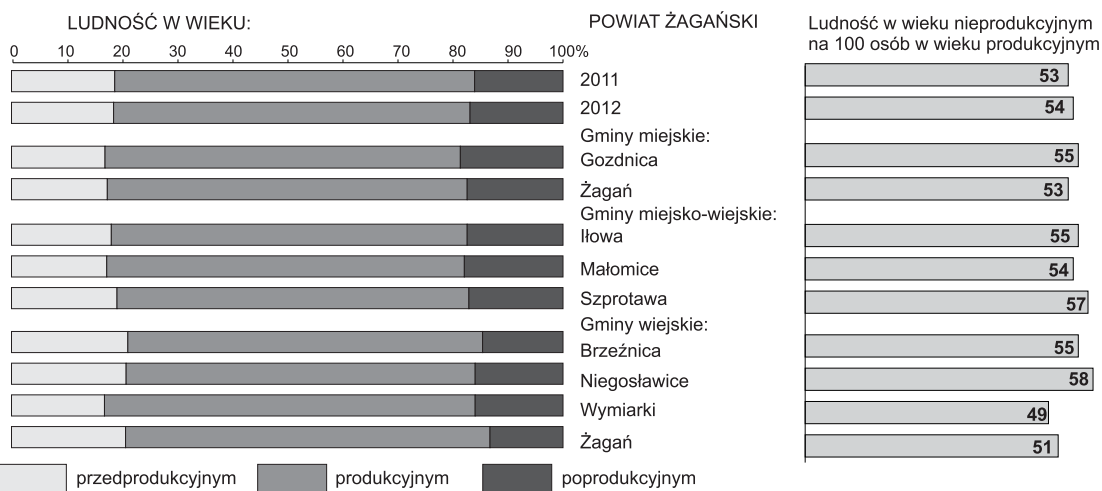
Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Powiat żagański 2011	1132	82433	42189	73	105
. 2012	1132	82187	42070	73	105
Gminy miejskie:					
Gozdnica	24	3328	1708	139	105
Żagań	40	26653	13768	660	107
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa	153	7086	3671	46	107
Małomice	80	5360	2727	67	104
Szprotawa	233	21823	11263	94	107
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	122	3804	1886	31	98
Niegostawice	136	4598	2300	34	100
Wymiarki	63	2394	1246	38	109
Żagań	281	7141	3501	25	96

- ° Najwięcej ludności mieszkało w gminie miejskiej Żagań – 26,7 tys. (32,4% ogólnej liczby ludności powiatu) i w gminie miejsko-wiejskiej Szprotawa – 21,8 tys. (26,6%), natomiast najmniej mieszkańców liczyła gmina wiejska Wymiarki – 2,4 tys. (2,9%).
- ° Ponad połowę ludności powiatu stanowiły kobiety (51,2%). Współczynnik feminizacji (określający liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtował się na poziomie 105. Najwyższym współczynnikiem feminizacji charakteryzowała się miejska część gminy Iłowa (111), podczas gdy w gminie wiejskiej Żagań obserwowano największą przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami (96 kobiet na 100 mężczyzn).

Struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2012 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

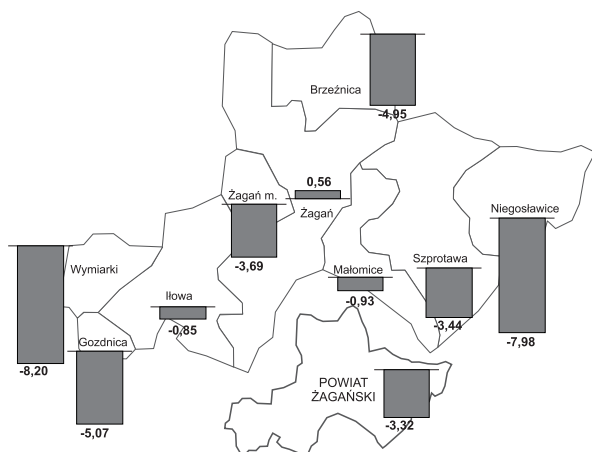
- Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności powiatu wyniósł 18,5%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 64,7%, a w wieku poprodukcyjnym 16,8%. Najwyższym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym charakteryzowała się wiejska część gminy Szprotawa (21,5%), natomiast najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano w miejskiej części tej gminy (19,3%).
- W gminie Wymiarki liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych (49).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat żagański	2011	5,32	9,12	10,21	-1,09
	2012	5,43	10,03	10,01	0,01
Gminy miejskie:					
Gozdnicza		5,67	8,36	12,24	-3,88
Żagań		6,39	9,59	9,48	0,11
Gminy miejsko-wiejskie:					
Łłowa		3,67	9,88	10,87	-0,99
Małomice		4,65	12,45	13,19	-0,74
Szprotawa		5,08	9,71	9,94	-0,23
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica		5,48	14,08	8,08	6,00
Niegostawice		6,26	9,93	8,85	1,08
Wymiarki		5,33	7,38	11,48	-4,10
Żagań		4,62	10,51	9,25	1,26

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2012 r. na poziomie 5,4 (przed rokiem 5,3), plasując powiat żagański (razem z powiatami strzelecko-drezdeneckim, nowosolskim i krośnieńskim) na 5 miejscu w województwie. W 2012 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w gminie miejskiej Żagań (6,4), natomiast najmniejsza w miejskiej części gminy Łłowa (3,2).
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2012 r. wyniósł 10,0 wobec 9,1 w 2011 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował (razem z powiatem zielonogórskim oraz miastem na prawach powiatu Gorzowem Wielkopolskim) 9 miejsce wśród pozostałych powiatów województwa. Najwyższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w gminie Brzeźnica (14,1), a najniższy w gminie Wymiarki (7,4).

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.

- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 10,0 (przed rokiem 10,2) i był najwyższy w województwie. W przekroju miast i gmin, najwyższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w wiejskiej części gminy Małomice (17,7), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w gminie Brzeźnica (8,1).
- W 2012 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie oscylował wokół zera (w 2011 r. minus 1,1) i plasował powiat na 11 miejscu wśród pozostałych powiatów województwa. W przeliczeniu na 1000 ludności najwyższy przyrost naturalny wystąpił w gminie Brzeźnica (6,0), natomiast najniższy w wiejskiej części gminy Małomice (minus 7,4).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 3,3 (w 2011 r. minus 4,2). Największy odpływ ludności wystąpił w gminie Wymiarki (minus 8,2 osoby na 1000 ludności), natomiast największy napływ ludności na pobyt stały odnotowano w wiejskiej części gminy Małomice (6,9 osoby na 1000 ludności).

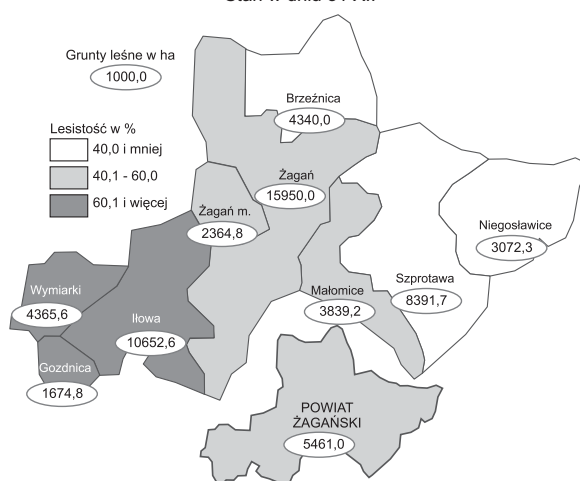
Środowisko i ekologia

- W końcu 2012 r. grunty leśne powiatu żagańskiego zajmowały obszar 54651,0 ha stanowiąc 7,7% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 52691,2 ha porastały 46,6% powierzchni powiatu.
- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w Gozdniczy (67,9), a najniższy w mieście Szprotawa (10,0).
- W 2012 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu żagańskiego wynosiła 29500,1 ha, co stanowiło 2,1% powierzchni geograficznej województwa i 26,1% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody nie uległa zmianie.

- Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowała się gmina wiejska Żagań (7,5%), a najmniejszym miasto Żagań (0,1%).
- Żagański jest 6. powiatem w województwie pod względem zużycia wody ogółem (za krośnieńskim, żarskim, gorzowskim, miastami Gorzów Wlkp. i Zielona Góra). W 2012 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 68,1 m³, tj. o 22,1 m³ mniej niż średnio w województwie.

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

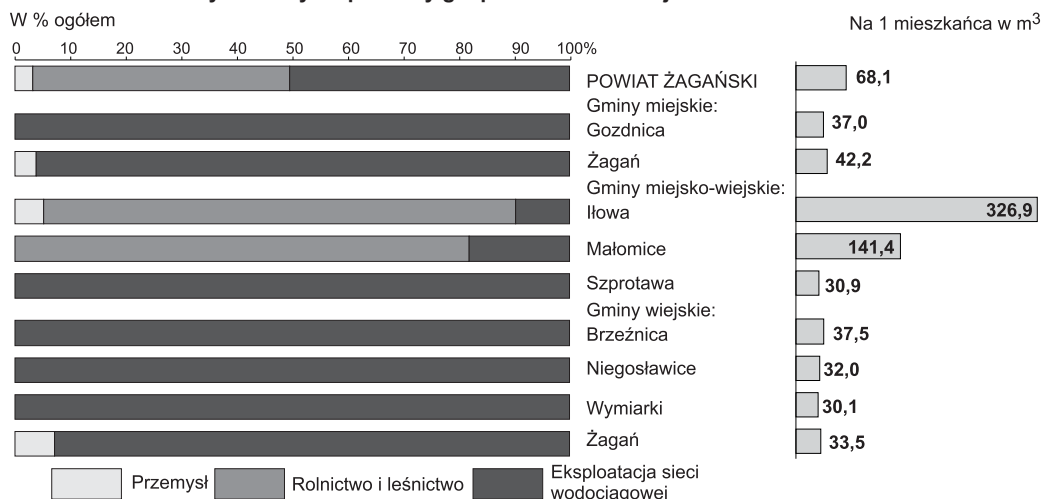
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
w ha					
Powiat żagański 2011	29500,1	158,2	29040,1	214,8	80
2012	29500,1	158,2	29040,1	214,8	88
Gminy miejskie:					
Gozdnica	1517,0	-	1517,0	-	-
Żagań	150,0	-	150,0	-	3
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa	7853,5	-	7721,0	132,5	9
Małomice	804,7	-	759,0	45,7	11
Szprotawa	2629,3	152,3	2390,0	-	29
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	1047,8	5,9	1034,1	7,8	9
Niegosławice	5408,0	-	5408,0	-	3
Wymiarki	1572,9	-	1571,0	1,9	11
Żagań	8516,9	-	8490,0	26,9	13

- Najwięcej – 50,5% zużytej wody – wykorzystano eksploatując sieć wodociagową, 46,4% wykorzystano do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie, a pozostałe 3,2% zużyto na cele produkcyjne w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie (obszar wiejski gminy Iłowa – 96,2% oraz obszar wiejski gminy Małomice – 92,0%). Najwięcej wody na cele produkcyjne w przemyśle zużyto w mieście Iłowa (18,0%) oraz na terenie gminy wiejskiej Żagań (7,1%). Wielkość zużycia wody w pozostałych gminach jest zdeterminowana eksploatacją sieci wodociagowej.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2012 r.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną		
		w dam ³					
Powiat żagański	2011	1772,9	1348,0	10,7	424,9	422,9	45,1
	2012	1831,0	1404,0	10,5	427,0	413,0	46,1
Gminy miejskie:							
Gozdnica		100,4	-	-	100,4	100,4	-
Żagań		910,0	910,0	-	-	-	82,5
Gminy miejsko-wiejskie:							
Iłowa		142,0	128,0	-	14,0	-	53,5
Małomice		77,0	77,0	100,0	-	-	67,6
Szprotawa		436,1	124,0	-	312,1	312,1	18,2
Gminy wiejskie:							
Brzeźnica		14,0	14,0	100,0	-	-	11,2
Niegostawice		94,5	94,0	-	0,5	0,5	53,7
Wymiarki		9,0	9,0	100,0	-	-	19,9
Żagań		48,0	48,0	100,0	-	-	15,4

- W 2012 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 1831,0 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2011 r. nastąpił wzrost o 3,3% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Żagań (49,7% ogółu), natomiast najmniej w gminie Wymiarki (0,5% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 10,5% ścieków.
- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 46,1% ogółu mieszkańców powiatu (w 2011 r. 45,1%). Niski udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat żagański na ostatniej lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Małomice (100,0%), Iłowa (84,8%) i Żagań (82,5%), najniższym gmina Brzeźnica (11,2%).

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat żagański	2011	15402,2		527,7
	2012	9582,0		2674,0
Gminy miejskie:				
Żagań		1686,2		-
Gminy miejsko-wiejskie:				
Iłowa		92,0		194,0
Małomice		2908,0		198,0
Szprotawa		2749,0		2230,8
Gminy wiejskie:				
Niegostawice		2146,8		-
Wymiarki		-		5,2
Żagań		-		46,0

- W 2012 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 9,6 mln zł, tj. 117 zł w przeliczeniu na mieszkańca (8. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 82,7% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, a pozostałe 17,3% na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu.
- Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano na obszarze wiejskim gminy Małomice, gdzie wydano 30,3% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 1659 zł.
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 2,7 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 33 zł. Większość środków – 73,8% przeznaczono na regulację i zabudowę rzek, 18,6% na ujęcia i doprowadzenia wody, a pozostałe 7,6% zbiorniki i stopnie wodne oraz na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody. Najwięcej – 81,6% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano na obszarze wiejskim gminy Szprotawa.
- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki własne (stanowiące 62,5% ogółu zainwestowanych środków), środki z zagranicy stanowiły 29,2%, natomiast środki z budżetu województwa, kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe) oraz inne środki (w tym nakłady niesfinansowane) stanowiły łącznie 8,3% ogółu wydatkowanych kwot.

Rynek pracy

- W 2012 r. liczba pracujących w powiecie żagańskim była 1,0% większa niż w roku poprzednim, a jej udział w ogóle pracujących w województwie zwiększył się o 0,1 p.proc. do 5,0%. Jednocześnie zmniejszyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 2,9%), którzy stanowili 9,7% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,5 p. proc. mniej niż w 2011 r.).

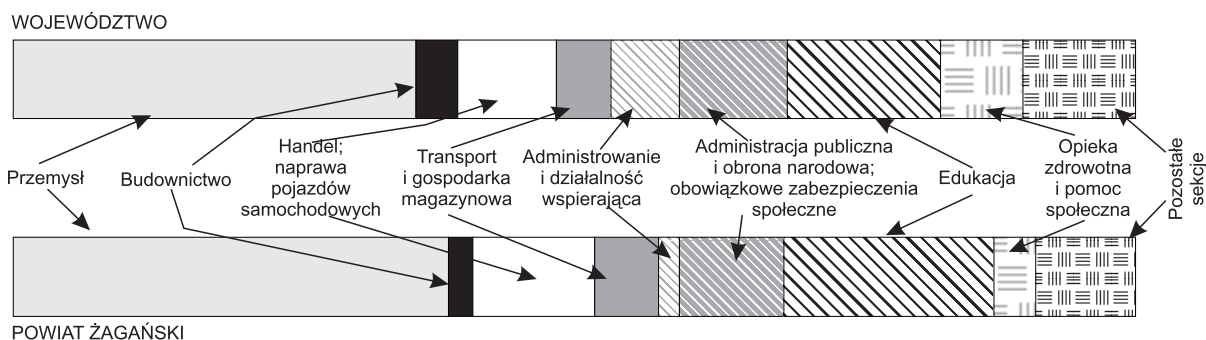
Pracujący w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat żagański	10750	101,0	100,0	5848	202
Gminy miejskie:					
Gozdnica	423	109,0	3,9	221	197
Żagań	4743	101,5	44,1	2699	273
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa	1164	93,9	10,8	521	255
Małomice	348	133,3	3,2	182	100
Szprotawa	2771	100,2	25,8	1516	199
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	170	98,8	1,6	114	69
Niegosławice	229	94,2	2,1	140	79
Wymiarki	348	98,3	3,2	169	216
Żagań	554	102,0	5,2	286	117

- W 2012 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 10,8 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym były to 202 osoby (wobec 324 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Brzeźnica (69 osób na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w miejskiej gminie Żagań (273 osoby).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 54,4%, tj. o 5,5 p. proc. więcej niż średnio w województwie, a ich liczba wzrosła w skali roku o 1,2%, przy wzroście liczby pracujących mężczyzn o 0,9%.
- Z ogółu pracujących w powiecie żagańskim 62,4% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych, a 34,6% – w przemyśle i budownictwie. Pozostałe 3,0% ogółu pracujących związanych było z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem. Sektor prywatny koncentrował 59,2% ogółu pracujących (tj. o 6,1 p. proc. mniej niż średnio w województwie lubuskim).
- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie żagańskim wyniosło 9,4 tys. osób i było o 2,1% niższe niż w 2011 r. Spadek przeciętnego zatrudnienia notowano m.in. w przedsiębiorstwach prowadzących działalność w zakresie transportu i gospodarki magazynowej (o 11,4%), budownictwa (o 10,0%), edukacji (o 7,6%), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (o 4,5%) oraz przemysłu (o 0,8%). Wyższe niż w 2011 r. przeciętne zatrudnienie było m.in. w sekcjach: administrowanie i działalność wspierająca (o 18,7%) oraz administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (o 3,8%).

Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji w 2012 r.

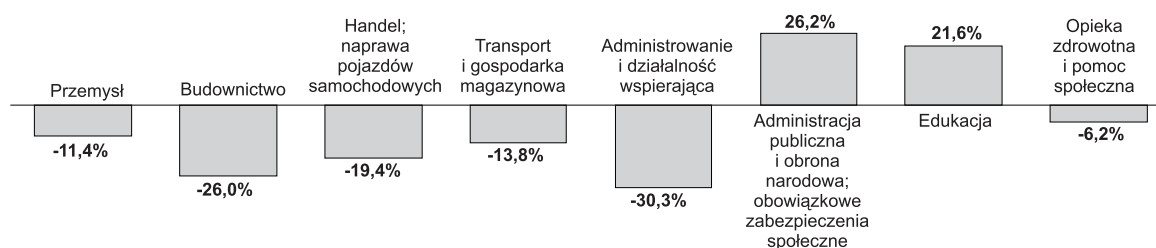
- Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2012 r. wyniosła 5,9 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 110 osób (wobec 91 średnio w województwie), najwięcej w gminach Niegosławice (147 osób), a najmniej w gminach miejskiej i wiejskiej Żagań (odpowiednio 94 i 93 osoby).

Bezrobotni zarejestrowani w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat żagański	5851	97,1	100,0	3246	110
Gminy miejskie:					
Gozdnicza	249	91,2	4,3	140	116
Żagań	1638	103,0	28,0	944	94
Gminy miejsko-wiejskie:					
Iłowa	566	99,5	9,7	301	124
Małomice	435	87,5	7,4	210	125
Szprotawa	1646	99,8	28,1	891	118
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	284	89,6	4,9	166	116
Niegostławice	429	102,4	7,3	239	147
Wymiarki	164	85,9	2,8	99	102
Żagań	440	85,1	7,5	256	93

- W populacji bezrobotnych w powiecie żagańskim 55,5% stanowiły kobiety (wobec 52,3% średnio w województwie). Ich liczba zmniejszyła się w stosunku do 2011 r. o 5,4%, przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 0,5%.
- Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 18,7% i 21,6% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł w 50,4% (wobec 47,0% średnio w województwie), przy czym najwyższy był w gminie Gozdnicza (63,1%), a najniższy w gminie miejskiej Żagań (47,4%).
- W końcu 2012 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 25,2% (wobec 15,8% średnio w województwie). Wyższą stopę bezrobocia notowano tylko w powiecie strzelecko-dreźnieńskim (25,6%). W relacji do 2011 r. stopa bezrobocia w powiecie spadła o 0,5 p. proc..
- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie żagańskim od lat kształtuje się na najniższym poziomie w województwie. W 2012 r. wyniosło 2890 zł, tj. było o 9,8% niższe od przeciętnego wynagrodzenia brutto w województwie. W ostatnich latach (2010-2012) wzrost przeciętnego wynagrodzenia w skali roku był jednak bardziej dynamiczny od wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w województwie; w 2012 r. wyniósł 5,1% (wobec 4,2% średnio w województwie lubuskim), w 2011 r. – 6,2% (wobec 5,3%), a w 2010 r. 5,3% (wobec 4,2%).

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2012 r.

Kultura i turystyka

- W końcu grudnia 2012 r. w powiecie żagańskim funkcjonowało 29 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 11,4% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bibliotek nie uległa zmianie, zmniejszyła się natomiast liczba woluminów księgozbioru o 1,2%, liczba czytelników o 0,9% oraz liczba wypożyczeń o 2,7%.
- Najwięcej bibliotek prowadziło działalność na terenie gminy wiejskiej Żagań – 24,1% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie Iłowa – 28 woluminów, najmniej wypożyczył czytelnik w gminie Niegostławice – 14 woluminów.

Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie		Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat żagański	2011	29	3	410,8	14387	303,2
	2012	29	2	403,6	13953	283,4
Gminy miejskie:						
Gozdnica		1	-	14,3	818	12,6
Żagań		6	-	126,9	4357	90,4
Gminy miejsko-wiejskie:						
Łłowa		1	-	18,5	653	17,9
Małomice		1	-	20,2	648	12,7
Szprotawa		6	1	86,6	4249	88,6
Gminy wiejskie:						
Brzeźnica		2	-	20,2	476	9,9
Niegosławice		4	1	36,7	932	12,9
Wymiarki		1	-	9,2	593	9,6
Żagań		7	-	71,1	1227	28,6

o Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2011 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu gorzowskiego instytucje zmalała o 51, tj. o 9,5%.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez	
Powiat żagański	2011	9	539	95445
	2012	8	590	80380
Gmina miejska				
Gozdnica	1	76	6124	
Żagań	1	76	27789	
Gminy miejsko-wiejskie:				
Łłowa	1	142	13104	
Małomice	2	49	17647	
Szprotawa	1	145	12745	
Gminy wiejskie:				
Niegosławice	1	82	1671	
Wymiarki	1	20	1300	

o Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Szprotawa 24,6% ogólnej liczby imprez w powiecie. Najwyższą frekwencję odnotowano w gminie Żagań – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 366 osób.

Struktura turystycznych obiektów noclegowych w powiecie żagańskim w 2012 r.

o Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2012 r. w granicach powiatu żagańskiego funkcjonowało 8 turystycznych obiektów noclegowych, tj. 2,6% wszystkich obiektów w województwie.

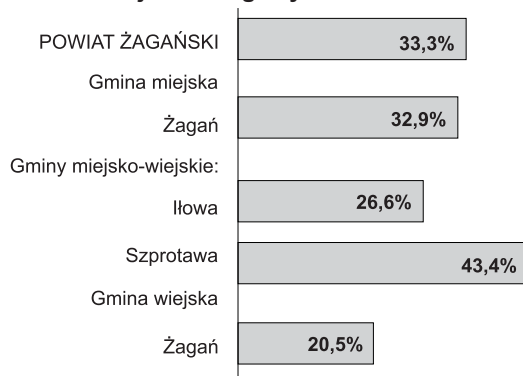
Turystyczne obiekty noclegowe i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat żagański 2011	25165	1814	37713	2762
2012	29555	3742	38213	4630
Gmina miejska				
Żagań	9042	181	10961	249
Gminy miejsko-wiejskie:				
Łłowa	7796	3279	11254	4021
Szprotawa	12431	264	15076	264
Gmina wiejska				
Żagań	286	18	922	96

o Bazę noclegową powiatu żagańskiego tworzyło 6 obiektów hotelowych i 2 pozostałe obiekty noclegowe. Najwięcej obiektów znajdowało się w gminie Łłowa 37,5% ogólnej liczby obiektów w powiecie.

o W powiecie żagańskim do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 320 miejsc noclegowych, tj. o 9,9% mniej niż w 2011 r. Miejsca całoroczne stanowiły 96,9% wszystkich miejsc noclegowych.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2012 r.

o W 2012 r. w powiecie żagańskim turystyczne obiekty noclegowe przyjęły 29,6 tys. turystów, w tym 12,7% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2011 r. odnotowano wzrost liczby osób korzystających z noclegu - o 17,4 %, zwiększyła się również liczba turystów zagranicznych - o 106,3%.

o Najwięcej osób korzystało z turystycznych obiektów noclegowych w gminie Szprotawa, gdzie z noclegu skorzystało 42,1% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.

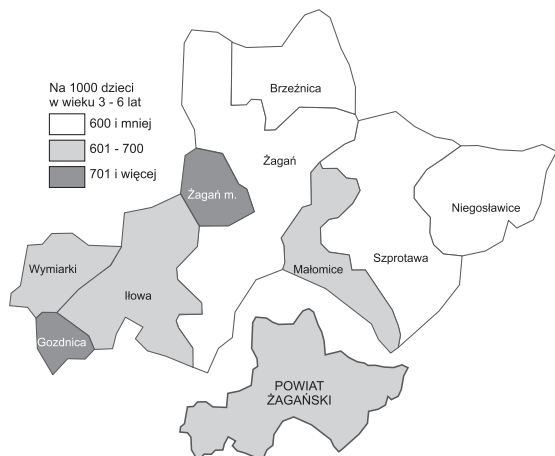
o W stosunku do 2011 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie żagańskim wzrosła o 1,3%. Zwiększyła się również liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 1,9 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2012r. wyniósł 12,1%, tj. o 4,8 p. proc. więcej niż w 2011 r.

Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat żagański 2011	25165	1814	37713	2762
2012	29555	3742	38213	4630
Gmina miejska				
Żagań	9042	181	10961	249
Gminy miejsko-wiejskie:				
Łłowa	7796	3279	11254	4021
Szprotawa	12431	264	15076	264
Gmina wiejska				
Żagań	286	18	922	96

o O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie Szprotawa (43,4%).

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2012/2013

Edukacja i wychowanie

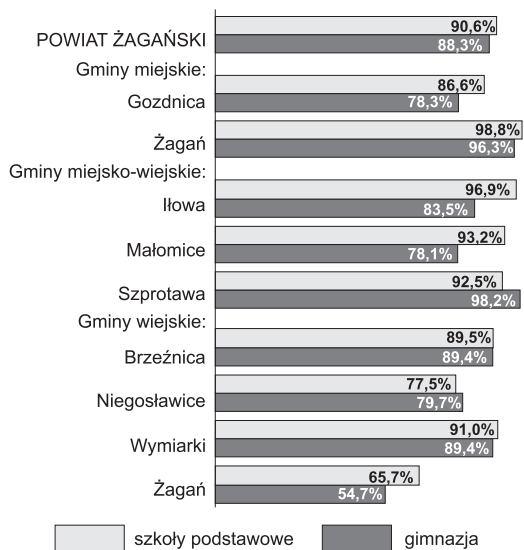
- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie żagańskim funkcjonowały 33 placówki wychowania przedszkolnego, tj. 6,7% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba zmniejszyła się o 1 placówkę. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie miejskiej Żagań (30,3% ogólnej liczby placówek w powiecie).
- Przedszkola stanowiły 36,4% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 ich liczba zmniejszyła się o 7,7%. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie miejskiej Żagań (41,7% ogólnej liczby przedszkoli w powiecie), gdzie oferowano 48,5% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu żagańskiego. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadało 123 miejsca.

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie		Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym	
		ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat
Powiat żagański	2011/2012	34	13	1486	2235	1439	600
	2012/2013	33	12	1481	2283	1453	678
Gminy miejskie:							
Gozdnica		1	1	90	90	90	26
Żagań		10	5	719	924	696	232
Gminy miejsko-wiejskie:							
Iłowa		3	1	148	201	148	55
Małomice		3	1	100	142	98	46
Szprotawa		7	3	364	594	364	207
Gminy wiejskie:							
Brzeźnica		3	-	-	68	-	35
Niegostawice		1	-	-	111	-	37
Wymiarki		2	-	-	61	-	26
Żagań		3	1	60	92	57	14

- W roku szkolnym 2012/2013 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 2,3 tys. dzieci, tj. o 2,1% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 63,6% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 0,8 p. proc. mniej niż w roku szkolnym 2011/2012. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 69 dzieci.

Współczynnik skolaryzacji netto w roku szkolnym 2012/2013

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a	
Powiat żagański	2011/2012	33	4523	809
	2012/2013	32	4358	806
Gminy miejskie:				
Gozdnica	1	152	35	
Żagań	7	1462	239	
Gminy miejsko-wiejskie:				
Iłowa	3	385	61	
Małomice	2	280	38	
Szprotawa	7	1158	240	
Gminy wiejskie:				
Brzeźnica	3	234	34	
Niegostawice	1	238	64	
Wymiarki	1	113	26	
Żagań	7	336	69	

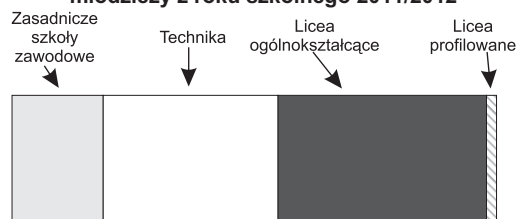
^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W powiecie żagańskim w roku szkolnym 2012/2013 działały 32 szkoły podstawowe i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012

ich liczba zmniejszyła się o 3,0%. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie miejskiej Żagań i gminie wiejskiej Żagań oraz w gminie Szprotawa (po 22,0% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).

- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 4,4 tys. dzieci, tj. 7,7% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 3,6%. W skali roku odnotowano również nieznaczny spadek liczby absolwentów szkół podstawowych (o 0,4%). Średnio na jedną szkołę w powiecie przypadało 136 uczniów.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych^a dla młodzieży z roku szkolnego 2011/2012

^a Łącznie ze specjalnymi.

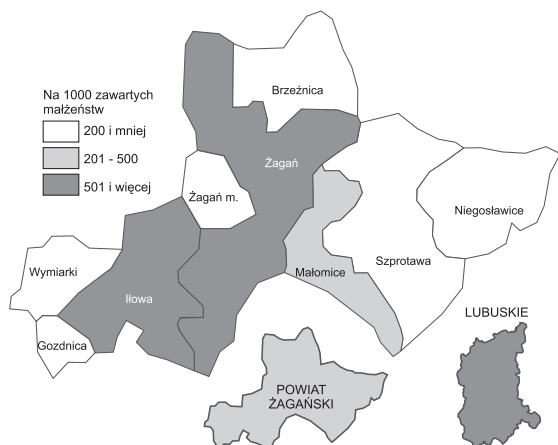
Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat żagański	2011/2012	15	2687	867
	2012/2013	16	2609	824
Gminy miejskie:				
Gozdnica		1	88	35
Żagań		3	779	263
Gminy miejsko-wiejskie:				
Iłowa		1	206	68
Małomice		1	137	43
Szprotawa		6	915	261
Gminy wiejskie:				
Brzeźnica		1	124	44
Niegostawice		1	152	35
Wymiarki		1	64	17
Żagań		1	144	58

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie funkcjonowało 16 gimnazjów i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba wzrosła o 6,7%. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie Szprotawa (37,5% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).
- W gimnazjach kształciło się 2,6 tys. uczniów, tj. 8,4% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 2,9%. W skali roku odnotowano również spadek liczby absolwentów szkół gimnazjalnych (o 5,0%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie żagańskim przypadało 163 uczniów.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2012 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2012/2013 wyniósł 90,6% i był o 1 p. proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie żagańskim 88,3% i był o 1,5 p. proc. niższy niż rok wcześniej.
- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2012/2013 w powiecie żagańskim pozostawało 18 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 2,4 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyły 6 zasadniczych szkół zawodowych, 5 liceów ogólnokształcących (łącznie z 1 uzupełniającym liceum ogólnokształcącym), 5 techników oraz 2 szkoły specjalne przysposabiające do pracy.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- W końcu 2012 r. długość sieci wodociągowej rozdzielczej wyniosła 630 km. Powiat wyróżnia jeden z wyższych wskaźników zagęszczenia sieci wodociągowej – na 100 km² powiatu żagańskiego przypadało 55,7 km wodociągu (wobec 47,6 km średnio w województwie). Nie licząc miast na prawach powiatu, wyższy wskaźnik notuje się tylko w powiecie nowosolskim (66,8 km na 100 km²) i gorzowskim (60,4 km). W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci wodociągowej oprócz gminy miejskiej Żagań (255,8 km na 100 km²) występowało w gminach: Małomice (66,3 km na 100 km²), Brzeźnica (65,6 km), Szprotawa (56,2 km), a najmniejsze w gminie Wymiarki 33,7 km).

- W końcu 2012 r. 90,1% ludności powiatu korzystało z sieci wodociągowej (wobec 89,7% średnio w województwie). Najwyższy wskaźnik korzystających z wodociągu notowano w gminach miejskich: Żagań (98,8%) i Gozdnicza (98,6%), a najniższy w gminie Iłowa (59,4%).
- W 2012 r. przeciętne zużycie wody przez gospodarstwa domowe w powiecie żagańskim w przeliczeniu na 1 mieszkańca było równe przeciętnemu zużyciu wody w województwie, tj. 28,7 m³. Najwyższe zużycie wody notowano w gminie miejskiej Żagań (31,4 m³), a najniższe w gminie Wymiarki (23,3 m³).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2012 r.

Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat żagański	630,0	55,7	90,1	249,4	22,0	55,4
Gminy miejskie:						
Gozdnica	11,4	47,5	98,6	8,6	35,8	83,9
Żagań	102,3	255,8	98,8	84,7	211,8	85,0
Gminy miejsko-wiejskie:						
Iłowa	62,0	40,5	59,4	30,2	19,7	41,2
Małomice	53,0	66,3	85,2	21,0	26,3	45,3
Szprotawa	130,9	56,2	90,9	46,5	20,0	52,4
Gminy wiejskie:						
Brzeźnica	80,0	65,6	89,8	2,5	2,0	10,8
Niegosławice	65,8	48,4	96,5	49,6	36,5	33,8
Wymiarki	21,2	33,7	87,6	1,9	3,0	5,2
Żagań	103,4	36,8	81,8	4,4	1,6	16,5

- Długość sieci kanalizacyjnej w powiecie żagańskim wyniosła ponad 249 km, a w przeliczeniu na 100 km² – 22,0 km. Było to o 3,5% mniej niż średnio w województwie. W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci kanalizacyjnej występuje w gminie miejskiej Żagań (211,8 km na 100 km²) oraz w gminach: Niegosławice (36,5 km) i Gozdnicza (35,8 km).
- Ponad połowa ludności powiatu (55,4%) korzystała z sieci kanalizacyjnej (wobec 64,9% średnio w województwie). Odsetek ludności korzystającej z kanalizacji kształtował się na poziomie od 85,0% w gminie miejskiej Żagań do zaledwie 5,2% w gminie Wymiarki.
- W powiecie żagańskim w końcu 2012 r. w populacji gospodarstw domowych było 29,5 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła 7,4% ogółu energii zużytej w województwie. Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę (gospodarstw domowe) wyniosło 1842 kWh, tj. o 9,1% mniej niż przeciętnie w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 661 kWh.
- W końcu 2012 r. długość sieci gazowej w powiecie wyniosła blisko 273 km, a w przeliczeniu na 100 km² – 24,1 km (wobec 27,2 km średnio w województwie). Największe zagęszczenie sieci gazowej w powiecie poza gminą miejską Żagań (200,1 km na 100 km²) notowano w gminie Gozdnicza (59,0 km na 100 km²), i Wymiarki (35,0 km). W gminie Brzeźnica nie występuje sieć gazowa.
- W 2012 r. liczba gospodarstw domowych, będących odbiorcami gazu wyniosła podobnie jak przed rokiem, 16,6 tys.). Przeciętne zużycie gazu w przeliczeniu na 1 gospodarstwo domowe wyniosło 656,7 m³, tj. o 4,7% mniej niż średnio w województwie.
- W 2012 r. w powiecie żagańskim oddano do użytkowania 98 mieszkań (tj. o 35,8% mniej niż przed rokiem), w tym 96,9% w budownictwie indywidualnym. Z ogółu mieszkań oddanych do użytkowania połowa była usytuowana w obszarze wiejskim, m.in. w wiejskiej gminie Żagań (19,4%) oraz w wiejskiej części gmin miejsko-wiejskich: Iłowa (8,2%), Szprotawa (7,1%) oraz Małomice (6,1%). W gminie miejskiej Żagań oddano do użytkowania 22,4% ogółu mieszkań oddanych w powiecie.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat żagański	98	553	13167	134,4
Gminy miejskie:				
Gozdnica				
Żagań	22	127	3120	141,8
Gminy miejsko-wiejskie:				
Iłowa	20	109	2271	113,6
Małomice	10	53	1180	118,0
Szprotawa	18	106	2829	157,2
Gminy wiejskie:				
Brzeźnica	4	22	561	140,3
Niegosławice	4	24	530	132,5
Wymiarki	1	3	62	62,0
Żagań	19	109	2614	137,6

- Wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu w 2012 r. wyniósł 1,2 wobec 3,1 średnio w województwie. W przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw oddano do użytkowania ponad 219 mieszkań, tj. o 62,4% mniej niż średnio w województwie i o 26,9% mniej niż w 2011 r.

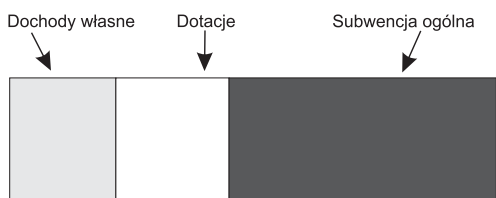
Finanse publiczne

- W 2012 r. dochody powiatu żagańskiego wyniosły 65,6 mln zł i były o 18,5% niższe niż w 2011 r., natomiast wydatki spadły w skali roku o 7,2% do 64,6 mln zł. W rezultacie w 2012 r. wynik budżetu powiatu żagańskiego ukształtował się na poziomie 1,0 mln zł (wobec 2,5 mln zł w 2011 r.), a relacja wyniku do dochodu wyniosła 1,5% w 2012 r. (wobec 3,2% w 2011 r.).
- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu żagańskiego wyniosły 797 zł, a wydatki 785 zł, tj. po 93,5% odpowiednio przeciętnych dochodów i wydatków powiatów na 1 mieszkańca w województwie.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2012 r.

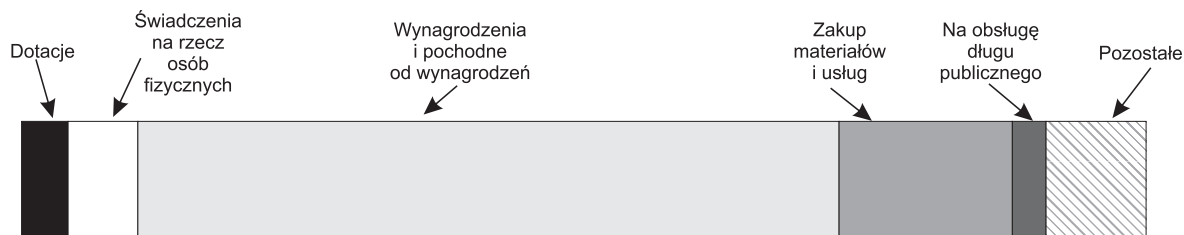
Wyszczególnienie a - w zł b - 2011=100		Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	Z tego wydatki	
					bieżące	inwestycyjne
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU						
Powiat żagański	a	797,15	173,52	785,00	708,17	76,83
	b	81,8	100,2	83,2	84,4	73,8
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN						
Gminy miejskie:						
Gozdnica	a	3276,73	1162,74	3146,51	2938,94	207,57
	b	107,0	107,4	82,5	101,9	24,0
Żagań	a	2619,42	1647,50	2748,89	2201,31	436,19
	b	106,0	107,2	106,4	107,9	116,8
Gminy miejsko-wiejskie:						
Iłowa	a	3132,20	1343,51	3001,69	2513,56	460,77
	b	108,8	118,6	94,5	110,9	52,3
Małomice	a	3544,44	886,04	3567,97	2823,58	744,39
	b	116,4	119,5	118,8	99,9	421,6
Szprotawa	a	3063,41	1314,22	3060,76	2643,65	417,11
	b	109,7	100,5	102,3	112,1	65,6
Gminy wiejskie:						
Brzeźnica	a	3083,70	1036,68	3021,14	2950,33	70,82
	b	104,9	109,2	106,7	105,0	333,4
Niegostawice	a	3422,00	1504,86	3323,70	2621,75	701,95
	b	104,9	162,7	78,7	111,5	37,5
Wymiarki	a	2851,44	1298,03	4360,55	2746,97	1613,58
	b	81,9	68,6	161,4	114,3	664,1
Żagań	a	2626,81	1223,09	2827,88	2322,11	435,71
	b	105,7	104,2	109,5	101,8	394,2

Struktura dochodów powiatu żagańskiego według rodzajów w 2012 r.

- Powiat żagański wyróżnia najwyższy wśród powiatów w województwie lubuskim udział subwencji ogólnej w ogóle dochodów budżetu (54,9% wobec 45,6% średnio w powiatach województwa) oraz najniższy udział dochodów własnych (21,8% wobec 30,5%). Pozostałe 23,3% stanowiły dotacje (wobec 23,9% średnio w powiatach).
- W 2012 r. dochody budżetu powiatu żagańskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 3,7 mln zł (tj. o 38,2% mniej niż w 2011 r.), co stanowiło 5,6% ogółu dochodów powiatu.
- Z ogółu wydatków powiatu żagańskiego 90,2% stanowiły wydatki bieżące (wobec średnio 94,3% w powiatach w województwie). Dalsze 9,8% przeznaczono na wydatki majątkowe (wobec 5,7% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 77 zł, tj. były o 62,5% wyższe niż średnio w powiatach, a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2011 r. – o 26,2% niższe.

Struktura wydatków bieżących powiatu żagańskiego w 2012 r.

- Dochody gmin powiatu żagańskiego zbiorczo wyniosły 242,2 mln zł i były o 6,5% wyższe od notowanych 2011 r., natomiast wydatki wzrosły w skali roku o 2,8% do 248,7 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 14,6 mln zł w 2011 r. do minus 6,6 mln zł w 2012 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin uległa poprawie (wyniosła minus 2,7% wobec minus 6,4% w 2011 r.).
Najmniej korzystnie relacja wyniku do dochodu kształtowała się w gminie wiejskiej: Wymiarki (minus 52,9%).
- Dochody gmin powiatu żagańskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2943 zł, w tym dochody własne 1380 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie żagańskim wyniosły 3023 zł, w tym wydatki bieżące 2502 zł.

Struktura dochodów i wydatków gmin powiatu żagańskiego według rodzajów (w % ogółem) w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody własne	Dotacje	Subwencja Ogólna	Wydatki	
				majątkowe	bieżące
Gminy miejskie:					
Gozdnica	35,5	36,1	28,4	6,6	93,4
Żagań	62,9	17,4	19,7	19,9	80,1
Gminy miejsko-wiejskie:					
łłowa	42,9	23,1	34,0	16,3	83,7
Małomice	25,0	43,2	31,8	20,9	79,1
Szprotawa	42,9	31,8	25,3	13,6	86,4
Gminy wiejskie:					
Brzeźnica	33,6	23,0	43,4	2,3	97,7
Niegosławice	44,0	23,8	32,2	21,1	78,9
Wymiarki	45,5	18,4	36,1	37,0	63,0
Żagań	46,6	23,7	29,7	17,9	82,1

- Dochody własne gmin powiatu żagańskiego stanowiły średnio 46,9% ogółu dochodów, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 25,0% w gminie Małomice do 62,9% gminie miejskiej Żagań.
Dalsze 27,1% ogółu dochodów gmin powiatu żagańskiego zapewniała subwencja ogólna, a 26,0% - dotacje.
- W 2012 r. dochody budżetów gmin powiatu żagańskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 18,9 mln zł (tj. o 21,9% więcej niż w 2011 r.), co stanowiło 7,8% ogółu dochodów gmin w powiecie. Relatywnie największe wsparcie budżetu środkami unijnymi uzyskała gmina Niegosławice – w wysokości 2,8 mln zł, tj. 18,0% ogółu dochodów gminy oraz gminy miejsko-wiejskie: Małomice (2,5 mln zł, tj. 13,3% ogółu dochodów gminy), Szprotawa (7,3 mln zł, tj. 11,0%) oraz łłowa (2,3 mln zł, tj. 10,4%).
- Wydatki bieżące gmin powiatu żagańskiego stanowiły 82,8% ogółu wydatków (było to o 3,9 p. proc. mniej niż średnio w gminach województwa lubuskiego). Pozostałe 17,2% ogółu wydatków stanowiły wydatki majątkowe (wobec 13,3% średnio w gminach w województwie lubuskim), w tym 15,8% - wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 477 zł, tj. były wyższe niż średnio w gminach w województwie (o 28,0%), a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2011 r. – o 11,0% niższe.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu żagańskiego w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2011 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy miejskie:			
Gozdnica	978,4	100,7	8,9
Żagań	2338,4	89,1	3,4
Gminy miejsko-wiejskie:			
łłowa	2309,1	103,4	10,4
Małomice	2529,1	111,7	13,3
Szprotawa	7329,5	195,8	11,0
Gminy wiejskie:			
Brzeźnica	108,6	29,9	0,9
Niegosławice	2849,8	993,3	18,0
Wymiarki	61,0	2,6	0,9
Żagań	360,2	58,5	1,9

Podmioty gospodarki narodowej

- ° W końcu grudnia 2012 r. w powiecie żagańskim zarejestrowanych było 7,3 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 6,8% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2011 r. liczba podmiotów wzrosła o 172, tj. o 2,4%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat żagański 2011	7154	590	934	2055	349	1002	2224
2012	7326	595	1066	2019	353	1025	2268
Gminy miejskie:							
Gozdnica	262	22	36	54	2	79	69
Żagań	3084	225	359	876	182	509	933
Gminy miejsko-wiejskie:							
Iłowa.	487	39	53	147	15	67	166
Małomice	389	36	61	93	17	81	101
Szprotawa	2011	180	343	551	79	269	589
Gminy wiejskie:							
Brzeźnica	212	19	33	62	13	6	79
Niegostawice	234	11	60	54	17	-	92
Wymiarki	151	13	25	35	7	3	68
Żagań	496	50	96	147	21	11	171

- ° Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejskiej Żagań oraz gminie miejsko-wiejskiej Szprotawa odpowiednio 42,1% i 27,5% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.
- ° W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych”(31,0% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (27,6%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat żagański 2011	7154	310	100	352	39	174	5077
2012	7326	330	100	357	40	180	5195
Gminy miejskie:							
Gozdnica	262	18	2	12	1	6	134
Żagań	3084	152	37	182	9	50	2121
Gminy miejsko-wiejskie:							
Iłowa.	487	16	8	20	4	15	346
Małomice	389	11	9	15	2	13	253
Szprotawa	2011	81	24	89	15	45	1470
Gminy wiejskie:							
Brzeźnica	212	2	1	10	3	11	167
Niegostawice	234	8	1	5	2	13	192
Wymiarki	151	8	4	8	2	9	109
Żagań	496	34	14	16	2	18	403

- ° Spółki handlowe stanowiły w powiecie żagańskim 4,5% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 100 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (3,6% ogółu w województwie). Najwięcej spółek handlowych zarejestrowanych było w gminie miejskiej Żagań (46,1% ogółu spółek handlowych w powiecie).

POWIAT ŻARSKI

Powierzchnia i ludność

- ° Powiat żarski położony jest w południowo-zachodniej części województwa. W 2012 r. na powierzchni 1393 km² mieszkało 99,4 tys. osób, tj. 9,7% populacji województwa. Liczba ludności powiatu zmniejszyła się w skali roku o 316 osób, tj. o 0,3%. Wskaźnik urbanizacji, określający udział ludności miejskiej w ludności ogółem, wyniósł 61,1% i był o 2,2 p. proc. niższy niż średnia dla województwa.

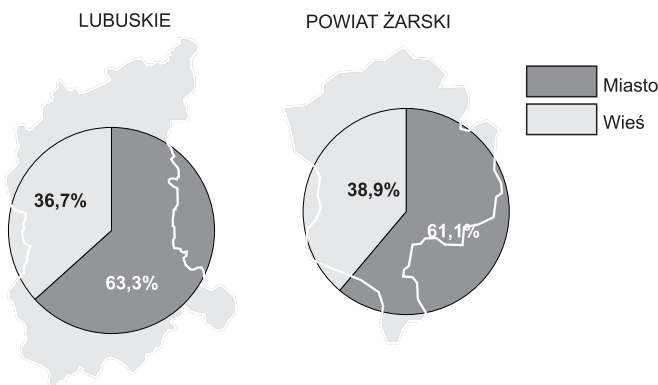
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

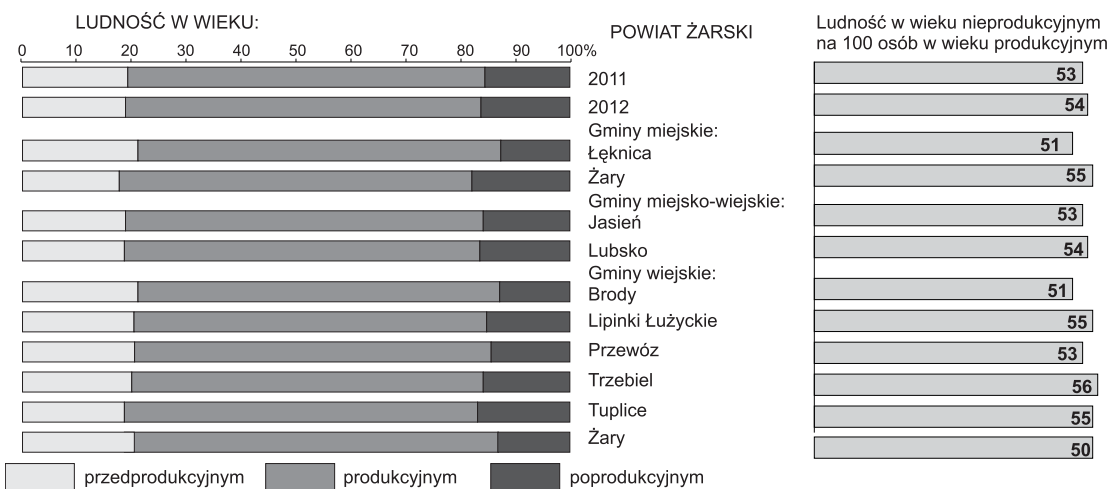
Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Powiat żarski 2011	1393	99762	51308	72	106
2012	1393	99446	51140	71	106
Gminy miejskie:					
Łęknica	16	2602	1324	158	104
Żary	33	39066	20543	1166	111
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	127	7240	3639	57	101
Lubsko	183	19256	9813	105	104
Gminy wiejskie:					
Brody	241	3557	1790	15	101
Lipinki Łużyckie	89	3326	1703	38	105
Przewóz	178	3258	1631	18	100
Trzebiel	166	5785	2902	35	101
Tuplice	66	3259	1659	50	104
Żary	294	12097	6136	41	103

- ° Najwięcej ludności mieszkało w gminie miejskiej Żary – 39,1 tys. (39,3% ogólnej liczby ludności powiatu), a najmniej mieszkańców liczyła gmina miejska Łęknica – 2,6 tys. (2,6%).
- ° Ponad połowę ludności powiatu stanowiły kobiety (51,4%). Współczynnik feminizacji (określający liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtował się na poziomie 106. Najwyższym współczynnikiem feminizacji charakteryzowała się gmina miejska Żary (111), podczas gdy w wiejskiej części gminy Lubsko obserwowano przewagę liczebną mężczyzn nad kobietami (99 kobiet na 100 mężczyzn).

Struktura ludności według miejsca zamieszkania w 2012 r.

Ludność według ekonomicznych grup wieku

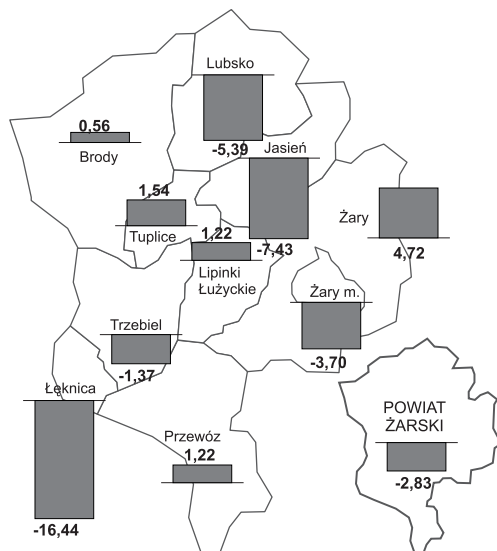

- Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności powiatu wyniósł 18,8%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 65,0%, a w wieku poprodukcyjnym 16,2%. Najwyższym udziałem osób w wieku przedprodukcyjnym charakteryzowały się gminy Łęknica i Brody (po 21,1%), natomiast najwyższy udział ludności w wieku poprodukcyjnym odnotowano w gminie miejskiej Żary (17,9%).
- W gminie wiejskiej Żary liczba ludności w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym należała do najniższych (50).

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Powiat żarski	2011	4,86	9,47	9,88	-0,41
	2012	5,63	9,68	9,78	-0,10
Gminy miejskie:					
Łęknica		4,97	10,71	5,35	5,35
Żary		5,13	9,09	9,24	-0,15
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień		6,19	9,50	11,29	-1,79
Lubsko		6,69	9,75	11,82	-2,07
Gminy wiejskie:					
Brody		5,03	9,23	9,78	-0,56
Lipinki Łużyckie		5,48	12,49	7,01	5,48
Przewóz		7,04	10,41	9,49	0,92
Trzebień		4,64	9,27	10,82	-1,55
Tuplice		5,55	9,24	9,55	-0,31
Żary		5,71	10,84	8,69	2,15

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, kształtował się w 2012 r. na poziomie 5,6 (przed rokiem 4,9), plasując powiat żarski na 4 miejscu wśród pozostałych powiatów województwa. W 2012 r. liczba zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była największa w wiejskiej części gminy Jasień (8,5), natomiast najmniejsza w gminie Trzebień (4,6).
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2012 r. wyniósł 9,7 wobec 9,5 w 2011 r. Pod względem wartości tego wskaźnika powiat zajmował jedno z niższych miejsc wśród powiatów województwa. W przekroju miast i gmin, najniższy wskaźnik urodzeń żywych odnotowano w wiejskiej części gminy Jasień (8,5), a najwyższy w wiejskiej części gminy Lubsko (12,6).

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.

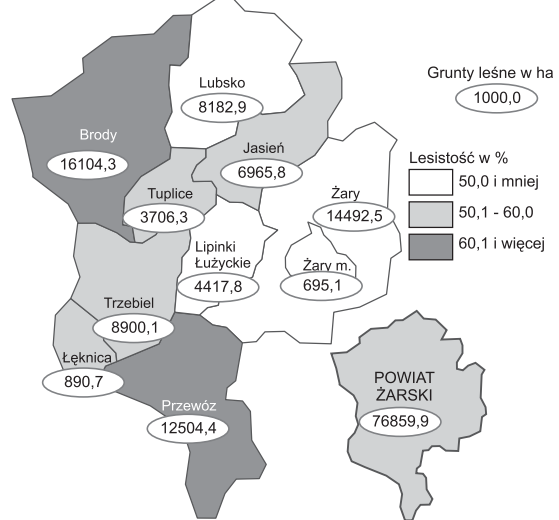
- Współczynnik zgonów na 1000 ludności osiągnął poziom 9,8 (przed rokiem 9,9) i był jednym z wyższych w województwie (taki sam odnotowano w powiecie nowosolskim). Najwyższy wskaźnik zgonów na 1000 ludności odnotowano w wiejskiej części gminy Jasień (15,3), natomiast najniższa umieralność wystąpiła w gminie miejskiej Łęknica (5,4).
- W 2012 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w powiecie wyniósł minus 0,1 (w 2011 r. minus 0,4) i był jednym z najniższych w województwie (taki sam odnotowano w mieście na prawach powiatu Zielonej Góry). W przeliczeniu na 1000 ludności najniższy przyrost naturalny wystąpił w wiejskiej części gminy Jasień (minus 4,3), a najwyższy w gminach Lipinki Łużyckie i Łęknica (odpowiednio 5,5 i 5,4).
- Saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności osiągnęło wartość minus 2,8 (w 2011 r. minus 1,9). Największy odpływ ludności wystąpił w gminie miejskiej Łęknica (minus 16,4 osoby na 1000 ludności), natomiast największy napływ ludności odnotowano w gminie wiejskiej Żary (4,7 osoby na 1000 ludności).

Środowisko i ekologia

- W końcu 2012 r. grunty leśne powiatu żarskiego zajmowały obszar 76859,9 ha stanowiąc 10,9% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 74615,5 ha porastały 53,6% powierzchni powiatu.
- Najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w gminie Przewóz (67,9) a najniższy w mieście Jasień (12,6).
- W 2012 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie powiatu żarskiego wynosiła 62317,3 ha, co stanowiło 4,5% powierzchni geograficznej województwa i 44,7% powierzchni geograficznej powiatu. W porównaniu z 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody obniżyła się o 67,0 ha, tj. o 0,1%.
- Największym udziałem obszarów prawnie chronionej przyrody w ogólnej powierzchni powiatu cechowała się gmina Przewóz (9,2%), a najmniejszym Łęknica (0,9%).
- Żarski jest 2. powiatem w województwie pod względem zużycia wody ogółem (po powiecie krośnieńskim). W 2012 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 165,0 m³, tj. o 74,8 m³ więcej niż średnio w województwie.

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

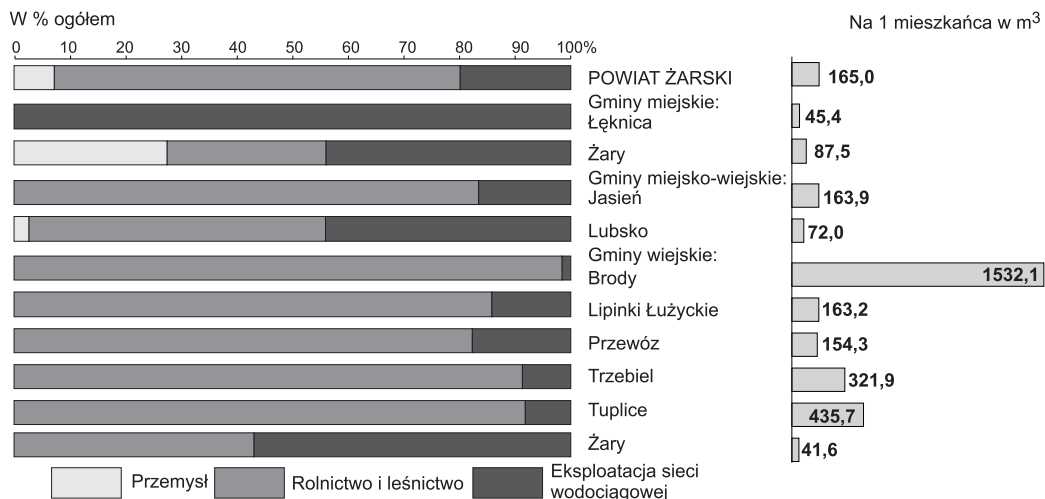

Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
w ha					
Powiat żarski 2011	62384,3	396,9	43492,2	271,3	107
	2012	528,2	43360,7	272,7	119
Gminy miejskie:					
Łęknica	1188,0	-	-	-	6
Żary	-	-	-	-	14
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	5560,6	-	5438,0	122,6	7
Łubsko	6253,4	149,8	6079,2	24,4	7
Gminy wiejskie:					
Brody	10126,5	1,0	9468,5	57,0	13
Lipinki Łużyckie	2483,2	65,0	2383,0	11,3	2
Przewóz	12940,4	177,1	10951,5	40,8	6
Trzebiel	12501,1	-	849,0	2,1	4
Tuplice	4130,0	4,0	1135,0	-	6
Żary	7201,1	-	7188,0	13,1	42

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2012 r.

- o Najwięcej – 73,0% zużytej wody – wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie, 19,8% – eksploatując sieć wodociagową, a pozostałe 7,2% zużyto na cele produkcyjne w przemyśle. W gminach o największym zużyciu wody w przeliczeniu na 1 mieszkańca, najwięcej wody wykorzystano w rolnictwie i leśnictwie (gmina Brody – 98,5%). Na cele produkcyjne w przemyśle najwięcej wody zużyto w gminie wiejskiej Żary (41,7%). Wielkość zużycia wody w pozostałych gminach jest zdeterminowana wykorzystaniem wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną	
		w dam ³				
Powiat żarski 2011	3211,5	3191,0	32,7	20,5	20,5	61,5
2012	3056,1	3027,0	36,4	29,1	28,1	59,9
Gminy miejskie:						
Łęknica	98,0	98,0	100,0	-	-	98,5
Żary	2100,0	2100,0	8,3	-	-	91,8
Gminy miejsko-wiejskie:						
Jasień	70,1	42,0	100,0	28,1	28,1	32,9
Lubsko	702,0	701,0	100,0	1,0	-	73,2
Gminy wiejskie:						
Brody	30,0	30,0	100,0	-	-	33,7
Lipinki Łużyckie	8,0	8,0	100,0	-	-	19,4
Przewóz	7,0	7,0	100,0	-	-	18,4
Trzebień	8,0	8,0	100,0	-	-	8,6
Tuplice	28,0	28,0	100,0	-	-	51,1
Żary	5,0	5,0	100,0	-	-	-

- o W 2012 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 3056,1 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2011 r. nastąpił spadek o 4,8% ilości ścieków odprowadzonych. Najwięcej ścieków odprowadzono w mieście Żary (68,7% ogółu), natomiast najmniej w gminie wiejskiej Żary (0,2% wartości ogółem). Oczyszczaniu biologicznemu poddano 36,4% ścieków.
- o Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków stanowiła 59,9% ogółu mieszkańców powiatu (w 2011 r. 61,5%). Stosunkowo niski udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia powiat żarski na 11. lokacie w województwie. Najwyższym odsetkiem ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków legitymowały się miasta: Łęknica (98,5%), Lubsko (96,3%) i Żary (91,8%), najniższym gmina Trzebień (8,6%).
- o W 2012 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano 10,7 mln zł, tj. 108 zł w przeliczeniu na mieszkańca (9. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 81,4% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, 15,2% na ochronę różnorodności biologicznej i krajobrazu oraz zmniejszenie hałasu i wibracji, 1,8% na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, a pozostałe 1,6% na gospodarkę odpadami, ochronę gleb, wód podziemnych i powierzchniowych.
- o Największe inwestycje na ochronę środowiska zrealizowano w mieście Lubsko, gdzie wydano 58,3% ogółu środków na ochronę środowiska w powiecie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca dało wartość 427 zł.
- o Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły łącznie 3,6 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 37 zł. Większość środków – 55,1% przeznaczono na ujęcia i doprowadzenia wody, 39,4% na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody, a pozostałe 5,5% na regulację i zabudowę rzek i potoków. Najwięcej – 68,6% ogółu nakładów w powiecie – zrealizowano w gminie Brody.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	Ochrona środowiska		Gospodarka wodna	
	w tys. zł			
Powiat żarski 2011		12643,8		6909,3
2012		10735,9		3646,0
Gminy miejskie:				
Łęknica		131,5		-
Żary		2245,6		363,4
Gminy miejsko-wiejskie:				
Jasień		116,8		-
Lubsko		6254,0		-
Gminy wiejskie:				
Brody		188,0		2501,0
Lipinki Łużyckie		-		757,6
Przewóz		187,0		-
Tuplice		1613,0		-
Żary		-		24,0

- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej były środki własne (stanowiące 39,1% ogółu zainwestowanych środków), środki z zagranicy stanowiły 33,3%, 22,7% wyniosły inne środki (w tym nakłady niesfinansowane oraz kredyty i pożyczki krajowe (w tym bankowe), a fundusze ekologiczne oraz środki z budżetu gminy stanowiły odpowiednio 4,2% i 0,7% ogółu wydatkowanych kwot

Rynek pracy

- W 2012 r. liczba pracujących w powiecie żarskim była o 2,2% mniejsza niż w roku poprzednim, a ich udział w ogóle pracujących w województwie nie zmienił się w skali roku i wyniósł 8,6%. Jednocześnie zmniejszyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych (o 1,4%), którzy stanowili 9,7% ogółu bezrobotnych w województwie (tj. o 0,4 p. proc. mniej niż w 2011 r.).

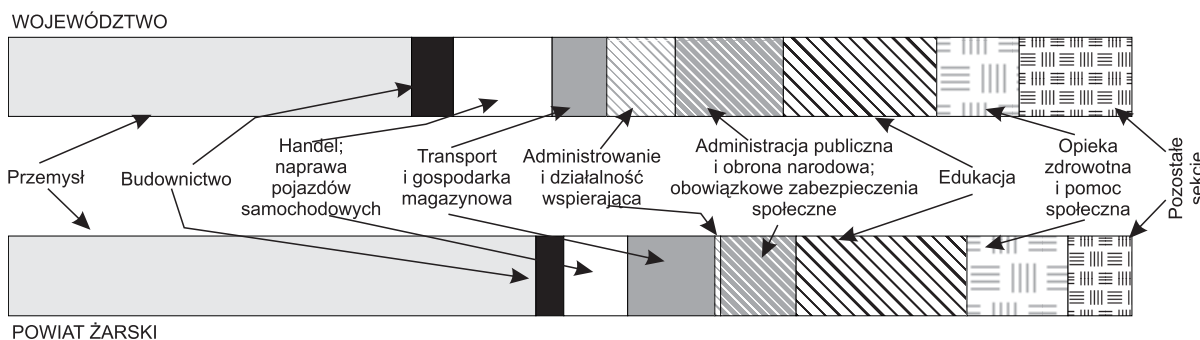
Pracujący w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat żarski	18504	97,8	100,0	8886	286
Gminy miejskie:					
Łęknica	324	86,9	1,8	190	188
Żary	10970	99,2	59,3	5169	436
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	1123	93,6	6,1	338	237
Lubsko	3435	100,1	18,6	1885	274
Gminy wiejskie:					
Brody	202	72,7	1,1	104	86
Lipinki Łużyckie	215	127,2	1,2	140	100
Przewóz	220	105,8	1,2	114	103
Trzebień	480	90,1	2,6	276	129
Tuplice	249	77,8	1,3	141	118
Żary	1286	96,4	6,9	529	159

- W 2012 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) pracowało 18,5 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 286 osób (wobec 324 średnio w województwie), przy czym najmniej pracujących w stosunku do liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym odnotowano w gminie Brody (86 osób na 1000 ludności w wieku produkcyjnym), a najwięcej w gminie miejskiej Żary (436 osób).
- Udział kobiet w ogóle pracujących w powiecie wyniósł 48,0%, tj. o 1,9 p. proc. mniej niż średnio w województwie, a ich liczba zmniejszyła się w skali roku o 0,6%, przy spadku liczby pracujących mężczyzn o 3,5%.
- Z ogółu pracujących w powiecie żarskim 49,8% pracowało w przedsiębiorstwach usługowych, a 48,2% w przemyśle i budownictwie. Odsetek pracujących w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie wyniósł 2,0%. Sektor prywatny koncentrował 68,2% ogółu pracujących (tj. o 2,9 p. proc. więcej niż średnio w województwie lubuskim).
- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w powiecie żarskim wyniosło 15,3 tys. osób i było o 1,4% niższe niż w 2011 r. Głęboki spadek przeciętnego zatrudnienia notowano w budownictwie (o 43,2%). Niższe niż przed rokiem było także zatrudnienie m.in. w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 1,5%), administracja i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne (o 1,3%) oraz transport i gospodarka magazynowa (o 1,1%). Wzrost liczby zatrudnionych zaznaczył się m.in. w podmiotach prowadzących działalność w zakresie edukacji (o 4,3%) oraz przemysłu (o 1,5%).

Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji w 2012 r.

- ° Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w końcu 2012 r. wyniosła 5,9 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 91 osób, najwięcej w gminie Tuplice (143 osoby), a najmniej w gminach miejskiej i wiejskiej Żary (odpowiednio 66 i 68 osób).

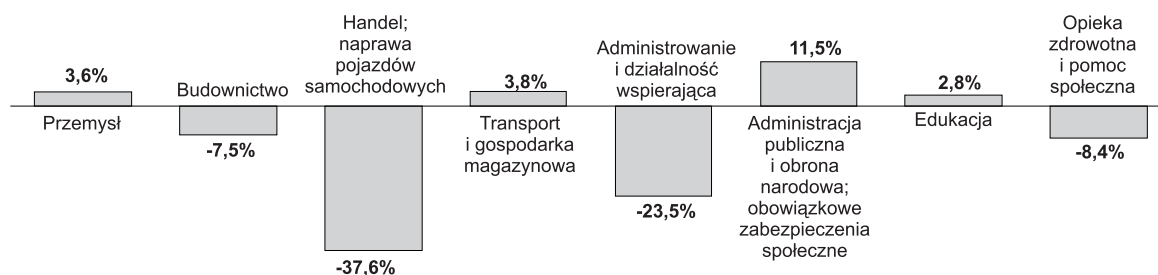
Bezrobotni zarejestrowani w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Powiat = 100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
Powiat żarski	5875	98,6	100,0	3110	91
Gminy miejskie:					
Łęknica	129	109,3	2,2	81	75
Żary	1662	93,4	28,3	917	66
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	601	98,7	10,2	306	127
Lubsko	1600	102,0	27,2	771	128
Gminy wiejskie:					
Brody	318	95,8	5,4	160	135
Lipinki Łużyckie	182	101,1	3,1	101	85
Przewóz	193	96,5	3,3	115	91
Trzebień	341	103,3	5,8	186	92
Tuplice	302	104,1	5,1	158	143
Żary	547	99,1	9,3	315	68

- ° W populacji bezrobotnych w powiecie żarskim 52,9% stanowiły kobiety (wobec 52,3% średnio w województwie). Ich liczba zmniejszyła się w stosunku do 2011 r. o 5,8%, przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn o 4,1%.
- ° Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia oraz powyżej 50 roku życia stanowiły odpowiednio 18,6% i 23,9% ogółu bezrobotnych w powiecie. Odsetek długotrwale bezrobotnych wyniósł 48,7% (wobec 47,0% średnio w województwie), przy czym najwyższy był w gminie Tuplice (62,6%), a najniższy w gminach wiejskich Lipinki Łużyckie i Żary (odpowiednio 40,1% i 40,2%).
- ° W końcu 2012 r. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 17,1%, wobec 15,8% średnio w województwie i była o 0,1 p. proc. niższa niż w 2011 r.
- ° Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie żarskim od lat jest najwyższym lub jednym z wyższych (obok powiatu gorzowskiego) w województwie. W 2012 r. wyniosło 3446 zł, tj. o 7,6% więcej niż średnio w województwie. W ostatnich latach wzrost przeciętnego wynagrodzenia w skali roku był bardziej dynamiczny od wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w województwie; w 2012 r. wyniósł 5,1% (wobec 4,2% średnio w województwie lubuskim).

Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w powiecie według wybranych sekcji w 2012 r.

Kultura i turystyka

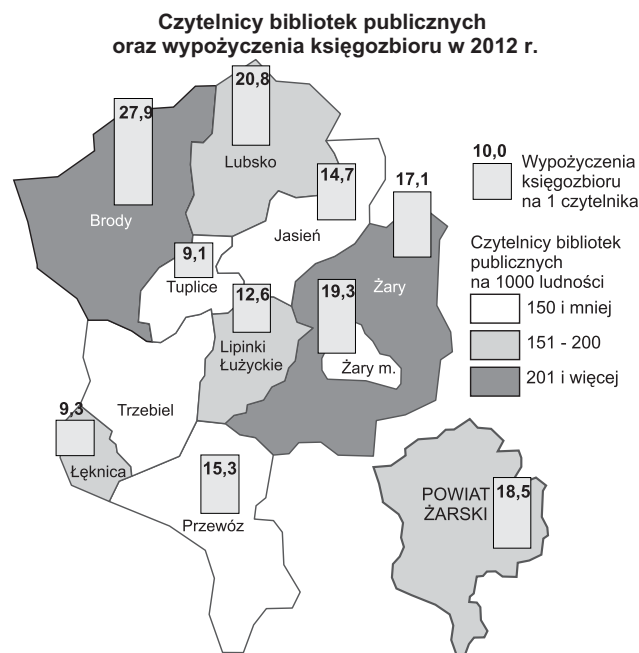
- ° W końcu grudnia 2012 r. na terenie powiatu żarskiego prowadziło działalność 29 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 11,4% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba nie uległa zmianie. W skali roku zwiększyła się liczba woluminów księgozbioru o 0,7%, zmniejszeniu uległa natomiast liczba czytelników o 2,4% oraz liczba wypożyczeń o 10,1%.

Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Powiat żarski 2011	29	4	403,3	16296	326,8
2012	29	5	406,2	15899	293,9
Gminy miejskie:					
Łęknica	1	-	19,5	462	4,3
Żary	4	1	128,5	5853	113,0
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	3	-	19,6	1089	16,1
Lubsko	5	-	91,8	3471	72,1
Gminy wiejskie:					
Brody	2	-	24,1	728	20,3
Lipinki Łużyckie	1	-	14,2	532	6,7
Przewóz	1	1	13,8	451	6,9
Tuplice	1	-	17,4	260	2,4
Żary	11	3	77,2	3053	52,3

o Najwięcej bibliotek publicznych i filii funkcjonowało w gminie wiejskiej Żary 37,9% ogółu bibliotek w powiecie. Najwięcej wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika odnotowano w gminie Brody – 28 woluminów, najmniej w gminie wiejskiej Tuplice – 9 woluminów.

o Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W porównaniu z 2012 r. liczba zorganizowanych imprez przez działające na terenie powiatu żarskiego instytucje zmalała o 66, tj. o 10,2%.

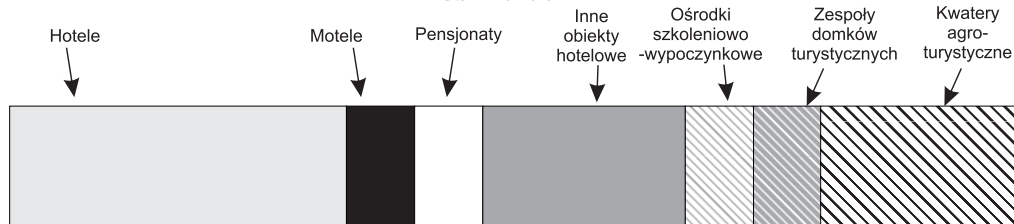
Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Powiat żarski 2011	4	649	134817
2012	4	583	120318
Gminy miejskie:			
Łęknica	1	48	5170
Żary	1	247	80855
Gminy miejsko-wiejskie:			
Jasień	1	26	1370
Lubsko	1	262	32923

o Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w gminie Lubsko 44,9% ogólnej liczby imprez w powiecie. Najwyższą frekwencję odnotowano w gminie Żary – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyło 327 osób.

Struktura turystycznych obiektów noclegowych w powiecie żarskim w 2012 r.

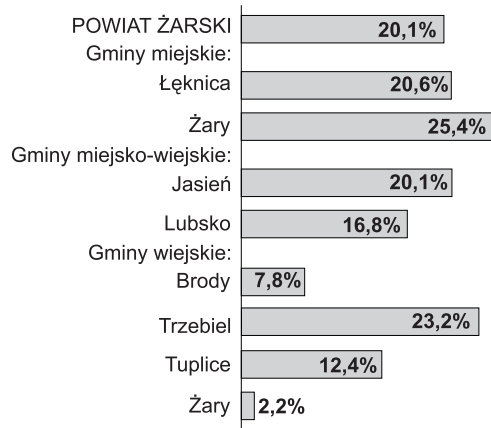
Stan w dniu 31 VII

Turystyczne obiekty noclegowe i miejsca noclegowe

Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Powiat żarski 2011	17	16	670	621
2012	15	14	634	574
Gminy miejskie:				
Łęknica	2	2	74	74
Żary	5	5	261	261
Gminy miejsko-wiejskie:				
Jasień	2	1	109	49
Lubsko	1	1	29	29
Gminy wiejskie:				
Trzebiel	1	1	43	43
Tuplice	3	3	73	73
Żary	1	1	45	45

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w 2012 r.

- Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2012 r. w granicach powiatu krośnieńskiego funkcjonowało 15 turystycznych obiektów noclegowych, tj. 4,9% wszystkich obiektów w województwie.
- Bazę noclegową powiatu żarskiego tworzyło 10 obiektów hotelowych oraz 5 pozostałych obiektów noclegowych. Najwięcej obiektów znajdowało się na terenie gminy Żary 33,3% ogólnej liczby obiektów w powiecie.
- W powiecie do dyspozycji turystów przygotowane były łącznie 634 miejsca noclegowe, tj. o 5,4% mniej niż w 2011 r. Miejsca całoroczne stanowiły 90,5% wszystkich miejsc noclegowych.
- W 2012 r. w powiecie żarskim turystyczne obiekty noclegowe przyjęły 28,8 tys. turystów, w tym 39,7% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2011 r. odnotowano spadek liczby osób korzystających z noclegu - o 16,5 %.

Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Powiat żarski 2011	34551	10886	56725	15135
2012	28846	11453	44035	15022
Gminy miejskie:				
Łęknica	3327	1683	4700	1858
Żary	17262	6976	24646	9742
Gminy miejsko-wiejskie:				
Jasień	719	-	5227	-
Lubsko	1278	361	2119	611
Gminy wiejskie:				
Brody	7	-	21	-
Trzebiel	3569	1329	3599	1329
Tuplice	2393	1104	3303	1482
Żary	291	-	420	-

- Najwięcej osób korzystało z turystycznych obiektów noclegowych w gminie Żary, gdzie z noclegu skorzystało 59,8% ogólnej liczby osób odwiedzających powiat.
- W stosunku do 2011 r. liczba udzielonych noclegów w powiecie żarskim zmalała o 12,7 tys., tj. o 22,4%. Zmniejszyła się również liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 0,1 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w powiecie w 2012r. wyniósł 34,1%, tj. o 7,4 p. proc. więcej niż w 2011 r.
- O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w gminie miejskiej Żary (25,4%), a najniższy w gminie wiejskiej Żary (2,2%).

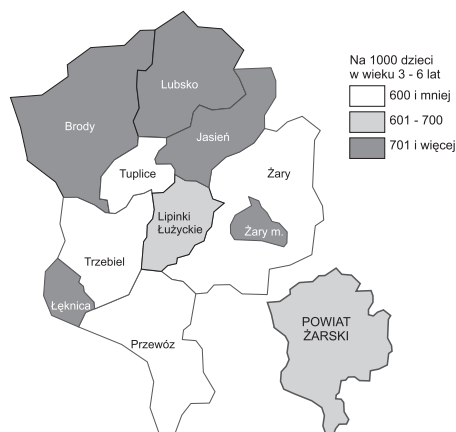
Edukacja i wychowanie

- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie żarskim funkcjonowały 44 placówki wychowania przedszkolnego, tj. 9,0% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba zwiększyła się o 1 placówkę. Najwięcej placówek wychowania przedszkolnego działało w gminie wiejskiej Żary oraz w gminie miejskiej Żary (odpowiednio 27,3% i 22,7% ogólnej liczby placówek w powiecie).

Wychowanie przedszkolne

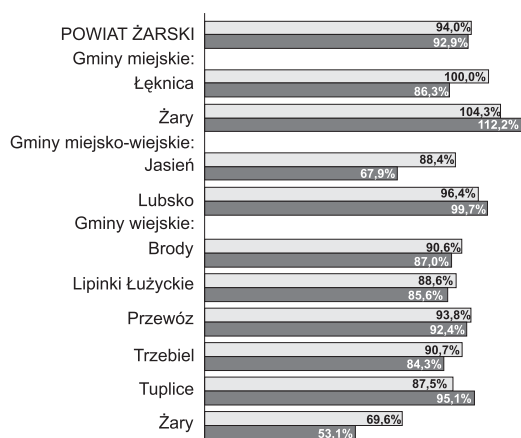
Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym		
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat	
Powiat żarski	2011/2012	43	22	2337	2948	2475	787
	2012/2013	44	22	2400	3120	2524	912
Gminy miejskie:							
Łęknica		1	1	110	107	107	26
Żary		10	10	1180	1322	1322	387
Gminy miejsko-wiejskie:							
Jasień		5	1	150	227	142	73
Lubsko		7	4	410	599	424	159
Gminy wiejskie:							
Brody		1	1	145	143	143	45
Lipinki Łużyckie		1	1	100	96	96	30
Przewóz		3	1	50	91	50	28
Trzebień		3	1	135	148	119	46
Tuplice		1	1	75	76	76	26
Żary		12	1	45	311	45	92

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w roku szkolnym 2012/2013

- Przedszkola stanowiły połowę wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w powiecie. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 ich liczba nie zmieniła się. Najwięcej przedszkoli zlokalizowanych było w gminie miejskiej Żary (45,5% ogólnej liczby przedszkoli w powiecie), gdzie oferowano łącznie 49,2% wszystkich miejsc w przedszkolach z terenu powiatu żarskiego. Średnio na 1 przedszkole w powiecie przypadało 109 miejsc.
- W roku szkolnym 2012/2013 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego uczęszczało 3,1 tys. dzieci, tj. o 5,8% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły 80,9% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. o 3,1 p. proc. mniej niż w roku szkolnym 2011/2012. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w powiecie przypadało 71 dzieci.

Współczynnik skolaryzacji netto w roku szkolnym 2012/2013

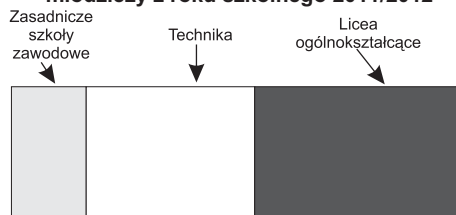

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a	
Powiat żarski	2011/2012	38	5758	1040
	2012/2013	38	5528	1015
Gminy miejskie:				
Łęknica		1	180	28
Żary		10	2229	437
Gminy miejsko-wiejskie:				
Jasień		3	367	70
Lubsko		7	1130	187
Gminy wiejskie:				
Brody		1	211	36
Lipinki Łużyckie		1	179	38
Przewóz		3	197	32
Trzebień		4	322	71
Tuplice		1	169	29
Żary		7	544	87

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W powiecie żarskim w roku szkolnym 2012/2013 działało 38 szkół podstawowych i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół podstawowych zlokalizowanych było w gminie miejskiej Żary (26,3% ogólnej liczby szkół podstawowych w powiecie).
- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie powiatu uczyło się 5,5 tys. dzieci, tj. 9,8% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 4,0%. W skali roku odnotowano również spadek liczby absolwentów szkół podstawowych (o 2,4%). Średnio na jedną szkołę w powiecie przypadało 145 uczniów.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych^a dla młodzieży z roku szkolnego 2011/2012

^a Łącznie ze specjalnymi.

Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Powiat żarski	24	3471	1174
2011/2012			
2012/2013	24	3367	1104
Gminy miejskie:			
Łęknica	1	84	34
Żary	9	1506	490
Gminy miejsko-wiejskie:			
Jasień	1	180	63
Lubsko	5	725	247
Gminy wiejskie:			
Brody	1	127	36
Lipinki Łużyckie	1	94	24
Przewóz	1	109	42
Trzebień	1	191	62
Tuplice	1	103	31
Żary	3	248	75

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie funkcjonowały 24 gimnazja i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba nie uległa zmianie. Najwięcej szkół gimnazjalnych zlokalizowanych było w gminie miejskiej Żary (37,5% ogólnej liczby szkół gimnazjalnych w powiecie).
- W gimnazjach kształciło się 3,4 tys. uczniów, tj. 10,8% wszystkich uczniów gimnazjów w województwie. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 3,0%. W skali roku odnotowano również spadek liczby absolwentów szkół gimnazjalnych (o 6,0%). Średnio na 1 gimnazjum w powiecie żarskim przypadało 140 uczniów.
- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2012 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2012/2013 wyniósł 94,0% i był o 0,7 p. proc. niższy niż w roku poprzednim. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wynosił w powiecie żarskim 92,9% i był o 0,1 p. proc. wyższy niż rok wcześniej.
- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2012/2013 w powiecie żarskim pozostawało 25 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało 3,8 tys. uczniów. Szkoły ponadgimnazjalne powiatu tworzyło 8 zasadniczych szkół zawodowych, 7 liceów ogólnokształcących, 8 techników (łącznie z technikum uzupełniającym) oraz 2 szkoły specjalne przysposabiające do pracy.
- W roku szkolnym 2012/2013 w powiecie żarskim działało również 5 szkół policealnych, w których kształciły się 494 osoby.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

- W końcu 2012 r. długość sieci wodociągowej rozdzielczej wyniosła blisko 799 km. Żarski mieści się w grupie powiatów o relatywnie wysokim stopniu zagęszczenia sieci wodociągowej – na 100 km² powiatu żarskiego przypadało 57,4 km wodociągu (wobec 47,6 km średnio w województwie). Nie licząc miast na prawach powiatu, wyższy wskaźnik notuje się tylko w powiecie nowosolskim (66,8 km na 100 km²) i gorzowskim (60,4 km). W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci wodociągowej występowało w gminie miejskiej Żary (460,9 km na 100 km²), Łęknica (100,6 km) oraz w gminie Tuplice (90,0 km), a najmniejsze w gminie Brody (15,8 km).
- W końcu 2012 r. 88,8% ogółu ludności powiatu korzystało z sieci wodociągowej (wobec 89,7% średnio w województwie). Najwyższy wskaźnik korzystających z wodociągu notowano w gminach miejskich: Łęknica (96,2%) i Żary (95,2%) oraz w gminie wiejskiej Tuplice (94,6%).

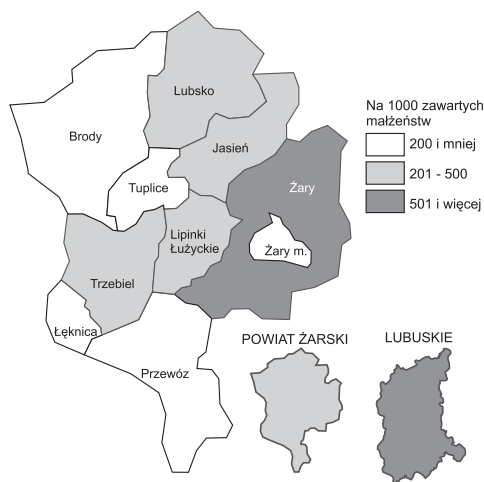
- W 2012 r. przeciętne zużycie wody przez gospodarstwa domowe w powiecie żarskim w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 26,6 m³, tj. o 7,3% mniej niż przeciętnie w województwie. Najwyższe zużycie wody notowano w gminie Tuplice (32,4 m³ na 1 mieszkańca).

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2012 r.

Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		Korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		Korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Powiat żarski	798,9	57,4	88,8	195,8	14,1	50,2
Gminy miejskie:						
Łęknica	16,1	100,6	96,2	15,0	93,8	89,1
Żary	152,1	460,9	95,2	85,9	260,3	82,9
Gminy miejsko-wiejskie:						
Jasień	72,7	57,2	86,4	7,4	5,8	18,1
Lubsko	82,7	45,2	90,8	42,9	23,4	58,9
Gminy wiejskie:						
Brody	38,0	15,8	74,4	12,2	5,1	29,0
Lipinki Łużyckie	50,3	56,5	71,8	1,6	1,8	3,5
Przewóz	87,6	49,2	82,3	4,5	2,5	13,3
Trzebień	63,9	38,5	74,4	3,5	2,1	-
Tuplice	59,4	90,0	94,6	22,8	34,5	30,1
Żary	176,1	59,9	80,4	-	-	-

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

- Długość sieci kanalizacyjnej w powiecie żarskim wyniosła blisko 196 km, a w przeliczeniu na 100 km² – 14,1 km. Było to o 38,2% mniej niż średnio w województwie. W układzie przestrzennym największe zagęszczenie sieci kanalizacyjnej występuje w gminach miejskich: Żary (260,3 km na 100 km²) i Łęknica (93,8 km). Spośród gmin wiejskich tylko w gminie Tuplice wskaźnik zagęszczenia sieci kanalizacyjnej jest wyższy niż średnio w województwie. W pozostałych gminach wiejskich kształtuje się na niskim poziomie od 5,1 km na 100 km² w gminie Brody, do 1,8 km w gminie Lipinki Łużyckie. W gminie wiejskiej Żary nie występuje sieć kanalizacyjna.

- Ponad połowa ludności powiatu (50,2%) korzystała z sieci kanalizacyjnej. Jest to o 14,7 p. proc. mniej niż średnio w województwie. Spośród gmin powiatu największy odsetek ludności korzystającej z kanalizacji odnotowano w gminach miejskich: Łęknica (89,1%) i Żary (82,9%), a zdecydowanie mniejszy w gminach miejsko-wiejskich i wiejskich.

- W powiecie żarskim w końcu 2012 r. w populacji gospodarstw domowych było 33,6 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła 9,5% ogółu energii zużytej w województwie. Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę w gospodarstwach domowych wyniosło 2071 kWh, tj. o 2,2% więcej niż przeciętnie w województwie, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca powiatu wyniosło 698 kWh.
- W końcu 2012 r. długość sieci gazowej w powiecie żarskim wyniosła 202,1 km, a w przeliczeniu na 100 km² – 14,5 km (wobec 27,2 km średnio w województwie). Największe zagęszczenie sieci gazowej w powiecie poza gminą miejską Żary (289 km na 100 km²) notowano w gminie Lubsko (24,7 km). W 6 gminach powiatu, w tym w miejskiej gminie Łęknica nie występuje sieć gazowa.
- Liczba gospodarstw domowych, będących odbiorcami gazu wyniosła 18,3 tys. Przeciętnie zużycie gazu w przeliczeniu na 1 gospodarstwo domowe wyniosło 704,1 m³, tj. o 2,1% więcej niż średnio w województwie.
- W 2012 r. w powiecie żarskim oddano do użytkowania 154 mieszkania (tj. o 7,8% mniej niż przed rokiem), w tym 98,7% w budownictwie indywidualnym. Nieco więcej mieszkań oddanych do użytkowania było zlokalizowanych w obszarze wiejskim (51,9%), niż miejskim.
- Wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu w 2012 r. wyniósł 1,5 wobec 3,1 średnio w województwie. W przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw oddano do użytkowania blisko 275 mieszkań, tj. o 20,3% mniej niż średnio w województwie i o 52,9% mniej niż w 2011 r.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Powiat żarski	154	879	21780	141,4
Gminy miejskie:				
Łęknica	1	6	186	186,0
Żary	39	220	5352	137,2
Gminy miejsko-wiejskie:				
Jasień	11	61	1455	132,3
Lubsko	34	185	4573	134,5
Gminy wiejskie:				
Brody	2	7	185	92,5
Lipinki Łużyckie	9	53	1438	159,8
Przewóz	4	31	1008	252,0
Trzebień	10	56	1441	144,1
Tuplice	3	17	343	114,3
Żary	41	243	5799	141,4

Finanse publiczne

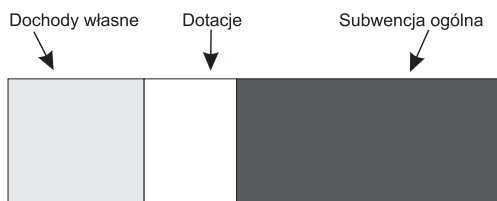
- W 2012 r. dochody powiatu żarskiego wyniosły 89,2 mln zł i były o 9,1% niższe niż w 2011 r., natomiast wydatki spadły w skali roku o 6,1% do 91,8 mln zł. W rezultacie w 2012 r. wynik budżetu powiatu żarskiego wyniósł minus 2,6 mln zł (wobec 0,4 mln zł w 2011 r.), a relacja wyniku do dochodu wyniosła minus 2,9% wobec 0,4% w 2011 r.
- W przeliczeniu na 1 mieszkańca dochody powiatu żarskiego wyniosły 896 zł i były o 5,0% wyższe od przeciętnych dochodów powiatów w województwie. Wydatki natomiast w wysokości 921 zł na 1 mieszkańca były o 9,7% wyższe od średnich wydatków powiatów na mieszkańca w województwie.

Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2012 r.

Wyszczególnienie a - w zł b - 2011=100	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	Z tego wydatki		
				bieżące	inwestycyjne	
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETU POWIATU						
Powiat żarski	a	895,59	247,91	921,39	879,28	42,11
	b	91,1	104,2	94,1	94,5	86,2
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW GMIN						
Gminy miejskie:						
Łęknica	a	4343,89	2599,86	4051,40	3920,87	124,16
	b	109,5	107,3	91,2	105,3	18,6
Żary	a	2851,19	1846,32	2685,79	2462,02	164,92
	b	99,6	96,4	89,7	108,0	24,0
Gminy miejsko-wiejskie:						
Jasień	a	2860,50	1218,51	2759,68	2564,46	188,61
	b	99,2	100,3	91,0	106,9	32,5
Lubsko	a	3040,02	1220,60	3300,23	2706,26	587,37
	b	112,5	113,5	104,8	108,4	98,9
Gminy wiejskie:						
Brody	a	2904,24	1100,13	3617,66	2560,74	1050,52
	b	98,0	121,1	128,3	107,7	269,9
Lipinki Łużyckie	a	3289,13	862,40	2749,36	2590,89	152,12
	b	119,8	101,5	106,9	104,9	313,9
Przewóz	a	3285,58	1610,92	3097,68	2865,42	232,26
	b	110,7	113,4	99,8	105,3	60,3
Trzebień	a	2734,54	1054,60	2710,71	2599,76	110,94
	b	106,4	118,0	107,0	109,7	103,0
Tuplice	a	2716,83	823,03	2544,39	2526,00	11,65
	b	104,8	114,6	102,5	104,3	436,3
Żary	a	2595,37	1244,88	3170,84	2416,43	461,18
	b	112,7	136,6	134,4	114,6	231,5

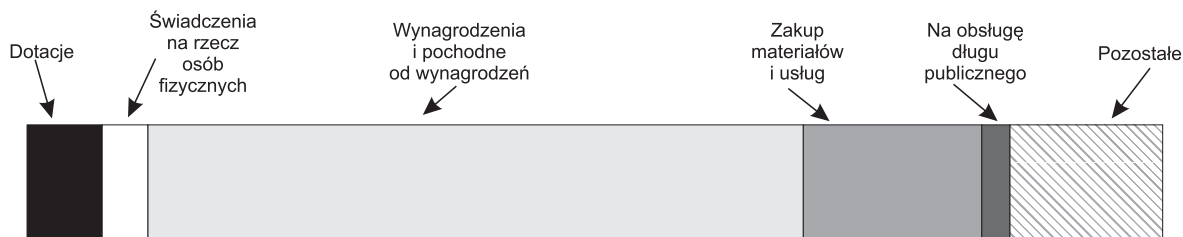
- Udział subwencji ogólnej w ogóle dochodów budżetu powiatu żarskiego w 2012 r. wyniósł 53,5% (wobec 45,6% średnio w powiatach województwa). Dalsze 27,7% stanowiły dochody własne, a 18,9% dotacje (wobec odpowiednio 30,5% i 23,9% średnio w powiatach).
- W 2012 r. dochody budżetu powiatu żarskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 2,0 mln zł (tj. o 3,3% mniej niż w 2011 r.), co stanowiło 2,2% ogółu dochodów powiatu.

Struktura dochodów powiatu żarskiego według rodzajów w 2012 r.

- Z ogółu wydatków powiatu żarskiego 95,4% stanowiły wydatki bieżące. Pozostałe 4,6% przeznaczono na wydatki majątkowe (wobec 5,7% średnio w powiatach w województwie). Były to wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 42 zł, tj. były o 10,9% niższe niż średnio w powiatach, a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2011 r. – o 13,8% niższe.

Struktura wydatków bieżących powiatu żarskiego w 2012 r.

- Dochody gmin powiatu żarskiego zbiorczo wyniosły 290,5 mln zł i były o 5,0% wyższe od notowanych 2011 r., natomiast wydatki wzrosły w skali roku o 0,5% do 293,9 mln zł. W rezultacie łączny wynik budżetów gmin powiatu uległ poprawie z minus 15,7 mln zł w 2011 r. do minus 3,5 mln zł w 2012 r., a relacja wyniku do dochodów budżetów gmin wyniosła minus 1,2% (wobec minus 5,7% w 2011 r.).
Najmniej korzystnie relacja wyniku do dochodu kształtowała się w gminach wiejskich Brody (minus 24,6%) oraz Żary (minus 22,2%), a także w miejsko-wiejskiej gminie Lubsko (minus 8,6%).
- Dochody gmin powiatu żarskiego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 2916 zł, w tym dochody własne 1480 zł. Wydatki na 1 mieszkańca gminy w powiecie żarskim wyniosły 2951 zł, w tym wydatki bieżące 2581 zł.

Struktura dochodów i wydatków gmin powiatu żarskiego według rodzajów (w % ogółem) w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody własne	Dotacje	Subwencja Ogólna	Wydatki	
				majątkowe	bieżące
Gminy miejskie:					
Łęknica	59,9	17,3	22,8	3,2	96,8
Żary	64,8	16,6	18,6	8,3	91,7
Gminy miejsko-wiejskie:					
Jasień	42,6	20,8	36,6	7,1	92,9
Lubsko	40,2	29,5	30,3	18,0	82,0
Gminy wiejskie:					
Brody	37,9	24,8	37,3	29,2	70,8
Lipinki Łużyckie	26,2	36,6	37,2	5,8	94,2
Przewóz	49,0	21,9	29,1	7,5	92,5
Trzebiel	38,6	20,3	41,1	4,1	95,9
Tuplice	30,3	22,2	47,5	0,7	99,3
Żary	48,0	20,0	32,0	23,8	76,2

- Dochody własne gmin powiatu żarskiego stanowiły średnio 50,7% ogółu dochodów, przy czym udział ten kształtował się na poziomie od 26,2% w gminie Lipinki Łużyckie do 64,8% w gminie miejskiej Żary.
Dalsze 27,8% ogółu dochodów gmin powiatu żarskiego zapewniała subwencja ogólna, a 21,5% - dotacje.
- W 2012 r. dochody budżetów gmin powiatu żarskiego na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły łącznie 12,3 mln zł (tj. o 38,5% mniej niż w 2011 r.), co stanowiło 4,2% ogółu dochodów gmin w powiecie. Relatywnie największe wsparcie budżetu środkami unijnymi uzyskała gmina Lipinki Łużyckie (17,1% ogółu dochodów budżetu) oraz Przewóz (10,1%).
- Wydatki bieżące gmin powiatu żarskiego stanowiły 87,5% ogółu wydatków (było to o 0,8 p. proc. więcej niż średnio w gminach województwa lubuskiego). Pozostałe 12,5% ogółu wydatków stanowiły wydatki majątkowe (wobec 13,3% średnio w gminach w województwie lubuskim), w tym 10,5% - wydatki o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca

wyniosły 309 zł, tj. były niższe niż średnio w gminach w województwie (o 17,1%), a w stosunku do wydatków inwestycyjnych zrealizowanych w 2011 r. – o 38,8% niższe.

Finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w gminach powiatu żarskiego w 2012 r.

Wyszczególnienie	Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych		
	w tys. zł	2011 = 100	dochody budżetów ogółem = 100
Gminy miejskie			
Łęknica	899,9	x	7,9
Żary	1957,4	17,7	1,8
Gminy miejsko-wiejskie:			
Jasień	225,8	6,8	1,1
Lubsko	4862,6	197,6	8,3
Gminy wiejskie:			
Brody	238,3	17,4	2,3
Lipinki Łużyckie	1842,2	421,5	17,1
Przewóz	1080,3	307,4	10,1
Trzebień	113,7	18,5	0,7
Tuplice	84,9	44,5	1,0
Żary	989,4	589,9	3,2

Podmioty gospodarki narodowej

° W końcu grudnia 2012 r. w powiecie żarskim zarejestrowanych było 9,3 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. 8,7% wszystkich podmiotów w województwie lubuskim. W porównaniu z 2011 r. liczba podmiotów wzrosła o 208, tj. o 2,3%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Powiat żarski 2011	9111	709	973	2965	422	1188	2854
2012	9319	714	1057	2921	424	1232	2971
Gminy miejskie:							
Łęknica	461	9	13	312	2	49	76
Żary	4439	304	455	1318	236	627	1499
Gminy miejsko-wiejskie:							
Jasień	586	68	90	160	21	93	154
Lubsko	1701	150	185	428	58	376	504
Gminy wiejskie:							
Brody	196	24	35	51	4	3	79
Lipinki Łużyckie	235	21	28	65	15	17	89
Przewóz	247	13	20	97	12	16	89
Trzebień	378	28	53	160	16	13	108
Tuplice	227	23	25	80	17	14	68
Żary	849	74	153	250	43	24	305

° Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych było w gminie miejskiej Żary oraz gminie miejsko-wiejskiej Lubsko odpowiednio 47,6% i 18,3% ogólnej liczby podmiotów w powiecie.

- ° W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych” (31,9% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (31,3%).

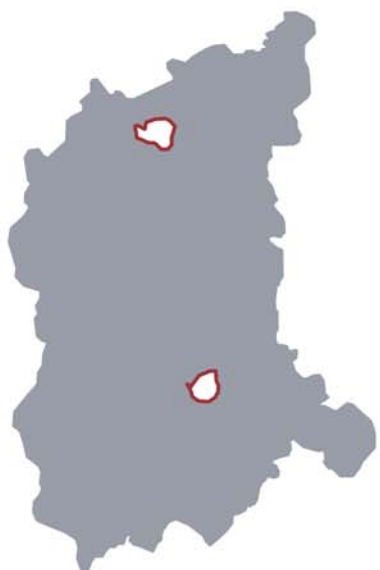
Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Powiat żarski 2011	9111	603	300	495	45	245	6310
2012	9319	619	295	508	50	260	6399
Gminy miejskie:							
Łęknica	461	89	74	17	3	10	288
Żary	4439	296	100	318	23	104	2969
Gminy miejsko-wiejskie:							
Jasień	586	23	8	24	2	15	412
Lubsko	1701	84	38	73	8	52	1052
Gminy wiejskie:							
Brody	196	15	8	5	1	10	152
Lipinki Łużyckie	235	13	5	7	1	10	179
Przewóz	247	10	6	9	3	7	191
Trzebiel	378	34	20	15	4	10	291
Tuplice	227	17	8	13	2	5	167
Żary	849	38	28	27	3	37	698

- ° Spółki handlowe stanowiły w powiecie żarskim 6,6% osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie mających osobowości prawnej, w tym 295 to spółki z udziałem kapitału zagranicznego (10,7% ogółu w województwie).

MIASTA NA PRAWACH POWIATU GORZÓW WLKP. ZIELONA GÓRA

Powierzchnia i ludność

- Gorzów Wlkp. i Zielona Góra, miasta na prawach powiatu, położone na północy i południu województwa, pełnią funkcję administracyjną stolic regionu. Aglomeracje są siedzibą organów samorządu wojewódzkiego: wojewody – Gorzów Wielkopolski oraz zarządu i sejmiku – Zielona Góra. W 2012 r. w Gorzowie Wielkopolskim (86 km²) mieszkało 124,6 tys. osób i w Zielonej Górze (58 km²) – 119,0 tys. osób, co stanowiło odpowiednio 12,2% i 11,6% populacji województwa. Liczba ludności w Gorzowie Wielkopolskim, w ciągu roku, nieznacznie się zwiększyła (o 55 osób, tj. o 0,04%), w Zielonej Górze odnotowano spadek populacji (o 174 osoby, tj. o 0,1%).

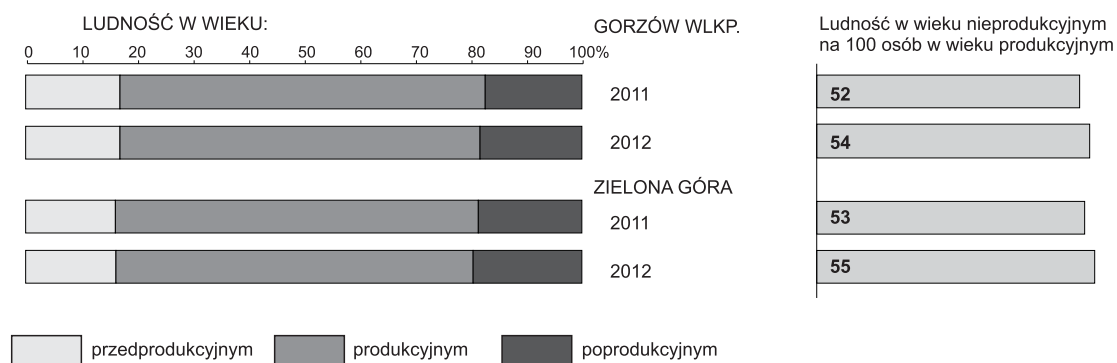
Powierzchnia i ludność

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Powierzchnia w km ²	Ludność			Kobiety na 100 mężczyzn
		ogółem	w tym kobiety	na km ²	
Gorzów Wlkp. 2011	86	124554	65168	1453	110
2012	86	124609	65228	1454	110
Zielona Góra 2011	58	119197	63137	2043	113
2012	58	119023	63004	2040	112

- Ponad połowę ludności w miastach na prawach powiatu stanowiły kobiety, w Gorzowie Wielkopolskim – 52,3% i w Zielonej Górze – 52,9%. Współczynniki feminizacji (określające liczbę kobiet na 100 mężczyzn) kształtowały się na poziomie wyższym niż średnia dla województwa (105) i wynosiły, odpowiednio 110 i 112.
- W Gorzowie Wielkopolskim udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności powiatu wyniósł 16,9%, osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 64,8%, a w wieku poprodukcyjnym 18,3%, w Zielonej Górze odsetek osób w tych grupach wieku wynosił, odpowiednio: 16,2%, 64,3% i 19,5%.
- W Gorzowie Wielkopolskim liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym była równa średniej dla województwa (54), w Zielonej Górze współczynnik obciążenia demograficznego był nieco wyższy (55).

Ludność według ekonomicznych grup wieku

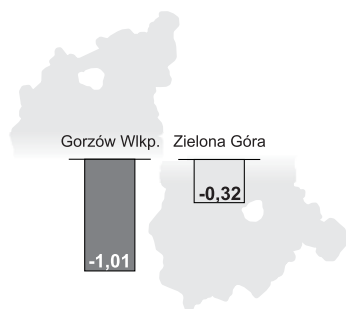

Ruch naturalny ludności

Wyszczególnienie		Małżeństwa	Urodzenia żywe	Zgony	Przyrost naturalny
		na 1000 ludności			
Gorzów Wlkp. 2011		4,97	9,97	8,88	1,09
2012		5,05	10,04	9,34	0,71
Zielona Góra 2011		4,98	10,21	9,31	0,90
2012		4,97	9,44	9,53	-0,09

- Współczynnik małżeństw, wyrażający liczbę zawartych małżeństw w danym roku na 1000 ludności, w 2012 r. w Gorzowie Wielkopolskim wyniósł 5,1, a w Zielonej Górze – 5,0, plasując miasta na jednym z niższych miejsc wśród pozostałych powiatów województwa.
- Współczynnik urodzeń (liczba urodzeń żywych przypadająca na 1000 ludności) w 2012 r. kształtował się na poziomie 10,0 w Gorzowie Wielkopolskim i 9,4 w Zielonej Górze (w 2011 r. odpowiednio 10,0 i 10,2). Natężenie urodzeń żywych w obu miastach było nieco niższe od średniej w województwie (10,1).
- Współczynnik zgonów na 1000 ludności w Gorzowie Wielkopolskim (9,3) był niższy niż w Zielonej Górze (9,5). W 2012 r. w obu miastach odnotowano wzrost natężenia zgonów, w porównaniu z 2011 r.

Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2012 r.

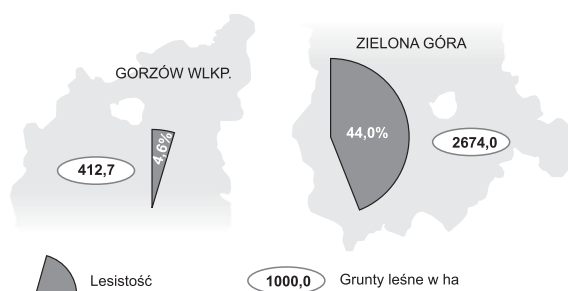

- W 2012 r. w przeliczeniu na 1000 ludności przyrost naturalny w Gorzowie Wielkopolskim wyniósł 0,7 i w Zielonej Górze minus 0,1 (w 2011 r. odpowiednio 1,1 i 0,9). Poziom przyrostu naturalnego w Gorzowie Wielkopolskim był równy średniej dla województwa.
- W 2012 r. saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności w Gorzowie Wielkopolskim pozostało ujemne i wyniosło minus 1,0 (w 2011 r. minus 1,3), w Zielonej Górze kształtowało się na poziomie minus 0,3 (wobec 1,2 w 2011 r.).

Środowisko i ekologia

- W końcu 2012 r. grunty leśne miast na prawach powiatu – Gorzowa Wielkopolskiego i Zielonej Góry zajmowały łącznie obszar 3086,6 ha stanowiąc 0,5% powierzchni gruntów leśnych województwa. Lasy z powierzchnią 2964,3 ha porastały 44,0% powierzchni Zielonej Góry i 4,6% powierzchni Gorzowa Wielkopolskiego.
- W 2012 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody na terenie Gorzowa Wielkopolskiego wynosiła 440,3 ha, co stanowiło 0,03% powierzchni geograficznej województwa i 5,1% powierzchni geograficznej miasta. W porównaniu z 2011 r. powierzchnia obszarów prawnie chronionej przyrody nie uległa zmianie

Powierzchnia gruntów leśnych i lesistość w 2012 r.
Stan w dniu 31 XII

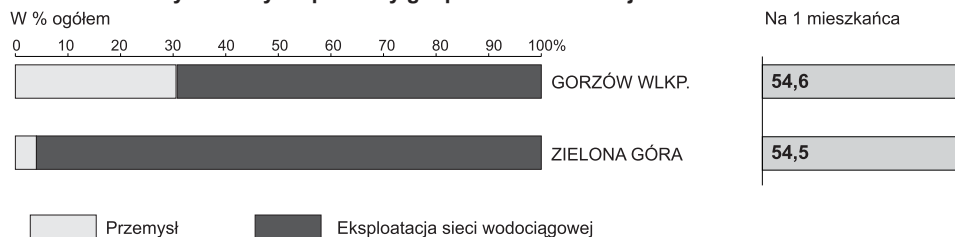
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym			Pomniki przyrody
		rezerwy przyrody	obszary chronionego krajobrazu	użytki ekologiczne	
w ha					
Miasta na prawach powiatu 2011	440,3	78,3	360,0	2,0	93
2012	440,3	78,3	360,0	2,0	93
Gorzów Wlkp.	440,3	78,3	360,0	2,0	56
Zielona Góra	-	-	-	-	37

- Gorzów Wielkopolski jest 4. powiatem w województwie pod względem zużycia wody ogółem (po powiatach: krośnieńskim, żarskim i gorzowskim). W 2012 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 54,6 m³, tj. o 35,6 m³ mniej niż średnio w województwie.
- Zielona Góra zajmuje 5. lokatę w województwie (po Gorzowie Wielkopolskim) w związku z ogólnym zużyciem wody. W 2012 r. zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 54,5 m³, tj. o 35,7 m³ mniej niż średnio w województwie.
- W Gorzowie Wielkopolskim najwięcej – 69,5% zużytej wody – wykorzystano eksploatując sieć wodociagową, 30,5% – wody spożytkowano na cele produkcyjne w przemyśle. Eksploatacja sieci wodociagowej w Zielonej Górze pochłonęła 95,9% zużywanej wody, 4,1% wody wykorzystano w przemyśle.

Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2012 r.

Ścieki przemysłowe i komunalne oraz ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków

Wyszczególnienie	Ścieki ogółem	Oczyszczane		Nieoczyszczane		Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	
		razem	w tym biologicznie w % ogółem	razem	w tym odprowadzone siecią kanalizacyjną		
			w dam ³				
Miasta na prawach powiatu	2011	11195	11191	0,2	4	-	94,1
	2012	13718	13716	0,2	2	-	96,4
Gorzów Wlkp.	2011	5726	5722	0,5	4	-	95,9
	2012	5556	5554	0,5	2	-	99,9
Zielona Góra	2011	5469	5469	-	-	-	92,3
	2012	8162	8162	-	-	-	92,8

- W 2012 r. odprowadzono w Gorzowie Wielkopolskim do wód lub do ziemi 5556 dam³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2011 r. nastąpił spadek o 3,0% ilości ścieków odprowadzonych. Oczyszczaniu biologicznemu poddano 0,5% ścieków.
W Zielonej Górze w 2012 r. odprowadzono do wód lub do ziemi 8162 m³ ścieków przemysłowych i komunalnych. W porównaniu z 2011 r. nastąpił wzrost o 49,2% ilości ścieków odprowadzonych.
- Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w Gorzowie Wielkopolskim stanowiła 99,9% ogółu mieszkańców powiatu (w 2011 r. 95,9%). Wysoki udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia Gorzów Wielkopolski na 1. lokacie w województwie.
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w Zielonej Górze stanowiła 92,8% ogółu mieszkańców powiatu (w 2011 r. 92,3%). Wysoki udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogóle ludności stawia Zieloną Górę na 2. lokacie w województwie.

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące)

Wyszczególnienie		Ochrona środowiska	Gospodarka wodna
		w tys. zł	
Miasta na prawach powiatu	2011	60229,5	9124,0
	2012	46156,7	3742,1
Gorzów Wlkp.	2011	4750,0	-
	2012	10546,8	143,0
Zielona Góra	2011	55479,5	9124,0
	2012	35609,9	3599,1

- W 2012 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano w Gorzowie Wielkopolskim 10,5mln zł, tj. 85 zł w przeliczeniu na mieszkańca (11. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 51,5% poniesionych nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód, 46,0% na działalność związaną z oszczędzaniem energii, a pozostałe 2,5% na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu oraz gospodarkę odpadami.
W 2012 r. na środki trwałe służące ochronie środowiska wydano w Zielonej Górze 35,6 mln zł, tj. 299 zł w przeliczeniu na mieszkańca (4. lokata w województwie lubuskim). Najwięcej – 35,4% poniesionych nakładów – przeznaczono na gospodarkę odpadami oraz ochronę gleb, wód podziemnych i powierzchniowych, 25,2% – na gospodarkę ściekową i ochronę wód, 22,8% na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, a pozostałe 16,6% na pozostałą działalność w zakresie ochrony środowiska związaną z oszczędzaniem energii
- Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły w Gorzowie Wielkopolskim łącznie 0,1 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 1 zł. Większość środków – 51,0% – przeznaczono na ujęcia i doprowadzenia wody, a pozostałe 49,0% na regulację i zabudowę rzek.
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły w Zielonej Górze łącznie 3,6 mln zł, a w przeliczeniu na mieszkańca powiatu 30 zł. Większość środków – 54,1% na ujęcia i doprowadzenia wody, a pozostałe 45,9% na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody.
- Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej w Gorzowie Wielkopolskim były środki własne (stanowiące 60,2% ogółu zainwestowanych środków), 36,7% stanowiły środki pozyskane z zagranicy, a pozostałe 3,1% pochodziło kredytów i pożyczek krajowych (w tym bankowych), środków z budżetu województwa oraz innych środków.
Podstawowym źródłem finansowania nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej w Zielonej Górze były środki własne (stanowiące 53,8% ogółu zainwestowanych środków), 38,1% środków pochodziło z zagranicy, a pozostałe 8,1% pochodziło z budżetu gminy i budżetu centralnego.

Rynek pracy

- W 2012 r. liczba pracujących w Gorzowie Wlkp. wzrosła w stosunku do roku poprzedniego (o 1,0%). Z kolei w Zielonej Górze notowano niewielki spadek liczby pracujących w skali roku (o 0,1%). Udział pracujących w Gorzowie Wlkp. i w Zielonej Górze zwiększył się w skali roku po 0,4 p. proc. do poziomu odpowiednio 17,8% i 18,8%. Jednocześnie w obu miastach zmniejszyła się liczba zarejestrowanych bezrobotnych, w Gorzowie Wlkp. o 1,5%, a w Zielonej Górze (o 1,1%), a ich udział w ogóle bezrobotnych w województwie zmniejszył się po 0,3 p. proc. i wyniósł odpowiednio 8,7% i 8,0%.

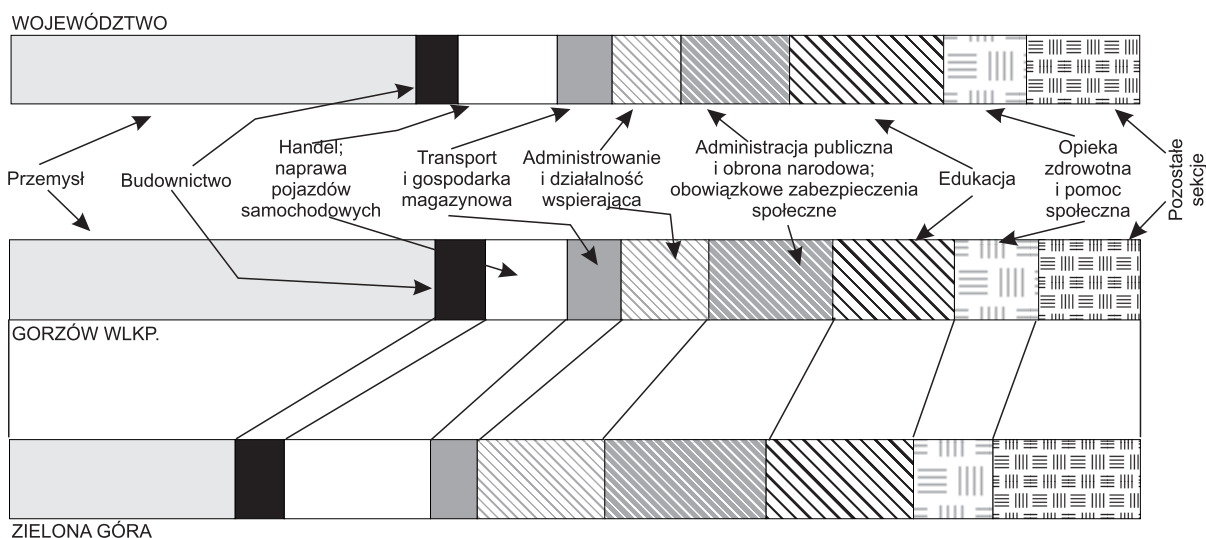
Pracujący i bezrobotni zarejestrowani w 2012 r.

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	2011 = 100	Województwo=100	Z ogółem kobiety	Na 1000 ludności w wieku produkcyjnym
PRACUJĄCY					
Gorzów Wlkp.	38367	101,0	17,8	20459	475
Zielona Góra	40357	99,9	18,8	20863	527
BEZROBOTNI					
Gorzów Wlkp.	5250	98,5	8,7	2725	65
Zielona Góra	4826	98,9	8,0	2439	63

- W 2012 r. w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób (bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie) w miastach na prawach powiatu w województwie lubuskim pracowało łącznie 78,7 tys. osób (tj. 36,6% ogółu pracujących w województwie). W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym było to 500 osób (wobec 324 średnio w województwie).
- Udział kobiet w ogóle pracujących wyższy był w Gorzowie Wlkp. (53,3%) niż w Zielonej Górze (51,7%), przy czym w obu miastach ich liczba wzrosła w skali roku odpowiednio o 0,5% i 0,9%. Jednocześnie w Gorzowie Wlkp. notowano wzrost liczby pracujących mężczyzn (o 1,5%), a w Zielonej Górze – spadek o 1,2%.
- Z ogółu pracujących w miastach na prawach powiatu największą grupę stanowiły osoby pracujące w przedsiębiorstwach usługowych – w Gorzowie Wlkp. było to 63,2% ogółu pracujących w mieście, a w Zielonej Górze – 75,6%. Odsetek pracujących w przemyśle i budownictwie był wyraźnie wyższy w Gorzowie Wlkp. niż w Zielonej Górze (odpowiednio 36,4% i 24,2%). W jednostkach prowadzących działalność w zakresie rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa w Gorzowie Wlkp. pracowało 0,3% ogółu pracujących w mieście, a w Zielonej Górze – 0,1%.
- W Gorzowie Wlkp. jest wyższy niż w Zielonej Górze odsetek pracujących w sektorze prywatnym (odpowiednio 66,9% wobec 59,6% ogółu pracujących).

Struktura przeciętnego zatrudnienia według sekcji w 2012 r.

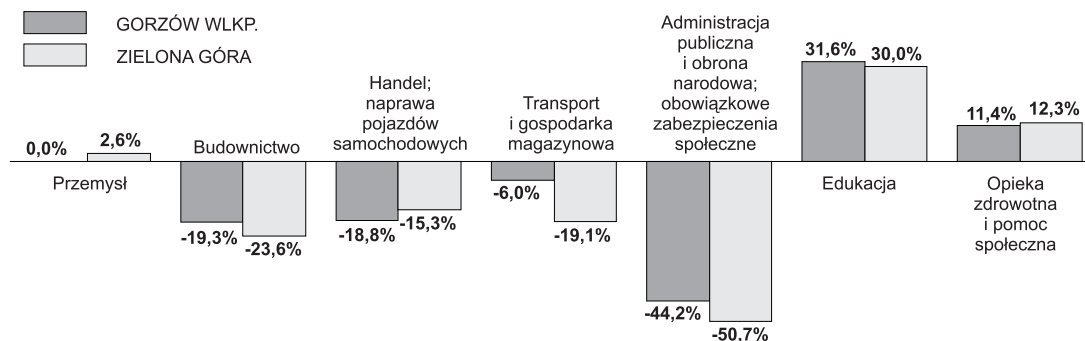

- Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób oraz w jednostkach sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących w Gorzowie Wlkp. wyniosło 32,2 tys. osób, a w Zielonej Górze 37,2 tys. i w obu miastach było niższe niż w 2011 r. odpowiednio o 3,9% i 0,6%. W obu miastach zmniejszyło się zatrudnienie w jednostkach prowadzących działalność w zakresie budownictwa (odpowiednio o 5,0% i 17,0%) oraz w handlu; naprawie pojazdów

samochodowych (po 4,5%). Ponadto w Gorzowie Wlkp. niższe niż przed rokiem zatrudnienie było m.in. w przemyśle (o 9,8%), w edukacji (o 1,4%) oraz w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 0,5%), a w Zielonej Górze w przedsiębiorstwach zajmujących się administrowaniem i działalnością wspierającą (o 8,0%). Zarówno w Gorzowie Wlkp., jak i Zielonej Górze wystąpił wzrost zatrudnienia w jednostkach zajmujących się transportem i gospodarką magazynową (odpowiednio o 2,6% i 0,6%). W przypadku Zielonej Góry wyższe niż przed rokiem było także zatrudnienie w przemyśle (o 3,3%), w edukacji (o 1,9%) oraz w administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 0,1%).

- W końcu 2012 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Gorzowie Wlkp. i w Zielonej Górze łącznie wyniosła 10,1 tys. osób (tj. 16,6% ogółu bezrobotnych w województwie). W przeliczeniu na 1000 ludności w wieku produkcyjnym w Gorzowie Wlkp. było to 65 osób, a w Zielonej Górze 63 osoby (wobec 91 osób średnio w województwie).
- W populacji bezrobotnych w miastach na prawach powiatu 51,3% stanowiły kobiety. Zarówno w Gorzowie Wlkp., jak i w Zielonej Górze liczba bezrobotnych kobiet spadła w skali roku odpowiednio o 7,5% i 5,2%, przy wzroście liczby bezrobotnych mężczyzn odpowiednio o 5,8% i 3,5%.
- Wśród zarejestrowanych bezrobotnych w Gorzowie Wlkp. notowano nieco wyższy niż w Zielonej Górze odsetek osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy ze względu na wiek: do 25 roku życia (13,8% w Gorzowie Wlkp. wobec 11,0% w Zielonej Górze) oraz powyżej 50 roku życia (29,7% wobec 28,9%). Z kolei w Zielonej Górze częściej niż w Gorzowie Wlkp. bezrobocie miało charakter długotrwały. Odsetek osób pozostających w rejestrze bezrobotnych przez okres dłuższy niż 12 miesięcy w ciągu ostatnich dwóch lat wyniósł 40,8% wobec 37,2% w Gorzowie Wlkp.
- W końcu 2012 r. stopa bezrobocia rejestrowanego w Gorzowie Wlkp. wyniosła 9,3% (tj. o 0,1 p. proc. mniej niż w końcu 2011 r.), a w Zielonej Górze, podobnie jak przed rokiem, 8,3% (wobec 15,8% średnio w województwie).
- W 2012 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Gorzowie Wlkp. (3197 zł) po raz pierwszy od lat było niższe w stosunku do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w województwie (o 0,2%). W Zielonej Górze przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wyniosło 3352 zł, tj. pozostało na poziomie wyższym od średniego w województwie (o 4,6%). Zarówno w Gorzowie Wlkp., jak i w Zielonej Górze, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło w relacji do poprzedniego roku. Podobnie jak w latach 2010 i 2011, w obu miastach wzrost był jednak mniej dynamiczny w porównaniu ze średnim wzrostem przeciętnego wynagrodzenia w województwie, na poziomie odpowiednio o 3,4% i 3,2% wobec 4,2% średnio w województwie).

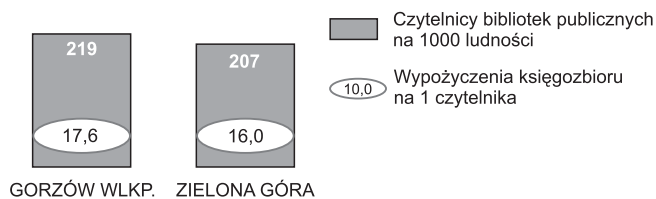
Odchylenie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto od przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w miastach na prawach powiatu według wybranych sekcji w 2012 r.

Kultura i turystyka

- W końcu grudnia 2012 r. w mieście Gorzów Wlkp. prowadziło działalność 15 bibliotek publicznych łącznie z filiami, tj. 5,9% wszystkich bibliotek w województwie. Natomiast w mieście Zielona Góra funkcjonowało 12 bibliotek publicznych łącznie z filiami, co stanowiło 4,7% wszystkich bibliotek w województwie. W porównaniu z rokiem poprzednim nie uległa zmianie liczba bibliotek zarówno w Gorzowie Wlkp. jak i w Zielonej Górze. W Gorzowie Wlkp. w skali roku zwiększyła się liczba woluminów księgozbioru o 0,9%, natomiast zmniejszyła się liczba czytelników o 27,0% oraz liczba wypożyczeń o 1,6%. W Zielonej Górze zmniejszyła się liczba woluminów księgozbioru o 2,5%. Zwiększyła się natomiast liczba czytelników o 0,2% oraz liczba wypożyczeń o 2,5%.

Czytelnicy bibliotek publicznych oraz wypożyczenia księgozbioru w 2012 r.

Biblioteki publiczne

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Biblioteki i filie	Punkty biblioteczne	Księgozbiór w tys. woluminów	Czytelnicy	Wypożyczenia w tys.
Gorzów Wlkp. 2011	15	13	425,6	37309	488,0
2012	15	13	429,3	27246	480,3
Zielona Góra 2011	12	-	433,5	24662	386,3
2012	12	-	422,6	24714	396,1

- Do aktywnego uczestnictwa w kulturze zachęca działalność domów i ośrodków kultury oraz klubów i świetlic. W 2012 r. w miastach na prawach powiatu działało łącznie 10 instytucji, które łącznie zorganizowały 1521 imprez. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba zorganizowanych wzrosła o 195, tj. o 14,7%.

Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice

Wyszczególnienie	Instytucje	Imprezy	Uczestnicy imprez
Gorzów Wlkp. 2011	8	978	100204
2012	7	1260	84146
Zielona Góra 2011	3	348	85994
2012	3	261	84034

- Najwięcej różnorodnych imprez zorganizowanych było w Gorzowie Wlkp. 82,8% ogólnej liczby imprez, natomiast najwyższą frekwencję odnotowano w Zielonej Górze – średnio w jednej zorganizowanej imprezie uczestniczyły 322 osoby.
- Zgodnie ze stanem w dniu 31 VII 2012 r. w granicach lubuskich miast na prawach powiatu funkcjonowało 30 turystycznych obiektów noclegowych, tj. 9,8% wszystkich obiektów w województwie.

Turystyczne obiekty noclegowe i miejsca noclegowe

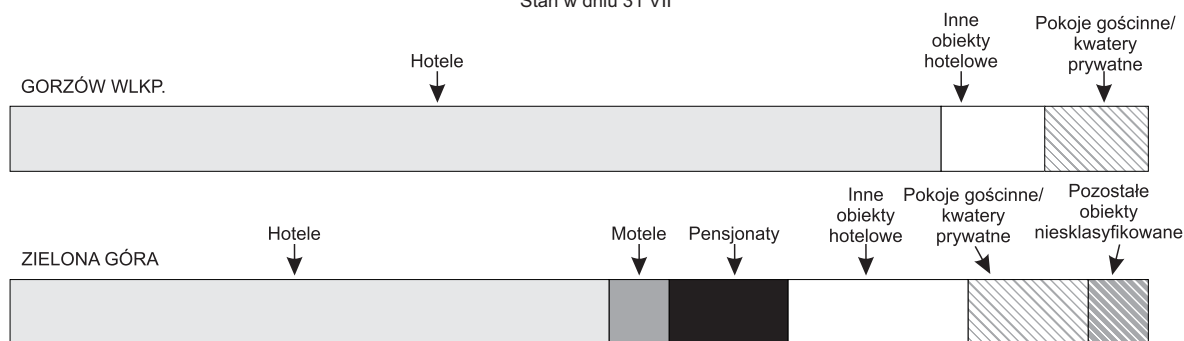
Stan w dniu 31 VII

Wyszczególnienie	Obiekty		Miejsca noclegowe	
	ogółem	w tym całoroczne	ogółem	w tym całoroczne
Gorzów Wlkp. 2011	13	13	897	897
2012	11	11	790	790
Zielona Góra 2011	20	19	1193	1147
2012	19	18	1088	988

- Bazę noclegową w Gorzowie Wlkp. tworzyło 10 obiektów hotelowych oraz 1 pozostały obiekt noclegowy, natomiast w Zielonej Górze funkcjonowało 16 obiektów hotelowych oraz 3 pozostałe obiekty noclegowe.

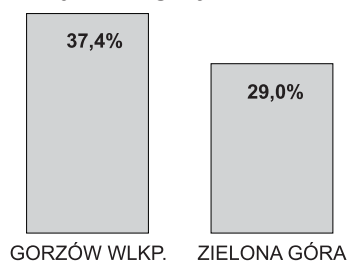
Struktura turystycznych obiektów noclegowych w miastach na prawach powiatu w 2012 r.

Stan w dniu 31 VII

- W lubuskich miastach na prawach powiatu do dyspozycji turystów przygotowanych było łącznie 1878 miejsc noclegowych, tj. o 10,1% więcej niż w 2011 r. Miejsca całoroczne stanowiły 94,7% wszystkich miejsc noclegowych.
- W 2012 r. w miastach Gorzów Wlkp. i Zielona Góra turystyczne obiekty noclegowe przyjęły 120,1 tys. turystów, w tym 22,0% stanowili turyści zagraniczni. W porównaniu z danymi za 2011 r. odnotowano wzrost liczby osób korzystających z noclegu - o 4,6 %.
- W stosunku do 2011 r. wzrosła liczba udzielonych noclegów w Zielonej Górze o 16,5 tys., tj. o 18,6%, natomiast w Gorzowie Wlkp. liczba udzielonych noclegów zmalała o 2,6 tys., tj. o 2,3%.

Stożek wykorzystania miejsc noclegowych w 2012 r.

Wykorzystanie turystycznych obiektów noclegowych

Wyszczególnienie	Korzystający		Udzielone noclegi	
	ogółem	w tym turyści zagraniczni	ogółem	w tym turystom zagranicznym
Gorzów Wlkp. 2011	61306	13191	110699	23901
2012	58887	15465	108118	31154
Zielona Góra 2011	53545	10084	88379	18505
2012	61227	10973	104860	20990

- W porównaniu z poprzednim rokiem w lubuskich miastach na prawach powiatu zwiększyła się liczba udzielonych noclegów turystom zagranicznym o 9,7 tys., a ich udział w ogólnej liczbie udzielonych noclegów w miastach na prawach powiatu w 2012r. wynosił 24,5%, tj. o 3,2 p. proc. więcej niż w 2011 r.
- O turystycznej atrakcyjności danego regionu świadczy również stopień wykorzystania miejsc noclegowych mierzony stosunkiem liczby udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych. Najwyższy wskaźnik odnotowano w Gorzowie Wlkp. (37,4%), tj. o 2,8 p. proc. wyższy niż w 2011 r. Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w Zielonej Górze w 2012 r. kształtował się na poziomie 29,0% i zwiększył się o 3,7 p. proc. w porównaniu z 2011 r.

Edukacja i wychowanie

- W roku szkolnym 2012/2013 w miastach na prawach powiatu funkcjonowało łącznie 89 placówek wychowania przedszkolnego, tj. 18,2% wszystkich placówek w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba zwiększyła się o 2 placówki. W Gorzowie Wlkp. działało o 7 placówek wychowania przedszkolnego więcej niż w Zielonej Górze.

Wychowanie przedszkolne

Wyszczególnienie	Placówki		Miejsca w przedszkolach	Dzieci ogółem	W tym	
	ogółem	w tym w przedszkolach			w przedszkolach	w wieku do 6 lat
Gorzów Wlkp. 2011/2012	48	33	3740	4542	3902	1009
2012/2013	48	33	3790	4567	3917	1090
Zielona Góra 2011/2012	39	34	3971	4148	4018	663
2012/2013	41	36	4434	4592	4470	841

- Przedszkola stanowiły 68,9% wszystkich placówek wychowania przedszkolnego w Gorzowie Wlkp. oraz 87,8% w Zielonej Górze. W stosunku do roku szkolnego 2011/2012 liczba przedszkoli wzrosła (o 2) w Zielonej Górze, w Gorzowie Wlkp. nie zmieniła się. Przedszkola w omawianych miastach oferowały łącznie 31,4% wszystkich miejsc w przedszkolach w województwie lubuskim. Średnio na 1 przedszkole w Gorzowie Wlkp. przypadało 115 miejsc, a w Zielonej Górze 123 miejsca.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3 - 6 lat w roku szkolnym 2012/13

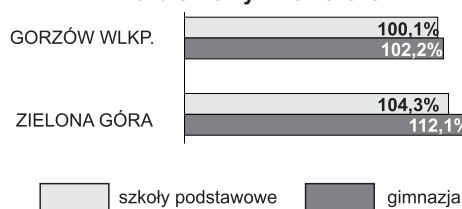
- W roku szkolnym 2012/2013 na zajęcia w placówkach wychowania przedszkolnego w Gorzowie Wlkp. uczęszczało 4,6 tys. dzieci i także w Zielonej Górze 4,6 tys., tj. odpowiednio o 0,6% i 10,7% więcej niż w poprzednim roku. Dzieci w przedszkolach stanowiły w Gorzowie Wlkp. 85,8%, a w Zielonej Górze 97,3% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, tj. odpowiednio o 0,1 p. proc. mniej i o 0,4 p. proc. więcej niż w roku szkolnym 2011/2012. Średnio na 1 placówkę wychowania przedszkolnego w Gorzowie Wlkp. przypadało 95 dzieci, a w Zielonej Górze 112 dzieci.

Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie	Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Gorzów Wlkp. 2011/2012	21	6478	1113
2012/2013	21	6526	1071
Zielona Góra 2011/2012	17	6244	1034
2012/2013	16	6214	956

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

**Współczynnik skolaryzacji netto
w roku szkolnym 2012/2013**

311 uczniów, a w Zielonej Górze – 388.

- W Gorzowie Wielkopolskim i Zielonej Górze w roku szkolnym 2012/2013 działało łącznie 37 szkół podstawowych, tj. o 1 placówkę mniej w porównaniu z poprzednim rokiem.
- W szkołach podstawowych znajdujących się na terenie miast na prawach powiatu uczyło się łącznie 12,7 tys. dzieci, tj. 22,6% wszystkich uczniów szkół podstawowych w województwie. W porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 liczba uczniów nieznacznie wzrosła (o 0,1%). Zmniejszyła się natomiast liczba absolwentów z roku szkolnego 2011/2012 (o 5,6%). Średnio na 1 szkołę podstawową w Gorzowie Wielkopolskim przypadało

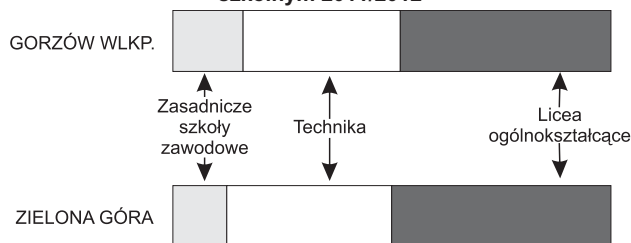
Gimnazja dla dzieci i młodzieży

Wyszczególnienie		Szkoły	Uczniowie	Absolwenci ^a
Gorzów Wlkp.	2011/2012	20	3556	1157
	2012/2013	20	3488	1100
Zielona Góra	2011/2012	14	3423	1195
	2012/2013	13	3266	1154

^a Z poprzedniego roku szkolnego.

- W roku szkolnym 2012/2013 w miastach na prawach powiatu funkcjonowały łącznie 33 gimnazja i w porównaniu z rokiem szkolnym 2011/2012 ich liczba zmniejszyła się o 1 gimnazjum.
- W gimnazjach kształciło się łącznie 6,8 tys. uczniów, tj. 21,7% wszystkich gimnazjalistów województwie. W porównaniu do roku szkolnego 2011/2012 liczba uczniów zmniejszyła się o 3,2%, natomiast liczba absolwentów o 4,2%. Średnio na 1 gimnazjum w Gorzowie Wielkopolskim przypadało 174 uczniów, a w Zielonej Górze – 251.

Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych^a dla młodzieży w roku szkolnym 2011/2012

^a Łącznie ze specjalnymi.

- Na podstawie danych demograficznych według stanu w dniu 31.XII.2012 r. współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych (uczniowie w wieku 7-12 lat) w roku szkolnym 2012/2013 wyniósł w Gorzowie Wlkp. 100,1% i był o 0,1 p. proc. wyższy niż w roku poprzednim, a w Zielonej Górze 104,3%, tj. o 0,1 p. proc. niższy niż w poprzednim roku. Analogiczny wskaźnik dla gimnazjów (uczniowie w wieku 13 – 15 lat) wyniósł w Gorzowie Wlkp. 102,2%, tj. o 0,1 p. proc. mniej niż w roku poprzednim, a w Zielonej Górze 112,1% i był wyższy niż w roku poprzednim o 0,9 p. proc.
- Do dyspozycji absolwentów gimnazjów w roku szkolnym 2012/2013 w miastach na prawach powiatu pozostawało 57 szkół ponadgimnazjalnych, do których uczęszczało łącznie 13,7 tys. uczniów.
- Szkoły ponadgimnazjalne Gorzowa Wlkp. tworzyło 7 zasadniczych szkół zawodowych, 11 liceów ogólnokształcących, 12 techników (łącznie z technikum uzupełniającym i szkołą artystyczną dającą uprawnienia zawodowe) oraz 1 szkoła specjalna przysposabiająca do pracy. Jednocześnie w Zielonej Górze działało: 6 zasadniczych szkół zawodowych, 10 liceów ogólnokształcących, 9 techników (łącznie ze szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe) oraz 1 szkoła specjalna przysposabiająca do pracy.
- W roku szkolnym 2012/2013 w Gorzowie Wlkp. działało również 14 szkół policealnych, a w Zielonej Górze 24, w których kształciło się odpowiednio 2025 i 4240 osób.

Infrastruktura komunalna. Mieszkania

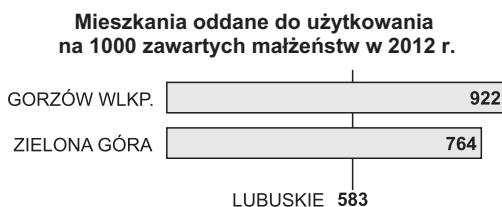
- W końcu 2012 r. długość sieci wodociągowej rozdzielczej wyniosła w Gorzowie Wlkp. blisko 338 km, a w Zielonej Górze – 229 km. Wskaźniki zagęszczenia sieci wodociągowej w miastach na prawach powiatu kształtują się na zbliżonym poziomie, odpowiednio 392,8 km i 394,5 km na 100 km². Odsetek korzystających z sieci wodociągowej wyższy był w Gorzowie Wlkp. niż Zielonej Górze i wyniósł odpowiednio 98,2% i 96,6%.
- Przeciętne zużycie wody przez gospodarstwa domowe w przeliczeniu na 1 mieszkańca w Gorzowie Wlkp. było nieco niższe niż w Zielonej Górze (wyniosło 31,6 m³ wobec 33,5 m³). W stosunku do 2011 r. w obu miastach przeciętne zużycie wody wzrosło: w Gorzowie Wlkp. o 10,1%, w Zielonej Górze o 16,7%.

Sieć wodociągowa i kanalizacyjna w 2012 r.

Stan 31 XII

Wyszczególnienie	Sieć wodociągowa		korzystający z sieci wodociągowej w % ogółu ludności	Sieć kanalizacyjna		korzystający z sieci kanalizacyjnej w % ogółu ludności
	ogółem w km	na 100 km ²		ogółem w km	na 100 km ²	
Gorzów Wlkp.	337,8	392,8	98,2	214,4	249,3	95,4
Zielona Góra	228,8	394,5	96,6	260,2	448,6	92,1

- Długość sieci kanalizacyjnej w Gorzowie Wlkp. wyniosła ponad 214 km, tj. 249,3 km na 100 km². W Zielonej Górze sieć kanalizacyjna ma długość ponad 260 km, tj. 448,6 km na 100 km². Odsetek ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w Gorzowie Wlkp. wyniósł 95,4%, a w Zielonej Górze 92,1%.
- W miastach na prawach powiatu w końcu 2012 r. w populacji gospodarstw domowych było łącznie blisko 95,0 tys. odbiorców energii elektrycznej. Zużyta przez nich energia stanowiła łącznie 23,5% ogółu energii zużytej w województwie. Przeciętne zużycie energii elektrycznej na 1 odbiorcę (gospodarstwo domowe) było nieco wyższe w Gorzowie Wlkp. niż w Zielonej Górze i wyniosło odpowiednio 1830 kWh i 1801 kWh. W Gorzowie Wlkp. przeliczeniu na 1 mieszkańca miasta było to 703 kWh, a w Zielonej Górze 712 kWh.
- W końcu 2012 r. w Gorzowie Wlkp. na 100 km² powierzchni przypadła 308,8 km sieci gazowej. Większe zagęszczenie notowano w Zielonej Górze – 381,4 km sieci na 100 km² powierzchni.
- W 2012 r. liczba gospodarstw domowych, będących odbiorcami gazu w miastach na prawach powiatu wyniosła łącznie 80,4 tys. (tj. 40,8% odbiorców gazu w województwie). Przeciętne zużycie gazu w przeliczeniu na 1 gospodarstwo domowe w obu miastach było mniejsze niż średnio w województwie, przy czym w Gorzowie Wlkp. wyniosło 384,8 m³ na 1 odbiorcę, a w Zielonej Górze o 65,2% więcej, tj. 635,8 m³.
- W 2012 r. w miastach na prawach powiatu oddano do użytkowania łącznie 1031 mieszkań (32,5% mieszkań oddanych do użytkowania w województwie). W obu miastach liczba mieszkań oddanych do użytkowania zmniejszyła się w skali roku: w Gorzowie Wlkp. o 7,5% do 579 mieszkań, a w Zielonej Górze o 18,9% do 452 mieszkań.

Mieszkania oddane do użytkowania w 2012 r.

Wyszczególnienie	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa w m ²	Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
Gorzów Wlkp.	579	1692	34765	60,0
Zielona Góra	452	1625	37618	83,2

- Wskaźnik liczby mieszkań oddanych do użytkowania w przeliczeniu na 1000 mieszkańców powiatu w 2012 r. wyniósł w Zielonej Górze 3,8, a w Gorzowie Wlkp. 4,7 (wobec 3,1 średnio w województwie). W przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw w Gorzowie Wlkp. oddano do użytkowania 922 mieszkania, tj. o 8,8% mniej niż w 2011 r. W Zielonej Górze liczba mieszkań oddanych do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw wyniosła blisko 764 (tj. o 18,7% mniej niż w poprzednim roku). W obu miastach liczba mieszkań oddanych do użytkowania w przeliczeniu na 1000 zawartych małżeństw była wyższa niż średnio w województwie: w Gorzowie Wlkp. o 58,1%, a w Zielonej Górze o 30,9%.

Finanse publiczne

- W 2012 r. dochody budżetu miast na prawach powiatu: Gorzowa Wlkp. i Zielonej Góry wzrosły w relacji do 2011 r. odpowiednio o 2,2% i 4,6%. Wydatki miasta Gorzów Wlkp. były o 11,0% niższe od notowanych w 2011 r., natomiast wydatki miasta Zielona Góra wzrosły w skali roku o 11,4%. W rezultacie w 2012 r. w Gorzowie Wlkp. notowano poprawę wyniku budżetu miasta w stosunku do 2011 r.: z minus 43,9 mln zł w 2011 r. do 17,5 mln zł w 2012 r., a relacja wyniku do dochodów ukształtowała się na poziomie 4,0% wobec minus 10,2% w 2011 r. Z kolei w Zielonej Górze zanotowano deficyt w wysokości minus 19,6 mln zł (wobec nadwyżki dochodów nad wydatkami w 2011 r. w wysokości 11,2 mln zł) oraz pogorszenie relacji wyniku do dochodów z 2,4% w poprzednim roku do minus 4,0%.
- W przeliczeniu na 1 mieszkańca wyższe dochody i wydatki notowano w Zielonej Górze (odpowiednio 4141 zł i 4306 zł) niż w Gorzowie Wlkp. (odpowiednio 3522 zł i 3381 zł).

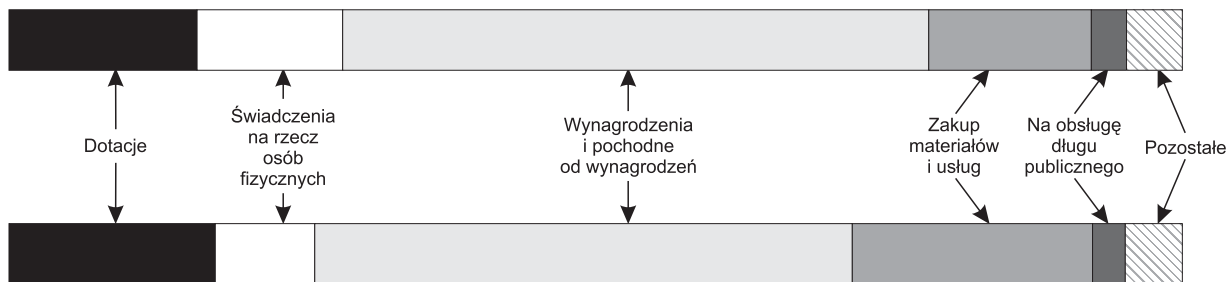
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca w 2012 r.

Wyszczególnienie a - w zł b - 2011 = 100	Dochody ogółem	W tym dochody własne	Wydatki ogółem	W tym wydatki	
				bieżące	inwestycyjne
Gorzów Wlkp. a	3522,12	1784,66	3381,28	3381,28	159,41
b	102,3	104,5	89,1	108,9	23,1
Zielona Góra a	4141,11	2284,16	4305,81	4305,81	513,42
b	104,5	101,1	111,3	124,1	132,9

- W 2012 r. w Zielonej Górze notowano wyższy niż w Gorzowie Wlkp. udział dochodów własnych w ogóle dochodów budżetu, na poziomie 55,2% (wobec 50,7% w Gorzowie Wlkp.). Pozostałe dwie kategorie dochodowe: subwencja ogólna i dotacje w większym stopniu wsparły budżet Gorzowa Wlkp. niż Zielonej Góry. Ich udział w ogóle dochodów budżetu Gorzowa Wlkp. wyniósł odpowiednio 32,6% i 16,7%, a Zielonej Góry odpowiednio 30,0% i 14,8%.
- Dochody na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych w Gorzowie Wlkp. w kwocie 9,1 mln zł, były o 53,5% niższe niż w 2011 r., a ich udział w ogóle dochodów miasta wyniósł 2,1%. Dochody budżetu Zielonej Góry na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów unijnych wyniosły 24,9 mln zł (tj. o 3,8% mniej niż w 2011 r.), co stanowiło 5,1% dochodów budżetu miasta.

Struktura wydatków bieżących miast na prawach powiatu w 2012 r.

GORZÓW WLKP.

ZIELONA GÓRA

- W 2012 r. z ogółu wydatków budżetów miast na prawach powiatu, w Gorzowie Wlkp. na wydatki bieżące przeznaczono 95,3%, a w Zielonej Górze 88,1%. Pozostałe wydatki (w Gorzowie Wlkp. 4,7%, a w Zielonej Górze 11,9% ogółu wydatków budżetu) stanowiły wydatki majątkowe o charakterze inwestycyjnym, które w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły odpowiednio 159 zł (tj. o 76,9% mniej niż w 2011 r.) i 513 zł (tj. o 32,9% więcej niż w poprzednim roku).

Podmioty gospodarki narodowej

- W końcu grudnia 2012 r. w Gorzowie Wlkp. zarejestrowanych było 18,0 tys. podmiotów gospodarki narodowej, a w Zielonej Górze 17,2 tys. tj. odpowiednio 16,7% i 16,0% wszystkich podmiotów w województwie. W porównaniu z 2011 r. liczba podmiotów w Gorzowie Wlkp. i Zielonej Górze wzrosła odpowiednio o 197 i 1207., tj. o 1,1% i 7,5%.

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	Przemysł	Budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ	Transport i gospodarka magazynowa	Obsługa ryнку nieruchomości ^Δ	Pozostałe sekcje
Gorzów Wlkp. 2011	17753	1297	2232	4589	1385	1571	6679
2012	17950	1326	2244	4610	1399	1600	6771
Zielona Góra 2011	16000	1340	1737	4294	1175	645	6809
2012	17207	1358	1798	4403	1207	1315	7125

- W strukturze podmiotów gospodarczych w układzie sekcji PKD 2007 największy udział pod koniec analizowanego okresu, zarówno w Gorzowie Wlkp., jak i w Zielonej Górze, miały podmioty z grupy sekcji „pozostałych” (odpowiednio 37,7% i 41,4% ogółu podmiotów w powiecie) oraz podmioty z sekcji handel naprawa pojazdów samochodowych (odpowiednio 25,7% i 25,6%).

Podmioty gospodarki narodowej według wybranych form prawnych

Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym					
		spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
		razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
Gorzów Wlkp. 2011	17753	1534	489	1226	63	384	12881
2012	17950	1652	494	1227	64	411	12891
Zielona Góra 2011	16000	2024	478	1197	55	513	11487
2012	17207	2193	481	1203	52	531	11773

- Spółki handlowe stanowiły w Gorzowie Wlkp. 9,2%, a w Zielonej Górze 12,7% osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w tym odpowiednio 494 (17,9% ogółu w województwie) i 481 (17,5% ogółu w województwie) to spółki z udziałem kapitału zagranicznego.